

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

A 559

J. Mathias Stammer.

Don 22. Juni 1846.

Free Press

1847

Vol. 1

*Perkasal se mu je pa Angelj s' nebés, kter
ga je pokrepzhal. Luk. XXII. 43.*

Premišljevanje

štirih

POSLEDNJIH REZHI.

V' vseh svojih delih premišljuj svoje poslednje rezhi, in vekomej ne boš grešil. (Sir. 7, 40.)

V' LJUBLJANI,
natisnil Joshef Blasnik, 1857.

Na prodaj per Janesu Klemensu, bukvovesu.

V' natif tčh bukev so milostivi Firšt, Gospod Gospod

ANTON ALOJS,

Ljubljanski Škof, dovolili, 17. Svezhana 1837.

K 2A B 256/37

~~A 859~~

E. 66009010562

Preljubi moji Krajnzi!

Sheft let je she preteklo, kar sim sapustil našho ljubo krajnsko deshelo, kar sim nehal bo-shjo besedo svojim preljubim Krajnzam osnanovati. Sdaj me je Dobri Pastir drugih ovzhiz iskat poslal, ovzhiz, ki so dalezh v' divje kraje safhle, kjer se jih grosno veliko vezhno pogubi! — Zhaft in hvala mu bodi, de me je v' lete kraje poslal; veliko vezh bi se jih she po-

gubilo, ko bi nobeniga duhovniga pastirja tukaj ne bilo.

Ali, defiravno fim tako dalezh od vas odlozhen, preljudi moji Krajnzi! vezh ko dva tavshent ur, je vender moje serze vedno per vas. Kakor fim vas perferzhno ljubil, dokler fim she med vami bil, ravno tako vas tudi she sdaj ljubim, in is zeliga serza vashiga svelizhanja shelim. Ker pa ne morem vezh svetih resniz nafhe vere, ktere nam k' svelizhanju pomagajo, s' besedo med vami osnanovati, fim vam spisal lete bukve, polne svelizhanskiga premishljevanja, ktero je gro-

sno perpravno, gresnika pretresniti in sbuditi, in na pot pokore perpeljati; spokorniga in pravizhniga kristjana pa na pravi poti ohraniti, ktera v' nebesa pelje.

Prejmite lete bukve, ktere sim vam v' tako daljni desheli spisal, v' snamnje moje velike ljubesni do vas, in mojih serzhnih shelja vashiga svelizhanja, moji preljubi, nikdar posabljeni Krajnzi!

Bog daj, de bi premishljevanje poslednjih rezhí tako sovrashtvo greha v' nashih serzih obudilo, de bi vekomej vezh ne greshili.

Perporozhim se vam, pro-
site sa-me Dobriga Pastirja, de
mi gnado da, veliko sgubljenih
ovzhiz najditi in jih k' njemu
perpeljati.

Pisano v' Mifijoni Š. Joshefa, na otoku
Gorenjiga Jesera v' Ameriki, v' letu 1836.

FRIDERIK BARAGA,
Mifijonar.

PREMISHLJEVANJE

štirih

POSLEDNJIH REZHÍ.

Vpeljevanje.

Kako dobro in potrebno je, vezh-
ne reznize, slaſti poslednje
rezhí premishljevati.

Ljubi moj kristjan! Ali ſi kdej prav
premiſlil, ſakaj je tolikanj ljudi na
ſvetu, kteri ſi nizh prav reſnizhno ne
persadevajo, vezhno svelizhanje sado-

biti, kateri imajo sa vse druge rezhi vezhi skerb, kakor sa svelizhanje svoje dushe, in toraj svojo dusho pogube? — Ali si kdej prav premislil, od kod to pride? — Ni teshko, isvirka lete shalostne sanikernosti, lete majhine skerbí sa vezhno svelizhanje rasodeti. Leta pogubljivi isvirk je pomanjkanje premishljevanja vezhnih resniz nashe vere, posebno shtirih poslednjih rezhi.

V' shivljenji svetnikov se dostokrat najde, de so leti prijatli boshji v' sazhetku svojiga shivljenja grešno in rasujsdano shiveli, ker vezhnih resniz nikdar premishljevali niso. Kakor hiterno so pa sazheli, vezhne resnize, in posebno shtiri poslednje rezhi premishljevati, so se tako sazheli svojiga pretezheniga shivljenja kasati, in so tako lepo in spokorno shiveti sazheli, de so po smerti vezhno svelizhanje od pravizhniga in milostljiviga Boga sadobili. — „*Ko bi ne bil tvoje postave premishljeval, (o Bog!) bi se bil pazh pogubil*“ ... „*Kako ljubim tvojo*

*postavo, o Gospod! zeli dan jo premishlujem.“ *) — V^a vsih svojih delih premishluj svoje poslednje rezhi, in vekomej ne bosh greшил.“ **)*

Sa ref! pomanjkanje premishljevanja vezhnih resniz nashe vere pogubi neisrezheno veliko dush. — Ko bi zhlovek prav premislil, sakaj ga je Bog ustvaril, in sakaj mu je um in pamet in neumerjazho dusho dal; ko bi prav premislil, de bo gotovo mogel umreti, in de zhlovek nikdar ne more vediti, zhe bo le she eno samo uro shivel, „*de dneva in ure svoje smerti nobeden ne ve,*“ ***) de bo prishla kakor tat; ko bi zhlovek dalej prav premislil, de bo ob zhasu njegove smerti njegov zhas dokonzhan, de po tem nizh vezh sa svoje svelizhanje storiti ne bo mogel, in de konz njegoviga zhasa bo sazhetik njegove vezhnosti, ali srezhne ali nesrezhne; ko bi zhlovek tudi prav premislil, de

• *) Pf. 118, 92. 97. **) Sir. 7, 40. ***) Mat. 25, 13.

bo njegova dušha, kakor hiterno bo truplo sapuštala, prezej pred sodnji stol svojiga vfigavedeozhiga, vfigamogozhniga in ojstriga sodnika stopiti mogla, pred katerim ne bo nizm utajiti mogozhe, in kateri ob zhasu sodbe ne bo nizm vezh usmiljenja s' nami imel: — ko bi zhlovek vse lete strashne resnize prav premislil, gotovo bi se bolj skerbno greha varoval; in zhe je v' grehah in greslnih navadah, bi se gotovo svojih grehov skasal, bi svoje greslne navade sapuštil, in se na pot resnizhne pokore podal.

Ali ni to gotova resniza, moj kristjan? — Sa res je pomanjkanje premisljavanja vezhnih resniz nashe vere shalosten isvirk tolikanj grehov na svetu, in tolikanj pogubljenja neumerjozhkih dušh! —

Bodimo vender bolj skerbni sa svoje svelizhanje. Škerb sa svelizhanje naj se nam nar potrebnishi rezh na svetu sdi. — Vse mine, vse bomo mogli sapuštiti — morde she danf. — Nizm ne bo nasha dušha s' sabo vsela

tje na uni svet, kakor svoje dela, dobre ali hudobne. — Premislimo to vezhkrat, dokler imamo zhaf; kadar bo nafh zhaf pretekkel, nam ne bo nobeno premishljevanje in nobeno djanje vezh pomagalo.

Švetiga Antona pufhavnika je le premishljevanje vezhnih refniz v' pufhavo, in na tako visoko stopnjo svetosti perpeljalo. Kadar je she mladenzh bil, je v' zerkvi lete besede svetiga Pisma brati flifhal: „*Zhe hozhesh popolnoma biti, pojdi in prodaj vse kar imash, in daj ubogim, in bosh imel saklad v' nebesih, in po tem pridi in hodi sa mano.*“ *) — Lete besede so mu tako k' ferzu shle, kakor ko bi jih bil Jesus ravno nje-mu rekel. Refnizhno jih premisli, in sklene, svet popolnoma sapustiti in sa Jesusam hoditi. Toraj vse svoje premoshenje med uboge rasdeli, in se v' pufhavo poda. In kakor ga je blo premishljevanje vezhnih boshjih refniz v'

*) Mat. 19, 21.

pušhavo perpeljalo, tako je blo tudi ravno leto premišhljevanje njegovo poglavitno opravilo vsih devetdeset let, ki jih je v' pušhavi preshivel.

§. Avgushtin pishe od dvéh imenitnih posvetnih gospodov, visokih zefarskih flushabnikov, ktere je tudi le premišhljevanje vezhnih resniz na pravo pot perpeljalo.

Leta dva gospoda sta smiram skupaj na sprehod hodila. Pergodilo se je, de sta na sprehodu pušhavnizo najdla, in sta tudi va-njo shla jo gledat. Pušhavnika szer nista neshla; druga ni blo v' pušhavnizi, kakor bukve, v' kterih je bilo popisano shivljenje s. Antona pušhavnika. Eden tih gospodov vsame bukve v' roke in sazhe brati. Komaj je bil nektere strani v' tih bukvah prebral, in si resnize, ki jih je v' njih najdel, k' serzu vsel, je prezej v' serzu sklenil, po sgledu tega veliziga svetnika storiti, in svet popolnoma sapustiti. Ali ravno tako hitro mu je pa tudi hudobni skušhnjavz sto sadershkov in teshav nasproti po-

stavil, de bi ga bil od lete svete misli odvernili. Še bolj globoko sazhne misliti in to premišljevati, kar je bil v' letih svetih buhvah najdel. In bolj ko premišljuje, vezhi mozh v' sebi zhuti to storiti, kar je bil sklenil. Zhuti svoje serze vneto od boshje ljubestni; in nesadovoljin sam s' sabo, ker je do sdaj še tako malo sa Boga in sa svoje svelizhanje storil, se oberne proti svojimu prijatlu in pravi: „Povej mi vender, ljubi moj prijatel! sakaj si tolikanj na svetu persadevava, in se nózh in dan trudiva? Kaj vender isheva, in kaj bo na sadnje najino plazhilo sa tolikanj truda in persadevanja? Najino plazhilo bo k' vezhim to, de bo zesar najin prijatel, in de bo naji bolj ljubil, kakor druge svoje flushabnike. Ali kaj nama bo to pomagalo! Kako nevarno bo to sa naji, kadar bodo drugi njegovi flushabniki yidili, de naji bolj ljubi kakor njih. Kolikanj persadevanja, kolikanj teshav in nevarnost mora zhlovek prestati, zhe hozhe leto frezho dosezhi, zesarjev

ljubljenz biti; in kadar jo je dosegel, se sbe v' vezhih teshavah in nevarnostih snajde. In po vsim tem je sbe le to nar vezhi vprashanje, zhe bova *kdej* mogla do lete srezhe priti. — Ali vse drugazhi je pa, zhe se proti Bogu obernem. Zhe resnizhno hozhem, sim lahko sbe danf boshji prijatel. — Ljubi moj! stori *ti'* kar hozhesfh, *jest* pa sim sdaj terqno sklenil, svet in vse njegovo veselje sapustiti, vse njegovo sapeljivo obetanje popolnoma v' nemar pustiti, in v' prihodno le Bogu flushiti. Zhe nozhesh tudi ti ravno tako storiti, se pa vsaj dopolnovanja mojiga sklepa ne vstavljaj.“ — Na to mu njegov prijatel odgovori, de bi se nikdar ne hotel dopolnovanju tako svetiga sklepa vstavljati, in de serzhno sheli, tovarsh njegoviga spreobernjenja biti. — In od tistiga zhafa sta obdva resnizhno sazhela svet sapushati in le Bogu flushiti.

Lep sgled nam leta dva imenitna gospoda dasla, kako mozh ima premishljevanje vezhnih resniz nashe ve-

re sa spreobrnjenje grešnikov. Veliko je shitevalo svetnikov, kateri so grešno shivljenje sveta sapustili in se k' Bogu podali po premishljevanji svetih resniz. Med drugim premislimo spreobrnjenje s. Avgushtina, in bomo vidili, de ga je dobrotljivi Bog po premishljevanji vezbnih resniz k' sebi perpeljal.

Shivljenje s. Avgushtina je blo od sazhetka rasujsdano in grešno. Tako dalezh je bil v' svojih grešnih navadah sashel, in tako vkoreninjena je bla she pregreshnost v' njegovim ferzu, de ga je blo fram, kadar je kteriga tovarsha najdel, ki je bil bolj rasujsdan in grešen, kakor on. Njegova mati, s. Monika, je grosno shalovala, ker je vidila svojiga fina v' taki nevarnosti vezbniga pogubljenja. Nozh in dan si je persadevala, ga na pravo pot perpeljati; perferzhno in s' obilnimi solсами je Boga sa-nj profila, in per vsaki perloshnosti ga je opominovala, de naj svoje grešne navade in drushine sapusti. Ali vse prosh-

nje in folsé lete shalofne matere so ble saftonj; njeni fin, v' hodobii vko-
reninjen, se je framoval, shensko svar-
jenje poslušhati in se po njem ravnati.
Veliko let je she v' grehih shivel, in
Boga in svojo mater shalil, dokler ga
ni usmiljeni Bog po premishljevanji
vezhnih refniz na pravo pot perpeljal.
Bil je v' tistih zhafih s. Ambrosih shkof
v' Majlandu, kjer je s. Avgushtin shi-
vel. Vezhkrat je shel pridigo tega
svetiga shkofa poslušhat, ne de bi
se bil v' kerfhanskih refnizah podu-
zhil, ampak de bi lepo govorjenje s.
Ambrosia poslušhal. Ali Bog je bil
drugazhi namenil: poslušhanje svetih
refniz je v' njegovim serzu premish-
ljevanje obudilo, in premishljevanje
ga je na pot pokore in vezhniga sve-
lizhanja perpeljalo.

Pergodilo se je, kadar je bil rav-
no v' drushini svojiga prijatla Alipa,
de je bil ves v' vezhne refnize svete
vere samishljen; kar se oberne proti
svojimu prijatlu in pravi: „Kaj dela-
mo! — Nevedniki sadobé nebeshko

kraljestvo, mi pa, s' vso svojo uzhenostjo, smo tako neumni, de vedno v' grehah shivimo in po poti pogubljenja hodimo. — Kaj naj bo sram sa njimi hoditi, ker so se oni prvi na pot proti Bogu podali? Šram naj naj bo, zhe nimamo sadoſti ſerzhnoſti, po njih ſgledih ravnati!“ — Komaj je lete beſede isrekel, ſhe ſapuſti ſvojiga prijatla Alipa, in gre na vert, in ſazhne reſnizhno ſvoje pretezheno greſhno ſhivljenje in veliko miloſt dobrotljiviga Boga premiſhljevati, kateri je tako dolgo njegoviga ſpreobernjenja zhakal, in ga ni v' njegovih grehah is tega ſveta poklizal. Sdaj terdno ſklene, ſvojiga ſpreobernjenja ne vezh odlafhati, ampak ſe prezej k' Bogu oberniti.

Kadar je ſ. Avguſhtin to premiſhljeval, je ſaſliſhal glaſ, kateri mu je rekel: „*Vsami in beri, vsami in beri.*“ Sazhudi ſe in gre gledat, od kod ta glaſ pride, ali nikogar ne vidi, in tedaj ſklene, de je ta glaſ od Boga priſhel, kateri ga opominja, v' bukvah

Listov s. Pavla brati, ki so tam lesnale. Vsame tedaj bukve v' roke, jih odpre in najde lete besede: „*Nozla je pretekla, dan pa se je perblishal. Toraj saversimo dela teme, in oblezimo oroshje ljuzhi. Kakor po dnevi spodobno hodimo, ne v' rasujsdanosti in pijanosti, ne v' nezhistosti in nesframnosti, ne v' kregu in nevoshljivosti, ampak oblezite Gosпода Jesusa Kristusa, in ne ishite, mesenih shelja dopolnovati.*“ *)

Lete besede svetiga Pisma, na ktere je bil po boshji previdnosti svoje ozhi vergel, kadar je bukve odperl, so ga tako sadele, de je njih premishljevanje popolnoma njegovo spreobernjenje dokonzhalo.

Ker tedaj sglede pred ozhmi imamo, de je premishljevanje svetih resniz nashe vere veliko perpomoglo k' spreobernjenju velikih gresnikov, bi nas moglo to k' enakimu premishljevanju ravno tih resniz obuditi, de vezhno svelizhanje sadobimo.

*) Rim. 13, 12 - 14.

Nar vezhi mozh pa sa spreobernenje gresnikov ima premishljevanje poslednjih rezhi, sakaj v' tem premishljevanji gresnik prav ozhitno vidi, kakoshino bo plazhilo njegoviga djanja, kaj si bo na sadnje s' svojim gresnim shivljenjem perdobil.

Premislimo vezhkrat, de smo le savolj Boga na svetu, in savolj svojiga vezhniga svelizhanja. Bog nas je ustvaril, de bi ga sposnali, ljubili, njemu flushili, in po tem vezhno svelizhanje sadobili. Nasha pertva in nar vezhi skerb naj bo tedaj, Bogu flushiti in se svelizhati. V' to naj bodo obernjene vse nashe misli, nashe shelje in nashe djanje. Svelizhanje je edino potrebna rezh; vse drugo nam ne bo nizh pomagalo, zhe svelizhanja ne sadobimo. Premisli, moj kristjan! de vse posvetno veselje, vsa posvetna zhast in srezha je prasen nizh. Zhe si tudi nar imenitnishti in nar bogatejshti zhlovek na svetu, si vender neisrezhevo reven in nesrezhen, zhe si ne persadevash, svelizhanje sadobiti. „Kaj

*pomaga zhloveku, zhe zéli svet sado-
bi, na svoji dushi pa shkodo terpi?
Ali kaj bo zhlovek samenal sa svo-
jo dusho“? *)* Kaj sdaj pomaga mo-
gozhnim vojshakam starih zhasov, kte-
ri so Boga sanizhevali in le svoje last-
ne zhasi iskali, kaj jim sdaj pomaga
vsa njih velika zhas, ktero so si na
svetu sadobili, ker so terdne mesta in
zele deshele v' svojo oblast perpravili,
in si zhasitljivo ime perdobili? Res
je, de se njih djanju in njih imenu
she sdaj v' bukvah posvetnih sgodb
velika zhas skasuje; ali kaj jim to
pomaga? Vse to njih neisrezheniga
terpljenja na unim svetu nizh ne po-
manjsiha; grosno dolgo she goré v'
peklenfkim ognji, in bodo goreli vlo
neskonzhno vezhnost! —

Kadar naf bo vezhni Bog pred-
se poklizal, naf ne bo vprashal, zhe
smo bli bogati, imenitni ali mogozh-
ni na tem svetu; ampak zhe smo si
persadevali, smiram le to storiti, kar

*) Mat. 16, 26.

je blo njemu k' zhafti in nafhim du-
fham k' svelizhanju, sakaj le savolj
sebe naf je Bog ustvaril, in savolj na-
fhiga svelizhanja. Šrezhen je, kdor
je perpravljjen, raji vse sgubiti, zhaft,
premoshenje in shivljenje, kakor kaj
storiti, kar Boga rasshali in dusho po-
gubi. Vsi svetniki boshji, posebno pa
marterniki, so leto misel imeli in so
jo tudi v' djanji skasali.

Premislimo in vsamimo si v' sgled
djanje nar pervih marternikov, ki so
nam snani. Hudobni kralj Antioh je
Israelze, ki so ediniga praviga Boga
molili, in po njegovi postavi shiveli,
grosovitno preganjal. Pergodilo se je
tedaj, de je leta kralj sedem bratov
s' njih materjo pred-se poklizal, in
jih perfiliti hotel, boshjo postavo pre-
lomiti; in ker so perpravljjeni bli, ra-
ji vse preterpeti in umreti, kakor bosh-
jo postavo prelomiti, jih je vsih se-
dem po grosovitnim terpljenji umori-
ti sapovedal. Sapovedal je, vsim je-
ke odresati, jim kosho is glave o-
dreti, jim roke in noge odsekati, in

jih shgati, tako de so umerli. Kadar pride versta na nar mlajshiga, je hudobni kralj upal, de ga bo morde samogel s' obljubami in s' dobroto od postave boshje odverniti; in mu tedaj veliko srezho obljubi, zhe postavo boshjo sapustiti, in po kraljevi postavi ravnati hozhe; in tudi materi perporozhi, de naj se svojiga fina usmili, in naj ga k' dopolnjenju kraljeve postave opominja. Leta sveta mati pa, namesti de bi bla svojiga fina opominovala, boshjo postavo sapustiti, mu je terdno perporozhila, raji vse prestati in tudi umreti, kakor kaj soper boshjo postavo storiti. Po tem rezhe mladenzh kralju s' veliko serzhnostjo, de ne bo nikdar njegove postave dopolnil, ampak boshjo postavo; in ozhita kralju njegovo pregresnost in hudobijo. To je kralja tako rasferdilo, de je tega mladenzha she po hujshim terpljenji umoriti sapovedal, kakor njegove brate. In na sadnje je sapovedal, tudi mater umoriti. *)

*) II. Mak. 7, 1 - 41.

Ali smo tudi mi perpravljani, kakor leti sveti marterniki, raji vse drugo sgubiti, kakor svoje svelizhanje, in raji vse preterpeti, kakor Boga s' kakim greham radovoljno rasshaliti?

— Premislujmo vezhkrat svoje poslednje rezhí, de mozh sadobimò, radovoljno vse storiti in vse preterpeti, kar nam je sa vezhno svelizhanje potrebno. Premislimo, de edini isvirk vezhniga pogubljenja je greh. Greh je nar vezhi nefrezha na svetu, in greh je nar vezhi nehvaleshnost do Boga. Greshnik je svoj nar vezhi sovrashnik, in neisrezhenò slep: sa kratko greshno veselje da vezhno veselje nebeshko, in se vezhniga terpljenja v' peklenfskim ognji vredniga stori; odpové se nebeshkimu kraljestvu, kteriga mu je Jesus Kristus s' svojo presveto kervijo perdobil, in se v' sushnost hudobniga duha poda. — Nesa-popadljiva slepota! —

Kaj bi tí rekel, o greshnik! ko bi kaki imeniten kralj kakiga revniga zhloveka v' svoje poslopje vsel, mu

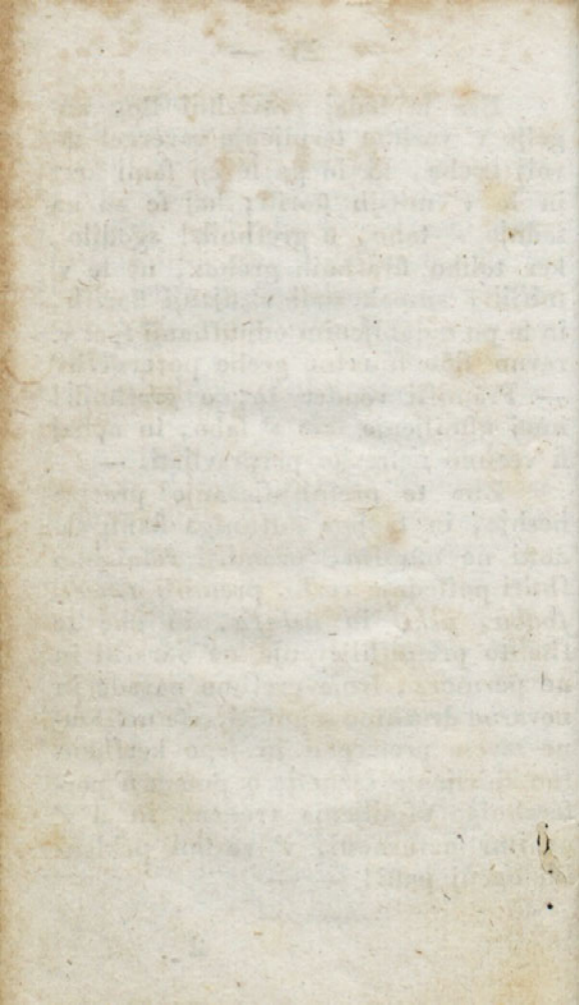
velike dobrote delil, in mu obljubil, de bo njegov namestnik postal, de bo sa njim kraljeval; kaj bi tí rekel, ko bi leta zhlovek dobroto svojiga kralja v' nemar pustil, ko bi ne hotel vezh v' njegovim poslopji prebivati, ko bi se zlo darov svojiga dobrotnika v' njegovo rasshaljenje poslushil, in se na sadnje k' sovrashniku kralja podal in njemu flushil; kaj bi tí rekel, o greshnik! od tega zhloveka? — Glej, kar bi od njega rekel, rezi sam od sebe, sakaj *ti* si leta zhlovek. Kolikorkrat smerten greh storish, ravno tako do Boga ravnash, kakor leta nehvaleshnik do svojiga kralja. — Premisli to, o greshnik! —

De bosh she bolj sposnal, kako hudoben je greh, in de se ga bosh she bolj bal, premisli, kaj nam sveto Pismo pravi, kako je Bog s' angelji storil, kteri so s' prevsetnim napuham soper njega greshili. Bog jih je v' svoji pravizhni jesi v' vezhni peklenfski oge nj vergel, in jim ni toliko zhasa se spokoriti dal, kolikor bi s' ozhmi trenil.

Ker je tedaj pravizhni Bog angelje v' vezhno terpljenje savergel savolj greha, ki so ga le en sami krat in le v' mislih storili; kaj se bo na sadnje s' tabo, o gresnik! sgodilo, ker toliko strasnih grehov, ne le v' mislih, ampak tudi v' djanji storish, in se po sadobljenim odpuhanji spet v' ravno tiste smertne grehe povernesh? — Premisli vender to, o gresnik! imej usmiljenje sam s' sabo, in nehaj si vezhno nefrezho perpravljati. —

Zhe te premishljevanje pravize boshje, in svojiga duhniga stanu sadosti ne ostrashi, premisli resnizhno shtiri poslednje rezhí, premisli *smert*, *sodbo*, *pekel* in *nebesa*, in zhe te sbe to premishljevanje ne ostrashi in ne permora, svoje gresne navade in nevarne drushine sapustiti, vse nesramne savese pretergati in lepo kershanfko shivljenje sazheti; o potem si perferzhniga usmiljenja vreden, in si v' ozhitni nevarnosti, v' vezhni peklenfki ogenj pasti! — —

PERVI DEL.

Premišljevanje smerti.

O strahna smert! — Ali ravno tako gotova, kakor strahna! — Kakor je gotovo, de sim bil rojen, ravno tako gotovo je, de bom umerl. Ali kdaj, kako in kjé, tega ne vem. — Kadar bom mogel umreti, bo same vse minilo: zhašt, imenitnost, bogastvo, posvetno veselje, shlahta, prijatli in ves svet. Vse to me bo le do groba spremilo; po tem bom vse to sa sabo pustil, in pojdem sgol sam pred vezhniga sodnika; le svoje dela, dobre ali hudobne, s' sabo ponešem. —
O strahna smert! —

Vsak dan imamo sglede lete refnize pred ozhmí. Šmert mogozhnih, imenitnih poglavarjev je posebno ozhiten sgled, kako smert zhloveku vse vsame, kar mu svet dati samore. Djanje Šaladina, Šarazenskiga poglavarja, ob zhasu njegove smerti, naj nam leto refnizo sprizhuje. Šaladin, leta mogozhni vojshak in imenitni poglavar, ker se vidi na konzsu svojiga shivljenja, poklizhe svojiga flushabnika, kteri je smiram njegov bander v' vojfki pred njim nosil, in mu rezhe: „Vsamí mertvalhki pert, v' kteriga bo skorej moje truplo savito, in ga namesti banderja po mestu nosi in mojimu ljudstvu osnanuj: Glejte, kaj ostane velikimu Šaladinu, mogozhnimu vojshaku, od vsiga njegoviga bogastva in od vse njegove zhasi, ktero si je pred svetam sadobil, ker je tolikanj deshél v' svojo oblast perpravil.“ — Ozhiten sgled, kako kratka in nizhémerna je frezha in zhas tega sveta.

Premisli, moj kristjan! zhe si bogatejsi in imenitnishi, kakor drugi,

de te bo skorej smert ob vse perpravila, kar imash, in te bo nar revnishimu enakiga storila, in ti ne bo nizh drusiga pustila, kakor tvoje dela, ktere s' labo ponefesht pred sodnji stol boshji, in po kterih se bosh od drugih raslozhil, k' tvoji srezhi ali nesrezhi.

Ker ti bo tedaj smert vso zhasht, vse veselje, vse dobrote tega sveta odvsela, sakaj jih le s' takim posheljenjem ishesht in svoje serze na-nje navesujesh? Ali bi ne blo veliko boljshi sa-te ko bi jih prezej sdaj Bogu daroval, in svoje nagnjenje do njih pomanjshal? Sdaj to lahko bres velike teshave in s' velikim saflushenjem storish; zhe pa zeli zhasht svojiga shivljenja svoje serze na posvetne rezhi navesujesh, jih bosh ob zhashtu svoje smerti grosno teshko in nerad sapustil, in ne bosh per vsm tem vender nobeniga saflushenja imel, ker bosh mogel soper svojo voljo vse sapustiti, tako de se bo lahko reklo, de so posvetne rezhi tebe sapustile, de nisi ti njih sapustil.

Š. Franzisk Borgia bi ne bil nikdar na tako visoko stopnjo svetoſti priſhel, ko bi bil tako ravnal, kakor poſvetni ljudje ravnajo, katerim mora ſmert ſerze od poſvetnih rezhi odtergati, ko jih popred nozhejo ſapuſtiti. Premiſlimo njegovo ſpreobrnjenje. Kader je Zefariza Isabella umerla, je Zefar Karl V. povelje dal Franziskku, njeno truplo v' Granado na Šhpanjſkim ſpremiti, in ga tamkaj s' veliko zhaſtjo pokopati. Franzisk je bil takrat v' visoki imenitnoſti in v' veliki poſvetni zhaſti, ker je bil Vajvoda Kandije in Katalonije na Šhpanjſkim. Preden ſo truplo Zefarize vsdignili, je Franzisk ſapovedal, kakor je poſtava bla, trugo odpreti, de je s' laſtnimi ozhmi vidil, de je ſareſ truplo Zefarize v' trugi. Kader je mertvo Zefarizo vidil, kako je ſmert njeno lepo oblizhje ſpremenila, in ji vſe odvsela, kar je na ſvetu tako obilno vſhivala: zhaſt, imenitnoſt, bogatvo, poſvetno veſelje; mu je leta pogleda tako ſanizhevanje vſih poſvetnih re-

zhí v' serzu obudil, de je prezej takrat terdno sklenil, svet popolnoma sapustiti; in to je tudi svešto dopolnil, ker se je malo zhasa po tem v' klofhter podal. Špomin smerti in prasne nizhémernosti vsih posvetnih rezhi mu je po njegovim spreobrnjenji tako globoko v' serzu vtisnjen ostal, de so ga njegovi klofhterski bratje dostikrat rêzhi slifhali, de bi se imel zhlovek shtir in dvajsetkrat vsak dan, s' sanizhevanjem posvetnih rezhi, perpraviti, dobro umreti; in de zhlovek ni nikdar bolj srezhen, kakor kader s' Š. Pavlam rêzhi samore: „*Vsak dan umerjem.*“ *)

Ali samorešh ti po pravizi tako rezhi, moj kristjan? — Persadevaj si, sam sebi in svetu vsak dan umreti, de srezhno umerješh, kadar bosh mogel sareš umreti. Premisli, de kdor svoje serze od vsih posvetnih rezhi odterga, lahko in mirno umerje in smert ga le bolj imenitniga in srezhniga sto-

*) 1. Kor. 15, 31.

ri, kakor je v' shivljenji bil; kdor pa svoje serze na posvetne rezhi in na posvetno veselje navesuje, umerje s' teshkim in nepokojnim serzam, in smert takih posvetnjakov je shalostna in nesrezhna.

Resnizhne so te besede svetiga Pisma, *“de je veliko vredna pred Bogam smert njegovih svetnikov.”* *) — O kako mirno umerje, kdor nima nobeniga sadershika na tem svetu! S' veseljem sapusti spokoren in pravizhen kristjan vse posvetne rezhi ob zhasu smerti; ker jih je she v' svojim shivljenji sanizheval; s' veseljem povsdigne k' Bogu svoje serze, kteriga nobena posvetna rezh ne obteshi. Sadnja ura, ki je posvetnjaku tako strashna, je troshtljiva spokornimu kristjanu. S' saupanjem v' Jesusa, kteri je *„vezhno shivljenje tistim obljudil, ki bodo is ljubesni do njega vse posvetne rezhi sapustili,”* **) se poda is tega sveta v' boljshi svet.

*) Pf. 115, 15. **) Mat. 19, 29.

Lepo se skashe leta refniza v' smerti imenitniga mladenzha, kateri se je bil po pridigah s. Bernarda k' Bogu spreobernal. Kadar je s. Bernard v' Flandrii s' veliko gorezhnostjo boshjo besedo osnanel, so njegove besede mladenzha imenitniga stanu tako v' serze ushgale, de je terdno sklenil, svojo imenitnost, zhaft, in vse svoje posvetno bogastvo popolnoma sapustiti, in v' prihodno is zeliga serza Bogu flushiti. Kakor je bil per pridigi sklenil, tako je tudi storil. Nizh ni maral sa vse posmehovanje svojih poprejshnih tovarshev, nizh sa vabljenje sveta, kateri mu je v' prihodno she vezhi srezho in zhaft obetal, kakor jo je do sedaj vshival. Vse je leta stanovitni mladenzh v' nemar pustil in se je v' klofhter podal, de bi bolj mirno Bogu flushil. Nekaj let po tem mu je Bog veliko bolesen poslal, v' kateri je tudi umerl. Kadar je bil she ja konzu svojiga shivljenja, je vezhkrat lete besede isrekel: „O moj Jesus! vse, kar si govoril, je refnizhno.“

— Na to ga njegovi klofhterfki bratje vprafhajo, sakaj tolikokrat lete befede isrezhe. Ali ni jim odgovora dal, ampak je le she vezhkrat ravno te befede isrekel. Njegovi bratje fo tedaj me¹ sabo rekli, de mu je mende bolesen um smefhala, de se ne savé. Ali na to jim odgovorí in pravi: „Ljubi moji bratje! ne mi flite, de se ne savém, ker smiram eno govorim. Ne morem drugazhi, moram sprizhevati refnizo Jefusovih befed, ker sam v' febi sdaj obzhutim, de se njegove befede spolnujejo. Jefus je v' svetim Evangelii obljudil, de tifti, ki bodo pofvetne rezhí is ljubefni do njega sapuftili, bodo ftokrat vezh sadobili in vezhno shivljenje pofedili. — In to sdaj v' febi obzhutim; fakaj leta fladkoft in leto sveto vefelje, s' kterim je dobrotljivi Bog sdaj moje ferze napolnil, je tako veliko, in moje upanje vezhniga shivljenja tako terdno, de bolezhin svoje bolesni niza vezh ne zhutim, in nebeshko vefelje she na semlji vshivam. Vefelim se

smerti, ker terdno saupam, de me bo smert is fushnosti reshila in me v' vezhno boshje kraljestvo perpeljala.“ — To so bile sadnje besede tega frezhniga spokornika.

Premisli, moj kristjan, de je s' boshjo pomozhjo v' tvoji mozhi, ravno tako frezhno umreti. Kar je Jesus govoril, ostane smiram resnizhno, in tudi ti bosh resnizo njegovih obljub v' svoji sadnji uri obzhutil, kakor leta spokornik, zhe bosh le po njegovim sgledu svoje serze od posvetnih rezhi odtergal, in ga proti Bogu obernil. To de skoraj to stori, ker ne vesh, zhe ni tvoja sadnja ura she bliso.

Šrezhen je, kdor svojo smert smiram pred ozhmi ima; ne bo ga mogla neperpravljjeniga najditi, in gotovo bo frezhno umerl. Lep sgled nam je sapustil Zesar Karl V. Leta zhasitljivi poglavar je sposnal nizhemernost posvetne zhasi in vsiga tega, kar nam svet dati samore; toraj je svoj svitli iron sapustil, in se je v' samoto podal. Veliko let pred svojo smertjo,

šhe preden je bil svet sapustil, je v' veliki skrinji svojo mertvashko trugo smiram per sebi imel, kadar se je kam na pot podal, bres de bi bili njegovi dvorniki in flushabniki vedili, de je mertvashka truga v' skrinji. Vsak vezher je svojim flushabnikom sapovedal mu skrinjo pernesti; flushabniki so toraj mislili, de je kaj veliko vredniga v' skrinji. — Tako si je leta Zesar persadeval, smert smiram pred ozhmi imeti, ker se je bal, de bi ga svetloba posvetne zhašti in visokosti, v' kateri se je snajdel, ne preslepila, in de bi svojiga serza na minljive in nizhémerne rezhí tega sveta ne navešal. S' tem perpomozhkam je Zesar Karl vse posvetne rezhí vedno sanizheval, in je dostikrat rekel, ker je svojo mertvashko trugo pogledal: „Kaj mi to pomaga, de sim poglavar imenitnih kraljestev? Škoraj bo leta truga moje prebivališhe, moje poslopje.“

Premišli, moj kristjan! leta lepogled in modro djanje tega mogozhniga in zhaštíljiviga Zesarja; in imej

smiram, kakor on, svojo smert pred ozhmi. Vsi smo k' smerti obsojeni bres vsiga raslozhka, in nobeden ji ne bo odshel. Morde bofh mogel skoraj sam od sebe rezhi: „Prishla je moja sadnja ura!“ — Šrezhna bo tvoja smert, zhe jo vsak dan pred ozhmi imash in refnizhno premishljujesh.

Premishljevanje smerti je kraljevi-ga fina Josafata k' spokornimu in sve-timu shivljenju perpeljalo. Abenner, kralj v' Indii, njegov ozhe, je ker-shansko vero grosno sovrashil, in se je mozno bal, de bi se njegov fin h' ker-shanski veri ne spreobernil. De bi mu popolnoma vso perloshnost od-vsel, s' kakim kristjanam govoriti, in ker-shanstvo sposnati, je sapovedal, le-po poslopje sosidati; in v' tem poslop-ji je Josafat prebival. Nikdar mu ni bilo perpusheno, is poslopja iti, in vsm flushabnikom, kateri so mu streg-li, je bil kralj prepovedal, mu od ker-shanske vere, ali pa od nadlog in te-shav shivljenja kdey kaj perpovedova-ti. Kadar je bil Josafat nekoliko k'

pameti prifhel, mu je sazhelo leto vedno prebivanje v' poslopji tako dolgozhalno biti, de je svojiga ozheta profil, de naj mu perpušti, vzhafi vun iti in se sprehajati. Kralj mu to dovoli, sraven pa slushabnikom perporozhí, de naj varujejo, de njegov fin kakih nadlog tega sveta ne sagleda. Ali boshja previdnost je drugazhi namenila. Komaj je Josafat is svojiga poslopja stopil, je sagledal stariga moshá, kateri je bil s' nadlogami starosti in bolesni obdan, de skoraj vezh hoditi ni mogel. Ker Josafat nikdar ni revesha in nadloshniga vidil, se mu je leta zhlovek grosno zhuden sdel, in je tedaj vprashal, kaj to pomeni. Na to mu eden njegovih slushabnikov pravi: „To so nadloge tega sveta, kterim smo vsi podversheni, zhe starost dozha kamo. Tudi kralji so nadlogam starosti podversheni, zhe v' mladosti ne umerjejo.“ — „Kaj pravish, rezhe Josafat s' sazhudenjem, ali kralji tudi umerjejo? Ali nobeden smerti ne odide? Kako samoremo tedaj pokojno

shiveti, zhe je gotovo, de bomo mogli umreti? — In kaj bo pa po smerti? — Tako je boshja previdnost Josafatu pot k' sposnanju refnize in k' spreobrnjenju perpravila. Premishljevanje smerti ni nikdar vezh is njegoviga spomina preshlo, in vse posvetne rezhi je sazhel is serza sovrashiti. Neisrezheno je shelel refnizo she bolj sposnati, in njegovo serze je blo smiram nepokojno. Vezhkrat je profil svoje flushabnike, de naj koga perpeljejo, de mu bo refnizo rasodel, in mu povedal, kaj bo po smerti. Ali flushabniki si niso upali, mu drugiga uzhenika perpeljati, kakor kteriga mu je kralj dal. Ker je njegov ozhe tako neusmiljeno s' njim ravnal, de mu ni dal refnize rasodeti, mu je usmiljeni Bog na pomozh prishel, ker je sveti-mu pufhavniku Barlaamu v' misel dal, do Josafata iti in ga v' kershanstvu poduzhiti. Barlaam se je oblekel, kakor kupèz, in je perpushenje sadobil, s' svojo majhino kramo pred Josafata priti; in kadar sta sama bla, se mu

je rasodel, in ga je v' poglavitnih reznizah kersthanstva poduzhil. Po tem so se v' njegovim serzu take svete shelje vnele, de je po smerti svojiga ozheta vso posvetno zhasht in vse zhasno veselje sapustil, in se v' puhavo podal, kjer je sveto shivel in frezhno umerl.

Ker je premishljevanje smerti toliko premoglo v' serzu tega kraljeviga fina, kadar je she v' temoti nevere bil, kolikanj vezhi mozh bi moglo v' tvojemu serzu imeti, moj kristjan! ker si v' reznizah kersthanške vere poduzhen, in ker po téh reznizah sposnash, de bosh gotovo mogel umreti morebiti skoraj, in de bosh ob zhasu svoje smerti mogel svet in vse, kar je posvetniga, sapustiti in v' vezhnost iti. — Premisli stan svoje dushe. Zhe ti vest sprizhuje, de si v' kakim smertnim grehu, ali zlo v' navadi smertniga greha, o kako nesrezhen si, in bosh na vse vezhne zhasne nesrezhen, zhe se skoraj reznizhno in stanovitno ne spreoberesh in ne spokorish.

Kadar bošh na smertni postelji leshal in smert she bliso vidil, takrat bošh vse druge obzhutke v' svojim serzu imel, kakor sdaj. Takrat bošh gresšno posvetno veselje sovrashil, bošh nizhémernost posvetnih rezhi sposnal, in bošh tudi sposnal, kako potrebna je pokora, in koko neisrezheno veliko vredno je lepo keršhansko shivljenje; in strashno ti bo takrat shal, de fi tolikanj lepiga zhasa sgubil, kteriga ti je usmiljeni Bog dal, de bi fi svelizhanje saflushil. Takrat bošh vse to sposnal, ali morebiti bo preposno, zhe vezhkrat v' svojim shivljenji smerti ne premishljujesh, in se dobro umreti ne perpravljash.

Poloshi se vezhkrat v' duhu na smertno postljo, kakor je nekdej storil imeniten mladenzh po svetovanji svojiga spovednika; to ti bo veliko k' spokornimu shivljenju pomagalo. Bil je namrezh imeniten posveten mladenzh, kteri je tako rasujsdano shivel, de ni blo skoraj vezh upanja njegoviga svelizhanja. Kadar so mu njegovi starishi

ali pa duhovni od spreobrnjenja in pokore govorili, se jim je le posmehoval in jih je sanizheval. Vender je pa she po navadi vzhafi k' spovedi shel; ali ker je vedno v' smertnih grehah shivel, mu nobeni spovednik ni hotel odvese dati, ampak vsak mu je perporozhil, de se mora popred spreobrniti in veliko pokoro storiti, preden odveso saflushi; in vsak mu je tudi kako veliko pokoro naloshil. To mu je na sadnje spoved tako soperno storilo, de ni hotel vezh k' spovedi iti. Dolgo zhafa je bil v' tem shalostnim stanu, sadnizh pa je po boshji previdnosti do svetiga duhovniga prishel, kteri ga je pregovoril, de se mu je spovedal. Kadar je duhoven vidil, de leta mladenzh nozhe nobene teshke pokore opraviti, mu ni druge pokore dal, kakor to, de naj domu gre, naj se na postljo vleshe in s' pertam pogerne, kakor ko bi mertev bil, in naj tako nekaj zhafa smert premishluje. Mladenzh, sadovoljin s' to majhino pokoro, gre domu in stori po besedah spo-

vednika. Ali komaj je malo zhasa smert premishljeval, ga je she sazhela taka grosa prehajati, de se hitro k' svojimu svetimu spovedniku verne, ves objokan pred-nj na kolena pade, in s' serzhnim obshalovanjem svojih grehov dolgo spoved od zeliga svojiga shivljenja stori. Po tem je opravil veliko pokoro, ki mu jo je spovednik naloshil, in she vezh pokore je storil, kakor mu je spovednik rekel, in zeli zhas svojiga shivljenja je potlej v' pokori shivel in v' pokori frezhno umerl.

O greschnik! kateri tega posvetniga mladenzha tako svesto posnemash, dokler je v' greschnimu posvetnimu veselju shivel, in pokoro sanizheval, sakaj ga nozhesh posnemati v' njegovim spreobernjenji? Njega je premishljevanje smerti na pot pokore in vezhniga svelizhanja perpeljalo, sakaj pa ti nikdar smerti ne premishlish, in smiram tako shivish, kakor ko bi ti nikdar ne blo treba umreti? Morde mishlish: „Sej sim she mlad, sej ne bom she kmalo umerl. Sej bom v' starosti zhas imel, smert

premishljevati in se k' smerti perpravljati.“ — Ali kdo ti je starost obljudil? Ali ne vidish, koliko mladih ljudi vsako leto pokoplejo? Morde bodo tudi tebe skoraj pokopali. In zhe popred ne sazhnesh smerti premishljevati, kakor v' svoji sadnji uri, je skoraj gotovo, de bosh nesrezhno smert storil.

Bodi bolj moder in previdin, moj kristjan! in premisli vezhkrat svojo sadnjo uro. Rezi sam per sebi: „Kadar bo sadnja ura prishla, ali mi ne bo shal, de sim navado imel, to in to storiti? de sim tolikokrat v' to in to drushino shel, in to in to govoril? de sim tolikokrat molitev opustil, boshjo flushbo samudil, in veliko vezh posvetniga veselja, kakor vezhniga svelizbanja iskal?“ — Kadar bosh na smertni postlji leshal, moj kristjan! takrat ne bosh vezh sam sebe golu-fal, ampak bosh vso svojo hudobijo in pregressnost, in revni stan svoje dushe dobro sposnal, ali morebiti preposno. Sdaj morebiti marfiktero uro

in marfikteri dan svojiga zhasa, kteriga ti je usmiljeni Bog dal, de bi si vezhno svelizhanje perdobil, v' lenobi ali v' posvetni kratkozhasnosti sgubish; ali na smertni postlji bosh neisrezhenno shelel, pa morebiti preposno, le she majhino zhasa shiveti, de bi se samogel spokoriti. Sdaj si morde veliko ne persadevash, dobre spovedi delati in sveto obhajilo vredno prejemat, de bi odpushtenje svojih grehov sadobil in se s' Bogam spravil; ali v' tvoji sadnji uri ti bo neisrezhenno shal, pa morde preposno, de si si tako malo persadeval, odpushtenje svojih grehov v' sveti pokori sadobiti.

Premisli to, moj kristjan! in preishi vse skrite kota svojiga serza; in zhe najdesh in sposnash, de si do sdaj she malo sa svoje svelizhanje storil, in de she v' gresnih navadah shivish: vedi, de si grosno nesrezhen, zhe si ravno s' obilnostjo vsih posvetnih rezhi obdan; in de bosh po smerti she neskonzhno bolj nesrezhen, zhe

se skoraj na pot stanovitne pokore ne podash.

Vprashaj se sam sebe vzhafi: „Kaj bi blo s' mano, ko bi mogel she danš umreti“? — In po tem poslušhaj odgovor, ki ti ga bo vest dala, in premisli ga.

Posebno ti pa perporozhim, moj kristjan! de nikar vezh ne odlashaj svojiga spreobernjenja; morde na sadnje ne bosh vezh gnade imel, se resnizhno spreoberniti. Dobrotljivi Bog ti je odpuhanje tvojih grehov obljubil, zhe se jih resnizhno skafash in se spokorish; ali tega ti pa ni obljubil, de ti bo gnado, se grehov skafati, vedno dajal, zhe jo tudi she tolikokrat savershesh, ampak te veliko vezh po besedah preroka Davida svari, „*de ne bodi terdovraten, zhe danš boshji glaj (v' svoji vesti) saslišish.*“ *) Malokdaj je spreobernjenje v' sadnji uri resnizhno in Bogu prijetno. Kakorshino shivljenje, taka smert. Zhe je

*) Ps. 94, 8.

blo shivljenje posvetno in grešhno, je skoraj vselej tudi smert grešhna in nesreznha. Ravno to nam tudi sprizhuje s. Pavel, ker pravi: „*Kar bo zhlovek sejal, to bo tudi shel. Kdor tedaj v' svojim mesu seje, bo od mesa trohljivost shel: kdor pa v' duhu seje bo od duha shel vezhno shivljenje.*“ *) — Poboshne besede in sunanje keršhansko djanje grešhnika v' sadnji uri, niso vselej gotovo snamnje sreznhe smerti. Šveto Pismo nam strahen sgled lete resnize pred ozhi postavi, v' katerim vidimo, kako prasno je upanje grešhnika, de se bo na sadnjo uro spreobernil in k' Bogu podal; in vidimo, de je smert grešhnika, desiravno je vzhafi lepa in poboshna po sunanjim, vezhidel nesreznha in Bogu neprijetna.

Kralj Antioh je grosno hudobno shivel. Kadar je zhutil, de se njegova sadnja ura perblishuje, je sazhel k' Bogu sdihovati in odpušhanje svo-

*) Gal. 6, 8.

jih hudobij sheleti. Zhe po sunanjim sodimo, ni blo nikdar lepsziga spreobernjenja viditi, kakor je blo spreobernjenje kralja Antioha. Šposna v svoji veliki bolesni, de ga je pravizhna boshja roka sadela, in de vse to sa svoje hudobije saflushi. „*Pravizhno je, pravi, de je zhlovek Bogu podvershen, in de se umerjozhi zhlovek Bogu enakiga ne dela*“. Po tem stori take obljuje Bogu, de je viditi, kakor de bi bil nar vezhi spokornik. Obljubi namrezh isvoljeno ljudstvo prosto pustiti, in mu veliko posebnih dobrot storiti, desiravno je bil sklenil, leto zelo ljudstvo, tudi nedolshne otroke, pokonzhati; in ker je bil veliko is Jerusalemskiga templa odnefil, obljubi vse poverniti, in she vezh dati, kakor je bil odnefil. Obljubi, is svojiga lastniga premoshenja vse dati, kar je blo sa boshjo flushbo Israelskiga ljudstva potrebno; she zlo obljubi, se k' veri Israelzov spreoberniti, zeli svet obhoditi in vfigamogozhnost praviga shiviga Boga osnanovati. — Zhe po

sunanjim sodimo, moremo rêzhi, de se nikdar niso lepsi besede in svetejši obljube is ust kakiga spokornika slisnale, kakor besede kralja Antioha na njegovi smertni postlji. Kdo bi ne mislil, de je bla smert tega kralja frezhna? — Ali kaj pravi sveto Pismo? „*Leta hudobnik je profil Boga, ali Bog mu ni hotel usmiljenja skasati*“.*)

O strashni sgled! — Greshnik! kako samoresh po takim sgledu she tako terdno saupati, de bosh na sadnjo uro gnado spreobrnjenja sadobil, ktere se s' svojim greshnim shivljenjem popolnoma nevreden storish? —

Premisli she drugi sgled. Bil je velik greshnik, kteri je vedno v' grošno greshnih navadah shivel. Kadar je na smertno postljo prishel, ga je prishel duhoven obiskat, in ga je sazhel prijasno opominjati, de je v' veliki nevarnosti, de naj sazhne resnizhno svoje pretezheno shivljenje premishljeva-ti, in de naj se svojih grehov spové.

*) II. Mak. 9, 13.

— „Ref je, moj duhovni ozhe, spovedati se moram,“ mu odgovori bolnik; ali smiram odlasha. Duhoven ga she dalej svari, de naj se spové; ali bolnik mu odgovori: „Jutri, jutri se bom spovedal.“ — Drugi dan duhoven spet pride, in ker se vidi sam s' gresnikam, storí krish zhes-nj in je perpravljen, ga spovedati. Bolnik dolgo zhasa molzhi, po tem isrezhe s' strasnim glasam lete besede svetiga Pisma: „*Gresnik bo vidil in se bo rasjesil*“; *) si pokrije obras, in nobene besede vezh ne isrezhe. Duhoven mu odgerne obras in mu pravi, de sdaj ni vezh zhasa, spoved odlashati, de je smert bliso, de se je treba s' Bogam spraviti. Na to pravi gresnik: „Ref je, ref, moj duhovni ozhe; sej se bom spovedal.“ Po tem pravi: „*S' sobmi bo shkripal in se bo strashno rasjesil*“; *) in si spet obras pokrije. Duhoven se sjoka od shalosti, mu spet obras odgerne, in ga profi

*) Pf. 111, 10.

sa boshjo voljo, de naj se usmili svoje dushe in naj se s' Bogam spravi. Grefhnik mu odgovori: „Ref, ref, moj duhovni ozhe; spovemo se, spovemo se“; in isrezhe she te besede: „*Posheljen je grefhnik bo pokonzhano*“;*) in si spet pokrije obras. — Duhoven, ves prestrashen, ga spet odgerne — in ga mertviga najde.

Uzhi se is tega strashniga sgleda, o grefhnik! kako nevarno je, svoje spreoburnjenje do sadnje ure odlashati. Vezhidel gnada boshja grefhnik v' sadnji uri sapusti, zhe jo je v' svojim shivljenji smiram sametoval in sanizheval.

Bil je imeniten gospod na Franzoskim, kateri je le smiram v' posvetnim veselji shivel, in vse, kar je svetiga, sanizheval. V' sredi njegoviga veselja ga obide teshka bolesen. Kadar zhuti, de je konz njegoviga shivljenja bliso, pravi okolistojezhim: „Nemogozhe mi je isrezhi, v' kako strashnih

*) Pf. 111, 10.

teshavah fim; vse upanje svelizhanja fim sgubil.“ — Odgovoré mu okolištojezhi: „Nikar ne obupaj; skafaj se svojih grohov, in prósi Boga odpusthanja, in gotovo ti bo odpustil.“ — Na to jim odgovorí: „Nikdar mi ne bo odpustil. Trideset let je preteklo, kar ga sanizhujem; nikdar mi ne bo odpustil.“ — Komaj je te besede isrekel, je she svoje grešno shivljenje dokonzhal.

Premisli, moj kristjan! she strasnejshi sgled. Bil je neverni zhlovek, kateri je szer ime kristjana imel, ali nikdar po keršhanski veri ni shiveti hotel. Kadar je leta zhlovek na smertno poštljo prishel, so si njegovi odrašheni otrozi in njegova bogabojezha shena možno persadevali, ga k' Bogu spreoberniti, in so ga serzhno profili, de naj duhovniga k' sebi priti pusti. Ali leta grešhnik od vsiga tega nizh ni flishati hotel, in ni se smel duhoven perkasati. Kadar vidi vso lvojo drushino s' objokanimi ozhmi okoli njegove poštlje stati, vprašha na glas,

koliko je ura. Odgovoré mu, de je defet. Zhes dve uri spet vprasha, koliko je ura, in mu odgovoré, de je polnozhi. Na to pravi s' takim glasam, de jih vsih grosa obide: „*Sdaj je tedaj prishla tista strashna ura, ko se bo sazabela moja nesrezhna vezhnost!*“ — — Po tem isdihne, in njegova dusha gre v' kraj vezhniga terpljenja.

Greshnik! ali shelish tudi ti tako smert storiti? — Vem, de tega ne shelish, ali v' veliki nevarnosti si, ravno tako umreti, zhe te boshja gnada v' sadnji uri sapusti; in sapustila te bo, zhe jo le smiram sametjesh in sanizhujesh. — Sakaj vender smiram odlashah svoje spreoburnjenje? Ne mišli, zhe si mlad, de ne bosh she umerl; sej vidish, de jih vezh v' mladosti umerje, kakor v' starosti. Nikar vender dalej svojiga svelizhanja v' tako nevarnost ne postavljay. V' vsih svojih opravilih bolj modro, previdno in varno ravnash, kakor v' nar imenitnishim in nar potrebnishim opravi-

lu, ktero te samore vezhno frezhniga storiti. Kadar kákosfno kupzhijo ali kako drugo posvetno opravilo s' svojim blishnim imash, si grosno previdin, in se skerbno varujesh; de v' shkodo in sgubo ne pridefh; kadar si pa v' nevarnosti, na svoji dusfi shkodo terpeti, in vezhno svelizhanje sgubiti, si malo ali pa zlo nizh ne persadevash, leto neisrezheno veliko shkodo in sgubo odverniti. — Kako je to grosno shalofno! — Ne bodi vezh tako nespameten, moj kristjan! Zhe si do sdaj navado imel, v' velikih grebih shiveti, nehaj, sa boshjo voljo! nehaj, in se spokori, de frezhno smert storish, in vezhno svelizhanje sadobish.

De bi nas bolj previdne in skerbne storil, nam Jesus Kristus ozhitno pravi: „*Zhujte, ker ne veste dneva ne ure*“ (svoje smerti). *) Vlakdanja skufhnja nas uzhi, de skoraj vsaziga zhloveka smert prehiti. Škoraj vsak bolnik, zhe je she tako slab, upa, de

*) Mat. 25. 13.

bo s he nekte re dni shivel, desiravno mu komaj vezh ena ura shivljenja ostane. Koliko vezh si s he le mladi ljudje, ki so polni sdravja, obetajo, de bodo s he dolgo shiveli; in vender jih tolikanj nagla smert pobere. Ni ti treba, delez h iti, moj kristjan! tudi ne veliko poprashevati, de sgledete refnize najdes h, sej jih imas h velikokrat pred ozhmi; in morde bos h tudi ti skoraj drugim sgled nagle smerti.

Ker je nagla smert tako strashna, de se je nar pravizhnis hi boje, kolikanj bolj bi se je mogli gres hniki bati. Ali si samoremo kaj strashnejshiga misliti, kakor je stan gres hnika, kteri nagle smerti umerje, in kteri pred svojo smertjo ravno s he toliko zhafa ima, de vs o grosovitnost stanu, v' kterim se snajde, obzhutiti samore? „*Smert gres hnika je nar hujsh i.*“ *) — Konz njegoviga shivljenja, kteriga sdaj pred sabo vidi, mu obudi grosoviten strah; strashne misli ga tako obsujejo, de se

*) Ps. 33, 22.

skoraj vezh ne savé; spomin vezhnosti, v' katero bo sdaj sdaj stopil, in grosovitna ojštrost sodbe boshje, katero bo sdaj sdaj obzhutil, mu vse upanje odvsame, in njegovo serze grosovitno obteshí. Kamor svoje ozhi oberne, mu vse kar vidi, strah in greso obudi. Zhe jih oberne proti nebesam, tamkej vidi v' duhu Boga, kteriga je tolikokrat rasshalil, in kteri mu sdaj ni vezh usmiljen ozhe, ampak ojšter in ferdit sodnik; zhe jih oberne proti semlji, vidi svoj grob, v' kteriga bodo skoraj njegovo gresno truplo poloshili, in vidi tudi pekel odpert, v' kteriga bo pravizhni Bog skoraj njegovo gresno duslo na vekomaj sa-
vergel; zhe se osre v' svoje pretezhe-
no shivljenje, ga grosa obide, ker vidi tolikanj svojih hudobnih grehov, kterih se ni nikdar prav spovedal, nikdar spokoril; ker vidi tolikanj nevrednih spoved, tolikanj po nevrednim prejetih obhajil; zhe pogleda v' prihodno, ga she vezhi grosa obide, ker dobro ve, kaj je pravizhna jesa bosh-

ja terdovratnim grešnikom perpravila. — Vse te strašne misli ga tako obfujejo, de nima vezh zhasa ne misli se spreoberniti, in umerje v' svojih hudobijah. — Sares je strašhen stan grešnika, kteriga nagla smert sadene. —

Premislimo sgled, ki ga najdemo od tega v' svetim Pismu. Pregrešni kralj Baltasar, de bi svojo zhas in mogozhnost skasal, je napravil veliko vezherjo, in je povabil vse imenitne gospe svoje kraljestva. Kadar so bili v' nar vezhim veselji, in ko je bil kralj sapovedal, svete posode pernesti, ki jih je bil njegov hudobni ozhe Nabuhodonosor is Jerusalemskiga templa odnesil, de bi is njih vino pili, mu je pravizhni Bog na snanje dal, de se je konz njegoviga shivljenja perblisal, in de ima le she majhino zhasa shiveti; sagledal je namrezh roko, ktera je na steno nektere besede pisala. Vef prestrašhen poshlje hitro iskat modrih mosh, de bi mu lete besede isloshili. Njegovi flushabniki si persadevajo, ga potolashiti in umiriti, ali vse je sa-

flonj; tako se prestrašhi, de skoraj omedli; vse njegovo veselje se na naglama v' grenko shaloft spreoberne. Perpeljejo mu veliko modrih mosh, ali nobeden ne samore letih besed isloshiti. To s'he pogmira njegovo groso, in vsi se s' njim vred prestrašhijo. Po tem mu kraljiza svetuje modriga mosh Daniela, kateri ve vse skrivnosti islagati. Poshljejo tedaj iskat Daniela, ga perpeljejo pred kralja, in kralj mu obljudi velike darove, zhe mu isloshi lete besede. Daniel ga opomni grosovitnih hudobij, ki jih je bil njegov ozhe storil, in njegovih lastnih hudobij, in mu osnani, de lete besede pomenijo njegovo obsojenje in njegovo smert. — In res je s'he tisto nozhi leta hudobni kralj v' svojih grehah umerl.

Štrašhen sgled grešnikam, kateri svoje spreoburnjenje smiram odlas'hajo, in posebno tudi tistim, kateri s' svojim nespodobnim djanjem v' zerkvi boshjimu templu nezhas't delajo, ali pa s' preklinovanjem soper boshjo zhas't govore.

V' bukvah zerkvenih sgodb starih zhafov se veliko sgledov najde, kako strashno in nefrezhno smert so storili veliki gresniki. Hudobniga kralja Heroda so shiviga zhervi ujedli, in je v' grosovitnih bolezhinah umerl, de ni zhasa imel, v' svoje spreobrnjenje mifliti. Zesarja Valerjana, kateri je neusmiljeno kristjane preganjal, so na sadnje Persi vjeli in shiviga oderli. Zesar Maksimilian, leta grosovitni preganjavz kristjanov, na sadnje obupa, in sam sebe s' trupam umori. Štrashna je bila njegova smert; take neisrezhene bolezhine je shtiri zele dni v' svojim truplu obzhutil, kakor ko bi bil polno truplo sharjavze imel. Sdelo se mu je, de Kristusa na njegovim sodnjim stolu vidi, in de mu leta pravizhni sodnik ravno tako terpljenje obzhutiti da, kakorshino so mogli kristjani po njegovim povelji prestat. V' letih neisrezhenih bolezhinah je ta hudobnik sazhel Kristusa profiti, de naj ima usmiljenje s' njim; ali ker je zeli zhas svojiga shivljenja gnado bosh-

jo sametoval, ga je v' njegovi sadnji uri Bog savergel.

Od veliko drugih hudobnikov nam zerkvene sgodbe govore, kateri so strahno smert storili; kateri so na sadnje svojo hudobnost sposnali, in so vender v' nepokori in v' grehah umerli, ker jih je bila gnada boshja popolnoma sapuštila.

Posebno grosovitna je smert zesarja Juliana. Julian je bil od sazhetka kristjan, pa je kershansko vero savergel, in je sazhel strahno kristjane preganjati in sovrashiti, in je shelel, leto vero popolnoma satreti. Kadar je ravno v' tem hudobnim persadevanji bil, kershansko vero satreti, se mu je vojska s' Persi sazhela. Julian se tedaj podá na vojsko s' svojimi vojskaki. V' boji ga sovrashnik v' persi rani, in tako globoka je bila rana, de je zhutil, de bo mogel prezej na mestu umreti. Leta hudobnik, kateri je tolikanj Kristusa in njegovo sveto vero v' svojim shivljenji sanizheval, sposna sdaj v' smertni uri vfigamogozhnost

Kristusovo, in de ga je njegova roka vdarila; ali ni vezh gnade imel se spreoberniti, ampak je v' strasnim preklinovanji umerl. Kadar je nam-rezh vidil, de je na konzuz svojiga shivljenja, je napolnil svojo roko s' kervijo, ki je is njegove rane tekla, jo je na kvishko vergel in je Kristusu rekel: „Nasiti se, Galilejz! s' mojo kervijo, in hvali se, de si Juliana premagal. Desiravno me je tvoja roka pobila, imam vender she sadoosti mozhi, te sanizhevati in se ti she enkrat odpovedati, preden umerjem.“ — Kako strasna je smert gresnika, kteriga pravizhni Bog s' svojo gnado sapusti! —

Morde bo tudi tebe sapustil, o gresnik! ker tolikokrat v' svojim shivljenji njegovo gnado savershesh. V' grosovitno nevarnost se postavish s' svojo terdovratnostjo, ker svoje spreobernenje od dne do dne odlashtah. Varuj se, de te tista strasna beseda ne sadene, ktero Kristus terdovratnim gresnikam pravi: „*Iskali me bote, pa me ne bote neshli... in v' svojih grehah*

bote umerli.“ *) — In dalej pravi, de bodo prifhli in na njegove duri terkali, rekozh: „*Gospod, Gospod! odpranam!*“! Ali jim ne bo hotel odpreti in jim porozhe: „*Resnizhno vam povem, de vas ne posnam.*“ **) — Gotovo bi bilo bolj varno sa-te, se v' sdravji spreoberniti in k' smerti perpravljati, kakor pa spreobernjenje do sadnje ure odlafhati, ker sraven tega, de ne vesh, zhe ne bosh nagle smerti umerl, tudi toliko shaloftnih sgledov pred ozhmi imash, de vezhidel gnada boshja terdovratniga greshnika v' sadnji uri sapufti.

Bil je na Franzofkim hudoben terdovratnik, kateri je tako Kristusa sovra-shil, de je vezhkrat svojim prijatlam rekel, de grosno sheli, ko bi mogo-zhe bilo, vfo kerfhansko vero satreti; in je vedno soper kerfhansko vero govoril in pisal. Kadar je na smertno postljo prifhel, ga je sazhela grosa obhajati, in je tedaj shelel, spovednika

*) Joan. 7, 34. 8, 21. **) Mat. 25, 11. 12.

imeti, de bi se s' Bogam spravil. Ali njegovi prijatli, ravno tako grešni, kakor on, so ga premotili, de she ni v' nevarnosti umreti, in de mu she ni spovednika treba. Pusti se pregovoriti; ali kmalo po tem zhuti, do bo mogel skoraj umreti, in spet spovednika sheli, pa nobeden njegovih prijatlov mu nozbe po-nj iti. Kadar se vidi na konzu svojiga shivljenja, sposna svojo nefrezho in svoj strasni stan, to de preposno. „Poberite se od mene, pravi svojim prijatlam, vi ste krivi, de se v' takim stanu snajdem.“ — Namesti se svojih grehov skafati, sazhe strasne besede govoriti in Kristufa preklinjati, in v' tem umerje. — To je sprizheval po njegovi smerti njegov sdravnik, kateri je tudi rekel, de kadar je to vidil, je shelel, de bi bili vsi terdovratni grešniki leto grosovitno smert vidili.

Bil je v' ravno tisti desheli drugi hudobnik, kateri je v' svojim shivljenji kerfhanfsko vero mozhno sanizheval, in veliko soper leto sveto vero govoril in pi-

sal. Na smertni postlji je sazhel, strashni stan svoje dushe premishljevati, in je duhovnimu dovolil, ga v' njegovi bolesni obiskati. Duhoven ga opominja, de naj vse ozhitno preklizhe, kar je soper kerfhanško vero govoril in pisal, in de naj se po tem s' serzhnim obshalovanjem svojih grehov spové in se s' Bogam spravi. Bolnik vse to dovoli, in duhovnimu obljubi, de ho-zhe jutri vse to storiti. Duhoven pride drugi dan, in sheli bolnika viditi, kar najde vrata od snotraj saklenjene, in nozhejo mu odpreti. Greshni tovarshi in prijatli bolnika so ga premo-tili, de njegovo shivljenje she ni v' nevarnosti, de mu ni treba tega sto-riti, kar je duhovnimu obljubil; kaj bodo ljudje rekli, zhe to stori, se mu bodo posmehovali, i. t. d. Bolnik jim rad verjame, in ostane v' svoji terdov-ratnosti; in umerje, kakor je shivel, v' smertnih grehah.

Premisli vender, moj kristjan! le-te grosovitno strashne sglede! — Dok-ler si v' sdravji, ti je boshja gnada na

ponudbo, in se lahko s' njo svelizhaſh, zhe le refnizhno hozheſh; ali v' ſmertni uri je pa bolj nevarno, in velikokrat vidimo, de boſhja gnada terdovratniga greſhnika v' ſadnji uri ſapuſtí. ſhaloſtni ſgledi, ki jih pred ozhmi imamo, bi naſ imeli previdne ſtoriti. Moder je in frezhen, kdor po nefrezhi drugih previdin poſtane, in ſe bresna ogne, v' kteriga vidi de ſo drugi padili.

Premiſli vezhkrat, moj kriſtjan! de je na ſmertí vſe leſhezhe. Kakorſhin bo ſtan tvoje duſhe ob zhaſu ſmertí, takorſhina bo tvoja zela vezhnoſt. Zhe ſi tako frezhen, de ſi ob zhaſu ſmertí v' boſhji gnadi, je tvoje svelizhanje gotovo, in boſh frezhen vſo vezhnoſt; zhe ſi pa ob zhaſu ſmertí le v' enim ſamim neſpokorjenim ſmertnim grehu, ſi pogubljen, in boſh neirezheno nefrezhen zelo neſkonzhno vezhnoſt bres upanja in prenehanja. —

Ravno ſato, ker je na ſmertí vſe leſhezhe, ſo ſe zlo ſvetniki, kteri ſo zeli zhaſ ſvojiga ſhivljenja Bogu ſveſto

flushili, smerti bali. Š. Hilarijon je vel
zhaš svojiga dolgiga shivljenja ojštro po-
koro delal. Kadar je bil komaj petnajšt
let star se je she v' pušhavo podal, in
defiravno je bil imenitniga ſtanu in
flabe poštave, ni nikdar drusiga obla-
zhila nofil, kakor ſpokorno oblazhilo
pušhavnikov. Njegova jed ſo bile ko-
renine in ſeliſha, in vzhafi koſez ſta-
riga kruha. Njegova zeliza je bila ve-
likovezh grobu podobna, kakor prebi-
valiſhu; ſhteri zhevle je bila dolga in
pet zhevlov viſoka, in mu je bila tedaj
na vſe ſtrani premajhina. — Táko je
bilo shivljenje tega velikiga ſvetnika;
in to ne le eno leto ali dve, ampak
ſkoraj ſedemdeſet let! — Ali verujeſh,
moj kriſtjan! de ſe je per vſim tem
leta ſvetnik ſmerti bal, kadar ſe je
perbliſhevala? — To de je bil leta
ſtrah prezej premagan od velikiga ſa-
upanja v' Jeſufa Kriſtufa, kteriga je
leta ſvetnik v' ſvojim ſerzu obudi!,
kakor ſe to vſelej per tiſtih ſgodí,
kteri v' boſhji gnadi umerjejo. Nje-
gove ſadnje beſede ſo bile lete: „Poj-

di, moja duſha, kaj ſe bojſh! pojdi, kaj ſe pomifhljuješh! Œkoraj ſedemdeset let ſi Kriſtufu flushila, in ſe ſmerti bojſh“?

Ker ſe je leta veliki ſvetnik, kteri je toliko let v' oſtri pokori ſhivel, ſmerti bal, ſakaj ſe je pa ti ne bojſh, o greſhnik! ker morde ravno tako *greſhno* ſhiviſh, kakor je on *ſpokorno* ſhivel? Morde praviſh, de ſe je groſno bojſh? — Ali zhe ſe je bojſh, in zhe ſpoſnaſh, de ſe je imaſh po pravizi bati, ſakaj ſe pa ne ſazneſh perpravljati, ſreznho umreti, ker vender veſh, de boſh gotovo mogel umreti, in morde v' kratkim? Uſmili ſe vender ſam ſebe, ljubi moj kriſtjan! in ſazni ſe prezej danſ k' ſmerti perpravljati. Sahvali uſmiljeniga Boga, de te ſhe tako dolgo ſhiveti puſti, de ſe ſpoſnaſh; in de te ni is tega ſveta poklizhal, kadar ſi v' ſmertnih grehah bil. Delaj delo ſvojiga ſvelizhanja v' ſtrahu in trepetu, ſakaj veliko je poklizanih, pa malo iſvoljenih; in ſtraſhno je, v' roke ſhiviga

Boga paſti. Delaj, delaj, moj kristjan! ſa ſvoje ſvelizhanje, dokler je dan, ſakaj kadar bo nozh priſhla, ne bo nobeden vezh delati mogel. Štore vſako opravilo tako, kakor ko bi vedil, de boſh mogel prezej po ſtorjenim opravilu umreti. Kadar k' ſpovedi greſh, ſtore jo tako, kakor ko bi vedil, de je ta ſpoved tvoja ſadnja; in kadar greſh k' ſvetimu obhajilu, persadevaj ſi, ga tako vredno prejeti, kakor ko bi vedil, de ga v' ſadnjizh prejmeſh. Šej je gotovo, de bo ena tvojih ſpoved, in eno tvojih ſvetih obhajil, ſadnje; in ſrezhen ſi, zhe ſvete Sakramente v' ſadnjizh vredno prejmeſh. Per vſhivanji zhaſnih rezhi ſe ſmerti ſpomni, ktera ti bo vſe zhaſne rezhi odvſela; in nikdar ſvojiga ſerza na-nje ne navesuj. Ne poſheli zhaſniga bogaſtva, ne velike obilnoſti. Bodi s' malim ſadovoljin in miſli per vſih rezheh: „*Zhloveku, ki bo mogel ſkoraj umreti, je to ſadoſti.*“

Šrezhen je, kdor ſamore rezhi, kakor je rekel nekdaſ ſtar ſpokoren

pušhavernik v' Egiptu. Kadar je leta pušhavernik sbolel, so njegovi tovaršhi sposnali, de je njegova bolezen tako nevarna, de bo moglel skoraj umreti; in so ga tedaj opomnili, de naj se k' smerti perpravi. Na to jim rezhe leta sveti pušhavernik: „To ni nizeh novi-ga sa-me. Dokler sim v' pušhavi, sim se vsak dan k' smerti perpravil, ker sim vsak dan mislil, de je morde leta dan sadnji dan mojiga shivljenja.“

Kako srezhen bi bil ti, moj krist-jan! ko bi se ravno tako, kakor leta pušhavernik, vsak dan k' smerti perpravil. Štori to, in to ti bo veliko k' svelizhanju perpomoglo, ker se bošh navadil, vsako svoje delo tako opraviti, kakor ko bi bilo sadnje delo tvojiga shivljenja; in kadar ti bo saref treba umreti, se ti ne bo teshko sdelo, se k' smerti perpraviti, sakaj kar zhlovek velikokrat stori, lahko stori; in bošh tedaj dobro perpravljjen umerl. Kdor se pa nikdar k' smerti ne perpravlja, se mu na sadnje grosno teshko sdi, se perpraviti, in je v' nevarnosti, slabo perpravljjen

umreti; sakaj kar zhlovek nikoli ne storí, ne more prezej v' pervizh dobro storiti. Perporozhaj gresniku, kateri je zeli zhas svojiga shivljenja posvetno in v' nepokori shivel, perporozhaj mu, de naj is serza obudi vero, upanje, ljubesen, obshalovanje svojih grehov; de naj se v' ponishnosti svojiga serza popolnoma v' boshjo voljo vda, in njegovi sveti previdnosti podvershe; perporozhaj mu to, ali pa mu govori jesik, ki ga ne rasumé, mu bo enako; ne ve, kaj hozhesh rezhi. Desiravno gresnik v' svoji sadnji uri vzhafi isrezhe svete besede, ktere mu duhoven ali kdo drugi naprej moli, to vezhi del le s' ustmi stori, in serze nizh sato ne ve. Satoraj se vidi toliko gresnikov, (kteri is kake velike bolesni vstanejo, ko so vsi mislili, de bodo umerli,) kateri nizh od tega ne vedo, kaj jim je kdo naprej molil. in kaj so sa njim govorili, in kateri po tem ravno tako gresno shive, kakor popred. Ozhitno snamnje, de to, kar so govorili, ni is serza prishlo.

Kdor se pa vezhkrat v' svojim shivljenji k' smerti perpravlja, ne zhaka na sadnje, de mu drugi naprej pravijo, kako naj se v' boshjo voljo vda, in v' boshje usmiljenje perporozhi, ampak vse to sam per dobri pameti opravi.

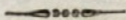
Moj kristjan! de frezhno umerjesh, stori te tri rezhi. Pervizh si odlozhi vsak mesez kaki dan sa perpravljanje k' smerti. Premishljuj leta dan stan svoje dushe, in misli resnizhno, kaj bi bilo s' tabo, ko bi mogel she tisti dan umreti. Ponishaj se pred Bogam in prosi ga odpushtanja svojih grehov. Zhe imash perloshnost, pojdi k' spovedi tisti dan, in persadevaj si, tako dobro spoved storiti, kakor ko bi vedil, de bo leta spoved tvoja sadnja; in zhe si tako frezhen, de smesh k' svetimu obhajilu iti, prejmi Jesusa v' svetim Reshnjim Telesu tako poboshno, kakor ko bi bilo leto obhajilo tvoja popotniza v' vezhnost. Skafaj se is serza vsih svojih grehov, in terdno skleni, se vsih gresnih perloshnost v' prihodno skerbno varovati,

in se greha bolj bati, kakor vsake druge nesreže. Drugizh, kakor hiterno sbolish, misli, de je morde leta bolesen tvoja sadnja, in perpravi se k' smerti, kakor sim ti tukaj svetoval, vsak mesez storiti. In tretjizh, profi kakiga prijatla, de naj te prezej opomni, kakor hiterno bo videl, de si v' nevarnosti umreti. Veliko jih je, ki neperpravljani umerjejo, ker nobeniga svestiga prijatla nimajo, de bi jih opomnil, v' kaki nevarnosti so.

Premisli lep sgled skerbniga perpravljanja k' smerti, kteriga nam je sapustil Ferdinand, Šhpanški kralj. Kadar je leta kralj bolesen v' sebi obzhutil, se je prezej sazhel skerbnno k' smerti perpravljati. Poslal je po duhovniga, in je svete Sakramente s' veliko poboshnostjo prejel. Po tem je k' sebi poklizal toliko shkofov, duhovnov in minihov, kolikor jih je bilo najdi-ti, je svoje kraljevo oblazhilo oblekel, in se je v' njih drushini v' zerkev nesti dal. Kadar ga pred altar pernesejo, poklekne in tako móli: „O moj

Bog in Gospod! ti si gospodar in kralj zeliga sveta; vsi kralji in zesarji na svetu so v' tvoji oblasti. Is tvojih rok sim tudi jest leto kraljestvo prejel, ki ga imam. Dokler je bila tvoja sveta volja, sim ga vshival; sdaj pa ga spet nasaj poloshim v' tvoje roke. Vse kar sdaj shelim, je to, de se me usmili in mi sanesi, in de mi daj po moji smerti vezhno nebeshko kraljestvo.“ — Kadar je bil leto lepo molitev sklenil, je svojo krono, svoj kraljevi plajsh, in vse snamnja svojiga kraljeviga stanu pred altar poloshil, je spokorno oblazhilo oblekel; in po tem je sveto poslednje Olje prejel. Po tem je she dva dni shivel in je smiram v' zerkvi ostal, obdan od shkofov in duhovnov, kteri so s' molitevjo njegovo lepo dusho is sveta spremili.

Bodi tudi ti, moj kristjan! tako previdin v' bolesni, in smert te ne bo neperpravljeniga neshla.

DRUGI DEL.

Premišljevanje sodbe.

Premišli, moj kristjan! kaj pravi s. Pavel, *de je ljudjem postavljeno, enkrat umreti, in de po tem pride sodba*“; *) in „*de bomo vsi štali pred sodnjim stolom Kristusa.*“ **) Štrahna je smert sama na sebi; in vse, kar shivi, se smerti boji. Ali she veliko strahnejshi je smert, zhe premišlimo, kaj pride prezej po smerti. Prezej po smerti pride *sodba*. Kakor hiterno se dusha od trupla lozhi, stopi prezej pred sodnji stol vezhniga sodnika, kte-

*) Hebr. 9, 27. **) Riml. 14, 10.

ri jo sodi po svoji sveti postavi. Kako strahna je leta sodba! —

De bošh bolj sposnal, moj kristjan! de je saref sodba strahna, premisli vse njene okolishine. Perva okolishina, ktero ti premisliti perporozhim, je tisto strahno *sapushenje*, v' katerim je dusha, kadar pride pred sodnji stol. Sgol sama je tamkej pred Bogam, svojim sodnikom, sposna in obzhuti svetost njegoviga velizhastva, ojstrost njegove pravize, in njegovo vsigavedeozhnost, kteri ni nizh mogozhe skriti ne utajiti; in tamkaj zhaka v' strahu in trepetu svojiga obsojenja, po katerim bo ali vezhno srezhna v' nebeshkim veselji, ali vezhno nesrezhna v' peklenfskim ognji. — Kako grosovitno se bo takrat greschnik prestashil, kadar se bo vidil sgol samiga pred Bogam, kteriga je v' svojim shivljenji tolikokrat rasshalil, tolikokrat sazizheval, ali zlo preklinjal. Kako strahno mu bo takrat shal, to de preposno, de je v' svojim shivljenji le posvetniga vshivanja in veselja iskal,

de je svoje serze tako na polvetne rezhi navesoval, ktere je mogel sdaj vse sapustiti, in de si ni persadeval, si boshjo prijasnost perdobiti, in v' boshji gnadi in ljubeshni shiveti in umreti. — O kako se bo prestrafhil, Boga pred sabo viditi, kteri ga bo sdaj o'stro sodil po saflushenji njegovih del. — Kadar gresnik k' sodbi pride, vidi vse rezhi drugazhi, kakor se je bil navadil jih v' svojim shivljenji viditi, ker ni hotel po veri shiveti, ktera na' uzhi, vse rezhi she na tem svetu tako sposnati, kakor jih bomo per sodbi boshji sposnali; vidi popolnoma vso hudobijo svojiga shivljenja; in preden she Bog njegovo obsojenje isrezhe, se sam sebe obsodi, in je permoran sposnati, de je po v'f pravizi vezhniga terpljenja vreden.

Druga okolishina sodbe boshje, ktero ti premisliti perporozhim, je leta, de bo pravizhni in v'figavedeo'zhi Bog *grosno na tanko* vse tvoje shivljenje preiskal in vse tvoje djanje presodil. Odgovor bosh mogel od v'figa

dati, kar si hudiga storil, in tudi od vfiga, kar so drugi savolj tebe hudiga storili, ker so se po tvojih slabih sgledih pohujshali, ali ker jih nisi svaril in od hudiga odvrazheval, desiravno so bili tvoji skerbi isrozheni. Odgovor bosh mogel dati tudi od vsih svojih samud dobrih del, od svoje lenobe in sanikernosti, in tudi od vsih gnad, ki si jih savergel ali v' nemar pustil. In ne le od vfiga hudiga, kar si ga sam storil, ali kar so ga drugi savolj tebe storili, bosh mogel odgovor dati, ampak tudi zlo tvoje dobre dela bo ojster sodnik na tanko preiskal, in odgovor bosh mogel dati, zhe si per svojih dobrih delih tudi vselej dober namen imel; zhe si vse is ljubesni do Boga storil, ali pa morebiti is drugih namenov. Naj bo kako djanje she tako lepo po sunanjim, zhe pa ni is ljubesni do Boga storjeno, ampak le is posvetnih namenov, ni dobro delo pred Bogam. Toraj se je David zlo sa svoje dobre dela bal, kadar je premislil, de bo pravizhni

in vfigavedeozhi Bog njegov sodnik; bal se je, de bo morde Bog v' njegovih dobrih delih toliko hudobije najdel, de ga bo savergel. Satoraj je profil Boga: „*Ne pojdi v' sodbo s' svojim slushabnikom, o Gospod! sakaj pred tabo ne bo noben zhlovek pravizhen snajden.*“ *)

Moj kristjan! zhe hozhesh previdin, moder in sam sebi dober biti, odverni ojstrost sodbe boshje. Odvernil jo pa bosh, zhe vezhkrat sam sebe ojstro sodish in se pred Bogam ponishujesh s' potertim serzam; „*sakaj zhe bomo sami sebe sodili, ne bomo (od Boga preojstro) sojeni.*“ **)

Ravno tako se je tudi s. Hubert, shkof, sodbe boshje mozhno bal. Kardar je na smertni postlji leshal, je vezhkrat okolistojezhim rekel: „*Mozhno se sodbe boshje bojim, sakaj ojster sodnik je Bog in je vfigavedeozh, in od vsih svojih del mu bom mogel odgovor dati. Zhe premislim svetoft fla-*

*) Pr. 142, 2. **) I. Kor. 11, 31.

nu, v' kteriga me je boshja previdnost postavila, in zhe po tem premislím, kako slabo sim dopolnil dolshnost svojiga svetiga stanu, me grosa obide, ker vidim, de se tisti zhal perblisuje, ko bom mogel odgovor dati od vsih talentov, ktere mi je Gospod izrozhil. Bojim se, de mi porezhe, kakor je rekel sanikernimu hlapzu: „*Hudobni in leni hlapcz! vedil si, de sim ojster; sakaj tedaj nisi nobeniga dobizhka s' tem storiti hotel, kar sim ti bil izrozhil? — Versite tega nepridniga hlapza v' sunanje teme, kjer bo jokanje in shkripanje s' sobmi.*“ *)

Od s. Franzishka Šalesja se bere, de se je tudi on v' smertni uri sodbe bal; in kadar mu je duhoven, ki je per njegovi smerti bil, rekel, de so se nar vezhi svetniki sodbe bali, je odgovoril: „*Lahko so se je bali, in prav so storili, se je bati, sakaj strahna je.*“ —

Ker so se svetniki boshji, ki so bili vsi vneti od boshje ljubeshni, sod-

*) Mat. 25, 26. - 30.

be bali, sakaj se je pa ti ne bojish, o gresnik! — Zhe te to, kar si do sdaj od sodbe boshje premishljeval, ne ustrashi, premisli she to bolj na tanko, de te bo *v sigavedeozhi* sodnik sodil, kterimu nizeh utajiti, nizeh skriti ne bosh mogel. Zhe je kaka hudobija she tako globoko v' tvojim serzu skrita, jo tvoj sodnik vender na tanko vidi; in ravno tako tudi vse tvoje misli, shelje in namene popolnoma ve. Zhe si se she tako skerbno skrila, kadar si gresno ravnal, te je vender boshje oko smiram vidilo. Ker tedaj tvoj sodnik vse ve in vse vidi, in ker mu nizeh ne bosh mogel skriti ne utajiti, ali ni saref sodba boshja strashna?

Premisli, de per tej sodbi tudi vsi isgovori ne bodo nizeh veljali. Zhe se bosh hotel isgovarjati, bo tvoja lastna vest soper tebe sprizhevala, de te je smiram svesto opominjevala, kadar si hotel kaj gresniga storiti, de tega nikar ne stori; ali tode je nisi hotel poslushati. — In dalej, zhe se bosh

hotel isgovarjati, s' zhem se bošh le isgovarjal? Ali morde porezhefh, de se sato nifi mogel greha varovati, ker nifi sadoſti gnade imel? — O revni isgovor, kateri ne bo zlo nizh pred Bogam veljal, ker te bo Bog vſih tiſih gnad opomnil, ki ti jih je dajal, in ki ſi jih sanizheval in sametoval. — Ali morde porezhefh, de je bilo tvoje nagnjenje k' hudimu tako mozhno, de ti ni bilo mogozhe, ga premagati? — Tudi leta isgovor bo reven in sanizh, ker ti bo Bog, kateri na tanko posna vſe naſhe nagnjenja, ſposnati dal, de je bilo veliko drugih, ki ſo ſhe hujſhi nagnjenje k' grehu imeli, kakor ti, in ſo ga vender isljubesni do njega s' njegovo gnado premagali; in de bi ga bil tudi ti lahko premagal, ko bi bil le reſnizhno hotel. — Ali morde porezhefh, de nifi vedil, kaj ti je ſtoriti, de bi vezhe ne svelizhanje ſadobil? — Tudi ta isgovor ne bo nizh veljal, ſakaj Bog ti bo pokasal vſe tiſto dobro ſvetovanje, vſe tiſto svelizhanſko opominjevanje,

svarjenje in poduzhenje, ki so ti ga tvoji starishi, bogabojezhi prijatli, spovedniki in pridigarji dajali; ali to de si vse to v' nemar pustil, ali she zlo tiste sanizheval, ki so ti dobre besede govorili. — Ali morde porezhesh, de nisi nikdar tako na tanko vfiga tega premishljeval in de nisi mislil, de bo sodba tako ojstra? — O prerevni isgovor! Ravno to bo v' tvoje obsojenje in pogubljenje flushilo, ker si tako neveren in nespameten bil, de si vse drugo bolj terdno veroval, kakor to, kar je Bog rasodel; in sa vse drugo na svetu vezhi skerb imel, kakor sa svelizhanje svoje dushe.

Glej, o gresnik! kako bodo vsi isgovori per sodbi boshji sanizh. Sam bosh mogel sposnati, de se ne moresh s' nobeno rezhjo isgovarjati, in per moran bosh, se sam sebe obsoditi.

Premishljevanje strashne sodbe boshje je veliko gresnikov spreobernilo; med drugimi s. Avgushtina, kakor sam sposna; ker pravi: „O Gospod, nobena rezh ni toliko perpomogla, me

is globokiga bresna potegniti, v' kteriga me je bilo moje grešno shivljenje verglo, kakor premišljevanje tvoje prestrašne sodbe. Desiravno sim bil v' velike smote sašel, nisim vendar nikdar vere v' tvojo sodbo sgubil. Ozhitno sim sposnal, de sodba mora biti. Vzhasi sim sam per sebi mislil: V' kakoshnim stanu se bo moja dušha pred Bogam perkasala? Kaj mu bom odgovoril? s' zhém se bom isgovarjal? Ali bom samogel rézhi, de nisim vedil, de bom prezel po smerti k' sodbi poklizan? — Šej sim smiram sposnal in veroval, de mora sodba biti. — In zhe bom mogel tam sposnati, de sim v' sodbo veroval, kaj bo s' mano, ker smiram tako shivim, kakor ko bi nikdar ne bilo treba odgovora od svojiga shivljenja dati!“

Ravno tako, kakor s. Avgushtin, morash tudi ti sposnati, moj kristjan! de terdno verujesh v' sodbo boshjo; ali kaj ti bo pomagala leta vera, zhe po nji ne shivish? Le she hujshi bo tvoje obsojenje. — Štori raji po sgle-

du s. Avgushtina, kteriga je premisljivanje strahne sodbe boshje na pot pokore perpeljalo.

Premisli dalej, moj kristjan! de je tvoj prihodnji sodnik tudi *vfigamogozhen*. Kakor hiterno bo sodba sklenjena, bo Bog prezej dusho tje poslal, kamor bo saflushila, in nobeden se mu ne bo mogel braniti ali soperstaviti. Zhe si tako nesrezhen, de v kakim smertnim grehu k' sodbi pridesh, bosh prezej k' vezhnimu terpljenju obsojen, in nobena mozh in oblast te ne bo mogla reshiti is rok vfigamogozhniga Boga.

Vzhafi Bog she na tem svetu nad terdovratnimi gresniki skashe, kako grosovitne so njegove sodbe, in kako strahno je, v' roke shiviga Boga pasti. V' svetim Pismu najdemo sgled od tega. *) Kralj Herod je prishel v mesto Zesarea, in je tam v' napuhu svojiga serza ljudstvu govoril. Perlisnjeno ljudstvo se je sazhelo zhuditi

*) Djanje Apost. 12.

rekozh: „To je boshji glaf, ne zhloveshki“! — Dopadlo mu je, de mu je ljudstvo boshjo zhaft dajalo; ali prezej po tem je obzhutil obsojenje boshje, ker je bil zhaft, ktera Bogu gre, sebi ohranil. Angelj boshji ga je vdaril, in v' strashnih bolezhinah je umerl, ker so ga shiviga zhervi snedli.

Drugi sgled. Šveta kraljiza Elisabeta je imela bogabojezhiga flushabnika, po katerim je skrivaj ubogim ljudém dari poshiljala. Kadar je drugi flushabnik vidil, kako je bil kraljizi leta flushabnik prijeten, mu je bil tako nevoshljiv, de je sklenil, ga v' nesrezho perpraviti. Gre tedaj h' kralju, in po krivim kraljizo in njeniga flushabnika obdolshi nespodobniga shivljenja. Kralj verjame opravljivzu, in obsodi sam per sebi kraljizniga flushabnika k' smerti. Jesdi tedaj v' hosto, ker je bila njegova fuskina, in sapove delavzam, de naj v' ognjeno pezh tistiga vershejo, ki bo jutri sjutraj *pervi* prishel vprashat, *zhe so dopolnili kraljevo povelje*. Drugi

dan s jutraj poshlje tedaj kraljizhniga flushabnika k' fushini, delovze vprašhat, zhe so dopolnili kraljevo povelje. Bogabojezhi flushabnik gre s' radovoljnim serzam, kakor je navado imel, vse radovoljno storiti, kar mu je bilo sapovedano. Pot k' fushini je memo zerkve peljala. Kadar do zerkve pride, gre noter, sveto masho slishat; in po tem gre s' hvaleshnim in veselim serzam proti fushini. Med tem zhasam, ko je leta bogabojezhi mladenzh v' zerkvi bil, je kralj poslal ravno tistiga flushabnika, kateri je bil kraljizhniga flushabnika is nevoshljivofti satoshil, k' fushini, delovze vprašhat, zhe so dopolnili kraljevo povelje; in tako se je sgodilo, de je leta flushabnik *pervi* k' fushini prishel, ker se je uni v' zerkvi pomudil; in so ga tedaj prezej sgrabili in v' ognjeno pezh vergli. Na to pride kraljizhni flushabnik, in delovze vprašha, zhe so dopolnili kraljevo povelje. Delovzi mu odgovore, de naj kralju pove, de so njegovo povelje svešto do-

polnili. Šlushabnik se verne in gre h' kralju mu to povedat. Kralj se sazhudi, ker kraljizhniga flushabnika sagleda, sakaj mislil je, de je she mertev; ali she veliko bolj se sazhudi, kadar sposna, de je praviza boshja hudobniga flushabnika k' ravno tišti smerti obsodila, ktero je bil po krivizi bogabojezhimu flushabniku namenil. Po tem sposna nedolshnost in svetoš kraljize; in tudi sposna, de je vfigavedeozhi sodnik leto rasfodel in nam sgled dal, kako pravizhne in ojšre so njegove sodbe.

Do sdaj smo premišhljevali *posebno* sodbo, ktero bo vsak posebej prezej po smerti prestati mogel. Premišhlimo sdaj she *sploh* sodbo, h' kateri bodo vsi ljudje vkup poklizani, kadar bo konz sveta.

Kadar sveto Pismo govori od sodnjiga dneva, ga imenuje: strashen dan, dan jese boshje, dan mashevanja boshjiga. — In sareš bo leta dan tako grosovito strashen, de si nikdar strashnejshiga dneva misliti ne samoremo.

Šolnze bo otemnelo, svesde bodo od nebel padale, semlja se bo trefla, morje bo strašne valove gnalo, vse kar je Bog ustvaril, bo s' takim grosovitim hrumam na kup padalo, de bodo ljudje od strahu merli, ker se sbe nikdar nizh taziga ni vidilo ne slišhalo. — Strašna trobenta bo sapela, in glas se bo po zeli semlji slišhal: „*Vstanite, mertvi, in pridite k' sodbi*“! — Na to bodo vsi mertvi is grobov vstali, in bodo k' sodbi prišli: isvoljeni s' lepim truplam, ki se bo svetilo, kakor solnze; saversheni pa s' gerdim smerdljivim truplam, ki bo polno gnusobe. Ravno sato bo popred vstajenje mesa, de truplo, ktero je bilo tovarsh dushe per dobrih in hudobnih delih, tudi s' njo vred vezhno veselje ali pa vezhno terpljenje sado bi. — O gresnik, ki le sa svoje truplo skerbiš in mu tako svesto streshesh, in ki se tako posta in vsiga drugiga satiranja svojiga trupla bojiš, premišli vzhafi vstajenje mesa, in boj se ga, zhe bolj spokorno shiveti ne sazhesh.

§. Hieronim, desiravno je bilo njegovo truplo kakor senza od velikiga posta in satiranja, se je vselej prestrašil, kadar se je vstajenja in sodbe spomnil; kar je delal in kjer je bil, se mu je povsod sdelo, de tisto strašno trobento sliši, ki porezhe: „*Vstajte, mertvi, in pridite k' Sodbi!*“ — Sakaj se pa ti, o grešnik! sodbe ne bojiš? In zhe se je bojiš, sakaj, smiram tako shiviš, kakor ko bi nikdar ne imel fojen biti?

Po tem ko bodo vsi mertvi vstali in se skupaj sbrali, bo prišel is nebes s' veliko zhaštjo Jesus Kristus, odrešenik in sodnik sveta, s' svetim krishem na svoji desni strani, in vsi angelji boshji ga bodo spremili. Angelji bodo vse ljudi na dva kraja razlozhili: isvoljene na desno stran Kristusovo, savershene na levo. — O strašno raslozhenje, ktero bo savershene s' groso in framoto obsulo! — O kako se bodo takrat kafali, de so tako posvetno in grešno shiveli; ali vse bo saštonj in preposno! Njih solse ne bo-

do vezh Kristusoviga serza ginile, njih shalovanje in kafanje mu ne bo vezh prijetno; zhaf usmiljenja bo takrat dokonzhan, in strashna pravizhna jesa boshja bo na mesto njegoviga usmiljenja stopila. — Takrat se bodo sposnali in bodo s' grenkim serzam rekli: „Kaj nam sdaj pomaga vse bogastvo, ki smo ga na svetu imeli, in vse veselje, ki smo ga vsbivali? Vse je minilo, in drusiga nam sdaj ne ostane, kakor vezhno terpljenje, v' kteriga naf je pregreshno vshivanje posvetniga veselja perpeljalo. Tiste pa, ki smo jih v' shivljenji sanizhevali, ker niso hotli s' nami vred posvetno shiveti, in ki smo mislili, de je njih shivljenje nespametno in njih konz bres zhashti, vidimo sdaj v' shtevilu boshjih otrók.“ *) —

Moj kristjan! premisli vzhafi leto shalostno raslozhenje, ki ga bodo angelji po boshjim povelji sodnji dan storili. Sdaj je she v' tvoji mozhi in

*) Modr. 5.

v' tvoji volji, zhe hozhesh na desno ali na levo stran priti; in zhe le refnizhno hozhesh, bosh na desno stran prishel. Ali kakor hiterno bosh pa umerť, si ne bosh mogel vezh pomagati; in zhe v' smertnim grehu umerjesh, bosh gotovo na levo stran prishel v' shtevilo tistih nesrezhnih, ki bodo k' vezhnimu terpljenju obsojeni. —

Premishljevanje sodbe boshje je she marfikteriga greshnika spreobernilo. Bil je velik greschnik, Bokaris po imenu, Bulgarski kralj, kterimu so szer Misijonarji vezhkrat od kershanske vere govorili, pa se nikdar ni hotel spreoberniti in kerstiti dati, ampak je smiram v' neveri in malikovanji ostal, sakaj njegove misli so bile vse v' posvetnih rezheh, in njegovo serze je bilo polno posvetniga greshniga posheljenja. Pergodilo se je po boshji previdnosti, de je velik malar v' Bulgarijo prishel, in je bil tudi pred kralja perpeljan. Kralj je bil vesel, imenitniga malarja v' svoji desheli vi-

diti, in mu je perporožhil, de naj mu lov ali jago namala, sakaj kralj je bil velik lovez in je grosno rad na lov hodil. Posebno je malarju perporožhil, de naj prav strafhne divje sverine namala; to je bilo temu posvetnimu, nevernimu kralju nar bolj vshez. — Leta malar je bil bogabojezh kristjan; in ker je slifhal, de je kralj tako terdovraten, de se nozhe h' kerfhanški veri spreoberniti, je sklenil, k' njegovimu spreobernjenju toliko pomagati, kolikor mu bo mogoze. Namesti de bi bil lov namalal, kakor mu je bil kralj ukasal, je namalal veliko in strafhno podobo *poslednje sodbe*. Vse kar je bilo v' tej podobi viditi, je bilo strafhno in grosovitno. Nebo je bilo prevlezheno s' zhernimi oblaki, semlja vsa v' ognji, in morje ruzhe kakor kri; sodnji stol vezhniga sodnika v' oblakih med bliski, na kterim je sedel serditi ojstri sodnik, in angelji bres shtevila okoli njega, perpravljeni na njegovo povelje dobre od hudih odlozhiti. Viditi je bilo veliko

planjavo, na kateri so stali vsi ljudje v' grosovitim strahu, in so zhakali, na katero stran jih bodo angelji odlozhili. Viditi je bil tudi peklenški bresen, poln ognjenih valov, kakor nesmérjeno ognjeno morje; in okoli bresna so stali hudobni duhovi, in so zhakali tistih nefrezhnih duh, ki jim bodo isdane, de jih bodo martrali v' vezhnim ognji.

Malar je smiram na skrivnim to podobo malal, in je kralju smiram obetal, de mu bo tako podobo naredil, kakor she nikdar nobene take naredil ni. Kadar je bila podoba popolnoma storjena, jo je malar pogernil in je kralja poklizal. Kralj pride s' vsemi svojimi dvorniki, in malar odgerne podobo. Kadar kralj podobo sagleda, ostermi, in dolgo zhafa besede ne pregovori. Zhes dolgo zhafa vprašha ves prestrafhen malarja: „Kaj pomeni leta strafhna podoba?“ — Na to mu rasloshi bogabojezhi malar leto podobo, in mu pravi, de to je podoba sodbe boshje, h' kateri bodo vsi ljud-

je na konzu sveta poklizani, in ktera bo tako strahna sa terdovratniga gresnika, de noben zhlovek ne more isrezhi, in nobeden si misliti, kako bo strahna. — In per tej perloshnosti mu she vezh od kerfhanske vere govori, bres ktere nobeden ne bo mogel frezhno sodbo prestati; in mu govori s' tako gorezhnostjo, de kralj terdno sklene, se h' kerfhanski veri spreoberniti. — Kmalo po tem se je dal kerstiti, in je do konza svojiga shivljenja svetlo po kerfhanski veri shivel.

Zhe spomin sodbe boshje tudi tebe ne spreoberne, o gresnik! to pride od tega, ker jo premalo premishljujesh; toraj jo premishluj resnizhno, in se k' Bogu oberni; sakaj zhe se ne spreobernesh in pokore ne storish, te bodo angelji boshji ob dnevu sodbe na levo stran odlozhili, kjer bosh v' grosovitni framoti stal, in na sadnje svoje obsojenje k' vezhnimu terpljerju salfishal.

Grosovitna bo saref framota savershenih na levi strani, sakaj vse njih

neframne hudobije, ki so jih tolikokrat v' svojim shivljenji storili, in ki se jih niso nikdar spokorili, bodo takrat na dan prishle, in bodo v' sim ljudem ozhitne. Kadar je kdo tako nefrezhen, de nekaj zhasa v' grehiv shivi, vender se jih pa po tem resnizhno skasa, spove, spokori in svoje shivljenje stanoovitno poboljsa, mu usmiljeni Bog po Kristusovim saflushenji grehe odpuisti v' svetim Sakramentu pokore; in takih spokorjenih grehov Bog per sodbi ne bo rasodel in ljudem na snanje dal, ker so popolnoma sbrifani in posabljeni. — Ali *tvoji* grehi, o terdovratni gresnik! kateri le smiram v' grehiv shivish, in nikdar resnizhne pokore ne storish; kateri s'zer po navadi ali morebiti savolj ljudi vzhafik' spovedi gresih, ali to de po spovedi spet v' ravno tistih navadnih grehiv shivish, kakor popred; *tvoji* grehi bodo per sodbi boshji v'fi rasodeti, in te bodo s' tako framoto obsuli, de se bosh komaj savedil od strashne framote. Sdaj se morde framujesh, spo-

vedniku na tanko svoje nesramne hudobije rasodeti, ker je vender on tvoj duhovni ozhe, in ki ne bo nikdar nize od tega rasodel, kar se mu spovedujesh; ali kako se boš pa še le sramoval per sodbi, kadar bodo vsi tvoji nespokorjeni grehi, ne le enimu samimu zhloveku, ampak vsim ljudem rasodeti.

Premisli, o gresnik! ko bi tvoji skriti grehi le nekterim ljudjem, postavim tvojim hišnim ljudjem in tvojim sosedom, na snanje prifhli, ah! kako bi te bilo sram! — Ali kaj je leta sramota proti tisti, ktero boš mogel sodnji dan prestati, kadar bodo vsi tvoji grehi na tanko vsim angeljem in ljudem rasodeti in odkriti. — Zhe si še toliko persadeval, svoje hudobije ljudem skrivati, de so smiram dobro od tebe mislili in govorili; zhe si še tako skritih krajev iskal, kadar si hotel kaj gresniga storiti, je bilo vse saštonj: Bog, ki te je povsod vidil, bo per sodbi vse rasodel; in bolj ko si se ljudem skrival, bolj te bo

fram, kadar bodo vsi spoznali, kako-
 shin hinavz si bil. In zhe se bosh ho-
 tel isgovarjati in rêzhi, de si sato ved-
 no v' grehah shivel, ker te ni nobe-
 den svaril in od greha odvrazheval,
 bo v' tvojo veliko framoto veliko prizh
 soper tebe vstalo, namrezh tvoj angelj
 varh, tvoji starisbi, tvoji spovedniki,
 pridigarji in bogabojezhi prijatli; in
 bodo sprizhevali, de so si veliko persa-
 devali, te od hudiga odverniti in na
 pot pokore perpeljati, to de jih nik-
 dar nifi hotel poslushati.

Grosno framotno bo sa-te leto
 sprizhevanje, o terdovratni gresnik!
 Ali she veliko strashnejshi bo pa o-
 zhitanje Jesusa Kristusa, tvojiga sve-
 lizharja. — „Kaj bi bil samogel she
 vezh sa-te storiti, kakor fim storil, o
 nehvaleshni hudobnik! ti porezhe Kri-
 stus s' serditim glasam; zhlovek fim
 postal, fim v' veliki revshini in v' sa-
 nizbevanji na svetu shivel, in fim na
 sadnje v' grosovitnih bolezhinah na kri-
 shi umerl; in vse to is ljubeshni do
 tebe, de bi te od vezhniga peklenfski-

ga terpljenja odrefhil; in sdaj te vidim na svoji levi strani v' shtevilu pogubljenih? *Jest* sim toliko sa tvoje svelizhanje storil, in *ti* nisi nize hotel storiti? Šim le sato tolikanj sa-te terpel, de te bom sdaj vso neskonzhno vezhnost v' pekleniskim ognji videl? — Ker si me sanizheval, kadar sim s' milostljivim serzam sa tabo hodil in ti svelizhanje dati hotel, bosh sdaj prejel, kar ti je moja praviza obsodila: Poberi se spred mene v' vezhni ogenj“! —

O gresnik! o gresnik! kákoshina grosa te bo obletela, kadar bosh lete besede saflishal! — O kako si nes pameten, zhe svojiga shivljenja ne poboljšash, in s' resnizhno pokoro svojih grehov ne sbrishešh, preden te Bog k' sodbi poklizhe.

De bosh bolj sposnal, kako se ti je bati ozhitanja Kristusoviga per sodbi, premisli sgled pufhavnika, od kteriga s. Hieronim tako pishe: Bil je mladenzh v' Egiptu, kteri je take shelje imel se svelizhati, de je sklenil,

svet popolnoma sapustiti in v' pufhavi Bogu flushiti. Kadar je njegova mati svedila, de hozhe v' pufhavo iti, si je sazhela možno persadevati, ga od njegoviga sklepa odverniti; ali vse je bilo sahtonj. Na vse, karkoli mu je mati rekla, ni nikdar nizm drusiga odgovoril, kakor te besede: „*Svelizhati se hozhem! svelizhati se hozhem*“! — Kadar je vidila, de nizm ne opravi, je na sadnje pervolila, de naj gre v' pufhavo. S' veselim serzam se podá leta mladenzh v' pufhavo med tiste svete pufhavnike, kateri so nekdej v' Egiptovfki pufhavi ojstro pokoro delali. Od sazhetka je bil poln svete gorezhnosti in je tako spokorno shivel, de so se vsi zhudili; ali to de je skoraj mlazhen postal, je veliko od svoje perve gorezhnosti opuстил, in je rasujsdano shiveti sazhel. Med tem zhasam je bila njegova mati umerla, in tudi on je v' veliko in nevarno bolesen padel. Pergodilo se je, de je v' svoji bolesni teshke sanje imel, v' kterih se mu je sdelo, de je k' sodbi

boshji poklizan. Kadar pride pred sodnji stol, sagleda svojo mater, ktera ga s' shalostnim oblizhjem tako nagovori: „Ali si prishel svojiga obsojenja iskat? — Kje so sdaj tiste obljuje, tisti sklepi, ki si jih takrat delal, kadar mi nisi nizeh drusiga odgovoril, kakor: Svelizhati se hozhem, svelizhati se hozhem! — Ši le sato svet sapustil in v' pushavo shel, de si v' pushavi rasujsdano shivel in svojo dusho pogubil“? — Leto ozhitanje njegove matere je tega mladenzha tako prestrashilo, de se je sbudil, in je bres odlashanja sklenil, svoje shivljenje poboljshati. Kakor hiterno je osdravil, je sazhel spet grosno spokorno shiveti, tako de so se sazheli njegovi tovarshi sa njegovo shivljenje bati, in so ga sazheli profiti, de naj nekoliko od svojih ojtrost opustí; ali nizeh niso premogli; le she smiram ojtrestejshi pokoro je delal, in nikdar jim ni drusiga odgovoril, kakor to: „Ker nisim mogel ozhitanja svoje matere per sodbi prestati, kako bom samogel presta-

ti Kristusovo ozhitanje, zhe se vseh svojih hudobij refnizhno ne spokorim“?

Moj kristjan! preglej svoje shivljenje in bosh kmalo sposnal, de se imash tudi ti ozhitanja Kristusoviga per sodbi strashno bati, zhe skoraj svojiga shivljenja popolnoma ne poboljshash.

Ker je to, kar smo do sdaj od sodbe boshje premishljevali, she tako strashno, kako strashno bo she le *sadnje obsojenje*, kteriga bo serditi sodnik zhes nespokorne gresnike isrekel. Kadar bodo vsi ljudje v' strahu in trepetu okoli sodnika stali, se bo pervizh k' tem obernil, ki bodo na njegovi desni strani stali, in jim porezhe s' ljubesnjevim glasam: „*Pridite, poshegnani mojiga Ozheta, posedite kraljestvo, ktero vam je perpravljeno od sazhetka sveta*“..... *) Po tem se bo obernil s' serditim obrasam na levo stran, in porezhe tistim nesrezhnim, ki bodo tam stali: „*Poberiti se spred*

*) Mat. 25, 34.

mene, prekleti, v' vezhni ogenj, kateri je satanu in njegovim angeljem perpravljjen“..... *) To je: Poberite se na vezhno spred mojiga oblizhja, o nespametni in nehvaleshni terdovratniki! Sa nebefa sim vas bil ustvaril, sa vezhno veselje; ali to de ste raji po svojih hudobnih sheljah shiveli, kakor po moji postavi, de bi si bili s' spokornim in kerfhanskim shivljenjem vezhno svelizhanje perdobili. Ljubshhi vam je bilo kratko posvetno veselje, kakor vezhno veselje nebeshko. Resnize svete vere ste sanizhevali in jih savergli, lashnive obljuje sveta ste pa terdno verjeli. Tistim ste se posmehovali, ki so po kerfhanski veri shiveli, in per vsaki perloshnosti ste se s' hudobnim duham soper mene spuntali, tedaj se poberite spred mene v' vezhni ogenj, kteriga je moja pravizhna jesa hudobnimu duhu in vsim tistim perpravila, ki mu na svetu flushijo. —

Premisli vender, o greshnik! Kete strashne besede! — Štrashne so saref,

*) Mat. 25, 41.

tako strahne, de samorejo nar serzhnejshiga pretresniti, zhe jih prav premisli.

Povej mi, moj kristjan! ali se ne bojish, de bi tudi ti tih besed per sodbi ne saflishal? — Premisli stan svoje dusbe in poslushaj svojo vest, in bosh kmalo sposnal, sakaj se ti je sodbe bati; in potem, zhe sam sebi dobro hozhesh, si persadevaj, s' resnizhno pokoro to sbrisati, kar te pred Bogam nagnusniga dela, in v' prihodno vse to opuisti, kar tvojo dusho pogubljuje. Zhe so bili tvoji grehi, v' kterih si do sdaj shivel, she tako veliki, je usmiljeni Bog vender she smiram perpravljen, ti vse odpustiti savolj neskonzhniga Jesufoviga saflushenja, zhe se le resnizhno in stanovitno spreobernesh in spokorish. Ali to de nikar vezh ne odlashaj. Usmiljeni Bog, ki ti je odpushtanje tvojih grehov oblubil, zhe se resnizhno spreobernesh, ti jutrishniga dneva ni oblubil; in zhe zhas usmiljenja samudish, se bosh vezhno kafal, de si tako terdovraten in nespameten bil. — Premisli to res-

nizhno, ljubi moj kristjan! sej vesh, de gre sa vezhnost. —

Po obsojenji se bo bres odlashtanja to sgodilo, kar bo vezhni sodnik isrekel. Takrat bodo tisti nefrezhni, ki bodo na levi strani stali, sheleli, de bi jih hribi pokrili in pokonzhali, ali vse bo sahtonj; ne bo vezh smerti sa-nje, de bi jih od terpljenja refhila; vezhno bodo mogli shiveti, de bodo vezhno terpeli! — Ognjeni bresen pekla se bo odperl, in pokopani bodo v' vezhni ogenj, kteriga je pravizhna jesa boshja ushgala. —

Svelizhani pa, ki bodo na desni strani stali, bodo ob ravno tistim zhasu v' nebesa vseti, kjer se bodo s' Jesusam in s' vsemi angelji in svetniki vezhno veselili.

O strashno lozhenje!! — Premisli vender to, moj kristjan! sej vesh, de se bo vse to saref tako sgodilo, sveta vera naf to uzhi; in tudi vesh, de je sdaj she v' tvoji mozhi, na desno ali na levo stran priti. Premisshljuj vezhkrat sodbo boshjo; leto premissh-

ljevanje je she marfikteriga gresfnika na pot pokore in vezhniga svelizhanja perpeljalo.

Premišli, kaj pišhejo zerkveni uzheniki od spokornih pufhavnikov v' Egiptu. Nekteri tih spokornikov so zele nozhi pod nebam štali, se niso vlegli ne vsedli; in ne le v' lepim, ampak dostikrat tudi v' gerdim vremenu. Nekteri so bili nozh in dan v' ojstrim spokornim oblazhilu, de so na zelim shivotu bolezhine obzhutili; in druge postlje niso imeli, kakor terdo skalo. Nekteri so se s' kamni po persih bili, de so dostikrat kri pljuvali, in vse ranjene persi imeli. Nekteri so se s' tako teshkimi ketnami prepasali, de so komaj hoditi samogli. Nekteri so si s' ojstrimi shibami vse truplo rastergali, de je njih kri obilno na tla tekla, in so s' obilnimi solсами Boga profili, de naj jih she vezh na tem svetu terpeti pusti, de bi le na unim usmiljenje s' njimi imel. Nekteri so zele dni v' nar vezhi vrozhini sunaj delali, in zeli dan niso hotli piti, de so sköraj

od sheje pomerli. Nekteri so po dolgih postih kofez kruha v' usta vseli, in so si ga prezej spet is ust istergali, rekozh: „nifim vreden lete hrane“! Nekteri so bili polni ran po zelim shivotu, in jih niso hotli obvesati in zeliti, de so se vzhafi zhervi v' njih ranah saredili in so jih shive jedli. Nekteri niso skoraj druge hrane ime-li, kakor svoje spokorne folse. —

Tako so leti sveti spokorniki shive-li; in ne le dve ali tri leta, ampak do konza svojiga shivljenja; nekteri vezh ko petdeset let. Vse to so stori-li, ker so se sodbe bali. In po vsm tem, pravijo zerkveni uzheniki, so le leti spokorniki she sodbe bali. Kadar je kateri med njimi sbolel in na konz svojiga shivljenja prishel, so se njegovi tovarshi, kakor shive smerti, okoli njega sbrali, in so ga s' straham poprashevali: „Povej nam vender, kaj sdaj obzhutish v' svojim serzu, ker si she tako bliso sodbe boshje? — Ali upash, od pravizhniga Boga usmilje-nje prejeti, kteriga si tako dolgo s'

Spokornim shivljenjem iskal? — Ali upašh, odpušhenje svojih grehov in milostljivo sodbo pred Bogam najdititi? — Tako so leti spokorniki svoje umirajozhe tovaršhe poprašhevali; in vsak se je v' svoji sadnji uri, kakor tudi zeli zhaš svojiga shivljenja, sodbe bal, to de je njih gorezha ljubesen do Boga, in njih terdno saupanje v' boshjo milost in v' Kristusovo saflushenje, na sadnje leta strah pregnalo, in so vselej v' boshji ljubesni in v' velikim saupanji umerli.

Moj kristjan! kadar ti svoje shivljenje proti shivljenju tih spokornikov premišliš, o kakofhin raslozhik najdesš! In per vsim tem se vender sodbe ne bojíš? — In zhe se je bojíš, sakaj pa tako shivišh, kakor ko bi sodbe ne bilo, kakor ko bi nikdar nobenimu ne imel odgovora od svojiga shivljenja dajati? — Veliko boljshi bi bilo sa-te, ljubi moj kristjan! ko bi vèzhkrat sodbo boshjo premišljeval, in po tem premišljevanji to storil, kar te vešt storiti opominja.

TRETJI DEL.

Premišljevanje pekla.

Moj kristjan! premisli, kaj je pekel. Pekel je kraj, kteriga je praviza boshja vsim tistim perpravila, ki v' smertnim grehu umerjejo; kraj nesapopadljiviga terpljenja, v' kterim saversheni veliko vezhi terpljenje, kakor si ga le misliti samoremo, obzhutijo, bres prenehanja, bres polajshanja, in bres vsiga upanja, de bo kdaj konz njih terpljenja. — Misli si vse nar hujshi bolesni, vse nar vezhi bolezhine, ki se jih zhlovek samore na svetu smisliti: vle to ni nizh, zlo nizh proti terpljenju v' peklu. Ni nam mogoche, peklen-

škiga terpljenja popolnoma sposnati in premisliti, kakor je samo na sebi, saka kaj nesapopadljivo je. Premislimo ga vsaj, kolikor nam je mogoče.

Š. Krisostom in drugi zerkveni u-zheniki pravijo, de nar hujšhi terpljenje pogubljenih v' peklu je to, de so spred boshjiga oblizhja vezhno sавersheni, de nikdar Boga ne bodo vidili. Leto terpljenje je tako veliko, po besedah s. Krisostoma, de ko bi pogubljeni v' peklu she deset-tavshentkrat vezh terpeli, kakor terpe, bi vse njih terpljenje nizh ne bilo proti terpljenju, kteriga savolj tega obzhutijo, ker nikdar Boga ne vidiyo.

Dokler smo na tem svetu, smo tako navajeni, vse rezhi le po sunanjim soditi, de nam je nemogozhe sapopasti, kako more to, ko nikdar Boga ne vidiyo, nar hujšhi terpljenje sавershenih biti, hujšhi kakor vse drugo, kar v' peklu terpe. Ali kadar se bo dusha od trupla lozhila in ko bo na uni svet prishla, bo to popolnoma sapopadla; takrat bo popolnoma spos-

nala, kako neskonzhno ljubesnjiv je Bog; in tako posheljenje, per Bogu biti, se bo takrat v' nji obudilo, de ne bo nobeniga drusiga terpljenja tako neisrezheno hudo obzhutila, kakor to, ko bo vezhno spred boshjiga oblizhja savershena. Leta misel, ktero bo savershena dusha vedno imela, de bi bila lahko v' nebesa prishla, in vezhno Boga gledala, ko bi si bila le nekoliko persadevala, in de si sdaj ne more vezh pomagati: leta misel bo dusho bolj pekla, kakor peklenfki ogenj.

Misli si, postavim, kralja, kateri po kaki nesrezhi sgubi svoje kraljestvo, in je v' temno jezho vershen, kjer s' njim ravnajo, kakor s' nar vezhim hudodelnikam; misli si, kako shalostno in britko se mu mora sdeti, in kako ga mora serze boleti, kadar se spomni svoje poprejshne visokosti, zhasi in obilnosti. — Ali kaj so vli njegovi obzhutki proti tem, kar savershena dusha obzhuti, kadar pomisli, de je nebeshko kraljestvo, vezhno zhasi

in visokost, vezhno veselje nebeshko sgubila, in de ne bo nikdar v' tisti frezhni kraj prishla, kjer svete dushe Boga gledajo in se ga vezhno vesele. — Leta misel je njeno nar vezhi terpljenje. —

Kralj David, kadar je bil s' svojimi grehi prijasnost boshjo sgubil, je tako shaloval, de je zele nozhi prejo-
kal, desiravno je saupal, boshjo pri-
jasnost spet sadobiti. — Ali kakoshina mora biti shalost pogubljene dushe, kadar pomisli, de je preljubesnjeviga Boga vezhno sgubila, bres vfiga upanja, ga kdaj spet najditi in pred njegovo oblizhje priti. —

Misli si sraven she to, de si bodo hudobni duhovi vedno persadevali, pogubljeno dusho she bolj shalostno storiti, ker jo bodo s' sanizhljivim posmehovanjem smiram poprashevali: „*Kje je tvoj Bog*“? *) Ustvarjena si bila, de bi vezhno Boga gledala, ali kje je tvoj Bog? Sgubila si ga, vezh-

*) Pf. 41, 4.

no, vezhno si ga sgubila. Prav se ti sgodi! Nikdar ga ne bošh gledala. —

O grešnik! premisli vso strašnost lete sgube! — Tudi ti si v' nevarnosti, preljubesnživiga Boga sgubiti, zhe skoraj svojih grešnih navad ne sapustišh in svojiga shivljenja ne poboljšahh.

Drugo terpljenje pogubljenih je to, de v' vezhnim ognji goré. — Ker smo, kakor je bilo rezhenó, na tem svetu prevezh navajeni, vse rezhi le po sunanjim soditi, se nam terpljenje vezhniga ognja hujšhi sdi, kakor terpljenje sgube bošhje. — Ali desiravno je sguba preljubesnživiga Boga nar vezhi terpljenje savershenih dušh v' peklu, je vender tudi terpljenje, ki jim ga peklenški ogenj stori, nesapopadljivo veliko; sakaj ogenj v' peklu je ves drugazhin, kakor ogenj, ki ga na tem svetu imamo. Nash ogenj proti peklenškemu ognju je ravno tako, kakor solnzho sejanje proti nashimu ognju. — Ker je she tako strašhno hudo, le en sami perst malo

zhafa v' ognji dershati, kako grosovitno hudo mora she le to biti, s' dušho in s' telesam vezhno v' tistim ognji goreti, kteriga je pravizhna jesa boshja terdovratnim gresnikam ushgala, kjer so vsi pokopani v' ognji, kteri jih le shge, ali nikdar ne poshge in ne umori, ampak ohrani sa vezhno terpljenje.

Premisli, moj kristjan! leta strasni ogenj, kteri je nespokornim gresnikam perpravljjen; in zhe ti vest ozhita, de si v' smertnih grehah, je tudi tebi perpravljjen, zhe se resnizhno in stanovitno ne spreoberesh. Res je szer, de to she ni sadošti sa svelizhanje, zhe se zhlevak le sato greha varuje, ker se peklenškiga ognja boji; ali premishljevanje tega prestrasniga ognja je vender grosno dobro in svelizhansko, ker gresnika obudi in ostrasni, de sazhne svoje gresne navade sapushati, in de se smiram bolj in bolj ozhisti, tako de na sadnje velikovezh is ljubeshni boshje, kakor sa volj strahu pekla, po keršhansko shivi.

Med veliko sgledi, ki jih imamo, de je premišljevanje peklenškiga ognja grešnike obudilo in k' Bogu spreoburnilo, premišlimo spreoburnjenje Patra Loyola-Mandez, Jesuitarja. Leta Pater je bil fin samorski kralja v' desheli Fez v' Afriki. Njegov ozhe je bil mahomedanske ali turške vere, in ravno te vere je bil tudi njegov fin. Po povelji svojiga ozheta je shel na vojsko, in je srežno vojsko dokonzal. Po tem je sklenil, svojo hvalešnost sa srežno dokonzhanje vojfke svojimu preroku Mahomedu skasati, in njegov greb v' Asii obiskati. Toraj je ukasal perpraviti shest velikih vojfkinih bark, in se je s' veliko trumo vojfhakov na morje proti Asii podal. Ali ni bil she dalezh prishel, ko sagleda sovrashnika, kateri mu pride s' veliko trumo vojfkinih bark is Malte naproti. Ker je bil neprestrashen vojfhak, ni hotel beshati, ampak je serzhno sovrashnika perzhakal, in strashen boj se je sazhel. Ali ker je bila vojfkina truma njegoviga sov-

rashnika veliko vezhi, kakor njegova, ga je sovrashnik premagal, vjel, in v' Malto perpeljal, kjer je dve leti v' jezhi bil. Zhes dve leti je bil odkupljen, in se je tedaj spet na morji podal proti svoji desheli. Ali komaj je bil tri ure dalezh od Malte prishel, kar se mu vidi, kakor ko bi vse morje okoli njega ogenj bilo, ravno kakor v' peklu; in bilo mu je, kakor de bi glas flifhal, kateri mu rezhe: „Spreoberni se h' kershanski veri in daj se kerstiti; zhe ne, se bosh v' tem ognji vezhno pogubil.“ — To ga je tako ustrashilo, de se je prezej v' Malto vernil; in kakor hiterno je is barke stopil, se je na ravnost proti velki zerkvi podal. Kadar so ga njegovi prijatli in snanzi sagledali, so se sazhudili in so ga vprashali, kam tako hiti. Ali drusiga jim ni odgovoril, kakor: „V' zerkev, v' zerkev.“ — Kadar v' zerkev pride, se vershe na kolena, in ostane tako dve uri v' go-rezhi molitvi in v' globokim premishljevanji. Po tem gre k' duhovnimu

in ga profi, de naj ga v' kerfhanfki veri poduzhi in kerfki; in kmalo po tem je prejel sveti kerf, v' letu 1656, s' tako gorezhnostjo in poboshnostjo, de so se vfi njegovi vojfhaki, kateri so per njem v' Malti bili, po njegovim sgledu h' kerfhanfki veri spreobernili, sunaj dvéh, ktera fta preterdovratna nevernika bila.

Leta veliki fpokornik je nafho sveto vero, kadar jo je bil prav fposnal, tako visoko zhafstil in ljubil, de je velikimu uzheniku mahomedanfke vere v' meftu Fez tako pifal: „Dokler fim v' mahomedanfki veri shivel, ni fim nikdar mogel najditi, kar je moje ferze poshelelo, ne v' vshivanji posvetniga veselja, ne v' posvetni velikofli in zhafsti, tudi ne v' fvitlofti kraljeviga trona; per vfm tem je moje ferze prasno oftalo in je smiram fhe nekaj drusiga poshelelo. Ali sdaj pa, ko fim se h' kerfhanfki veri spreobernil, je moje ferze popolnoma sadovoljno. Ko bi bil sdaj gospodar vfi h kraljestev na semlji, bi jih hotel vse

Jesufu Kristufu darovati, sakaj sdaj nizh drusiga ne shelim, kakor njemu dopasti, in sa njegovo zhaft in is ljubeshni do njega terpeti.“

Po spreobernjenji je leta kraljevi fin mozhno shelel, v' pushavo iti, in tamkaj v' premishljevanji svetih resniz nafhe vere svoje dni preshiveti; ker je pa sposnal, de bo bolj Bogu dopadela, zhe si bo persadeval, nevernikam svoje deshele kerfhansko vero osnanovati in jih k' Bogu spreoberniti, se je sazhel s' velikim pridam latin-flkiga jesika in duhovstva uzhiti, je v' Rimu v' Jesuitarfski orden stopil, in je mafhnik postal. Po tem je she shest let shivel, in je smiram s' tako gorozhnostjo sveto vero nevernikam osnаноval, de jih je v' tih shestih letih dva tavshent h' kerfhanski katolfski veri spreobernil.

Špreobernjenje tega svetiga mosha se je po premishljevanji peklenfskiga ognja sazhelo. Šposnal je, de mu je leta prestrafhni ogenj perpravljjen, zhe se k' Bogu ne oberne. Ali ravno ka-

kor je bil njemu perpravljén, dokler je v' greslnim posvetnim veselji shivel, tako je tudi tebi o greslnik! she smiram perpravljén, dokler svojiga greslniga shivljenja popolnoma ne poboljšash. Premisli grosovitno nevarnost, v' kateri si; premisli, kaj pravi prerok Isaija: „Kdo is med vas bo samogel prebivati s' ognjem ki vse poshge? kdo is med vas bo prebival s' vezlnim ognjem“? *)

De se bosh v' prihodno bolj greha bal in se ga bolj skerbno ogibal, spomni se vselej, kadar bosh v' kako skushnjavo prishel, prestrashniga ognja v' peklu, kteriga je Bog greslnikam perpravil; premisli stan dushe, kadar sagleda leto grosovitno terpljenje, kteriga bo mogla vezhno terpeti savolj kratkiga veselja, ki ga je v' grehu vshivala; kadar vidi leta ognjeni bresen poln hudobnih duhov, kteri so perpravljéni jo sprejeti, de jo bodo vezhno shgali. — Rezi sam per

*) Isaija 33, 14.

sebi, kadar si v' skufhnjavah: Kako nespameten bi vender bil, ko bi sa leto kratko gresno veselje dovolil vezhno v' peklenkim ognji goreti; in vender, zhe leto hudobijo storim, v' ktero me sdaj skufhnjaviz sapeljuje, je ravno tako, kakor ko bi nizh sa to ne maral, zhe tudi v' pekel pridem, sakaj lahko bi se sgodilo, de bi kmalo po storjeni hudobii umerl, in tedaj v' vezhni ogenj savershen bil. — Rezi tako sam per sebi, moj kristjan! v' skufhnjavah, in bosh vidil, de se bosh loshej greha varoval, ker bosh sposnal, de je res nespametno, si sa kratko veselje vezhno terpljenje na glavo nakopavati.

Prezhuden in nesapopadljiv je ogenj pekla. Sraven lete njegove lastnosti, de dushe in telefa shge, bres de bi jih poshgjal in pokonzhal, ima tudi she to lastnost, de raslozhik dela med nezrezhnimi dushami, ktere v' njem goré, de namrezh tiste hujshi shge, ki so bolj gresbile, kakor druge, ki so manj gresne; kakor je Bog uka-

sal v' svetim Pismu: „Kolikor se je poviksheval in je v' posvetnim veselji bil, toliko mu dajte terpljenja in shalosti“ *)

Leta modri ogenj, pravi s. Avgustin, raslozhi in najde med veliko trumo pogubljenih, nezhistnike, ki so tolikanj iskali pregresniga veselja, in so svojimu truplu tako skerbno stregli; in jih bolj obzhutljivo pezhe, kakor druge. Raslozhi tudi jesik hudobnih opravljivzov in vsih tistih, ki so v' njih shivljenji s' greshnimi pohujshljivimi besedami, s' preklinovanjem, s' lashmi, i. t. d. Boga shalili; in desiravno se jim po njih zelim truplu prestrashno obzhutiti da, she posebno hudo njih greshni jesik pezhe. Sploh tisti udje trupla, kterih se je greshnik bolj pogosto poslushil, de je Boga sbalil, bodo peklenfski ogenj hujshi obzhutili, kakor drugi udje; sakaj pravizhni in vsigavedeozi Bog je leta ogenj ustvaril, de greshnike po saflushenji vezhno pokori.

*) Rasod. 18, 7.

Sraven tega prestrašnega ognja je še veliko drugiga telesnega terpljenja v' peklu: „Vsak ud in pozhutek trupla, kakor tudi vsaka lastnost duše, ima svoje posebno terpljenje v' tem kraji veznega terpljenja. Ozhi ne vidijo drugiga, kakor strašne peklenške poslasti; ušesa ne slišijo drugiga, kakor grosovito tulenje in neisrezhenost preklinovanje. Šmrak, ki pride is trupel pogubljenih, je tako strašen, de si ga ne moremo nikdar taziga na svetu misliti; in vezno lakot in šejo terpe nesrezhni prebivavzi tega prestrašnega kraja!

Misli si, moj kristjan! bolnika v' kaki hudi bolesni, v' hudih bolezhinah; kako shaluje in sdihuje in si smerti sheli, de bi njegovo terpljenje dokonzhala. Ali kaj so vse bolesni in bolezhine na tem svetu proti terpljenju v' peklu, kjer zelo truplo po vsih svojih udih tako neisrezhenost terpi, de bi v' takim terpljenji zhlovek na svetu prezej umreti mogel? ali v' peklu ni vezh

smerti, de bi tiste nesrezhne, ki tam terpe, od njih terpljenja rešhila.

Vse to, kar zerkveni uzheniki od *telesniga* terpljenja v' peklu pišhejo, se bo szer she le po sodnjim dnevu sazhelo, in bo po tem zelo neskonzhno vezhnost terpelo; ali kadar govore od peklenškiga terpljenja sploh, ga popishejo, kakorshino bo vso vezhnost.

Nar hujshi lastnost peklenškiga terpljenja je njegova neskonzhnost. Ko bi leto terpljenje she tavshentkrat hujshi bilo kakor je, ko bi pa neskonzhno ne bilo, bi ne bilo she nesapopadljivo strashno; ali to, ko je neskonzhno, ko nikdar nikdar ne bo nehalo, to ga nesapopadljiviga in neisrezhenost strashniga stori! — Ko bi leto terpljenje ne bilo vezhno, ko bi imelo nehati zhes sto let, ali tavshent let, zhes milion let, ali zhes sto tavshent milionov let, bi pogubljeni v' peklu vender she upanje imeli, de bo tisti zhas prišel, ko bo njih terpljenja konz. Ali leto upanje jim je popolnoma odvseto. — Kadar bo sto

tavshent milionov let preteklo, se bo to shtevilo let spet od konza sazhelo, in se bo tolikokrat ponovilo, kolikor je svesd na nebu, prahu na semlji, kapel v' morji in peska okoli morja; in kadar bo vse to dokonzhano, ne bodo saversheni v' peklu she nizh blishej konza njih terpljenja, kakor prvi dan, ko so terpeti sazheli! — O prestrafhna vezhnost! —

Ko bi Bog kaki saversheni dushi v' peklu obljudil, de kadar bo leto neisrezheno shtevilo let, ki smo ga sdaj premislili, dokonzhano, bo is pekla reshena, o kako reven trosht bi vender to bil! Ali vender bi leta dusha tako veselje in tako sladkost per tej obljudi obzhutila, de bi se ji nekaj zhasa sdelo, de ni v' peklu, ampak v' nebefih. — Premisli, moj kristjan! kako nesapopadljivo shalosten mora stan pogubljene dushe v' peklu biti, ker bi ji tako reven trosht vender tako veselje storil! —

O nesapopadljivi kraj neskonzniga terpljenja! — Vezhno goreti! —

Nikdar terpeti nehati! — Bres vfiga konza nefrezhen biti! — O prestrashna vezhnost!! — Premisli vender, o gresnik! kaj te zhaka; premisli nevarnost, v' kateri si. Sahvali Boga, de te she shiveti pusti, de te v' tvojih grehah k' sodbi ne poklizhe, kjer bi bil k' vezhnimu terpljenju obsojen; in ne odlashaj vezh pokore, sakaj le pokora te samore vezhniga terpljenja obvarovati.

Zhe se ti to, kar si do sdaj od pekla premishljeval, she sadoosti strashno ne sdi, premisli she to, de pogubljeni v' peklu, ki bodo vezhno terpeli, tudi bres vfiga prenehanja in polajshanja terpe. Velik raslozhik je tudi v' tem med terpljenjem na tem svetu in na unim. Kadar na tem svetu kaj terpeti imamo, zhe je terpljenje she tako hudo, ima zhlovek vender she smiram kako polajshanje ali prenehanje v' svojim terpljenji, ima kakiga prijatla, de ga tolashi, ima usmiljene ljudi okoli sebe, kateri si persadevajo, mu strezhi in mu njegovo

terpljenje polajshati; in vzhafi ima tudi kako prenehanje svoje bolezhine, saſpi in ſe ſpozhije. — Ali vſiga tega nimajo ſaversheni v' peklu; njih terpljenje je bres vſiga polajshanja in prenehanja; kakor od ſazhetka tako ſmiram naprej zelo vezhnoſt. Vſe, kar je okoli njih; vſe kar vidiſjo, ſliſhijo in obzhutijo, jim njih terpljenje gmirra. Kadar vidiſjo okoli ſebe ſvoje greſhne poſvetne tovarſhe, ktere ſo na ſvetu tako ljubili, ſe neisrezheno ſovraſhtvo do njih v' njih ſerzu vname; vezhno ſe eden drusiga preklinjajo, ſi eden drugimu ſapeljevanje ozhitajo, in ſe kolikor morejo eden drusiga preganjajo. — Nikogar ni, de bi jih le kolikor toliko potolaſhil. Œtraſhno tulijo, vpijejo in ſe jokajo, ali njih ſolſe nikogar ne omezhe; vſe je ſaſtonj, vſe prepoſno. Ko bi bili, dokler ſo bili na ſvetu, le nekoliko ſpokornih ſolſe istozhili, bi bile njih ſolſe kmalo uſmiljeno ſerze Jeſusovo omezhile, in bi jim bil grehe odpuſtil in jih po njih ſmertu v' nebefa vſel. Ali ſdaj

je pa vse saſtonj; njih obſojenje je izreženo, — vekomaj ne bo preklizano! — Kadar bo vsak ſavershen v' peklu ſhe toliko ſols iſjokal, kolikor je bilo vode na ſemlji ob zhaſu ſploh-niga potopa, ne bo zhaſ njegoviga neprenehana, groſovitniga terpljenja le toliko perkrajsſhan, kolikor bi s' ozhmi trenil!! — —

O nesapopadljiva neſkonzhnoſt terpljenja v' peklu, v' katerim ni polajſhanja, ne prenehanja! — Premislimo bogatinza v' peklu, od kteriga Jeſuf v' ſvetim Evangelii govori. Leta neſreznih ſavershenih greſhnik ſhe ſkoraj dva tavſhent let v' peklu gori, in ſheli, le eno ſamo kapljo vode na ſvoj jeſik prejeti, in je ne more ſadobiti. Ne proſi, od ſvojiga terpljenja reſhen biti; ne proſi, de bi njegovo terpljenje perkrajsſhano bilo, ampak le majhino polajſhanje ſvojiga terpljenja ſheli, le eno ſamo kapljo vode ſheli, prejeti. Kaj je kaplja vode ſa tako ſhejo, kakor jo terpe pogubljeni v' peklu! In vender je ne

more nikdar sadobiti. — To nam spri-
zhuje, de saversheni v' peklu saref
bres vfiga polajshanja in prenehanja
vezhno terpe.

Neskonzhnost peklenškiga terplje-
nja, ki je fama na sebi tako strashna,
she strashnejshi savolj tega postane,
ker pogubljeni v' peklu dobro vedo
in vedno bres prenehanja v' to misli-
jo, de ne bodo nikdar is tega kraja
neisrezheniga terpljenja prishli. — Ko
bi ne vedili, de so sa vse vezhne zha-
se k' temu terpljenju obsojeni, ali ko
bi vsaj vedno v' to ne mislili, bi manj
terpeli; ali ni jim mogozhe, le toli-
ko, kolikor bi s' ozhmi trenil, svojih
mifel od vezhnosti njih terpljenja od-
verniti. — Ker niso nikdar hotli na
svetu vezhnosti premishljevati, jo mo-
rajo sdaj po pravizhnim boshjim ob-
sojenji v' peklu vedno premishljevati.
Ko bi jo bili hotli na svetu resnizh-
no premishljevati, bi jih bilo leto pre-
mishljevanje na pot pokore in v' ne-
besa perpeljalo; v' peklu pa jim pre-
mishljevanje vezhnosti nizh ne poma-

ga, ampak jim njih terpljenje le sbe pogmira, ker vsak zhaš tako rekozh terpljenje zele vezhnosti na enkrat obzhutijo. — „*V' peklenškim ognji sim, in vezhno bom tukaj gorel!* — To misli vsak pogubljen v' peklu bres nehanja; to je tišti zheruv, od kteriga Kristuf pravi, de nikoli ne umerje; kteri pogubljene duše vezhno grise. —

Kdo bi samogel sapopasti tište neisrezheno grenke obzhutke pogubljenih v' peklu, kadar premišlijo pretezheni zhaš svojiga shivljenja na semlji, in po tem nesrezhno vezhnost, v' kteri so sdaj; ker vidiyo, de sa tako kratko veselje, ki so ga v' grehah vshivali, morajo sdaj vezhno v' peklu goreti; ker vidiyo, de je bilo popolna ma v' njih môzhi, v' nebesa priti, ko bi bili le refnizhno hotli; ker vidiyo vse tište velike gnade, ki so jih tako obilno od Boga v' shivljenji prejemali, in ktere so savergli. — Špomin vsiga tega jih neisrezheno pezhe; in vedno bres nehanja v' to mislijo! —

„O sakaj smo vendar tako nespametni bili, pravijo s' shaloštnim glasom, de smo kratko veselje, ki smo ga v' grehah vshivali, tako drago plazhali! — Ah! sa tako kratko veselje pa vezhno goreti! — Ah! kaj smo mislili! kako nespametni smo bili!“ — — Štrahno se kafajo, de so tako grešno shivali; ali vse je saštonj, vse preposno! — Premisli vendar vse to refnizhno, o grešnik! dokler zhaš in gnado imash. Zhe se sdaj svojih grehov perferzhno skafash in se poboljšhafh, ti bo usmiljeni Bog vse odpustil, in ti bo svojo gnado spet dal; zhe se pa sdaj nozhesh svojih grehov skafati in spokoriti, se bošh v' peklu vezhno kafal, ali vse tvoje kafanje ti ne bo nizzh pomagalo, ampak bo le she tvoje terpljenje gmiralo. —

Morde pa pravish: „Premišljevanje pekla je preštrahno; zhlovek bi po tem premišljevanji lahko pamet sgubil.“ — Ali ravno to bo v' tvoje pogubljenje flushilo. — „Is tvojih ust te sodim, ti Bog porezhe: Ti si te-

daj dobro vedil, de je pekel tako strašhen, de zhlovek skoraj pamet sgubi, kadar ga premišljuje; in vender si nisi persadeval, se ga ogniti, ampak si le smiram po potih hodil, ktere v' pekel peljejo.“ —

O gresnik! nikar ne poslušhaj skufhnjavza, kateri te hozhe od tega svelizhanskiga premišljevanja s' tem odverniti, ker ti pravi, de te bo leto premišljevanje ob pamet perpravilo. Premisli vezhkrat nesapopadljivo vezhno terpljenje pogubljenih dušh v' peklu, in rezi sam per sebi: „Ker je she premišljevanje pekla tako strašhen, kako strašhen mora she le pekel biti!“ — Ne bodi tako nespameten, kakor so tisti posvetnjaki, kateri se skerbeno vsiga tega ogiblejo, kar bi jih samoglo pekla spomniti; in kateri si nizh ne persadevajo, se tega ogibati, kar jih vredne dela, v' pekel priti. Kaj jim to pomaga, de se premišljevanja pekla boje, pekla pa se ne boje? — Ti pa, ljubi moj kristjan! se pekla boj, in ga vezhkrat premišluj,

de se ga bošh ſhe bolj bal, in tedaj bolj ſkerbno varoval.

Morde pa sato pekla ne premišljujeſh in ſe ga nizeh prav ne bojiſh, ker terdno v' pekel ne verujeſh, in miſliſh, de duhovſki uzheniki, kadar od pekla govore, le sato tako groſovitne rezhi pravijo, de bi greſhnike oſtraſhili in od greha odvernili; pa morde ni vſe tako, kakor pravijo. —

O greſhnik! nikar ſe ne moti in nikar ſkuſhnjavza ne poſluſhaj; poſluſhaj velikovezh reſnizhniga Boga, kteri nam v' ſvetim Piſmu govori. Ker vezhniga peklenſkiga ognja s' ozhmi ne vidieſh, kaj merieſh, de ga ni? — O de bi tako ne bil, in de bi nobeden va-nj ne priſhel! — Ali Bog ſam nam je raſodel, de je vſim terdovratnim greſhnikam vezhni ogenj perpravil, v' kterim bodo vezhno pokoro delali, ker na tem ſvetu nozhejo kratke pokore ſtoriti. — Bog nam je v' ſvetim Piſmu na tanko to reſnizo raſodel, de je vſim terdovratnim neſpokornim greſhnikam vezhno terp-

ljenje v' peklu perpravljeno. V' buk-
 vah Rasodenja se bere, de bodo veli-
 ki grešniki: „ubijavzi, nezhištniki,
 ... malikovavzi in vsi lashniki, v'
 bajerji, ki je poln ognja in shvepla,
 prebivali.“ *) In dalej se v' svetim
 Pismu bere, de bo vezhni sodnik po-
 gubljenim tako rekel: „Poberite se
 spred mene, prekleti, v' vezhni ogenj,
 kateri je satanu in njegovim angeljem
 perpravljeno.“ **) „Tamkaj bo jokanje
 in shkripanje s' sobmi.“ ***) „Njih
 zheruv nikdar ne umerje, in ogenj
 nikdar ne ugafne.“ ****) —

Dober kristjan terdno vse to ve-
 ruje, kar je Bog govoril. Ker nam
 Bog tako ozhitno od pekla govori, bi
 nam imelo to sadošti biti, naf v' veri
 poterditi. De bomo pa she bolj po-
 terjeni, premislimo, de naf tudi pa-
 met preprizha, de mōra pekel biti.
 Bog je neskonzhno svet in neskonzh-
 no pravizhen. Ker je neskonzhno svet,
 vse kar je hudobno sovrashi; in ker

*) Rasod. 21, 8. **) Mat. 25, 41. ***) Mat.
 25, 30. ****) Mark. 9, 45.

je neskonzhno pravizhen, vse kar je hudobno pokorí. Kadar tedaj dusho najde, ki je v' hudobii ali v' grehah, jo sovrashi in pokorí, in zhe je dusha vezhno v' grehah, jo vezhno sovrashi in pokorí, po svoji neskonzhni svetosti in pravizi. Ali ravno to je lastnost dushe terdovratnih greshnikov, de se v' smertnih grehah is tega sveta lozhi in pred sodnji stol boshji pride, in Bog jo po svoji svetosti sovrashi, in po svoji pravizi k' terpljenju obsodi, in szer k' *vezhnimu* terpljenju, ker dusha, ktera v' smertnih grehah k' sodbi pride, vezhno v' smertnih grehah ostane, (sakaj po smerti ni vezh odpufhanja smertnih grehov), in ker je tedaj vezhno v' smertnih grehah, je tudi vezhniga terpljenja vredna. — Zhe tedaj le v' Boga verujemo, nam po tem she sama pamet sprizhuje, de mora pekel biti; in kdor v' pekel ne veruje, tudi v' Boga ne veruje.

Ali morebiti pravish, de verujesh v' pekel, pa de se ti to nesapopadljivo sdi, kako samore pravizhni Bog

greshniku sa kratko veselje, ki ga je v' grehu vshival, k' vezhnimu terpljenju obsoditi; in de se ti morde sdi, de Bog ne ravna pravizhno. — Ali premisli to, moj kristjan! kar fim ti ravno sdaj pravil, de dusha, ktera v' smertnim grehu is tega sveta gre, zelo vezhnoft v' smertnim grehu ostane, sakaj kakor hiterno je zhas gnade, zhas usmiljenja boshjiga, to je, zhas shivljenja na svetu, pretekkel, nastopi prezej zhas pravize, zhas jese boshje. Kadar dusha v' smertnim grehu is tega sveta gre, je sa vselej samudila zhas usmiljenja boshjiga, zhas odpusljanja grehov, nikdar vezh ji ni mogozhe, odpusljanja svojih smertnih grehov sadobiti in v' boshjo gnado priti; vezhno ostane v' grehu, vezhno v' greselni volji in v' sovrashtvu boshjim, in je tedaj po boshji svetosti in pravizi tudi vezhniga terpljenja vredna.

Zhe hozhesh to prav sapopasti, moj kristjan! ne smesh le tega misliti, de je hudobno djanje gresnika na svetu kratko; ampak morash premi-

sliti, de grešnik, kateri v' smertnim grehu umerje, zelo vezhnost v' ravno tistim stanu ostane, v' katerim umerje, in de zelo vezhnost ni nizh manj vreden, v' peklu terpeti, kakor je bil prezej po smerti, kadar je v' smertnim grehu k' sodbi prisbel; sakaj pekel ni kraj pokore v' odpušhanje grehov po boshjim usmiljenji, ampak kraj terpljenja, de se vezhni boshji pravizi sadosti stori.

Dokler smo na tem svetu, nam je Jesus neisrezheno dobrotljiv in usmiljen; tako usmiljenje ima do grešnika, de bi bil prezej perpravljn, na novizh terpeti in na krishi umreti, ko bi ne bilo drugazhi mogoze, grešnika obvarovati vezhniga terpljenja. — V' bukvah od boshje ljubestni, ki jih je s. Franzisk Šalesi spisal, se najde lep sgled od tega. — V' Kandii je bil med drugimi, ki so se h' keršanski veri spreobrnili, tudi eden, ki se je spet nasaj povernil v' nevero, po sapeljevanji svojiga neverniga prijatla. Kadar je škof tistiga

kraja to svedil, se je tako rasferdil, de je Boga profil, de naj pokonzha sapeljivza in sapeljaniga, ker nista vredna dalej na semlji shiveti. Leta fhkof je bil szer svet mosh, ali njegova velika gorezhnost ga je premočila, de je leto neusmiljeno profhnjo k' Bogu poslal. Ali usmiljeni Bog mu je na snanje dal, kakoshino usmiljenje ima do greshnika, dokler je na svetu. Viditi mu je dal, kakor nek-daj svetimu Šhtefanu, nebefa odperte, in vidil je Jesusa sedeozhiga na sedeshi milosti, in neskonzhno veliko shtevilo angeljev okoli njega; viditi mu je dal tudi pekel odpert; in tista dva, ki je njih pokonzhanja shelel, je vidil na kraji peklenfkgiga bresna v' grosovitim strahu, ker sta v' nevarnosti bila, sdaj sdaj v' leta strashni bresen pasti. Kadar spet proti nebefam pogleda, vidi usmiljeniga svelizharja, ki is svojiga sedesha vftane in doli pride, kjer sta leta dva nesrezhna v' taki nevarnosti bila, jim ljubesnjivo roko poda, in jih od kraja peklenfkgiga

bresna potegne. Po tem se oberne k' shkofu in mu rezhe: „Nikar me vezh ne shali s' takimi profhnjami. Kdor gresnikam smert sheli, meni soper ravna, sakaj tako usmiljenje imam do gresnikov na semlji, de bi hotel vse svoje terpljenje na novizh sa-nje prestati, ko bi drugazhi ne mogli vezhniga pogubljenja obvarovani biti.“ — Tako neskonzhno usmiljenje ima Bog do gresnikov, dokler so na svetu; ali zhe pa vse njegove gnade in dobrote savershejo in v' grehah u-merjejo, stopi na mesto njegoviga neskonzhniga usmiljenja njegova neskonzhna praviza, in jih po tem k' vezhnimu terpljenju obsodi.

Bog je sveti Teresii, veliki svet-nizi, v' duhu nekoliko na snanje dal, kakoshin je pekel; in ona ga je, kolikor je zhloveshkimu umu mogozhe, popisala. — „Kadar sim ravno v' molitvi bila, pishe s. Teresija, sim se na enkrat v' peklu snajdla. Prezej sim sposnala, de mi je usmiljeni Bog hotel tisti kraj pokasati, kteriga sim si

bila s' svojimi grehi saflushila. Malo zhasa fim bila v' duhu v' peklu, ali tako strashen je bil moj stan, de ga nikdar ne bom posabila. — Pot, po kateri fim bila v' pekel perpeljana, je bila voska temna ljuknja, polna gnusobe in neisrezheniga smradu, in polna kazh. Po tej poti fim bila perpeljana k' steni, v' kateri je bila ljuknja, voska in visoka, in v' to ljuknjo fim bila postavljena. Ni mi mogozhe isrezhi, kakoshino terpljenje fim tamkaj obzhutila. Obzhutila fim, de moja dusha v' tako strashnim ognji gori, de mi ga ni mogozhe le sapopasti, she manj pa popisati. Sraven tega fim po zelim truplu take nesapopadljive bolezhine obzhutila, de so vse bolezhine, ki si jih zhlovek na svetu misliti samore, kakor prijeten hlad v' veliki poletni vrozhini. — In kar je bilo nar hujshi, je bilo to, de fim dobro vedila, de so lete bolezhine nekonzhne in bres prenehanja. Strashno terpljenje mi je tudi to storilo, ker fim smiram v' smertnih teshavah

bila, kakor ko bi me bil hotel kdo sadušhiti.

Velika temota je bila okoli mene, in od nobeniga kraja nobene svetlobe; in nesapopadljivo je, de sim vendar vse to vidila in raslozhila, kar je bilo strašniga okoli mene, in kar je moje terpljenje gmiralalo.

Desiravno je bilo terpljenje, ki sim ga obzhutila, neisrezhenost in nesapopadljivo, sim vendar sposnala, de sim le malo od peklenškiga terpljenja poskufila. In is zeliga serza Boga sahvalim, de mi je tako ozhitno sposnati dal, kaj sim si bila s' svojimi grehi saflushila, in kako neskonzhno velika je njegova milost do mene, ker me je is tako strašniga kraja reshil. Res je, de sim velikokrat v' pridigah slisjala, ali v' bukvah brala, kako strašno je terpljenje v' peklu; ali vse to, kar sim si od pekla popred misliti samogla, je bilo ravno kakor nizh proti temu, kar sim takrat obzhutila, kadar mi je bil usmiljeni Bog v' duhu pekel pokasal. Desiravno je

she shest let preteklo, kar se je to zgodilo, me vender she tak strah obide, kadar to pisnem, de se mi sdi, de mi kri v' shilah safeda. Od tistiga zhafa, kar sim peklenfsko terpljenje obzhutila, se mi vse terpljenje tega sveta lahko sdi; in sposnam, kako smo nespametni, kadar smo nejevoljni in nepoterpeshljivi v' teshavah. Vse terpljenje na tem svetu, naj bo she tako veliko in dolgo, ni zlo nizh proti terpljenju v' peklu.

Leto obzhutenje peklenfskiga terpljenja mi obudi veliko usmiljenje do krivoverzov, kteri s' sanizhevanji boshjih resniz shivé, in so v' ozhitni nevarnosti vezhniga pogubljenja. Moje shelje, de bi se vsi ljudje svelizhali, so tako velike, de bi radovoljno svoje shivljenje dala, de bi le eno samo dusho od tako strashniga in neskonzniga terpljenja odreshila. Kadar kaliga prijatla imamo, ki ga perferzhno ljubimo, ga ne moremo terpeti viditi, bres de bi njegoviga terpljenja s' njim ne obzhutili. Kdor tedaj

svojiga blishniga perferzhno ljubi, veliko shalost v' svojim serzu obzhuti, ker jih tolikanj vidi, ki se puste od hudobniga duha po potih voditi, ktere na ravnost v' vezhno pogubljenje peljejo, kjer bodo neisrezheno, nesa-popadljivo in neskonzhno terpljenje imeli.“

Tako pishe s. Teresija, leta velika svetniza boshja; in noben pameten kristijan ne bo rekel, de je lasi pisala; sakaj vse, kar je s. Teresija pisala, nam skasuje kako mozno je resnizo ljubila; in is zeliga shivljenja se vidi, kako velika svetniza je bila.

Ali vse to, kar je usmiljeni Bog sveti Teresii od peklenfkiego terpljenja rasodel, je grosno malo, tako de lahko rezhemo, de je pekel she neskonzhno hujshi, kakor ga nam leta svetniza popishe.

Kadar je s. Avgushtin neskonzhno peklenfko terpljenje premishljeval, sraven tega pa videl, de je tolikanj ljudi na svetu, kateri nizh drusiga sa svoje shivljenje ne saflushijo, kakor v'

pekel saversheni biti, se je tako sazhudil, de je rekel, de zhlovek, kteri v' smertnih grehah shivi, je *vero* ali pa *pamet* sgubil; sakaj zhe savolj tega v' smertnih grehah shivi, ko v' pekel ne veruje, Kristusovim besedam ne verjame, in je tedaj vso *vero* sgubil; zhe pa v' pekel veruje, in vendar she smiram v' smertnih grehah shivi, je popolnoma svojo pamet sgubil, in ni nizeh boljshi kakor norz, kteri ne ve kaj dela.

Moj kristjan! is tega, kar smo do sdaj od pekla permishljevali, si vsami tri rezhi. Pervizh, sahvali dobrotljiviga Boga, de te je do sdaj lete neskonzhne nefrezhe obvaroval. Premifli, ko bi bil Bog hotel po svoji ojstri pravizi s' tabo ravnati, bi te bil she v' pekel savergel, kadar si *pervi* smertni greh storil, in she sdavnaj bi v' vezhnim ognji gorel. — Drugizh, varuj se v' prihodno bolj skerbnostno smertniga greha. Zhe ti je Bog po svojim neskonzhnim usmiljenji do sdaj sanashal, de ti ni storil, kakor si saflu-

shil, ti ni obljubil, de ti bo smiram tako sanashal, ampak te velikovezh svari in ti perporozha, de zhuji, ker ne vesh, kdaj bo tvoja sadnja ura prishla. — Tretjizh, prenashaj s' poterpeshljivostjo vse svoje krishe in teshave, in se vselej spomni, kadar kaj terpeti imash, de si neskonzhno vezh terpeti saflushil, zhe ravno nisi vezh smertnih grehov storil, kakor eniga samiga v' zelim svojim shivljenji, ker she sa en sami smertni greh v' pekel priti saflushimo, ko bi Bog hotel po svoji ostri pravizi s' nami ravnati. Zhe je tvoje terpljenje na svetu she tako veliko, vender nikdar ne rezi, de vezh terpish, kakor terpeti saflushish. Premisli, de si she peklenško terpljenje saflushil, in de vse terpljenje na svetu, proti terpljenju v' peklu, je manj, kakor iskra proti solnzu. Premisli tudi, de jih je veliko v' peklu, ki so morde manj smertnih grehov storili, kakor si jih ti she do sdaj storil; in vender she sdavnaj v' vezhnim ognji gore, in njih neisrezhenosterp-

ljenje jim zlo nizh ne pomaga; ti pa imash po boshjim usmiljenji she zhas, se spokoriti in se svelizhati, zhe leto kratko terpljenje, ki ti ga dobrotljivi Bog poshlje, v' duhu pokore voljno preterpish.

Ko bi Bog kaki pogubljeni dushi v' peklu perpustil, spet nasaj na svet priti, in nar hujshi terpljenje prestati in nar vezhi pokoro delati, ki se je kdaj na svetu delala, bi leta dusha s' neskonzhnim veseljem in s' neisrezhenno hvaleshnostjo do Boga vse to preterpela, de bi po tem v' nebesa prishla. — Sakaj tedaj ti, o gresnik! radovoljno, v' duhu pokore in s' hvaleshnostjo svojih teshav ne preterpish, ker si she v' vezhnim ognji goreti saflushil? — Ali ti ne stori Bog vezhi gnade, ker te na tem svetu pokori in te v' pekel ne savershe, kakor ko bi te bil she po tvojim saflushenji v' pekel savergel, in bi te zhes tayshent let spet is pekla reshil? Premisli to, o gresnik!

§. Janes Damafzen pishe od mladenzha, kateri je v' sanjah nekoliko od peklenfskiga terpljenja vidil, de ga je to tako prestrafhilo, de se je po tem fkerbno greha varoval, in vse fku fh njave lahko premagal. Kadar je namrezh leta mladenzh hude nezhiste fku fh njave imel, je s' shaloftnim ferzam Boga profil, de naj ga refhi od tih fku fh njav; in v' tej shalofsti je safpal. V' fpanji je vidil dva mofha ki fta k' njemu prifhla in fta ga s' fabo peljala v' nesnano deshelo, ktera je bila tako neisrezheno lepa in prijetna, de vse, kar fi samore zhlovek lepiga mifliti, ni zlo nizh proti lepoti tiste deshele. Mladenzh se grosno sazhudi, ker tako neisrezheno lepoto in prijetnost vidi, in ne ve, kje je; kar safli fhi glaf, kateri mu rezhe, de leta kraj je frezhno prebivalifhe tiftih, kateri fo na fvetu boshjo postavo svefto dopolnovali. Leta mladenzh, ves sam is sebe od veselja, profi dva moshá, ki fta ga v' leta prelepi kraj perpeljala, de naj ga sa smiram v' tem kraji pu-

štita. Ali mosha mu rezheta, de v' tem prijetnim kraji le tisti prebivajo, kateri so veliko na svetu sa Boga storili in prestali, in ki so sami sebe vedno premagovali; de pot, po kateri tisti, ki hozhejo v' tej desheli prebivati, va-njo pridejo, je teshavna in polna ternja. — In po tem ga peljata naprej, in pridejo do shalostniga temniga kraja, kateri je bil tako strashen, de si zhlovek nizh tako strashniga mifliti ne more. V' sredi tega kraja je bil jeser poln shvepla in ognja; in v' tem jeseru je sagledal mladenzh nekonzhno shtevilo nesrezhnih prebivavzov tega prestrashniga kraja, kateri so bili vsi sakopani v' ognji, in vsi napolnjeni od tega prezhudniga ognja. Sraven tega je vidil veliko shtevilo grosovitnih poshaft, ktere so si persadevale, terpljenje letih nesrezhnih, kolikor je bilo mogozhe, pogmirati. Drugiga ni flishal v' tem kraji, kakor tulenje in jokanje in preklinovanje. — Vef prestrashen sheli skoraj is tega kraja priti; in takrat saflishi glas,

kteri mu rezhe: „To je kraj, kteriga je boshja praviza vřim terdovratnim greřnikam perpravila. V' tem vezhnim ognji vři tiřti gore, kteri so po řvojim hudim nagnjenji na řvetu řhiveli. Sdaj morajo tukaj sa kratko veselje, ki so ga v' greřih vřhivali, vezhno bres prenehanja terpeti.“ — Vře to je mladenzha tako preřrařhilo, de se je prebudil in se je na vřim řhivotu trefil. řpomin preřrařhniga terpljenja v' peķlu mu je tako globoko v' řerzu vtisnjen ořtal, de je po tem vedno leto terpljenje premišljeval, in je lahko vře řkuřhnjave premagal, s' kterimi ga je hotel hudobni duh v' greř sapeljati.

Ravno tako tudi ti, moj kristjan! nikoli ne posabi tiřtiga preřrařhniga kraja, v' kterim greřniki sa kratko greřhno veselje vřo neskonzhno vezhnořt goré in terpe, bres prenehanja, bres polajřhanja, in bres vřiga upanja, kdej reřheni biti. Posebno v' řkuřhnjavah se řpomni peķla, v' kteriga te řheli řkuřhnjavz perpraviti, in sdihni

k' Bogu, de bi ti mozh dal, skusnjava vo premagati in se greha obvarovati.

MOLITEV

f. Teresije po premishljevanji pekla.

O moj Bog, moj Bog! bodi mi milostljiv! Kako bi samogla isrezhi, kako velika je moja shalost, kadar premislim stan dushe, ktera je bila na svetu visoko zhesheha, ljubljena, in v' vsih rezheh postreshena, kadar is tega sveta gre in vidi, de je vezhno pogubljena, in de njeniga terpljenja nikdar konza ne bo; kadar vidi, de ji sdaj nizh ne pomaga, svoje misli od premishljevanja vezhnosti odvrazhevati, kakor je bila na svetu navajena; kadar se vidi na vse vezhne zhase odlozheno in tako rekozh odtergano od vshivanja posvetniga veselja, kteriga je bila, kakor se ji sdi, komaj vshivati sazhe-la, sakaj vse posvetno veselje se pogubljenim dusham v' peklu tako kratko

sdi, kakor sanje; kadar se vidi obdano od grosovitnih peklenških duhov, kateri si persadevajo in si bodo vezhno persadevali, ji njeno terpljenje gmirati; kadar se vidi v' peklenški temoti, v' kateri nizh drusiga ne raslozhi, kakor vezhni ogenj in vse to, kar ji je perpravljeno v' vezhno terpljenje. — Kako strafhno je to! Ali kako malo je vse to, kar isrezhi ali misliti samoremo, proti temu, kar je saref v' peklu. O Gospod! kdo je bil vender leti dufhi ozbi savesal, de ni popred tega prestrafhniga bresna vidila, dokler ni na vse vezhne zhasa va-nj padla? Kdo ji je bil ushesa samashil, de ni nikdar flifhala, kar ji je bilo tolikokrat rezheno, kako neisrezheno in neskonzhno je terpljenje v' peklu? — O strafhna nesrezbna vezhnost! O terpljenje bres konza in prenehanja! Kako je vender to, de se posvetnjaki *neskonzhniga* terpljenja ne boje, kateri se vender tako skerbnno vsakiga *narmanjshiga* neprijetniga obzhutka na svetu ogibljejo? —

O Gospod! neisrezhenost mi je shal, de sim toliko zhasa svojiga shivljenja sgubila, v' kterim nisim tih resniz premishljevala in sapopadla. In neisrezhenost me serze boli, ker she toliko drugih vidim, kteri tih resniz nozhejo poslushati in sapopasti. — Prosim te, o moj Bog! rasvetli kako dusho, ki vesh de bo veliko drugih rasvetli. Prosim te, stori to, ne savolj mene, ne savolj moje proshnje, ampak po neskonznim saflushenji svojiga ljubiga Šina. Poglej, o moj Bog! njegove rane; in ker je on tistim odpustil, ki so ga ranili, odpusti tudi ti nam nashe grehe, s' kterimi smo te rasshalili. Amen.

Do sdaj smo premishljevali prestrafni kraj vezhniga terpljenja, kteriga je boshja praviza vsim tistim perpravila, kteri v' smertnih grehah shive, in v' smertnih grehah tudi umerjejo.

Ali sraven tega kraja je she drugi kraj terpljenja na unim svetu, v'

kteriga pridejo tisti, ki ne umerjejo ravno v' smertnih grehah, ki imajo pa vender nespokorjene majhine grehe na svoji dusi, kadar is tega sveta gredo; satoraj pa tudi njih terpljenje na unim svetu ni vezhno, ampak zhasno. Leta kraj zhasniga terpljenja na unim svetu se imenuje *vize*. — Premisli, moj kristjan! tudi leto terpljenje, in boj se ga, sakaj desiravno ni vezhno, je vender grosovitno hudo.

Nar pred premisli sprizhevanje, ki se v' svetim Pismu od viz najde. V' drugih bukvah Makabejzov v' XII. postavi se bere, de je Juda Makabejz veliko denarjev v' Jerusalem poslal, de bi se boshja flushba in darovanje opravilo sa dushe tistih njegovih tovarshov, ki so v' vojski shivljenje sguibili. In dalej se bere, de je to sveta in dobra misel, sa mertve moliti, de bi jim njih grehi odpusheni bili.

Is tega sposnamo, de nekteri grehi bodo na unim svetu odpusheni. Vera naf uzhi, de tistim ki so v' peklu, njih smertni grehi nikdar odpu-

šheni biti ne morejo, sakaj is pekla ni rešhenja. „*Njih zheruw nikdar ne umerje, in ogenj nikdar ne vgašne.*“ *) Vera naš pa tudi uzhi, de v' nebefih ni nobeniga, nar manjšhiga greha, „*sakaj nizh omadeshvaniga ne more v' nebefa priti.*“ **) — Toraj mora na unim svetu sunaj pekla in nebef šhe tretji kraj biti, v' kterim se dushe s' takimi grehi snajdejo, kteri niso smertni in kteri odpušheni biti samorejo; in leta kraj je imenovan *vize*, ali kraj zhasniga terpljenja v' odpušhanje majhnih grehov na unim svetu.

Špominja vredno je, kar pishe s. Perpetua, dve sto let po Kristusovim rojstvu, od svojiga brata, kteriga je v' duhu v' vizah vidila, in je tako dolgo sa-nj profila, de ga je Bog is viz rešhil. „Kadar smo vsi skup, kolikor naš je bilo savolj keršhanske vere v' jezhi sapertih, molili, sim ne-prevideno, bres de bi bila va-nj mi-

*) Mark. 9. 45. **) (Skr. Rasod. 21, 27.

slila, ime svojiga brata Dimokrata isrekla, kateri je bil nekaj zhasa popred umerl. Sazhudila fim se, in fim kmalo sazhela misliti, de morde na unim svetu terpi, defiravno ni bil vezh ko sedem let star, kadar je umerl, in de mu bom morde samogla pomagati. Prezej fim sazhela s' veliko gorezhnostjo sa-nj Boga profiti, de bi ga is terpljenja reshil. In ker fim ga tako mozhno v' spominu imela, se je pergodilo, de fim ga she tisto nozh v' sanjah vidila. Vidila fim ga v' temnim neprijetnim kraji, in vidilo se mi je, de veliko vrozhino in veliko shejo terpi. Njegov obras je bil shalosten, bled in ves ranjen. Le od dalezh fim ga vidila, in ni mi bilo mogozhe, se mu perblishati. Bliso njega je bila posoda polna vode, ali leta posoda je bila velika in visoka, de moj brat ni mogel do vode priti, defiravno se je stégal in si je veliko persadeval, jo dosezhi. Kadar fim to vidila, me je tako serze sabolelo, de fim se prebudila. — Sdelo se mi je,

de mi je hotel Bog s' tem na snanje dati, de moj brat na unim svetu terpi, in de moram sa-nj moliti. Po tem fim s'he s' vezhi gorezhnostjo sa-nj molila, kakor popred. Nekaj zhasa po tem fim spet svojiga brata v' sanjah vidila, ali njegova podoba je bila lepa in prijetna, in v' velikim veselji je bil. Tista posoda, ki fim jo v' pervizh vidila, je bila sdaj niska, tako de je moj brat lahko is nje sajemat; in vidila fim ga, ko je s' slatim kosarzam is posode sajemat in pil. — Sdelo se mi je sdaj, de je Bog moje profhnje uflifhal in mojiga brata is terpljenja reshil.“ Tako se ji je sanjalo.

Kadar je bil Rimski zesar Teodosi umerl, je s. Ambrosh, kateri je bil v' tistim zhasu Majlendarfki shkof, pejto masho in bile sa pokoj njegove dushe opravil, shtirdeset dni po zesarjevi smerti. In v' pridigi, ktero je bil per tej perloshnosti naredil, pravi, de je to stara navada v' kerfhanfki katolfhki zerkvi, sa dushe v' vizah

moliti in boshjo flushbo sa-nje opravljati, in de jo v' nekterih krajih tretji dan in trideseti dan, v' nekterih pa sedmi dan in shtirdeseti dan po odlozhenji dushe opravljajo. — To nam sprizhuje, de je bila vera v' vize od perviga sazhetka kerfhanstva do sdaj, smiram v' kerfhanfki katolski zerkvi ohranjena.

Tudi v' vizah je, kakor v' peklu, dvojno terpljenje. Ali velik raslozhik je med terpljenjem v' peklu in med terpljenjem v' vizah, ker je peklenfko terpljenje vezhno, terpljenje v' vizah pa zhafno.

Pervo terpljenje dusih v' vizah je to, de boshjiga oblizhja ne gledajo. Leto odlozhenje od Boga dusham v' vizah grosovitno terpljenje dela, ker Boga neisrezheno ljubijo, in njegovo lepoto in svetost popolnoma sposnajo, in neisrezheno shele, s' Bogam sklenjene biti, in she ne morejo pred njegovo oblizhje priti. — Kakor je bilo rezheno, kadar je bilo govorjenje od terpljenja v' peklu, de nam je ne-

mogozhe, dokler smo na svetu, popolnoma sapopasti, kako grosovito terpljenje je to dušam v' peklu, ker so od Boga odlozhene; ravno tako moremo tudi tukaj rezhi in sposnati, de smo vse prevezh posvetni in telefni, in de sato ne moremo sapopasti, de je tudi dušam v' vizah to narhujshi terpljenje, ker so od Boga odlozhene; in ker Boga neisrezheno ljubijo, jim mora to odlozhenje she hujshi terpljenje biti, kakor pogubljenim v' peklu, kateri Boga ne ljubijo. Ker je shalost in britkost Absalona, kadar je slifhal, de ga njegov ozhe David nozhe vezh viditi, in de ga ne pusti pred svoje oblizhje priti, tako velika bila, de je shelel, raji umreti, kakor v' tako shalostnim stanu shiveti; kako neisrezheno velika mora she le britkost dušh v' vizah biti, ker ne smejo pred oblizhje preljubesnživiga Boga priti, in ker so nekteere med njimi veliko let od njega odlozhene.

Drugo terpljenje dušh v' vizah je ogenj. Ogenj v' vizah, kakor pishejo

zerkveni uzheniki, je ravno tako nesapopadljivo strahen, kakor ogenj v' peklu, s' tem raslozhkam, de ni vezhen, in de ga verne dushe v' vizah ne obzhutijo tako hudo, kakor pogubljene dushe v' peklu; ker imajo leto veselo upanje, de bodo skoraj is njih terpljenja reshene in po tem vezhno frezhne v' nebesih; pogubljenim dusham pa to njih terpljenje neisrezheno gmira, ker vedo in vedno v' to mislijo, de je njih terpljenje bres vsiga konza in prenehanja.

Terpljenje v' vizah je tako veliko, de vse, kar zhlovek na svetu terpeti samore, ni zlo nizh proti terpljenju v' vizah. Tako pishejo zerkveni uzheniki, in posebno s. Avgushtin, kateri tudi pravi: „Ne rezi o kristjan! Zhe bom le svelizhan, fim she sadovoljin; vize me nizh ne skerbe. Ne rezi tako, sakaj terpljenje v' vizah je neisrezheno hudo.“ — In saref, moj kristjan! ne rezi in ne misli tako, ampak boj se viz, in persadevaj si is zele svoje mozhi, tako na svetu shiveti, de

po svoji smerti ne bošh dolgo v' vizah. Ker se hudodelnik po storjeni hudobii boji, deshelski pravizi v' roke priti, ker ve, de bo v' jezho sapert in bo marfikaj terpeti mogel; sakaj se pa ti, moj kristjan! viz ne bojish, ker je vender gotovo, de vse terpljenje, ki ga vsi jetniki na zelim svetu prestoje, fkupaj vseto, ni tako veliko, kakor je terpljenje, ki ga mora vsaka dusha v' vizah prestat? — Boj se tedaj viz, in varuj se tudi majhniga greha, sakaj ravno sa majhine grehe morajo dushe v' vizah tolikanj terpeti; in opravljaj radovoljno spokorne dela, sakaj ravno tiste dushe, ktere so na svetu spokorne dela v' nemar pufhale, morajo v' vizah nar vezh terpeti.

Svetniki so se viz bali, in satoraj so toliko spokornih del opravljali, in so se sraven tega tudi vedno v' molitve vernih perporozhevali. Š. Monika je na smertni postelji svojimu finu Avgufhtinu in drugim okolistojezhim tako porozhila: „Ne imejte nobene posebne fkerbi sa moje truplo po moji

smerti; malo mi je na tem leshezhe, kamorkoli ga bote sakopali. Ali to pa val profim, de povsod kjer bote, sa mojo dusho spomin storite per Gospodovim altarji.“ — Tako se je leta velika svetniza molitvam vernih perporozhevala, ker se je bala, dolgo v' vizah terpeti. — „Ni shelela, pishe s. Avgufhtin, de bi jo s' veliko zhaftjo pokopali, ali de bi njeni grob imenitno polepshali: ampak le to je shelela, de bi sa-njo molili per boshjiflushbi, per kateri se je vsak dan svetsto snajdla, dokler je shivela, ker je terdno verovala, de se v' tej presveti flkrivnosti nedolshno Jagnje boshje daruje, ktero je s' svojo presveto kervijo grehe zeliga sveta sbrifalo.“

Neisrezheni hudo je terpljenje v' vizah; in premifli, moj kristjan! sa kakofhine grehe morajo verne dushe v' vizah leto terpljenje prestati. Gotovo ne sa smertne grehe, sakaj tiste dushe, ktere v' smertnih grehah is sveta gredo, pridejo v' pekel. Sa majhine, odpuftljive grehe terpe dushe v'

vizah. — Sa kake majhine lashi, sa kako majhino sanikernost v' boshji flushbi in v' molitvah, sa kako majhino jeso in nejevoljo, sa kako majhino vshivanje posvetniga veselja morajo lete uboge dushe toliko terpljenja prestatī. — Premisli to, moj kristjan! in boj se tudi majhniga greha, in varuj se ga, kolikor ti je le mogozhe.

§. Avgushtin je po smerti svoje svete matere svesto dopolnil, kar mu je bila na smertni postelji narozhila, in je zeli zhas svojiga shivljenja vsak dan sa-njo molil, in tudi drugih profil, de naj sa-njo molijo. Premislimo molitev tega velikiga zerkveniga uzhenika, ki jo je sa dushe svoje matere opravljal; in premislimo, de je to molitev dolgo zhasa po smerti svoje matere opravljal. To nam sprizhuje, de je s. Avgushtin dobro sposnal in terdno veroval, de se morajo saréf marsiktere dushe dolgo zhasa v' vizah pokoriti, preden samorejo v' nebesa priti.

Takole je molil s. Avgushtin sa svojo mater: „§olse, ki jih danf pred

tabo tožim, o moj Bog! so vse drugazhne, kakor so bile tiste solse, ki sim jih tožil, kadar je moja mati umerla. Moje solse pridejo sdaj is strahu in grose, ktero moje serze obzhuti, kadar premislim stan tistih dušh, ktere tudi le v' majhnih grehah is sveta gredo. Ref je, de je moja mati vsa v' Kristusu shivela, in zeli zhas nje-niga shivljenja je bilo vse njeno djanje in nehanje tako zhisto in sveto, de te ne moremo sa to sadosti zhas-titi in hvaliti; vender si ne upam rêzhi, de po tem, ko si jo bil v' svetim kerstu od vsih grehov ozhistil, ni nikdar nobene besede isrekla, ki je bila tvoji postavi nasproti; in vezhna resniza Jesus Kristus, tvoj Šin, pravi, de kdor bo le svojimu bratu *norz* rekkel, po peklenškiga ognja vreden. Satoraj gorje she zlo tistim, ki so lepo in sveto na svetu shiveli, zhe jih po ojštrosti svoje pravize in bres usmiljenja sodish! — Desiravno se grosno v' tebi rasveselim, o Bog mojiga serza! kadar premislim, kako lepo je

moja mati s' pomozhjo tvoje gnade shivela; pustim vendar sdaj to na strani, in te prosim, de ji odpušti njene grehe. — Uslisli me po saflushenji svojiga Šina, ki je sa naš greslnike na krishi umerl. — Vem de je bila grosno usmiljeniga serza, in de je tudi is serza vsm odpuštila, ki so jo rasshalili; odpušti ji tedaj tudi ti njene grehe, ki jih je po svojim kerstu storila, sakaj veliko let je she po svojim kerstu shivela. — Perferzhno te prosim, odpušti ji. Naj tvoje usmiljenje premaga tvojo pravizo, in ne pojdi v' sodbo s' svojo flushabnizo.

Tako je molil s. Avgushtin sa svojo mater, vezh ko *dvanaest* let po njeni smerti. Is tega vidish, moj kristjan! kakoshine misli od ojsstrosti in dolgosti terpljenja v' vizah je mogel leta sveti uzhenik imeti, ker je toliko let po smerti svoje svete matere, ktera je morebiti le kaki majhin greh po svojim kerstu storila, sa-njo Boga profil, de bi ji njene grehe odpuštil in jo is terpljenja reshil. Premisli to, moj

kristjan! in boj se viz. Zhe so *svetniki* vezh zhasa v' vizah terpeli, kako dolgo bosh she le *ti* mogel terpeti, slasti, zhe se v' prihodno bolj skerbno majhinih grehov ne varujesh.

Ali ne le samo sato ti perporozhim, vize premisbljevati, de bi se po tem bolj skerbno tudi majhinih grehov varoval; ampak tudi sato, de bi si persadeval, vernim dusham v' vizah pomagati, de bi pred is terpljenja reshene bile. Premisli, de morajo lete pravizhne dushe savolj majhinih grehov toliko na unim svetu terpeti, de ne samoremo njih terpljenja sapopasti. — Ko bi kakiga kudodelnika v' ognji vidil, ki je po deshelski pravizi obsojen, v' ognji umreti, bi se ti gotovo smilil, in ko bi ti mogoze bilo, ga reshiti, bi si gotovo persadeval, mu pomagati. Ali ker je pa terpljenje, ki ga morajo dushe v' vizah prestati, she veliko hujshi, kakor vse terpljenje na svetu, in ker dobro vesh, de jim samoresh pomagati, si persadevaj, jim njih terpljenje kolikor moresh perkraj-

shati. Morde imash kakiga dobriga prijatla, kakiga dobrotnika, ali zlo o-zheta ali mater, brata ali sestro v' vizah, kateri v' svojim terpljenji v' svoje prijatle na svetu saupajo, rekozh: „*U-smilite se me, usmilite se me, vsaj vi moji prijatli, sakaj roka Gospodova me je sadela*“! *)

Terpljenje samo na sebi, v' kterim so, bi te she imelo perganjati, sa-nje moliti in jim pomagati, ko bi tudi tvoji prijatli ne bili; she vezhi dolshnost pa te veshe, sa svoje prijatle in dobrotnike, ki so v' vizah, Boga profiti, de bi jih po svojim neskonzhnim usmiljenji skoraj is terpljenja re-shil. — In sakaj bi jim ne pomagal? Ali se samoresh isgovarjati, de ti ni mogozhe, jim pomagati? — Nizh ni loshej, kakor dusham v' vizah pomagati. Kako delo milosti, ki ga sa-nje opravish; kaki post, kaka molitev, ki jo sa-nje Bogu darujesh; kaka sveta masha, ki jo sa-nje opraviti dash, sa-

*) Job. 19, 21.

more letim ubogim dusham veliko pomagati, jim njih terpljenje veliko perkrajshati. — Ne moresh tedaj rezhi, de ti ni mogozhe, jim pomagati. Toraj jim pomagaj, moj kristjan! in ne bodi tako neusmiljen, de bi dusham pomagati ne hotel, ki so v' takim terpljenji.

Š. Bernard, leta rasvetljeni zerkveni uzhenik, pishe v' shivljenji s. Malahia, kako je leta svetnik s' svojimi molitvami, posebno pa s' sveto masho, dushi svoje sestre, ki je bila v' vize obsojena, pomagal. Leta dusha se mu je, po boshjim perpushenji, vezhkrat v' spanji perkasala. V' pervizh jo je vidil v' sanjah pred zerkvenimi vratmi stati, in mu je rekla, de she trideset dni ni jedla. Kadar se je prebudil, je sposnal, de je ravno trideset dni, kar je nehal, sveto masho sa-njo brati. Tedaj je prezej drugi dan spet sazhel sa-njo mashevati in moliti. Nekaj zhasa po tem je spet svojo sestro v' sanjah vidil, ki je bila she smiram pred zerkvenimi vratmi;

in je tedaj s'he bolj svesto sa-njo moliti sazhel. Po tem jo je vidil v' zerkvi, pa s'he dalezh od altarja. V' sadnjizh, ker je le s'he smiram sa-njo molil, se mu je sanjalo, de jo je vidil v' fredi zerkve v' drushini svelizhanih.

Persadevaj si tudi ti, moj kristjan! vernim dusham v' vizah is njih neisrezheniga terpljenja pomagati. Mòli in pròsi vedno sa-nje, in daruj Bogu sa-nje dobre dela; in defiravno ti Bog ne pokashe, kakor je vzhafi svojim svetnikam pokasal, de proshnje kristjanov vernim dusham v' vizah pomagajo, je vender gotovo, de jim pomagajo. Štori, kolikor moresh, sa dushe v' vizah, in po tem prepusti boshji milosti, de naj tvoje dobre dela po svojim dopadajenji oberne.

Zhe si svesto persadevalsh, dusham v' vizah pomagati, ne storish le njim dobro, ampak tudi sam sebi; sakaj lete svete dushe, kadar v' nebesa pridejo, posebno sa tiste Boga profijo, ki so sa-nje molili in druge dobre de-

la opravljali, dokler so v' vizah bile. In kadar bošh tudi ti po svoji smerti v' vize prishel, takrat bodo she le prav perferzhno sa-te Boga profile, ker is lastne skufhnje vedo, kako hudo je v' vizah biti. — Zhe si pa neufmiljen do vernih dush v' vizah, bo pravizhni Bog perpuštil, de tudi sa-te ne bo nobeden molil, kadar bošh v' vizah. Ne sanashaj se, de bodo tvoji prijatli sa-te molili, kadar bošh mer-tev. Tvoji prijatli te bodo kmalo posabili; in kakor si bil ti neufmiljen do tistih, ki so pred tabo umerli, tako bodo tudi tisti, ki bodo sa tabo shiveli, do tebe neufmiljeni. Nar boljshi bo, zhe se na-nje ne sanashash, ampak zhe sam sa svojo dusho poskerbish, dokler si na svetu. Štori svesto, kolikor moresh, sa dushe v' vizah, zeli zhas svojiga shivljenja, in si bošh veliko svestih prijatlov perdobil, kateri bodo sa-te Boga profili, kadar bošh v' vizah.

De molitve kristjanov na svetu vernim dusham v' vizah veliko pomagajo,

se najde vezhkrat poterjeno v' zerkvenih sгодbah. Zerkveni uzhenik Eusebi pishe, de je bil zesar Konstantin sa-povedal, de naj po njegovi smerti njegovo truplo v' zerkvi pokoplejo, ki jo je svetim Apostelnam na zhasht fosidal; ker je upanje imel, pravi s. Eusebi, de bo njegova dusha po molitvah, ki se bodo v' tej zerkvi opravljale, kako polajshanje prejela.

V' bukvah s. Franzishka Šalesja se najde sгодba, ktera nam sprizhuje, kako so Bogu prijetne dobre dela, ki mu jih verni na semlji sa dushe v' vizah darujejo. Kadar je nam-rezh s. Franzishk Šalesi v' Padovi v' vikshi sholi bil, se je pergodilo, de je rasujsdan sholar svojiga tovarsha in prijatla po nozhi ustreljil, bres de bi ga bil posnal, ker mu ni hotel odgovoriti, kadar ga je vprashal, kdo je. Po storjeni hudobii je leta sholar v' velikim strahu k' dobri stari vdovi per-beshal, ki jo je posnal, ji je rasodel svojo hudobijo, in jo je profil, de naj ga skrije. Leta dobra shena se ga

usmili in ga skrije. Komaj je bilo to storjeno, ji she pernesejo njeniga fina mertviga v' hiho. Prezej je sposnala, de je mladenzh, ki ga je bila ravno skrila, ubijavz njeniga fina. Gre tedaj tje, kjer je bil mladenzh skrit, in mu rezhe s' s'olsami: „Kaj ti je moj ubogi fin storil, de si ga tako neusmiljeno umoril?“ — Mladenzh, ko sve, de je svojiga prijatla, in fina svoje dobrotnize umoril, se tako prestrafhi, de se na kolena pred-njo vershe in jo prosi — ne, de naj ga she dalej skriva — ampak de naj gre deshelski gosposki njegovu hudobiju rasodeti, ker sheli, ozhitno to preterpeti, kar si je sa svojo hudobiju saflushil. — Leta usmiljena vdova, kadar je vidila, kako perferzhno je mladenzhu shal, de je to hudobiju storil, je tako usmiljenje do njega v' svojim serzu obzhutila, de mu je popolnoma odpustila, in mu je rekla, de naj vedno Boga prosi, de bi mu odpustil, in de naj svoje shivljenje poboljsa. Mladenzh

je to terdno obljubil, in tudi svesto dopolnil.

Leto dobro delo kerfhanške milosti je Bogu darovala sa dušho svoji-ga fina; in po tem ji je dobrotljivi Bog kakor se jí je sdelo na snanje dal, de je dušhi njeniga fina usmiljen bil in jo je v' nebesa vsel savolj njeniga velikiga usmiljenja do ubijavza njeni-ga fina, kteriga bi bila lahko po vsi pravizi deshelskim sodnikom isdala.

Tako pishe s. Franzisk Šalesi, kteri je ravno ob tistim zhasu kadar se je to sgodilo, v' Padovi v' fholi bil.

Ker tedaj s' molitvami in s' dobri-mi deli dušham v' vizah pomagati sa-moremo, ne bodimo neusmiljeni do njih, ampak pomagajmo jim, in tako bomo tudi sami sebi pomagali.

ZHETERTI DEL.

Premišljevanje nebes.

Nebesa so prebivališke boshje, prebivališke angeljev in svetnikov, in sberališke vsiga dobriga, vsiga veseliga in prijetniga; nebesa so nar lepši delo boshje vsigamogozhnosti, in zena Kristusove kervi. — Toraj si misli, moj kristjan! vse kar je nar lepšhiga, nar boljshiga, nar vikshiga na svetu, in vse to ni zlo nizh proti temu, kar svelizhani v' nebesih vshivajo. „*Nobeno oko ni vidilo, in nobeno uho ni slišhalo, in nobeno zhloveshko serze ni obzhutilo, kaj je Bog tistim perpravil, ki ga ljubijo.*“ *)

*) I. Kor, 2, 9.

Š. Adrian je bil pred svojim spreobrnjenjem rimski vojšhak. Kadar je vidil, kako so kristjani, ki so jih rimski poglavarji savolj vere preganjali in neusmiljeno morili, stanovitno vse terpljenje prestali, raji kakor vero satajili, se je grosno sazhudil in jih je vprashal, kaj vender upajo po smerti sadobiti, ker takoshino terpljenje tako stanovitno preterpé? — Na to so mu leti sveti kristjani tako odgovorili: „Terdno upanje imamo, de bomo po smerti, zhe savolj vere umerjemo, tako frezhni, de vse to, kar si na svetu dobriga in prijetniga misliti samoremo, ni zlo nizh proti temu, kar nas na unim svetu zhaka. Leto upanje nam vse nashe terpljenje tako polajsha, de ko bi sto shivljenj imeli, bi jih s' veseljem vse sgubiti hotli, de bi le tisto frezho sadobili, ktero nam je Bog po smerti perpravil. Nashe terpljenje na tem svetu je kratko; svelizhanje pa, ki nas na unim svetu zhaka, je bres vsiga konza.“ — Leta odgovor je Adriana tako rasveselil, de se

je h' kerfhanfski veri spreobernil, in de je tudi on svojo kri sa sveto kerfhanfsko vero prelil.

Glej, moj kristjan! ravno tiste nebefa, sa ktere so prvi kristjani toliko preterpeli, so tudi tebi perpravljene. Ali so sdaj manj vredne, kakor so bile v' prvih zhafih kerfhanstva? Prvi kristjani so toliko sa nebefa terpeli; kaj pa ti, moj kristjan! sa nebefa florish ali terpish? — Kaj mislish, de bosh saftonaj nebefa sadobil? Nebefa so plazhilo, in vsako plazhilo mora saflusheno biti. — Premisli to, moj kristjan! in glej, de nebes ne sgubish.

Premislimo, kolikor nam je mogozhe, nesapopadljivo nebeshko veselje. Š. Avgufhtin pravi, de vse nebeshko veselje je sapopadeno v' tih treh besedah: „*Vidili, ljubili, hvalili bomo.*“ — *Vidili* bomo Boga, kakor je sam na sebi; *sposnali* bomo njegove boshje popolnamosti, njegovo dobroto, vfigamogozhnost, modrost, previdnost in vse druge njegove lastnosti. To sposnanje stori tako veselje svelizha-

nim v' nebesih, de ga ne moremo na svetu popolnoma sapopasti. — *Ljubili* bomo Boga zhes vse in tako, kakor je vreden ljubljen biti. Leta sveta ljubesen tako sladko obzhutenje v' svelizhanih dusnah obudi, de jih nesapopadljivo in neskonzhno frezhne stori; in to, ker dobro vedo, de ne bodo nikdar Boga, ki ga tako neisrezheno ljubijo, sgubili, to sbe veliko njih veselje poviksfa. — *Hvalili* bomo Boga, kakor mu angelji bres nehanja zhaft in hvalo pojo. Tudi v' tem najdejo svelizhane dushe v' nebesih tako neisrezheno veselje, de ga revni prebivavzi tega sveta ne samorejo popolnoma sapopasti.

Sraven tega bomo v' nebesih tudi vidili in na tanko sposnali skrivnost odreshenja in vse druge skrivnosti nashe svete vere; vidili bomo Jesusa v' njegovi boshji in zhloveshki naturi; vidili bomo kraljizo nebeshko, in vse angelje in svetnike, kateri bres nehanja Boga hvalijo in zhafte. — „O neisrezheno veselje, pravi s. Avgushtin, med an-

gelji in svetniki biti, Boga gledati in ga vezhno vshivati!“

V' shivljenji svetnikov se bere, de je dobrotljivi Bog vzhafi perpustil, de se jim je presveta deviza Marija, ali kakí angelj nebeshki perkasal; in desiravno je to le malo zhafa terpelo, so neisrezheno veselje obzhutili. Ali kakoshino veselje obzhutijo she le svelizhani v' nebeshih, ker ne vidijo le angeljev in kraljize angeljev, ampak vezhniga presvetiga Boga; in to ne le malo zhafa, ampak zelo neskonzhno vezhnost; in kakor je njih veselje nesapopadljivo veliko, kadar v' pervizh Boga sagledajo, ravno tako veliko in smiram novo bo leto njih veselje zelo neskonzhno vezhnost, sakaj nebeshko veselje ni, kakor posvetno veselje, kteriga se zhlovek fkoraj navelizha; ampak je smiram novo in smiram neskonzhno veliko.

Kadar vshiva zhlovek posvetno veselje ali posvetno frezho, ni nikoli dolgo zhafa vesel in sadovoljin. Kadar sadobi kako rezh, ki jo je možhno she-

lel, se je kmalo navelizha, in spet kaj vezh posheli; in v' sredi nar vezhiga posvetniga veselja je zhloveshko serze she smiram nesadovoljno in sheli she kaj boljshiga in smiram kaj noviga. Toraj pravi modri Pridigar v' s. Pismu: „*Oko se nikoli ne nagleda, in uho nikoli ne nastishi.*“ *)

Ali vse drugazhi je pa nebeshko veselje. Svelizhani v' nebesih, ki Boga gledajo, vshivajo tako nesapopadljivo veselje, de si nizh vezhiga veselja misliti ne samorejo; in so tako nefkonzhno sadovoljni, de jim zlo nizh ne ostane, kar bi she sheleti samogli.

Posvetno veselje, zhe je she tako veliko in stanovitno, ni nikoli zhisto samo na sebi, ampak smiram pride kaj vmes, kar ga pomanjsa in pogreni; enako je roshi, ki je lepa in lepo difhi, ali to de ima ternje okoli sebe. Kadar je zhlovek v' nar vezhim veselji na svetu, ga obide vzhafi kaka bolesen ali bolezhina, in mu vse nje-

*) Pridig. 1, 8.

govo veselje pogrení. — Grosno neprijeten obzhtik v' vshivanji posvetniga veselja je zhloveku tudi to, ker je smiram v' skerbi in se smiram boji, de bo morde skoraj konz njegoviga veselja. Vse to stori, de sladkost veselja na tem svetu ni nikoli zhišta, ampak velikokrat pride kaka grenkost vmes.

Ali vse drugazhi je pa veselje, ki ga svelizhani v' nebesih vshivajo. Šladkost njih veselja je popolnoma zhišta, bres vse nar manjšhi grenkosti. Nikdar ne obzhtijo nar manjšhi bolezhine, in tudi nobena skerb jim nepokoja ne dela; dobro vedo, de je njih veselje vezhno, kakor je Bog vezhen, kteriga gledajo in vshivajo, in kteri je njih nar vezhi veselje; in to njih veselje neskonzhno pogmira. Kakor smo vidili, kadar smo pekel premishljevali, de to, ko pogubljeni v' peklu vedó in vedno v' to mislijo, de je njih terpljenje vezhno, de to njih terpljenje sbe veliko poviksha: ravno tako tudi veselje svelizhanih v' nebesih

she veliko vezhi in slajfhi postane, ker dobro vedo in smiram v' to mislijo, de je njih neisrezheno veselje vezhno, bres prenehanja in bres pomanjshanja.

Moj kristjan! kateri tolikanj shelish, frezho in veselje vshivati; glej, to je pravo veselje, ki ga svelizhani v' nebesih vshivajo. To veselje si persadevaj sadobiti, in tvoje serze bo zadovoljno.

Ali morde pravish, de je grosno teshko v' nebesa priti? — Res je, moj kristjan! de si mora zhlovek veliko persadevati, zhe hozhe v' nebesa priti; in le tisti, „*kteri si silno persadevajo, si bodo nebēsa perdobili.*“ *) Pot v' nebesa je volka in sterma in polna ternja. — Ali vprasham te, zhe si zhlovek samore le zhasno posvetno frezho sadobiti bres terpljenja in persadevanja? Premisli postavim, koliko si persadeva kupēz in koliko prestopi, de si bogastvo perdobi. Na nevarno morje se podá, s' veliko nevarnostjo in s' ve-

*) Mat. 11, 12.

likim trudam gre v' daljne deshele bogastva in frezhe ifkat. — Ali kadar ima kdo, postavim, kako pravdo, kako si neutrudeno persadeva, jo dobiti; nozh in dan va-njo misli, si spanje perkrajsha, si marfiktero veselje odrezhe, ki ga drugi ljudje vshivajo, in vse stori, kar je v' njegovi mozhi, de bi le pravdo dobil. — Ali kdor ishe posvetno zhasht v' vojski, koliko nevarnost in koliko teshav prestopi, preden sadobi, kar sheli.

Vsi leti posvetnjaki, kaj ishejo in kaj si sadobiti persadevajo? — Zhashtno frezho, kratko veselje, „*trohljivo krono*.“ *) In per vsm tem vezhidel sa njih kratko veselje in vshivanje posvetnih dobrot veliko vezh terpe in prestopje, kakor bi jim bilo treba sa vezhno nebeshtko veselje prestat, ko bi se hotli k' Bogu oberniti. Veliko lashej je Bogu flushiti, kakor svetu, in vender je plazhilo, ki ga Bog svojim svestim flushabnikam da, neskonzh-

*) I. Kor. 9, 25.

no vezhi, kakor plazhilo, ki ga svet dati samore. — Premisli to, moj kristjan! in ne rezi vezh, de ti je preteshko, Bogu svešto flushiti in si nebefa perdobiti. Le refnizhno sazхни, in Bog ti bo s' svojo vfigamogozhno gnado pomagal. Sapusti svet in se k' Bogu oberni. Svet je sapeljiv in golufen, veliko obeta, ali malo da; Bog pa je neskonzhno dobrotljiv in svešt, sa kratko persadevanje v' njegovi flushbi nam je vezhno nebeshko veselje perpravil. Neisrezheno shalastno je, slepoto posvetnih kristjanov viditi, kteri raji svetu in hudobnimu duhu sa vezhno terpljenje, kakor Bogu sa vezhno veselje flushijo! —

Premislimo lep sgled, ki nam ga je dal imeniten kraljev flushabnik Tomash Morus. Leta stanovitni kristjan je bil flushabnik Henrika ofmiga, kralja v' Anglii, kteri je bil katolshko vero sapustil, in sazhel, krivo vero v' svojim kraljestvu rasshirjati. Njegov svešti flushabnik ga je sato svaril, in ni hotel sapoved dopolnovati, ki jih

je kralj soper katolsko vero dajal; satoraj ga je kralj v' jezho vergel. Kardar je v' jezhi bil, je njegova shena k' njemu prishla, in si je veliko persadjala, ga k' dopolnjenju kraljevih sapoved perpraviti, ker ga bo po tem kralj visoko zhasnil in srezhniga storil. Poterpeshljivo poslusha svojo sheno, in jo pusti govoriti, dokler hozbe; po tem jo vprasha, koliko zhasa misli de bo samogel srezho vshivati, ki mu jo kralj ponuja? — Shena mu odgovori, de v' njegovih letih lahko upa, de bo nar manj she dvajset let svojo srezho vshival. — Na to ji odgovori leta sveti mosh: „O nespametna shena! Ko bi ravno gotovo bilo, de bom she dvajset let srezho vshivati samogel, ki mi jo krivizhni kralj ponuja, kaj mislish, de sim tako neumen, de bom sa leto kratko srezho, ki mi jo kralj dati hozbe, vezhno in neisrezheno veliko srezho sapustil, ktero mi je Bog v' nebesih perpravil, zhe po njegovi sveti postavi ravnam? Bog me varuj lete nespameti in fle-

pote. Raji fim zeli zhas svojiga shivljenje v' leti jezhi, in raji tudi svoje shivljenje sgubim, kakor de bi kako povelje dopolnil, ki je soper sveto vero; sakaj vem, kaj je Bog tistim perpravil, ki so njegovi svesti flushabniki“. — Tako je govoril in mislil leta svesti in stanovitni kristjan; in Bog je njegovo svestobo in stanovitnost lepo poplazhal, ker mu je mozh in gnado dal, de je svojo kri sa sveto vero prelil.

Glej, moj kristjan! ravno tako tudi tebe hudobni svet vabi in sapeljuje, ti srezho in veselje obeta, in si persadeva, te preslepiti, de bi kratko posvetno veselje vshival, in po tem vezhno nebeshko veselje sgubil. Ali ne daj se nikdar premotiti, in premisli vezhkrat, kako nespametno zhlovek ravna, kadar vezhno nebeshko veselje sa kratko posvetno veselje da, in se kratkiga terpljenja, ki ga morajo flushabniki boshji vzhafi na svetu prestati, bolj boji, kakor vezhniga terpljenja v' peklu.

Bodi svest in stanoviten v' boshji flushbi, zhe se ti tudi kaka teshava nasproti postavi. Premisli vezhkrat, kaj pravi s. Pavel, „*de vse zhasno terpljenje ni zlo nizh proti prihodnjimu svelizhanju*“. *)

Pravish, de je grosno teshko, v' nebesa priti. — Ref je. Ali ko bi bilo she teshje, niso le nebesa vsiga nashiga persadevanja vredne? Premisli prav, kaj so nebesa, in bosh kmalo sposnal, de si zhlovek ne more nikoli sadoosti sa nebesa persadjati. „*Terpljenje na svetu je kratko in majhino, ali velikost svelizhanja pa je nesmerjena, neskonzhna*“, **) pravi s. Pavel. Leta sveti apostelj, kateri je gotovo vezh sa nebesa prestal, kakor bosh ti kdej prestal, je po tem, ko je bil v' nebesa samaknjen, dobro sposnal, de vse to, kar zhlovek na svetu sa nebesa preterpeti samore, ni zlo nizh proti plazhilu, ki mu ga je dobrotljivi Bog v' nebefih perpravil. —

*) Rim. 8, 18. **) II. Kor. 4, 17.

Ti pa si nesadovoljin, in misliš, da Bog prevezh od tebe imeti hozhe sa nebeshko veselje. Šposnaj svojo nes pamet, in sahvali Boga, da ti hozhe sa majhino in kratko persadevanje, vezhno in neisrezheno veliko plazhilo dati; in terdno skleni, se svelizhati, naj bo she tako teshko. Ne bodi, kakor tisti mlazhni in leni kristjani, kateri le smiram pravijo: „*Grosno shelim, v' nebesa priti*“; sraven tega si pa vender nizh sa nebesa ne persadevajo. Nebesa se ne sadobe s' prasnimi sheljami, ampak s' svestim in stanovitnim persadevanjem; in le kdor bo do konza svest in stanoviten ostal, si bo nebesa sadobil. Mlazhni in leni kristjani bi radi v' nebesa prishli, to da po drugi poti, ne po tisti voski, stermi in ternjevi poti, ktero nam je Jesus s' svojim sgledam proti nebesam pokasal; ali to da ni druge poti v' nebesa. Kdor hozhe po drugi poti, kakor po teshavni poti krishev v' nebesa priti, bo gotovo sahšel in ne bo nikdar nebes najdel. — „*Kdor hozhe*

*sa mano priti, pravi Jesus, naj sam sebe sataji, naj svoj krish na ramo vsame in naj sa mano hodi.“ *)*

Pekel je poln takih mlaznih kristjanov, ki so smiram rekli: „*Grosno shelim v' nebefa priti*“, pa si niso nizeh sa nebefa persadevali. — Naj te njih nesrezha bolj previdniga stori. Ne rezi le: „*Shelim v' nebefa priti*“, ampak rezi: „*V' nebefa hozhem priti, naj bo she tako teshko.*“ In po tem tudi delaj kakor govorish. Imej usmiljenje sam s' sabo, imej usmiljenje s' svojo dusho, sa katero je Jesus Kristus, Sin boshji, toliko terpel, sa katero je svojo presveto kri do sadnje kaplje prelil.

De si bosh bolj svesto persadeval, se svelizhati, premisli, moj kristjan! de je vezhnost le dvojna: nebefa in pekeli, (vize niso vezhne,) in de toraj vse tiste dushe, ktere v' vezhnosti ne bodo v' nebefih, bodo na vezhno v' peklu gorele. Zhe se ne svelizhash, ni le sguba vezhniga veselja, katero terpish, ampak sraven tega de vezh-

*) Mat. 16. 24.

no veselje sgubish, se tudi v' vezhno terpljenje perpravish. — Premisli vezhkrat leta dva kraja v' vezhnosti, nebesa in pekel, sakaj gotovo je, de bosh v' eniga tih dvéh krajev prishel: ali bosh v' nebesh v' drushini vsh angeljev in svetnikov vezhno Boga gledal; ali pa bosh v' peklu v' drushini vsh pogubljenih in vsh hudobnih duhov na vse vezhne zhase gorel. — Premisli to vezhkrat, dokler imash zhaf in gnado, si nebesa saflushiti. — Zhe si nizh ne persadevash, si nebesa perdobiti, ali pa zhe si premalo persadevash, si jih ne bosh perdobil; in sraven tega de bosh nebesa sgubil, si bosh pekel sadobil. — Premisli vse to resnizhno, moj kristjan! Nobena rezh na svetu ni nashiga resnizhniga premishljevanja bolj vredna, kakor dvojna vezhnost.

PERSTAVEK

od majhniga shtevila isvoljenih.

Po tem, ko smo smert in kar po smerti pride, premislili, moj kristjan!

premislimo s'he leto prestrašno resnizo nashe vere, „de je s'zer veliko poklizanih, ali malo isvoljenih.“ *) — Kakor je premis'hljevanje shtirih poslednjih rezhi grosno dobro in svelizhansko, ravno tako svelizhansko je tudi premis'hljevanje lete resnize. Leto premis'hljevanje obudi sveti strah v' nas'hih serzih, in nas' perganja, „de s' straham in trepetam delo svojiga svelizhanja delamo“, **) in de si „silno persadevamo, si nebesa perdobiti.“ ***) Po tem premis'hljevanji s'posnamo, de ni sadosti sa svelizhanje, de smo ker'sheni in de smo v' s'htevilu pravovernih kristjanov, to je v' velikim s'htevilu poklizanih; ampak de moramo svesto po sapovedih svete vere shiveti, in do konza stanovitni v' dobrim ostati, zhe hozbemo v' majhino s'htevilo isvoljenih priti. — Zhe bos'h vezhkrat to resnizo premislil, moj kristjan! si bos'h smiram bolj in bolj resnizhno persadeval, neisrezheno veliko srezho vezh-

*) Mat. 22, 14. **) Filip. 2, 12. ***) Mat. 11, 12.

niga svelizhanja sadobiti, ktero bo le majhino shtevilo duh sadobilo; in bošh vezhkrat perferzhno Boga profil, de bi ti gnado dal, leto srezho dosezhi, ktero vsak kristjan dosezhi sheli, ali le malo jih je, ki jo bodo dosegli. — — Kako strashna je leta resniza! — Nikdar bi si ne upal, tako strashnih besed isrezhi, she manj pa pisati, ko bi jih ne bil Jesus Kristus sam isrekel. —

Premisli, moj kristjan! ko bi ti Bog rasodel, de bo jutri strashno hudo vreme zhes tisti kraj prishlo, v' katerim prebivash, in de bo strela polovizo prebivavzov tvojiga kraja pobila; ali bi se ne bal, de se bošh morde tudi ti v' nesrezhni polovizi snajdel, ktero bo strela pobila? — Koli kanj bolj bi se pa imel sa svoje svelizhanje bati, ker ti vezhna resniza pravi, de ne bo le poloviza poklizanih pogubljena, ampak de jih bo manj svelizhanih, kakor pogubljenih. — Premisli to in boj se sa svoje svelizhanje.

Kadar je Jezus per sadnji vezherji svojim dvanajsterim apostelnjam rekel, de ga bo *eden* med njimi prodal, (in de bo tedaj neskonzhno nesrezhen,) so se *vsi* prestrahili, in vsak je Jesusa vprašhal: „Gospod! sim le jest“? — Nam pa Jezus ne pravi, de bo is *dvanajst* poklizanih le *eden* pogubljen, ampak nam pravi, de jih bo vezh pogubljenih, kakor svelizhanih; sakaj se tedaj bolj sa svoje svelizhanje ne bojimo, in sakaj tudi mi vezhkrat ne rezhemo: „Gospod! sim le jest v' shtevilu tistih neisrezhenø nesrezhnih, ki bodo na vse vezhne zhase spred tvojiga oblizhja saversheni in v' peklenfkim ognji goreli“? — Vprašhaj vezhkrat tako, moj krístjan! Gospoda svojiga Svelizharja, in po tem poslušhaj svešto svojo vest, sakaj vest je boshji glas. — In zhe ti vest sprizhuje, de ko bi sdaj na naglama umerl, bi gotovo ne mogel v' majhino shtevilo isvoljenih priti; imej ufmiljenje s' svojo ubogo dusho, ktero je Bog sa nebesa ustvaril, zhe je le sam v' pekel ne per-

pravish. — Zhe ti pa vest ravno sdaj ne ozhita, de si v' takim stanu, de bi vezhno pogubljen bil, ko bi sdaj na naglama umerl, se ne prevsami, ampak ponishno sposnaj s' svetim Pavlam, „de sato, ko ti vest nizh ne ozhita, she nisi opravizhen“ *) pred Bogam, ko bi te Bog hotel po vfi ojstrosti svoje vezhne pravize soditi; in smiram s' straham in trepetam delo svojiga svelizhanja delaj. Špomni se besedi s. Pavla, „de kdor misli, de stoji, naj gleda, de ne pade“ **) in dalej: „Pokorim svoje truplo in ga v' fushnost devam, de po tem ki bom drugim pridigoval, sam savershen ne bom.“ ***) Šposnaj, de nisi tako svet, kakor je bil s. Pavel; in ker se je on sa svoje svelizhanje bal, desiravno mu ni vest nizh hudiga ozhitala, bi se imel ti she veliko bolj bati.

Ob zhasu rimskiga zesarja Valerjana sta bila dva kristjana, Šaprizi mashnik, in Nizefor, ki sta v' veliki

*) I. Kor. 4, 4. **) I. Kor. 10, 12. ***) I. Kor. 9, 27.

prijasnosti in ljubeshni shivela; po tem pa sta se skregala, in sta se sazhela mozhno eden drusiga sovrashiti. Ali Nizefor je kmalo sposnal, de je leto sovrashstvo grosno nasproti duhu ker-shanstva, in je toraj svoje prijatle k' Šaprizju poslal, de bi mu povedali, de se sheli s' njim spraviti; ali to ni nizeh pomagalo. Toraj je sam k' njemu shel, je pred-nj na kolena padel, in ga je odpuhanja profil; ali vse je bilo sahtonj. Nizefor je grosno v' serzu shaloval, kadar je vidil, de se njegov poprejshnji prijatel nozhe s' njim spraviti. Ravno ob tistim zhasu, kadar se je to godilo, je bil Šaprizi rimskim poglavarjem satoshen, de je kristjan in uzhenik ker-shanskke vere. Tedaj so ga vklenili in k' sodbi perpeljali, in je bil k' velikimu terpljenju obsojen, ker svoje vere satajiti ni hotel. Kadar so njegovi preganjavzi njegovo stanovitnost vidili, in obupali, ga k' satajenju vere perpraviti, so ga k' smerti oblodili. Nizefor je sposnal, de Šaprizju vse njegovo terpljenje, in zlo smert

sa vero, ne bo nize pomagala, zhe mu is serza ne odpuſti. Toraj mu gre naproti, kadar ga k' smerti peljejo, in ga sa boshjo voljo profi, de naj mu odpuſti in naj se s' njim ſpravi. Ali ſaprizi oſtane terdovraten in mu ne odpuſti; in tako je sgubil krono vezhniga svelizhanja, ktero bi bil gotovo sadobil, ko bi bil ſvojimu ſovraſniku odpuſtil. Kadar je bil nam-rezh rimski vojſhak, kteri je bil nam-enjen, mu glavo odſekati, ſhe mezh ſavsdignil, ſe je ſaprizi na veſ glaſ kerſhanſki veri odpovedal, sa ktero je bil ſhe tolikanj terpljenja preſtal.

ſtraſhen sgled, kteri poterdi to reſnizo, de moramo smiram s' ſtra-ham in trepetam delo ſvojiga svelizhanja delati, in de ſe ne ſmemo nikdar na to ſanaſhati, kar ſmo morde do ſdaj dobriga ſtorili, „*sakaj le tiſti, kteri bo do sadnjiga ſveſt in ſtanoviten oſtal, bo svelizhan*“; *) in en ſami ſmertni greh je ſadosti sa vezhno pogubljenje, zhe v' njem umerjemo.

*) Mat. 10, 22.

Drugi strafhen sgled ravno te ref-
nize nam je dal eden tistih fhtirdefet
stanovitnih rimskih vojshakov, kateri so
v' mestu Šebaste savolj kershanske ve-
re k' velikimu terpljenju obsojeni bili.
Kadar je pa rimski poglavar vidil, de
jih vse njih terpljenje ob vero ne per-
pravi, jih je k' smerti obsodil, in je
sapovedal, jih slezhi in na led posta-
viti, po nozhi in v' nar hujshim mrasu.
Ali tudi leto terpljenje jih ni samoglo
k' satajenju vere perpraviti; smiram
so stanovitni ostali in so Boga profili,
de bi jim gnado dal, de bi samogli
vsi skup frezhno sa sveto kershansko
vero umreti. Ali kako velika je bila
njih shalost, kadar so vidili, de je
eden is med njih nestanoviten postal,
vero satajil in jih sapustil, po tem ko
je bil she toliko terpljenja sa vero
prestal, in ko je bil she tako bliso
zhashtitljive krone vezhniga svelizhanja,
ktero so vsi njegovi tovarshi kmalo po
tem sadobili, ker so vsi na ledu smersnili.

She vezh drugih takih sgledov je
snanih; ali sadosti je tih povedanih,

de sposnamo, v' kaki nevarnosti je nashe svelizhanje do sadnjiga, in de se ne smemo nikdar na svoje poprejšno dobro shivljenje sanashati, ampak smiram v' skerbi biti sa svoje svelizhanje, in smiram Boga prositi, de bi nam gnado dal, frezhno konzhati.

Ne misli in ne rezi, moj kristjan! kakor pravijo nekteri posvetnjaki, de je nepotrebno, si sa svoje svelizhanje persadevati, ker nizh soper boshje namene storiti ne samoremo. „Zhe nam je Bog nebefa namenil, pravijo, bomo gotovo v' nebefa prishli, zhe tudi v' grehah shivimo; zhe nam je pa Bog pekel namenil, bomo gotovo pogubljeni, zhe she tako lepo shivimo.“ — Veliko jih je, ki tako govore in po tem tudi ravnajo; ali so grosno nespametni, in sa vezhno frezho svoje dushe veliko manj store, kakor sa kaki majhin zhasen dobizhek. Kadar leti posvetnjaki, postavim, kako pravdo imajo, ne govore in ne ravnajo tako nespametno, kakor sa svoje svelizhanje, in ne pravijo: „Zhe

nam je namenjeno, to pravdo dobiti, jo bomo dobili, zhe si tudi zlo nizh sa-njo ne persadevamo; zhe nam je pa namenjeno, jo sgubiti, jo bomo sgu-bili, ko bi si she tako persadevali, jo dobiti.“ Ne govore tako in ne ostanjo leni, ampak si persadevajo, kolikor le morejo, vse to deshelskim sodnikom rasloshiti in skasati, kar sprizhevati samore, de je praviza na njih strani. — Ker so posvetnjaki v' svojih zhasnih opravilih sa majhin zhasen do-bizhek tako previdni in pridni, je sa-ref shalostno, de so ravno v' nar ime-nitnislim opravilu, ker gre sa vezh-no svelizhanje, tako nespametni, leni in nepridni.

Ti pa, moj kristjan! si smiram pridno in svesto sa svoje svelizhanje persadevaj, in terdno verovaj, de je svelizhanje tvoje dushe v' tvojih rokah. Bog nam je prosto voljo dal, in no-beniga ne fili k' nobeni nezhi; „*ali njegova sveta volja je, de bi vsi sve-to shiveli, (in svelizhani bili.)*“ *) In

*) I. Tef. 4, 3.

sato je tudi svojiga Šina Jesusa Kristusa na svet poslal, de bi ves svet odrešhil, in de bi vsim ljudjem bres raslozhka mogozhe bilo, v' nebesa priti; in po tem, ko je Jesus Kristus sa naš na svetim krishi umerl, je tudi sareš vsakimu zhloveku mogozhe, po Kristusovim saflushenji in po svojim lastnim persadevanji v' nebesa priti. Bog, ki je neskonzhno pravizhen, nikoli nobeniga zhloveka k' vezhnimu terpljenju ne obsodi, zhe ga s' svojim gresnim in nespokornim shivljenjem popolnoma ne saflushi. Res je, de Bog, ki je vsigavedeozh, sa vsaziga zhloveka naprej ve, preden she na svet pride, zhe bo po njegovi smerti v' nebesa ali v' pekel prishel; ali to hozhe le rezhi, de Bog sa vsaziga naprej ve, kako bo po svoji prosti volji na svetu shivel, dobro ali hudobno; in po tem tedaj ve, zhe si bo nebesa ali pekel saflushil. Ali presveti Bog pa nobenimu ne nameni, hudobno shiveti, ampak vsakimu sadosti gnade da, se svelizhati, zhe le

s' boshjo gnado delati hozhe; in le kdor po svoji lastni prosti volji boshjo gnado savershe in hudobno shivi, se pogubi, in je sam kriv svojiga pogubljenja. „Pogubljenje je tvoje, o Israël.“ *)

Bil je imeniten poglavar na nemfchim, kateri je smiram to terdil, de bo po tem, kakor mu je Bog namenil, ali v' nebesa ali v' pekel prishel, naj shivi, kakor hozhe. Toraj je vse svarjenje svojih bogabojezhnih prijatlov v' nemar pustil in je vedno v' posvetnim veselji po posheljenji svojiga serza shivel, in bi bil gotovo tudi v' nepokori umerl, ko bi mu ne bil dobrotljivi Bog bolesni poslal, v' kateri se je sposnal. Kadar je namreza sbolel, je poslal po svojiga sdravnika, in mu je perporozhil, de naj vse stori, kar mu je mogozhe, de ga spet osdravi. Sdravnik je bil moder in bogabojezh mosh, in je Boga sahvalil, de mu je leto perloshnost dal, svoji-mu gospodu ne le truplo, ampak tu-

*) Osea. 13, 9.

di duſho osdraviti. Tedaj mu rezhe: „Gospod! nepotrebno je, vam kako sdravilo dati, ſakaj zhe vam je Bog namenil, v' tej bolesni umreti, bote umerli, ko bi ſe ravno nar boljſhjih sdravil poſluſhili; zhe vam je pa namenil, de bote osdravili, bote ravno tako osdravili brez sdravil.“ — „Ah! nikar vender tako neumno ne govori, mu na to bolnik odgovori; kaj ne vidifh, kako nevarna je moja bolesen, in de bom gotovo mogel umreti, zhe mi ſkoraj sdravila ne daſh.“ — Na to mu pravi modri sdravnik: „ſposnajte tedaj, gospod! ſvojo duſhno ſlepoto in neſpamet. Sa ſvoje truplo, ki je bolno in v' nevarnoſti, iſhete in ſhelite sdravila, in ne pravite: kakor mi je Bog namenil, tako ſe mi bo ſgodilo, naj vsamem kako sdravilo ali ne; in ſposnate, de bote mogli gotovo umreti, zhe ſe sdravila ne poſluſhite. ſakaj pa ſa ſvojo duſho, ki je ravno tako nevarno bolna, kakor vaſhe truplo, ravno tako ne ſkerbite, in ji sdravila ne ſhelite,

kteriga nam je Kristus v' svetim Sakramentu pokore perpravil“? — Te besede so bolniku k' serzu shle, spoznal je svojo slepoto in je sa svojo dusho preskerbel.

Ravno tako tudi ti, moj kristjan! sa svojo dusho preskerbi s' lepim in spokornim shivljenjem; in terdno preprizhan bodi, de zhe lepo in spokorno shivish, in do konza v' dobrim stanoviten ostanesh, bosh gotovo svelizhan, defiravno je shtevilo isvoljenih majhino, sakaj Bog je usmiljen in pravizhen, „in nikdar potertiga in ponishniga serza ne savershe.“ *) Zhe pa v' lenobi in v' mlazhnosti, v' grehah in v' nepokori shivish, bosh gotovo v' peklenški ogenj obsojen, zhe se skoraj popolnoma in stanovitno ne spreobernesh. „In v' svojih grehah bote umerli“, **) pravi Kristus vsmi tistim, kateri v' nepokori shive.

Dobrotljivi Bog ti je szer nebesa namenil: sa nebesa te je Bog Ozhe

*) Pf. 50, 19. **) Joan. 8, 21.

ustvaril, sa nebefa te je Bog Šin od-
 rešhil, sa nebefa ti Bog f. Duh svojo
 gnado daje. Ali — kakor pravi f. Av-
 gushtin — „Bog, ki te je ustvaril
 bres tebe, te ne bo svelizhal bres te-
 be“, bres tvojiga persadevanja. „*To-
 raj si persadevajte*, pravi f. Peter,
*de po dobrih delih svoj pokliz in svo-
 je isvoljenje gotovo storiti.*“ *)

Zhe ti skušhnjavz s' to mislijo
 nepokoj dela, de bošh pogubljen, de-
 firavno po keršhansko shivish, se spom-
 ni, de je f. Franzishk Šalesi ravno
 te skušhnjave imel; in stori po njego-
 vim sgledu. Kadar je bil namrezh f.
 Franzishk Šalesi she mladenzh, mu
 je misel, de bo pogubljen, grosno
 veliko nepokoja in dušhniga terpljenja
 storila. Desiravno je ves v' dobrih de-
 lih shivel in Boga perferzhno ljubil,
 se mu je sdelo, de je vse to saštonj,
 in de bo gotovo vezhno pogubljen.
 Ker je Boga tako mozhno ljubil, ga
 je neisrezheno serze bolelo, ker je

*) II. Petr. 1, 10.

misllil, de bo v' pekel savershen, kjer bo vezhno Boga sovrashil. Dolgo zhalo je nozh in dan shaloval in jokal, in je v' tako veliki shalosti shivel, de je skoraj sbolel. V' tem shaloftnim stanu obudi v' svojim serzu terdno saupanje v' proshnjo matere boshje, gre v' zerkey, poklekne pred podobo usmiljene matere boshje, in se ji perserzhno perporozhi, de naj mu gnado od Boga sprofi, de bi ga vsaj na tem svetu samogel is zeliga serza zhes vse ljubiti, ker ga bo mogel na unim svetu v' peklu vezhno sovrashiti. — Leta molitev je bila Bogu tako prijetna, de mu je popolnoma njegov prevelik strah vezhniga pogubljenja odvsel, in de je sveti mir njegovo serze nancnil.

Z¹ tudi tebi leta misel, de si od Boga persershen, nepokoj dela, si le she persersadevaj, Boga ljubiti in njemu perserlushiti; in terdno saupaj, de tvoje persersadevanje ne bo saltonj, sakaj Bog je neskonzhno usmiljen in svest v' svojih obljubah. — Ker je pa pre-

mišljavanje veznih rešnic naše vere, posebno pa shtirih poslednjih reših, dober perpomozhek k' svestobi v' boshji flushbi, ti perporozhim, preden sklenem, de vezokrat preberi in premisli rešnice, ki jih v' tih bukvaš rasloshene najdešh, sakaj boshji Duh sam nam sprizhuje, „de kdor bo v' v'ših svojih delih svoje poslednje reših premišljeval, ne bo vekomaj grešhil.“ *)

*) Sir. 7, 40.

Ljubi moj kristjan! de ti bodo lete hukve sbe bolj k' svelizhanju pomagale, najdesih tukaj po dokonzhanim premishljevanji shterih poslednjih rezhi, tudi nektere potrebne molitve. Prosim te, opravi jih vselej s' poboshnostjo, in misli v' Boga, kadar molish, de ne bodo le tvoje usta, ampak de bo tudi tvoje serze Boga hvahilo.

Jutrajna molitev.

V' imenu Boga Ozheta in Šina in svetiga Duha. Amen.

Bodi vekomaj zheskena, presveta Trojiza, edini Bog! — Ponishno te molim, in sposnam, de si moj stvarnik in nar vezhi dobrotnik, od kteriga sim vse prejel, kar sim in kar imam. Sahvalim te, de si me leto pretezheno nozh tako dobrotljivo vsiga hudiga obvaroval; in te prosim, varuj me tudi leta dan vsiga hudiga

in vse nesfrezhe, varuj me pa posebno nar vezhi nesfrezhe, to je, greha; in daj mi gnado, danafhnji dan tako pre-shiveti, kakor je nar bolj tebi v' zhaft in moji dufhi v' svelizhanje; daj mi gnado in mozh, rajfhi umreti, kakor v' kaki greh pervoliti, sakaj nefkonzhno boljfi je sa-me, zhafno shivljenje na tem fvetu, kakor vezhno nebefhko shivljenje sgubiti.

O moj Bog! profim te, naj fe mi danafhnji dan vse po tvoji fveti volji sgodí. Vse fvoje misli in befede, vse fvoje djanje in terpljenje tega dneva tebi darujem, dobrotljivi nebefhki Ozhe! in te profim, daj mi gnado, vse tako ftoriti, kakor je tebi nar bolj prijetno.

Moj Bog! terdno verujem vse kar fi nam rasodel, kar je v' fvetim Pifmu fapifano in kar nam fвета rimska katolfhka zerkev verovati fapoveduje. Vse to verujem sato, ker fi nam ti to rasodel, kteri fi vezhna refniza, ki ne more ne fapeljevati, ne fapeljana biti. Profim te poterdi mojo vero.

Kakor terdno verujem vse kar si nam rasodel, o moj Bog! ravno tako tudi terdno saupam v' tvoje obljube, v' tvojo neisrezheno milost, in v' nefkonzhno saflushenje tvojiga ediniga Šina, nashiga svelizharja Jesusa Kristusa. Štanovitno in s' veselim serzam saupam, de mi bosh moje grehe odpustil in mi gnado dal, se v' prihodno bolj skerbno greha varovati, in po smerti se vezhno v' tvojim kraljestvu veseliti. Profim te, stori she bolj štanovitno moje upanje.

Ker me vera uzhi, kako nefkonzhno popolnoma so vse tvoje lastnosti; in ker mi upanje v' spomin poklizhe tvojo neisrezheno milost in dobroto: sposnam, de si vse ljubesni nefkonzhno vreden. — Ljubim te, o moj dobrotljivi Bog! in shelim, te she veliko bolj ljubiti. O ko bi te samogel tako ljubiti, kakor te svetniki v' nebeših ljubijo, in kakor si vreden ljubjen biti! — Is ljubesni do tebe ljubim tudi blishniga kakor sam sebe, in sklenem, svojo ljubesen do blish-

niga tudi smiram v' djanji skasovati. — Is ljubesni do tebe mi je tudi is ferza shal, de sim greshil in tvojo neskonzhno dobroto rasshalil; in sklenem se s' pomozhjo tvoje gnade bolj skerbno greha varovati, de tebe, o neskonzhna dobrota, vezh ne rasshalim. Prosim te, napolni moje serze s' svojo sveto ljubesnijo, in daj mi gnado, v' tvoji ljubesni sveto shiveti, v' tvoji ljubesni srezhno umreti, in v' tvoji ljubesni se vezhno v' nebesih veseliti.

Prosim te tudi, o moj Bog! usmili se danashnji dan vsih nesrezhnih in vsih bolnikov, in polajshaj jim njih terpljenje, zhe je tvoja sveta volja, in daj jim gnado, voljno in v' duhu pokore terpeti. Usmili se vsih popotnikov, in vsih, kateri so v' kaki dushni ali telesni nevarnosti in teshavi, in reshi jih po svojim neskonzhnim usmiljenji is nevarnosti, is teshav in is skufhnjav. Usmili se vsih nespokornih greshnikov, in daj jim sposnati njih veliko slepoto, ker kratkiga po-

svetniga veselja bolj skerbno ishejo, kakor vezhniga veselja nebeshkiga, in se kratkiga terpljenja pokore bolj boje, kakor nesapopadljiviga in vezhniga terpljenja v' peklu. Usmili se vsih nevernikov, kateri tvoje svete postave she ne sposnajo, in daj jim gnado se h' kershanfki veri spreoberniti, bres ktere ni svelizhanja. Usmili se vsih mojih dobrotnikov, in poverni jim njih dobroto do mene s' obilnimi gnadami; usmili se tudi mojih sovrashnikov, odpusti jim njih krivizo, kakor jim tudi jest is serza odpustim; in daj jim novo serze polno ljubesni in prijasnosti. Usmili se tudi vsih vernih dush v' vizah, reshi jih skoraj is njih terpljenja in vsami jih v' nebesa, zhe je tvoja sveta volja. — Uflihi me, o Gospod! po nekonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa. Amen.

Sveta Marija, mati Jesusova, in tudi moja dobrotljiva mati! profi same danf, de mi Bog gnado da, po tvojih sgledih shiveti, tako svesto Bogu flushiti, kakor si mu ti flushila,

in ga tako perferzhno ljubiti, kakor si ga ti ljubila, de ga bom s' tabo vred vezhno v' nebesih gledal.

Moj sveti angelj varh! varuj me danf svesto vsih dushnih in telesnih nevarnost, in profi sa-me Boga, de bi tudi jest samogel njegovo sveto voljo smiram tako svesto dopolnovati, kakor jo ti dopolnujesh.

Moj sveti patron! profi sa-me Boga, de mi gnado da, svesto po tvojim sgledu shiveti, v' boshji gnadi umreti, in v' tvoji drushini vezhno Boga zhasitati. Amen.

Ozhe nash... Zhesfena si Marija... Verujem v' Boga Ozheta...

Vezherna molitev.

V' imenu Boga Ozheta i. t. d.

O moj Bog, kteri si tukaj prizhijozh, molim te s' ponishnim serzam in te hvalim, sakaj neskonzhna je tvoja do-

brota in tvojiga usmiljenja ni mire. — Perferzhno se ti sahvalim, de si me danashnji dan tako svesto varoval in mi tolikanj gnad in dobrot dodelil, kterih nisim vreden. Sahvalim se ti, de si mi danš she shivljenje ohranil, in de mi she zhas dash, se spokoriti in si nebesa saflushiti. Veliko ljudi je spet danš umerlo, in marfikteri je med njimi bil, ki je nesrezhno smert storil; mene si pa po svoji neskonzhni milosti smerti obvaroval, kakor tudi veliko zhasnih nesrezh, ki so marfikteriga danš sadele. Perferzhno se ti sa tvojo dobroto sahvalim, in te profim, varuj me tudi leto nozh vsih nevarnost, dušnih in telesnih, in ohrani mi moje shivljenje in sdravje; ali vender le kakor ti hozhesh, ne kakor jest. Zhe je tvoja presveta volja, de naj to nozh umerjem, se popolnama podvershem tvoji volji, in te le profim, de mi gnado daj, de se svojih grehov perferzhno skasam, in odpušhanje vsih svojih grehov sadobim, preden umerjem.

Daj mi sdaj tudi gnado, vse svoje grehe, ki sim jih danf storil, na tanko sposnati in is ferza obshalovati.

(Sdaj sprafhaj svojo vest in premifli, zhe nif kaj soper Boga grehfil s' opuſhanjem svojih navadnih molitev, s' sanikernoſtjo per molitvah, ali s' kako neſpodobnoſtjo v' zerkvi per boſhji flushbi; s' nehvaleſhnoſtjo do Boga ſa njegove neſkonzhne dobrote, s' ſame-tovanjem njegovih guad in njegoviga notrajniga ſvarjenja; ali morebiti s' kako kletvo, s' nepotrebnim in greſhnim perſeganjem; s' godernjanjem soper boſhjo previdnoſt; s' po-manjkanjem ſhive vere, terdniga upanja, go-rezhe ljubefni i. t. d. — Premifli, zhe nif kaj soper ſvojiga bliſhnjiga grehfil s' opravljevimi beſedami, s' ſanizhevanjem in poſmehovanjem, ali s' ſojenjem; s' kako flabo miſlijo; s' ſovraſhtvam, s' jeso, s' kregam; ali s' kako krivizo, s' kakim poſhkodovanjem, ali s' neſveſtobo; s' nepokorfhino, s' laſhmi, ali morebiti s' kakim flabim ſgle-dam, s' ſapeljevanjem i. t. d. — Premifli, zhe nif kaj soper ſamiga ſebe grehfil, s' prevſetnoſtjo in napuham, s' nezhiſtimi ali drugimi hudobnimi miſlami in ſheljami; s' kakim greſhnim djanjem; s' kako neſmernoſtjo v' jedi ali v' pijazhi; s' lenobo in s' ſgubozhaſa, s' ſamudo ſpokornih del i. t. d.)

O moj Bog! kolikanj grehov spet danš v' svoji vesti najdem! in koliko jih je she, ki jih jest po svoji slabosti in slepoti ne sposnam, ali ti, o vfigavedeozhi Bog! jih vse vesh. — O kako je to shalostno, de nikdar nobeniga dneva ne preslivim, bres de bi te s' kakim greham ne rasshalil. — Imej usmiljenje s' mano, o Gospod! in ne stori s' mano, kakor saflushim. — Perferzhno mi je shal, de sim te spet danš rasshalil; in te ponishno profim, odpusti mi vse moje grehe po neskonzhnim saflushenji Jesufa Kristufa, svojiga preljubiga Šina. Terdno sklenem, se v' prihodno bolj skerbno greha in vsih greslnih perloshnost varovati; le nikar me s' svojo gnado ne sapusti, desiravno sim savolj svoje nehvaleshnosti in nesvestobe she dostokrat saflushil, od tebe sapushen in saversehen biti.

Sdaj se pa tvoji sveti previdnosti in tvoji dobrotljivi skerbi sa leto nozh perporozhim. Daj mi mirno pozhivati, de spet mozh sadobim, ti jutri

svesto flushiti in vse dolshnosti svojiga stanu popolnoma dopolniti. — O moj Bog! kakor sdaj leta dan dokonzham in k' pokoju grem, tako bom tudi, in morebiti skoraj, svoje shivljenje dokonzhal in bom v' grob poloshen. Daj mi gnado, de konza svojiga shivljenja nikdar is spomina ne spustim, de se vedno k' smerti perpravljam, in de frezhno v' tvoji sveti gnadi in ljubeshni svoje shivljenje dokonzham. — O moj dobrotljivi nebeshki Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho. Sgodi se mi po tvoji sveti volji.

Profim te tudi, dodeli vernim dusham v' vizah vezhni mir in pokoj; posebno te profim sa tiste, sa ktere vesh, de sim posebno dolshan moliti. Reshi jih skoraj, zhe je tvoja sveta volja, is njih velikiga terpljenja, in vsami jih v' vezhno nebeshko yeselje, kteriga si v' sim tistim perpravil, ki te ljubijo. Amen.

Šveta Marija, prezhista deviza! profim te, pomagaj moji slabosti in sahvati sa-me dobrotljiviga Boga sa vse

njegove gnade, ki mi jih je danashni dan in ves zhal mojiga shivljenja do-delil; in prosi ga sa-me, de mi vse moje grehe odpušti, in mi gnado da, po tvojim sgledu sveto shiveti in srezhno umreti.

Moj sveti angelj varh, moj sveti patron in vsi svetniki in svetnize boshje! profite sa-me Boga, de mi gnado da, ga perferzhno in stanovitno ljubiti, se is ljubesni do njega vsih grehov svesto varovati, in v' njegovi sveti gnadi shiveti in umreti. Amen.

Ozhe nash ... Zhesheha si Marija ... Verujem v' Boga Ozheta ...

MOLITVE **per sveti mafhi.**

(Perva visha.)

Ljubi moj kristjan! Ker je sveta mafha neisre-
zheno zhasitljivo in sveto darovanje, v' kte-
rim se Jesuf Kristuf, pravi shivi Bog, svoji-
mu nebeskimu Ozhetu daruje; in ker je ve-
lika na tem leshezhe, de kristjan dobro ve
in sposna, kaj pomeni djanje mafhnika per
sveti mafhi, in kaj pomenijo molitve, ki jih
moli: najdesh tukaj med molitvami kratko
rasloshenje svete mafhe. Beri vzhast leto ras-
loshenje, de bofh vedil, kaj pomeni darova-
nje svete mafhe. Ali nikar tega rasloshenja
med sveto mafho ne beri; to bi ti zhaf od-
vselo, molitve svete mafhe opraviti. — Ka-
dar si per sveti mafhi, le molitve beri; ras-
loshenje pa, (ki je s' manjshimi zherkami
natisujeno,) beri, kadar nisi per sveti mafhi.

MOLITEV

preden se sveta mafha sazhne.

O moj Bog! terdno verujem, de je sveta mafha nekervavo darovanje noviga testameta, v' kterim se ti tvoj Šin Jesuf Kristuf daruje, kakor nekedaj na svetim krishi. — Daj mi gnado, de po svoji veri ravnam, de sdaj, ko imam srezho, sveto mafho flifhati, jo s' tako poboshnostjo in gorezhnostjo flifhim, kakor ko bi na gori Kalvarii s' lastnimi ozhmi Jesufa Kristufa na krishi visijozhiga videl.

Svoje molitve sklenem s' molitvami mafhnika, in tako sklenjene jih tebi darujem, in te profim, o moj Bog! daj mi gnado jih tako opraviti, de bodo samogle tebi dopadljive biti.

o Pervi del svete mafhe.

Sazhetik.

Kadar mafhnik sazhne sveto mafho, nar pred krish stori. To pomeni pervizh, de bi imeli

kristjani vsako delo s' svetim krishem, v' imenu trojneediniga Boga sazheti, kakor so prvi kristjani navado imeli; in drugizh to pomeni, de naj se spomnimo, de se bo sdaj Jesus nekervavo svojimu nebeskemu Ozhetu daroval, kakor se je kervavo na svetim krishi daroval v' odreshenje zeliga sveta. — Ozhitna spoved, ki jo maffnik moli, pomeni, de naj obshalujemo svoje grehe per sveti maffhi ker je Jesus ravno savolj naffih grehov toliko terpel in na svetim krishi umerl; de naj Boga prosimo, de bi nam po saflushenji Jesusovim, in po profhnjah prezhiste devize Marije in vsih svetnikov, naffe grehe odpustil; in de naj terdno fklenemo, se is ljubesni in hvaleshnosti do ufmiljeniga Jesusa fkerbno vsih grehov varovati, de ne bo njegova presveta reshnja kri saftonj sa naf prelita.

V' imenu Boga Ozheta i. t. d.

Molitev.

Moj Bog! nisim vreden, se per sveti maffhi snajditi, ker sim te tolikokrat s' svojimi grehi rasshalil. Prosim te, daj mi prav sposnati in obzhutiti hudobijo mojih grehov, de jih bom is serza obshaloval in sovrashil, in sa

vselej grešhiti nehal. Prosim te, o moj dobrotljivi nebeshki Ozhe! odpusti mi vse moje grehe po neskonznim saflushenji svojiga ljubiga Šina, in po prošnjah njegove presvete matere in vsih svetnikov.

Ozhitna spoved.

Še spovem Bogu vfigamogozhni-
mu, sveti Marii vselej devizi, svetimu
Mihaelu arhangelu, svetimu Janesu
kerstniku, svetama aposteljnama Petru
in Pavlu, vsm svetnikam, in njim,
ozhe, de fim veliko grešhil s' misli-
jo, s' besedo in s' djanjem. Kriv fim,
kriv fim, filno fim kriv. Sato pro-
sim sveto Marijo, vselej devizo, sve-
tiga Mihaela arhangela, svetiga Jane-
sa kerstnika, sveta aposteljna Petra in
Pavla, vse svetnike, in njih, ozhe,
moliti sa-me per Gospodu našhim
Bogu.

Usmili se naš, vfigamogozhni Bog!
odpušti nam naše grehe in naš per-
pelji v' vezhno shivljenje. Amen.

Milost, odveso in odpušhanje naših grehov nam dodeli vfigamogozhni in usmiljeni Gospod. Amen.

Škashi nam, o Gospod! svojo milost, in perpelji nas v' vezhno svelizhanje.

Naj ti bodo dopadljive, o moj Bog! moje prošnje; in desiravno sim nevreden, uflifhan biti, te prosim, de me uflifhi po svoji neisrezheni milosti in po neskonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa, našhiga svelizharja.

Kadar masnik k' altarju pride, ga kufhne, in to tudi vezhkrat med sveto masno stori. To stori, pervizh, de spodobno pozhafti svete ostanke od kosti svetnikov, ki so v' sredi altarja, kjer kelih stoji; in drugizh, de pozhafti spomin svetiga krisha, sakaj krish je bil tisti altar, na katerim se je Jesus svojimu nebeskimu Ozhetu v' odrefhenje zeliga sveta daroval.

Molitev.

O moj Bog! ozhisti s' svojo gnado moje serze, moj um in moje usta, de te bom samogel s' masnikam vred vredno zhaftiti; in de deleshen postar

nem vsih gnad in dobrot, kterih te
 masnik sdaj v' imenu tvojiga edini-
 ga Šina Jesusa sa zelo sveto keršhan-
 fko katolshko zerkev profi.

Masnik rezhe s' flushabnikam trikrat Kirje elei-
 fon, to je: Gospod usmili se naf; in trikrat
 Krifte eleifon, to je: Krifte usmili se naf;
 in spet trikrat Kirje eleifon. — To pomeni,
 de kadar smo per sveti mashi, moramo vse
 svoje saupanje v' Jesusovo milost postaviti,
 in terdno upati, de nam bo usmiljeni Jesus,
 ki je is sgol ljubeshni do naf na krishi u-
 merl, gotovo vse dodelil, kar na dushi in na
 telesu potrebujemo, zhe ga bomo le resnizh-
 no in stanovitno prosli. Ker masnik vezokrat
 ravno tiste besede isrezhe, naf opominja, de
 moramo v' svojih proshnjah stanovitni biti.

Molitev.

Moj usmiljeni odreshnik Jesus
 Kristus! bodi mi greshniku miloshljiv,
 in stori me vsaj nekoliko vredniga, se
 per darovanji lete svete mashe snaj-
 diti. Usmili se me, o neskonzhna mi-
 lost! odpusti mi moje grehe, in daj
 mi, kar na dushi in na telesu potre-
 bujem; in daj mi sraven tudi gnado,

se tvojih darov vselej tako poslušiti,
de si vezhno shivljenje sadobim.

Gloria.

Gloria je sabvalna in zhaftitljiva pesem, v' kteri sveta kerfhanfka katolfhka zerkev Boga povikfhuje in hvali sa njegove nefkonzhne dobrote do naf; in se perporozhi v' novizh nefkonzhni milofti Jesufa Kristufa, Jagujeta boshjiga.

Molitev.

Dobrotljivi nebeshki Ozhe! profim te, daj mi gnado, te vredno zhaftiti in hvaliti, te spodobno moliti in perferzhno ljubiti. Profim te, bodi mi miloftljiv in mi sanesi, ker si is ljubeshni do naf svojiga ljubiga Šina na svet poslal. Zhaft in hvala ti bodi, vezhni vfigamogozhni Bog! in Jesufu Kristufu, tvojimu edinimu Šinu, s' svetim Duham vred, od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mafhnik se vezhkrat med sveto mafho k' ljudftvu oberne in pravi: „Dominus vobiscum“, to je: „Gospod bodi s' vami.“ — To pomeni, de mafhnik sveto mafho sa kerfhanfko ljudftvo daruje, posebno pa su

tiste, ki se per sveti mashi snajdejo; in she-
li de bi vedno Gospod Bog s' njimi bil, in
jih s' svojo sveto gnado napolnil. — S' tem
posdravljenjem mashnik ljudstvo opominja, de
naj per sveti mashi vedno s' njim v' duhu
sklenjeno ostane, in naj se boshje prizhijozh-
nosti spomni, kateri je smiram in povsod per nas.

Molitev.

O Gospod! bodi smiram s' svojo
gnado per nas in varuj nas vsih gre-
hov, de tvoje svete gnade nikdar ne
sgubimo. Daj nam tako keršhansko
mozh, de bomo perpravljeni, raji um-
reti, kakor tvojo sveto gnado s' kakim
greham sgubiti. — Profimo te tudi,
o Gospod! uslišhi molitve, ktere mash-
nik sdaj sa nas opravlja, in dodeli
nam vse to, kar sa dušno in sa telo
potrebujemo, de vezhno svelizhanje
sadobimo. — Nismo szer vredni, de
bi nam she dalej gnade delil, ker smo
te she tolikokrat rasshalili in smo tvo-
je darove slabo obernili; ali ne glej
nashe nevrednosti, ampak neskonzh-
no saflushenje tvojiga ljubiga Šina Je-
susa Kristusa, ker te v' njegovim sve-

tim imenu maslnik potrebnih gnad profi.

Kadar maslnik list bere, se spomni, moj kristjan! de je leto branje vseto is stariga testamenta, ali pa is listov aposteljnov; in je tako rekozh perpravljanje k' svetimu Evangeliju, v' kterim se besede Jesufove berejo, ki so is njegovih lastnih ust prifhle.

Branje is lista s. Pavla aposteljna, ki ga je Kolosanam pisal. V' 3. post. od 12. do 23. v.

Bratje! Navsamite se, kakor isvoljeni boshji, kakor sveti in ljubljeni, navsamite se perferzhniga usmiljenja, dobrote, ponishnosti, spodobnosti, poterpeshljivosti; imejte poterpljenje eden s' drugim, in odpuštite si eden drugimu, zhe se ima kdo kaj soper kteriga pertoshiti: kakor vam je Gospod odpustil, tako si tudi vi odpuštite. Vikshi pa kakor vse to naj bo vasha ljubesen, ktera je svesa popolnamosti: in mir Kristusov naj prebiva v' vashih serzih, v' kterim ste tudi poklizani v' enim truplu: in bo-

dite hvaleshni. Beseda Kristusova naj
čbilno v' vas prebiva, v' vfi modrosti;
poduzhite in opominovajte se med sa-
bo s' psalmi, s' pesmami, s' duhov-
skim petjem, in v' gnadi pojte Bogu
v' svojih serzih. Vse kar delate, s' be-
sedo ali v' djanji, storite vse v' imenu
Gospoda Jesusa Kristusa, in po njem
se sahvalite Bogu in Ozhetu. — She-
ne, bodite podloshne moshem, kakor
se spodobi v' Gospodu. Moshje, lju-
bite svoje shene, in ne storite jim no-
bene grenkosti. Otrozi, bodite pokor-
ni starishem v' vseh rezheh; to je Go-
spodu dopadljivo. Ozhetje, nikar svo-
jih otrok k' jesi ne napeljujte, de po-
bitiga serza ne postanejo. Šlushabni-
ki, bodite pokorni v' vseh rezheh svo-
jim gospodam, kateri so gospodarji va-
shiga trupla, in ne flushite jim le,
kadar vas vidiijo, kakor ko bi hotli le
ljudem dopasti, ampak flushite jim s'
pravizhnim serzam v' boshjim strahu.
Vse kar storite, is serza storite, kakor
Gospodu, ne kakor ljudjem.

Evangelii.

Po dokonzhanim branji lista se mafhne bukve na drugo stran altarja prenesejo. To pomeni, de, ker so bili Judje tako terdovratni, de niso hotli osnanovavzov kerfhanfke vere poslušhati in boshje besede verovati, so jih po Jesufovim povelji aposteljni sapustili in so k' nevernikam fhli, jim sveti Evangelii osnanovat. — Kadar mafhnik sazhe sveti Evangelii brati, vsi vstanejo, in na zhelu, na ustih in na perših snamnje svetiga krisha store. Vstajenje pomeni, de morajo vsi kristjani, (kakor so bili kristjani v' starih zhasih,) perpravljjeni biti, ko bi bilo treba, sa sveto kerfhanfko vero pred krivizhne sodnike stopiti, in vse preterpeti, tudi smert raji, kakor sveto vero sapustiti; in de moramo smiram perpravljjeni biti, vstati in sa Jesufam hoditi, njemu flushiti in radovoljno vse storiti, kar vam v' svetim Evangelii sapoveduje. — Snamnje svetiga krisha na zhelu pomeni, de se kristjan nikdar ne sme svetiga Evangelija framovati; na ustih, de besede kristjana nikdar naukama svetiga Evangelija nasproti biti ne smejo, in de naj rad od Boga in boshjih rezhi govori; in na perših, de naj mu nauki svetiga Evangelija smiram per serzu bodo.

Evangelij Jesufa Kristusa, kakor ga je popisal s. Matevsh v' 10. post. od 24. do 38. v.

V' tistim zhafu je Jesus svojim uzhenzam rekel: Uzhenez ni vikshi, kakor uzhenik, in flushabnik ni vikshi, kakor njegov gospod. Sadosti je uzhenzu, de je kakor njegov uzhenik; in flushabniku, de je kakor njegov gospod. Ker so gospodarju Beelzebub rekli, koliko bolj she njegovim hifh-nim ljudem? Tedaj se jih ne bojte. Nizh ni sakritiga, kar ne bo rasodeto; nizh skritiga, kar se ne bo svedilo... Ne bojte se tistih, kateri le truplo umore, dushe pa ne morejo umoriti; ampak bojte se tistiga, kateri samore dushe in telo v' pekel savrezhi... Vsi lasje vashe glave so foshteti; tedaj se ne bojte... Kdor me bo pred ljudmi sposnal, tistiga bom tudi jest sposnal pred svojim Ozhetam, ki je v' nebesih: kdor me bo pa pred ljudmi satajil, tistiga bom tudi jest satajil pred svojim Ozhetam, ki je v' nebesih...

Kdor ozheta ali mater bolj ljubi, kakor mene, me ni vreden; in kdor sina ali hzhér bolj ljubi kakor mene, me ni vreden. In kdor svojiga krisha ne vsame in sa mano ne hodi, me ni vreden.

Ob nedeljah in prasnikih, in tudi vzhafi ob delovnikih, mafhnik po Evangelii vero moli. — To naf opomni, de moramo vse refnize, ki nam jih je Jefuf v' svetim Evangelii rasodel; terdno verovati; in de ne smemo nikdar tistih fkufhnjav poslufhati, ki nam jih hudobni duh soper sveto vero v' misel daje; in tudi nikdar tistih befedi, ki jih posvetni neverniki soper kerfhanfko vero govore. — Kadar mafhnik per sveti mafhi vero moli, takrat tudi ti apoftojfsko vero moli.

Molitev.

Moj Bog! perferzhno se ti sahvalim, de fi me bres vfiga mojiga saflufhenja po svetim kerftu v' fhtevilo pravo-vernih kristjanov vsel, in mi gnado dal sveto vero sposnati, ktero nam je Jefuf Kristuf, tvoj edino-rojeni Sin, rasodel. Profim te, daj mi tudi gnado, de vse svoje shivljenje, vse svoje djanje in nehanje po sveti

veri ravnam, in nikdar po shegah sa-
peljiviga sveta.

Drugi del svete mafhe.

Darovanje.

Mafhnik odkrije kelih, in daruje Bogu kruh in vino. Takrat je le she kruh in vino, ali perpravljeno je, spreménjeno biti, v' Jesufovo telo in njegovo presveto kri; in darovanje je perprava k' temu skrivnostljivimu spremenjenju. — Med vino, ki ga v' kelih vlije, dene mafhnik nektere kaplje vode. To pomeni pervizh, de je Jesuf, kateri se per sveti mafhi sa naf Bogu daruje, v' svojo boshjo naturo zhloveshko naturo vsel; in drugizh, de je is Jesufoviga serza, kadar je s' sulzo prebodeno bilo, sraven kervi tudi voda per tekla. — Skleni se per darovanji s' mafhnikam, in daruj svoje serze Bogu.

Molitev.

Ozhe nebeshki! kakor ti mafhnik daruje kruh in vino, ktero bo skoraj spreménjeno v' presveto telo Jesufovo in v' njegovo presveto kri; tako ti tudi

jest nevredna stvar darujem svoje serze. Vem in sposnam, de nisim vreden, de bi ti, o presveti Bog! moje serze v' dar vsel, ker je tako slabo in greslhno. Ali prosim te po Jesufovim saflushenji, ozhisti ga in stori si ga dopadljiviga. Daj mi gnado, de nikdar nobenih greslhnih in nezhistih misel in shelja v' svojim serzu ne terpim; de svoje serze zhisto ohranim, ker vem, de bodo le tisti Boga gledali, ki so zhistiga serza.

Maslnik, ki si pred sveto maslo roke umije, si sdaj umije perste. — To pomeni, de je tudi Jesuf svojim apostelnam, ki so bili zhisti, noge umil, preden jim je svoje sveto telo in svojo sveto kri savshiti dal; in nas s' tem opomni, de ni sadosi sa vredno prejemanje svetiga obhajila, de se zhlovek le smertnih grehov varuje, ampak de si mora persadevati, se tudi vsih majhnih grehov, kolikor je le mogozhe, ogibati.

Molitev.

O moj Bog! prosim te, ozhisti mojo duslo s' prezhisto kervijo svojiga ljubiga Šina Jesufa Kristusa; ozhisti

jo od vsih madeshev greha, ozhisti jo tudi od vsiga hudiga nagnjenja, in stori jo tako zhisto, de jo bom samogel po tvojim dopadajenji tebi darovati. — Is serza so mi shal vsi moji grehi, ker sim s' njimi tebe, svojo nar vezhi dobroto, rasshalil. Terdno sklenem, se v' prihodno vsiga greha skerbno varovati; prosim te, daj mi gnado, to v' djanji dopolniti, kar ti s' besedo obljubim.

Kadar se mahnik okoli oberne in pravi: „Orate fratres“ ... to je: molite bratje, ... naj opomni, de naj molimo, de bi leto njegovo in nashe darovanje Bogu dopadljivo bilo. Toraj tako moli:

Molitev.

Prosim te, o Gospod! naj bo to darovanje, kteriga ti mahnik daruje, dopadljivo; naj bo tvoje ime po tem darovanji povikshano in pozhesheno; naj bo tudi nam, ki smo tukaj sbrani, in zeli kershanski katolski zerkvi, v' svelizhanje. Daj nam gnado, s' zhistim serzam per tej sveti mashi

biti, in vsih gnad in dobrot deleshnim postati, kterih te mahnik sa-se in sa nas profi.

Po tem pride mahnik do vpeljevanja ali blishne perprave k' fkrivnostljivimu spremenjenju; in takrat opomni tjudstvo, de naj svoje serza k' Bogu povsdignejo. Toraj povsdigni, moj kristjan! svoje serze in vse svoje misli proti nebesam, in is zeliga serza Boga zhasi, kakor ga zhasite angelji in svetniki v' nebesih, ktere je prerok Isaija, kadar je bil v' nebesa samaknjen, bres nehanja „Sveto“ peti slisal.

Molitev.

Presveti, vsigamogozhni Bog, nebeshki Ozhe! is zeliga serza te zhasim in ponishno molim, sakaj le ti si vse zhasi in hvale vreden. Profim te, daj mi gnado, te vredno zhasiti, kakor te isvoljeni v' nebesih neprenehama zhasite. Kakor te zhasite angelji in arhangelji, Kerubi in Šerafi v' rebesih, tako te tudi jest na semlji, ko bi mi mogozhe bilo, zhasiti shelim. Daj mi gnado, de vse kar mislim in govorim, vse kar storim in terpim,

tako opravim, de bo tebi v' zhaft. —
 Švet, Švet, Švet si, Gospod Bog Sabaot!
 Polno je nebo in semlja tvoje zhafti.
 Zhaft ti bodi na vishavah! Zheshen
 bodi, kateri pride v' imenu Gospoda!
 Zhaft ti bodi na vishavah!

Mafhnik sdaj moli sa vfo sveto kerfhansko zer-
 kev, in sploh sa vse shive verne kristjane.
 Skleni se s' mafhnikam in mōli tudi ti sa
 vse shive, slasti sa tiste, sa ktere si posebno
 moliti dolshan.

Molitev.

Gospod! darujem ti leto sveto ma-
 fho sa vse svoje potrebe, dushne in
 telesne; tudi ti jo darujem sa zelo
 sveto kerfhansko zerkev, sa svetiga
 ozheta Rimskiga Papesha I., sa nashiga
 visokozhastitiga shkofa I., sa nashiga
 svitliga zesarja I., sa vse svoje prijatle,
 dobrotnike in tudi sovrashnike; po-
 sebno pa sa tiste, ki so se mojim
 proshnjam perporozhili. Profim te v'
 imenu Jesufa Kristusa, tvojiga ljubiga
 Šina, dodeli nam po njegovim ne-
 skonzhnim saflushenji, in po prosh-

njah presvete devize Marije in vsih svetnikov, gnado, mirno in sveto shiveti, vse svoje dolshnosti svesto dopolnovati, in po smerti v' majhino shtevilo isvoljenih priti, de te bomo samogli s' vsemi angelji in isvoljenimi v' nebesih vezhno hvaliti in zhasitati.

Tretji del svete mafhe.

Povsdigovanje.

Po tem ko je bil Jesus per sadnji vezherji kruh in vino v' svoje presveto telo in v' svojo presveto kri spremenil, je tudi svojim dvanajsterim apostelnam in tedaj tudi vsem namestnikam apostelnov, to je, vsem mafhnikam, povelje in oblast dal, ravno to storiti, kar je bil on storil. To store mafhniki per sveti mafhi, ker kruh in vino po njegovih lastnih besedah in po njegovi vsigamogozhnosti v' njegovo presveto telo in v' njegovo presveto kri spreobernejo. — Spodobi se sizer, moj kristian! in tvoja dolshnost je, per zeli sveti mafhi s' poboshnostjo moliti, in se vsiga rastrefenja varovati; ali posebno poboshno pa moli per povsdigovanji, in premisli leta veliki zhudesh, ki se per povsdigovanji godi. — De

mašnik presveto telo Jesufovo in njegovo presveto kri povsdigne, to stori pervizh, de vsim vernim, ki so per sveti mašhi, presveto refhnje telo in presveto refhnjo kri pokashe, in njih poboshnost in gorezhnost bolj obudi; in drugizh to stori v' spomin, de je bil Jesuf sa naf na krishi povikfhan, kadar se je svojimu nebeskimu Ozhetu v' odrefhenje sveta daroval. — Med Povsdigovanjem se kristjani, ki so per sveti mašhi, trikrat na perfi vdarijo. To naf ima opomniti, de smo grešniki, in de bi bili vezhno pogubljeni, ko bi ne bil Jesuf sa naf na krishi umerl; in to naf ima tudi spomniti tistih spokornih in spreobernjenih Judov, ki so per Jesufovi smerti sposnali, de je Jesuf Sin boshji; in so se na perfi terkali v' snamnje obshalovanja svojih grehov.

Molitev.

O moj dobrotljivi Jesuf! terdno verujem, de sdaj mašnik po tvoji vfigamogozhnosti ravno to stori, kar si ti per sadnji vezherji storil, ker si kruh in vino v' svoje presveto telo in v' svojo presveto kri spremenil. Prosim te, o Jesuf! poterdi mojo vero; prosim te pa tudi, o usmiljeni Jesuf! ki

fi is sgol ljubeshni do naf na krishi umerl in svojo sveto kri prelil, daj mi gnado, te perferzhno in zhes vse ljubiti, ti is serza hvaleshen biti, in se is ljubeshni in hvaleshnosti do tebe vsih grehov skerbnno varovati.

O presveta reshnya kri Jesufova! ozhisti me ubogiga greshnika od vsih madeshev greha; bodi zena mojiga odreshenja, bodi moje svelizhanje in moje vezhno shivljenje! —

Po povsdigovanji.

Molitev.

O moj Bog, moj dobrotljivi nebeshki Ozhe! Nevreden greshnik se sklenem s' mashnikam in ti darujem tvojiga preljubiga šina Jesusa Kristusa v' odpushtenje vsih svojih grehov, vse svoje nehvaleshnosti do tebe, svojiga nar vezhiga dobrotnika in nar beljšhiga Ozheta; darujem ti ga, de se ti sahvalim sa vse tvoje neskonzhne dobrote in gnade, ki mi jih nevrednimu greshniku neprenehano in obilno

deliſh; darujem ti ga, in te v' nje-
govim imenu proſim, de ne glej mo-
jih grehov in moje nevrednoſti, am-
pak de ſe miſloſljivo osri na mojo
duſhno revſhino in na moje velike
potrebe, in ne nehaj mi ſvojih gnad
ſhe v' prihodno deliti, deſiravno ſim
jih popolnoma nevreden. Perſerzhno
te proſim v' imenu Jeſufa, tvojiga
ljubiga ſina, ki je sdaj tukaj na tem
altarji v' podobi kruha in vina reſnizh-
no prizhijozh, de mi gnado daj, ſveto
ſhiveti, ſe greha varovati, in toliko do-
briga ſtoriti, kolikor mi je le mogoſzhe.

Kmalo po povſdigovanji ſtorí maſhnik ſpomin
ſa mertve, to je, ſa tiſte verne duſhe, ki
ſo ſe ſzer v' boſhji gnadi is tega ſveta lo-
zhile, ki pa vender niſo bile ſadoſti zhíſte,
de bi bile prezej po poſebni ſodbi ſamogle
v' nebefa priti, v' ktere nizh omadeſhvaniga
ne pride. Lete duſhe ſo v' vizah, in tamkaj
groſno veliko ſa ſvoje majhine grehe terpe.
Vera naſ uzhi, de jim ſamoremo s' molitevjo
in s' drugimi dobrimi deli, poſebno pa s' ſveto
maſho pomagati, de pred is viz pridejo. Sa-
toraj molijo maſhniki v' imenu zele ſvete
kerſhanſke katolſbke zerkve per vſaki ſveti

maſhi ſa duſhe v' vizah po povsdigovanji, kadar je Jeſuf na altarji prizhijoſh. — Skleni ſe s' maſhnikam in moli ſa vſe verne duſhe v' vizah, ſlaſti ſa tiſte, ſa ktere ſi poſebno moliti dolſhan.

Molitev.

Proſim te, o moj Bog! uſmili ſe vſih vernih duſh v' vizah, poſebno pa mojih prijatlov, dobrotnikov, in tudi mojih ſovraſhnikov, in vſih tiſtih, kteri ſo mojim proſhnjam poſebno perporozheni. Proſim te v' imenu Jeſufa Kriſtufa, odpuſti jim njih grehe in nepopolnamoſti, in vsami jih ſkoraj v' vezhno nebeſhko veſelje, kteriga tako neisrezheno ſhele. Niſim fizer vreden, ker ſim velik greſhnik, de bi moje molitve uſliſhal, ali ſavolj Jeſuſoviga imena, v' kterim te proſim, in po njegovim neſkonzhnim ſaſluſhenji me uſliſhi in bodi miſloſtljiv vſim vernim duſham v' vizah, ſlaſti tiſtim, ſa ktere ſim te poſebno proſil.

Tudi nam ubogim greſhnikam bodi miſloſtljiv, o Goſpod! in po Je-

sufovim saflushenji, in na proshnjo presvete devize Marije in vsih svetnikov, stori nas deleshne vezhniga svelizhanja v' nebesih, v' drushini angeljev in vsih isvoljenih.

Kadar mafhnik Ozhenafh moli, se skleni s' njim, in s' premislkam leto nar svetejsihi molitev mōli. Sveta kerfhanfka katolfhka zerkev moli to molitev per vsaki sveti mafhi, ker je nar svetejsihi molitev, ktero nas je Jesus Kristuf sam uzhil, in v' kateri je vse sapopadeno, kar na dufhi in na telesu, sa zhasno in vezhno shivljenje potrebujemo. Nikdar lete molitve bres premislka ne mōli.

Molitev.

Ozhe nafh, kateri si v' nebesih i. t. d. Reshi me o Gospod! od vsiga hudiga; reshi me od vsih skufhnjav hudobniga duha in sapeljiviga sveta, ali pa mi daj mozh, jih stanovitno premagovati in svoje saflushenje gmirati; varuj me posebno nar vezhiga hudiga, to je, greha. Sanesi mi, o usmiljeni Bog! in odverni od mene vse hudo, kar sim si ga na tem in na unim svetu sa svoje grehe saflushil.

Zheterti del svete mafhe.

Obhajilo.

Ker se mafhnik svetimu obhajilu perblishuje, profi sa - se in sa naf Jesufa, ki je Jagnje boshje, ktero se je sa naf na svetim krishi nebeshkimu Ozhetu darovalo, in ktero vse grehe sveta odjemle, de bi se naf ufmilil in nam svoj mir dal; in kadar tako moli, se trikrat na perfi vdari, de naf opomni, de smo vsi gresniki, in de vsi potrebujemo boshjiga ufmiljenja. Takrat se tudi ti, moj kristjan! spokorno na perfi vdari in rezi:

Molitev.

Jagnje boshje, ktero grehe sveta odjemljesh, ufmili se naf in daj nam svoj boshji mir. — O moj dobrotljivi Jesus! is serza mi je shal, de fim greshil in tvojo dobroto rasshalil. Terdno sklenem, vse grehe in gresne perloshnosti v' prihodno sapustiti, in ti bolj svesto flushiti, kakor do sdaj. Daj mi gnado, o Jesus! de me nobena stvar in nobena skushnjava vezh od tebe in tvoje svete postave ne odlozhi.

Pred svetim obhajilam se mašnik špet trikrat na perš vdari, rekož: „Gospod! nisim vreden, de greš pod mojo streho, temuzh rezi le besedo, in moja dušha bo osdravljena.“ — S' tem nam na snanje da, de zhlovek nikdar ni popolnoma vreden, Jesusa Kristusa v' svetim Sakramentu prejeti. Sposnaj tudi ti, moj kristjan! svojo nevrednost, in profi Jesusa, de bi te bolj vredniga storil, de kadar boš tako frezhen, k' svetimu obhajilu perpušhen biti, ga, kolikor ti je mogozhe, vredno prejmeš. — Kadar se mašnik obhaja, obudi perferzhne shelje, Jesusa v' svetim Sakramentu prejeti, in obhajaj se v' duhu.

Obhajilo v' duhu.

O moj Jesus! nisim vreden te prejeti, ker sim velik grešnik; toraj te profim, de se me usmili in me po svojim neskonzhnim saflushenji vsaj nekoliko vredniga stori, de kadar frezho imam, te per svetim obhajilu prejeti, te nikoli po nevrednim ne prejmem. Perferzhno shelim, te per vsaki sveti mašhi prejeti; ali ker mi to ni perpušheno, te profim, pridi s' svojo ljubesnijo in gnado v' moje serze, in ga tako ozhisti, de bo samoglo tebi

dopadljivo prebivališče biti. — Prosim te, o dobrotljivi Jezus! rasvetli moj um, poterdi mojo voljo v' dobrim, ushgi v' mojim serzu ogenj boshje ljubesni, de ne bom drugih misel in shelja imel, kakor v' vsih rezheh tebi dopasti; de ne bom nizeh drusiga hotel, kakor kar ti hozheh, in de bom le tebe zhes vse, in svojiga blishniga, savolj tebe, kakor samiga sebe ljubil. O moj Jezus! tebe shelim is zeliga serza ljubiti, in s' tabo vezhno sklenjen biti na tem in na unim svetu.

Po obhajilu móli mafhnik nektere molitve, v' kterih se Jesufu sahvali sa prejeto sveto obhajilo, in ga prost sa-se in sa naf, de bi deleshni postali sadu dorovanja svete mafhe, to je, de bi sadobili odpufhanje svojih grehov; gnado, sveto shiveti, in po smerti v' nebefa priti.

Molitev.

Moj Bog! prosim te sa-se in sa vse, ki so per tej sveti mafhi, dodeli nam po neskonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa, ki se je sdaj tebi daroval sa naf nevredne greshnike, dodeli

nam odpufhanje vſih naſhkih grehov; ſaneſi nam in odverni od naſ vse hu- do, kar ſmo ſi ga ſa ſvoje grehe ſa- fluſhili; daj nam vse gnade, kterih veſh de potrebuje mo ſa ſvoje ſveli- zhanje; daj nam poſebno gorezho lju- beſen do tebe, veliko ſovraſhtvo do greha, perſerzhne ſhelje in reſnizhno perſadevanje, v' vſih rezheh tvojo ſveto voljo dopolniti, in v' vſih ſvojih mi- ſlih, beſedah in delih le tebi dopaſti; daj nam pravo kerſhansko poterplje- nje v' teſhavah, veliko ljubesen do bliſhniga, ponishnoſt, pokorſhino, zhi- ſtoſt, krotkoſt in duha molitve; daj nam tudi reſnizhniga duha pokore, de homo ſvoje grehe perſerzhno ob- ſhalovali, ſe jih reſnizhno ſpokorili, in terdno ſklenili. vse greſhne per- loſhnoſti ſapuſtiti in ſe jih ogibati, in raji umreti, kakor kakorſhin ſmer- ten greh ſtoriti; daj nam gnado, ſveto ſhiveti in ſrezhno umreti, in ſe vezh- no s' tabo v' nebefih veſeliti. — Vſih- tih gnad te proſim, o moj Bog! po ne- ſkonzhnim ſafluſhenji Jeſufa Kriſtufa,

tvojiga ljubiga Šina, kateri je sa naše grehe terpel in umerl, in nam je s' svojim saflushenjem nebefa odperl.

Preden mašnik sveto mašbo sklone, se obrne k' ljudstvu, in mu v' imenu svete Trojice sveti shegen da. To naj naš rasveseli, in naj naš v' saupanji poterdi, de smo Bogu dopadljivo delo storili in sveti boshji shegen saflushili, zhe smo spodobno in poboshno per sveti mašhi bili.

Molitev.

Profimo te, dodeli nam svoj sveti shegen, trojno-edini Bog, Ozhe, Šin in s. Duh. Kakor nam tukaj po svojim namestniku svoj sveti shegen dodelish; ravno tako naš tudi poshegnaj, kadar pridemo pred tvoj sodnji stol, in nam rezi: „Pridite, poshegnani mojiga Ozheta, in posedite kraljestvo ki vam je perpravljeno od sazhetka sveta.“

Sadnji Evangelii.

Tudi per sadnjim Evangelii vsr, ki so per sveti mašhi, vstanejo, in na zhelu, na ustih in na persih snamuje svetiga krisha flore. Pomèn tega je, kakor per pervim Evangelii.

Molitev.

O Gospod! sapishi v' moje serze postavo svetiga Evangelija, de nikdar vezh po shegah in navadah sapeljiviga sveta ne shivim, ampak po tvojih svetih sapovedih. Daj mi gnado, de v' vsih rezheh tvojo voljo sposnam, in kakor hiterno jo bom sposnal, de jo tudi vselej svesto dopolnim. Terdno sklenem, svojo lastno voljo smiram satajati in satirati, in jo vselej tvoji sveti volji podvrezhi. Profim te, daj mi mozh to svesto dopolnovati, kar fim sdaj sklenil.

Sahvalna molitev po sveti mashi.

O moj Bog! sahvalim se ti, de si mi gnado dal, per tej sveti mashi biti; sahvalim se ti tudi sa vse dobre misli, ki fim jih s' tvojo pomozhjo per tej sveti mashi imel, in sa vse dobre sklepe, ki fim jih s' tvojo pomozhjo sdaj tukaj storil; profim te, daj mi tudi gnado, jih na tanko dopolniti. Daj mi gnado, danashnji dan

tako preshiveti, de se bo vidilo, de nisim sastonj s' mashnikam vred leta presveti dar nebeshkimu Ozhetu daroval. — Prosim te pa tudi, o moj Bog! odpušti mi, zhe nisim sadošti spodobno in poboshno per tej sveti mashi molil; in daj mi gnado, vselej s' veliko poboshnostjo in bres rastresenja per sveti mashi moliti.

Vsih tih gnad te prosim, o moj Bog! po neskonzhnim saflushenji tvojiga ljubiga Šina Jesusa Kristusa, Gosпода nashiga; in po proshnjah prezhiste devize Marije in vsih tvojih isvoljenih. Amen.

MOLITVE

per sveti maſhi.

(Druga visha.)

De boſh per sveti maſhi bolj poboshno in ſpodobno; premišli vſelej, predin jo ſliſhiſh, kaj de je ſveta maſha.

Sveta maſha je nekervavi oter noviga teſtamenta, vedni ſpomin tiſtiga kervaviga ofra, kteriga je Jeſuf Kriftuf na ſvetim krishi nebeſhkimu Ozhetu ſa naſ opravil, de naſ je od vezhni-ga pogubljenja odreſhil. — Kakor ſe je Jeſuf na krishi ſvojimu Ozhetu daroval, ravno tako ſe mu tudi ſhe dan danafhni per vſaki ſvete maſhi po rokah maſhnikovih daruje. Ravno to ſe tedaj per vſaki ſvete maſhi na alta-rji ſgodí, kar ſe je na gori Kalvarii ſgodilo, kjer je Jeſuf ſa naſ na ſvetim krishi umerl.

Bodi tedaj vſelej ſpodobno, v' Bogu ſbran per ſvete maſhi, ktera je tako imenitin in velik ofer. Miſli ſi kader ſi per maſhi, de ſi na gori Kalvarii, pred krishanim Jeſufam; in kakor bi bil tamkaj, tako bodi per ſvete maſhi. Nikar ſe tedaj ne osiraj. nikar ſe ne poſmehuj, ni-

kar se ne pogovarjaj, temuzh svešto pási na vse fhtiri dele svete mafhe: na evangéli, na darovanje, na povsdigovanje in na savshivavanje, ter prav s' gorezhnostjo mòli. Prosi Boga gnade, to sveto mafho f' pravo poboshnostjo flifhati; stóri dobre fklepe, predin se sveta mafha sazhue; in fkleni se s' mafhnikam rekozh:

O moj Bog, darujem ti to sveto mafho, v' tvojo boshjo zhaft, ker fi ti sam moj Bog in nar vishi Gospod; v' odpufhanje mojih grehov in grehov vefvoljniga svetá de bi jih Jesufova presveta kri vse isbrifala; v' sabvalo sa vse gnade in dobrote, ktere neprenehama od tebe prejemam; v' sadobljenje novih gnad in dobrot, kterih vsak dan potrebujem. V' tej sveti mafhi ti darujem samiga Jesusa Kristusa, tvojiga ljubiga Šina, nad kterim imash svoje dopadenje. On je moj srednik, in besednik, on naj sa-me pred teboj govori. — Darujem pa tudi to sveto mafho sa vse shive in mertve, slasti sa tilte, sa ktere sim she posebno dolshan moliti: sa svoje starfhe, sa oblast-

nike in prednike, sa vso svojo rodovino, sa vse svoje dobrotnike, sa svoje perjatle in sovrashnike, sa vse, ktere sim morebiti kaj pohujshal, in sa vse verne dushe v' vizah. Daj mi gnado, o Gospod! de se bom prav poboshno in tebi dopadljivo per tej sveti daritvi snajdel. Amen.

Pervi del svete mafhe,

od sazhetka do evangelija.

(Kader mafhnik pred spodujo shtablo moli, stori sveti krish, in moli tako:)

V' imenu Boga † Ozheta, in † Šinu in svetiga † Duha. Amen.

Stopil bom pred boshji altar.

Pred Boga, ki rasveseluje mojo mladost.

Pfalm XLII. Šodi me, o Bog, in rasfodi mojo rezh od nesvetiga ljudstva; reshi me od krivizhniga in sapeljiviga zhloveka.

Ker tí, o Bog, si moja mozh, sakaj si me odvergel? in sakaj moram shaloſtin hoditi, satert od ſovraſhnika?

— Poſhlji ſvojo luzh in reſnizo, de me peljate, in perpeljate na tvojo ſveto goro in v' tvoje prebivaliſhe.

Štopil bom k' boſhjimu altarju pred Boga, ki rasveſeluje moja mladost.

Bog, moj Bog! hvalil te bom ſ' zitrami. Zhimu ſi ſhaloſtna moja duſha? in zhimu me motiſh?

Saupaj v' Boga, ſhe ga bom hvalil; pomozh moja, Bog moj je on.

Zhaſt bodi Bogu Ozhetu in Šinu in ſvetimu Duhu, kakor mu je bila v' ſazhetku, sdaj in vſelej od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Ozhitna ſpoved.) Še ſpovem Bogu vſigamogozhnimu, ſveti Marii vſelej devizi, ſvetimu Mihaelu arhangelu, ſvetimu Janesu kerſtniku, ſvetima apoſteljnima Petru in Pavlu, vſim ſvetnikam, in tebi ozhe, de ſim veliko greſhil s' miſlijo, s' beſedo in s' djanjem. Kriv ſim, kriv ſim, ſilno ſim kriv. Sato proſim ſveto Marijo vſelej devizo,

svetiga Mihaela arhangela, svetiga Janesa kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in tebe ozhe, moliti sa-me per Gospodu nashim Bogu.

Usmili se nas, vfigamogozhni Bog, odpušti nam nashe grehe, in nas perpelji v' vezhno shivljenje. Amen.

Milost, odveso in odpuštenje nashih grehov nam dodeli vfigamogozhni in usmiljeni Gospod. Amen.

Odvsemi nam; profimo, o Gospod, nashe pregrehe, de bomo vredni stopiti s' zhistim serzam k' nar svejshimu.

Gospod usmili se nas! Kriste usmili se nas! Gospod, usmili se nas!

Zhašt Bogu na visokim, in mir ljudem na semlji, kateri so prave volje. Hvalimo te, zhaštimo te, molimo te, povishujemo te. Sahvalimo se ti savoljo tvoje zhašti, Gospod-Bog, nebeshki kralj, Bog vfigamogozhni Ozhe! Gospod edinorojeni Šin Jesus Kristus, Gospod-Bog! Jagnje boshje! Šin Boga Ozheta, kateri grehe sveta odjemljesh, vsemi nasho profhnjo; kateri sedish na desnizi Bo-

ga Ozheta, usmili se naf! Sakaj sam ti fi svet, sam ti Gospod; ti sam fi nar vishi, Jesuf Kristuf s' svetim Duham v' zhafti Boga Ozheta. Amen.

Berilo is pripovist modriga kralja Salomona.

Moder fin rasrefeluje ozheta, nespametin fin pa je shalofst svoje matere. Kjer je veliko govorjenja, ne mine lahko bres greha; kdor je pa gospodar svojiga jesika, je nar bolj pametin. Lashnjivi shnabli so Gospodu gnjufoba; kdor pa svefto ravna, mu dopade. Kdor s' modrimi hodi, bo sam moder; kdor je pa nespametnih perjatel, bo njim enak. Kdor svojiga blishniga sanizhuje, greshti; frezhin pa bo, kdor se ubosiga usmiluje. Poterpeshljiviga zhloveka vodi velika modrost; kdor je pa nepoterpeshljiv, rasodeva svojo neumnost. Mehek odgovor potolashi jeso; terdo govorjenje pa napravi togoto. Kdor ozhetu ali materi kaj vsame, in pravi, de to ni greh, je tovarsh ubijavzov. Nespametin zhlo-

vek se posmehuje svarjenju svojiga ozheta; kdor pa svarjenje rad poslušha, bo smiram pametnihi. Dufha pravizhniga misli v' pokorshino; usta hudobnih so pa polne hudiga. Gospod je delezh od hudobnih; molitve brumnih pa bo uslišhal. Srozhi Gospodu svoje delo, in on bo tvoje misli dobro ispeljal.

Evangeli s. Janesa v' 6. postavi.

Tisti zhas je Jesus Judovski mno-shizi rekel: Jest sim shivi kruh, kateri sim is nebes prishel. Ako bo kdo od tega kruha jedel, bo vekomaj shivel; in kruh, kteriga bom jest dal, je moje meso sa shivljenje sveta. Judje so se tedaj med saboj prepirali rekozh: Kako nam more ta svoje meso jesti dati? Jesus jim je tedaj rekel, Resnizhno, resnizhno vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu zhlovekoviga, in ne bote pili njegove kervi; ne bote imeli shivljenja v' sebi. Kdor moje meso je, in moja kri pije, ima vezhno shivljenje; in jest ga bom obudil poslednji dan.

(Kader mafhnik po evangelii pred darovanjem na fredi altarja poftoji, in vero moli; moli apoftolsko vero.)

MOLITEV

p r e d p r i d i g o .

O troshtar f. Duh! kateri fi Jesufove apofteljne tako rasfvetlil in poterdil, de so njegov uk popolnoma vedili in umeli, in s' veliko gorezhnostjo osnаноvali: rasfvetli ravno tako tudi tega Jesufoviga namestnika, kateri nam bo sdaj tudi njegov nauk osnаноval: poloshi mu take besede na jesik, ktere vesh, de nam nar bolj k' serzu pojdejo, in kterih mi po svojih slabostih nar bolj potrebujemo, de bomo mogli hudiga se varovati, in dobro storiti; daj mu tudi prijetin in perferzhin glas, de nafhe terde serza omezhi, de dobre in poboshne kristjane v' dobrim she bolj poterdi, terdovratne gresnikke pa na pravo pot pokore perpelje. Nam pa daj gnado ga f' tako poboshnostjo in f' tako gorezhnostjo poslu-

shati, kakor ko bi sam Jezus Kristus pred nami stal, in nam svoje nebeske nauke osnanoval.

O Marija, mati Jesusova, prosi za nas Jesusa, de bi njegovo sveto besedo vselej tako svesto poslušali, in v' serzu ohranili, kakor si jo ti, de bi v' nashih serzih obilni sad prave kershanske poboshnosti obrodila, de bi smiram bolj in bolj v' boshjim strahu in v' ljubeshni boshji rastli, in tako enkrat vezhno plazhilo sadobili. Amen.

MOLITEV

p o p r i d i g i.

O Gospod Jezus Kristus! sahvalimo se ti, de si nam sdaj po tim svojim namestniku svoje svete nauke osnanoval; in te ponishno profimo, daj nam gnado, de bomo, kar smo slishali, tudi v' djanji dopolnili, in kar smo sdaj na sebi she pomankliviga in pregreshniga najdli, s' pomozhjo tvoje svete gnade poboljšhali, in tako svo-

jo vest bolj in bolj ozhifhevali, in smiram v' tvoji sveti gnadi ostali, dokler nas k' sebi ne vsamesh, kjer bomo kar tukaj verujemo, vezhno gledali; kar tukaj upamo, vezhno vshivali, in tebe, vse ljubeshni vredniga Boga, vezhno ljubili. Amen.

Šveta Marija, mati boshja: in vsi sveti aposteljni, profite Boga sa nas, de bi po svestim dopolnovanji svete boshje besede enkrat v' vasho drushbo prishli. Amen.

Drugi del svete mashe,
od darovanja do povsdigovanja.

Vsemi, sveti Ozhe, vfigamogozhni vezhni Bog! leta zhisti dar, kteriga jest, tvoj nevredni flushabnik, tebi svojimu shivimu in pravimu Bogu darujem sa svoje breshtevilne grebe, same in sanikernosti; sa vse prizhujozhe, pa tudi sa vse verne kristjane,

shive in mertve. Daj, de bo meni in njim v' svelizhanje in vezhno shivlje-nje. Amen.

O Bog, nash stvarnik in odreshe-nik! daj nam po skrivnosti te vode in tega vina, de bomo boshje natore Je-susa Krjstusa ravno tako se vdeleshili, kakor se je on ponishal, nasho zhlo-veshko natoro nase vseti.

Darujemo ti, o Gospod! kelih sve-lizhanja, in profimo tvojo milost, de naj pride s' prijetnim duham pred o-blizhje tvojiga boshjiga velizhastva, sa nafhe in zeliga sveta svelizhanje. Amen.

O Gospod! vsemi s' dopadenjem ta dar, kteriga v' duhu ponishnosti in s' shalostnim serzam pernesemo, ozhi-sti nafhe serza od vsih madeshev gre-ha, de ti vselej s' zhistim serzam flushi-mo, in smiram v' tvoji gnadi ostanemo.

Vsemi, sveta Trojiza! ta dar, kte-riga ti darujemo v' spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Jesusa Krjstusa, Gospoda nashiga; in na zhaft svete Marije vselej devize in vsih svetnikov. Naj bo k' zhafti njim, nam pa k' sve-

lizhanju, in prošijo naj ti v' nebesih sa naš, ki obhajamo spomin njih na semlji. Po Jesusu Kristusu Gospodu našim. Amen.

Povsdignimo svoje serza k' Gospodu, in hvalimo Gospoda svojiga Boga!

Špodobi se in je prav, de te smiram in povsod hvalimo, sveti Gospod, vsigamogozhni Ozhe, vezhni Bog! kateri si s' svojim edino rojenim Šinam in s' svetim Duham eden Bog, eden Gospod, ne v' edinosti ene pershone, ampak v' trojizi eniga bistva. Kar od tvoje zhaſti po tvojim rasodenji verujemo, to tudi od tvojiga Šina in od s. Duha bres vsiga raslozhka miſlimo; tako de v' sposnanji praviga in vezhniga Boga tri resnizhne pershone, in eno edino bitje in enako velizhaſtvo molimo. Ktero hvalijo angeli in arhangeli, tudi Kerubi in Šerafi, ter ne jenjajo prepevati vsak dan, in s' enim glasam rezhi: Švet, Švet, Švet si Gospod Bog Šabaot! Polno je nebo in semlja tvoje zhaſti. Zhaſt tebi na visokim! Zhe-

ſhen bodi, kateri pride v' imenu Gospodovim! Zhaſt tebi na viſhavah!

O uſmiljeni nebeſhki Ozhe! perneſemo ti ta preſveti dar, in te v' imenu Jeſufa Kristuſa, tvojiga Œina, ponishno profimo ſa tvojo ſveto katoliſhko zerkev, ſa naſhiga papeſha I., ſa naſhiga ſhkofa I., ſa naſhiga zesarja I., ſa vſe verne kristjane, ſa vſe prizhijo-zhe: in te profim tudi ſa vſe tiſte, ſa ktere ſim ſhe poſebno dolshan moliti, ſlaſti pa ſa (Tukaj ſtori ſpomn ſa ſhiv, in imenuj tiſte, ſa ktere to ſveto maſho poſebno darujeſh, in tudi tiſte, ſa ktere poſebno moliti imafh dolshnoſt.)

Sdaj ſe ſklenemo s' vſimi ſvetniki boſhjimi, poſebno s' viſoko zhaſtitljivo Marijo devizo, materjo boſhjo, in te profimo, dodeli nam po njih ſafluſhenji in njih proſhnji ſmiram in povſod ſvojo mogozhno pomozh. Po Jeſufu Kristuſu, Gospodu naſhim. Amen.

Tretji del svete mashe,
od povsdigovanja do savshiva-
nja.

Per sadnji vezherji je vsel Jesus kruh v' svoje svete roke, je svojiga nebeshkiga Ozheta sahvalil, je kruh poshegnal, prelomil in svojim uzhenzam dal rekozh: „Vsemite in jejte vfi od tega: sakaj to je moje telo.“

O presveta hostja, v' kateri je sam Jesus Kristus prizhijozh! Bodi sto tavshentkrat zheshenno, o sveto reshnje telo! presveto telo Jesusovo, ktero je prezhista deviza Marija rodila, ktero je sa naf na s. krishi umorjeno bilo! Bodi hvaljeno in zheshenno vekomaj!

Po vezherji je vsel Jesus kelh s' vinam v' svoje svete roke, je svojiga nebeshkiga Ozheta sahvalil, je vino poshegnal, in svojim uzhenzam dal rekozh: „Vsemite in pite vfi is njega: Sakaj ta je kelh moje kervi, noviga in vezhniga testamenta, (skrivnost vere!) ktera bo sa vas in sa njih veliko

prelita v' odpušhanje grehov. Koli-
korkrat boste to delali, storite v' moj
spomin.

O presveta rešnja kri Jesufova,
ktera si bila sa naf na s. krishi pre-
lita, bodi sto tavshenkrat zheshe-
na! Operi mojo omadeshvano duslo od
vsih grehov, kateri jo gnjusijo pred
Bogam. Ozhisti moje serze, stori ga
Bogu dopadljiviga, de ne bofh sa-
stoj sa-me prelita, temuzh de me perpe-
ljesh v' vezhno shivljenje. Amen.

Ker je Jesus sapovedal, to v' nje-
gov spomin delati; sato ti darujemo,
o moj Bog! v' spomin presvetiga terp-
ljenja, vstajenja in vnebohoda Jesusa
Kristusa, ta prezhisti in presveti dar,
ta sveti kruh vezhniga shivljenja, in
ta kelh vezhniga svelizhanja.

Poglej s' milostljivim in perjasnim
oblizhjem na ta nash dar, o Gospod!
in ga ravno tako dobrotljivo prejmi,
kakor si prejel dar svojiga pravizhni-
ga flushabnika Abeljna, dar ozhaka
Abrahama in visliga duhovna Melki-
sedeka.

Ponishno te profimo, vfigamogozhni Bog! rezi si ta dar po rokah svojiga svetiga angela perneſti na svoj nebeſhki altar pred ſvoje boſhje oblihbje, de bomo vſi s' vſo nebeſhko dobroto in gnadō napolnjeni, kar naſ bo vſhilo preſveto Jeſuſovo telo in njegovo preſveto kri.

Sdaj te pa tudi profimo, dobrotljivi nebeſhki Ozhe! uſmili ſe vſih vernih duſh v' vizah; poſebno te pa profim ſa te duſhe (tukaj ſtori ſpomin ſa duſhe v' vizah, in imenuj tiſte, ſa ktere ſi poſebno dolſhan moliti.)

Pa tudi na naſ, uboge greſhniko, ſe miſloſtljivo osri, o Goſpod, ker ſaupamo na tvojo neſkonzhno miſloſt; in vſemi naſ po tem revnim ſhivljenji v' druſhbo vſih ſvojih iſvoljenih, ne ſa voljo naſhiga ſafluſhenja, ampak iſ ſvoje perſaneſne miſloſti po neſkonzhnim ſafluſhenji Jeſuſa Kriſtuſa Goſpoda naſhiga. Amen.

Ozhe naſh, kteri ſi v' nebeſih, i. t. d.

Odreſhi naſ, uſmiljeni Ozhe! od vſiga hudiga po ſvoji neſkonzhni mi-

lošti, in na prošnjo prezhište devize Marije in vseh svetnikov nam daj mir v' našim shivljenji in brani naš pred vsimi sovrašniki, de naš v' smote ne sapeljejo, in od tebe ne odvernejo. Amen.

Zheterti del svete mashe,
od savshivanja do konza.

O Jesuf, nedolshno jagnje boshje, usmili se naš! usmili se naš! in daj nam mir. Daj nam serzhni mir, daj nam tisti mir, o Jesuf! kteriga svet ne more dati. Ohrani tudi svojo s. zerkev v' miru in v' edinosti.

O Jesuf, Šin boshji, ki si po volji svojiga Ozheta s' pomozhjo s. Duha s' svojo smertjo svet oshivel! ponishno te profim, ozhisti vselej, predin tvoje s. reshnje Telo prejmem, moje serze od vseh grehov; in daj mi gnado, de se od tebe in od tvojih svetih sapoved nikdar ne odlozhim.

O moj Jġesuf! obvaruj me, de te ne bom nikoli po nevredno prejel! Obvaruj me te nar vezhi nefrezhe, de ne bom sam sebi sodbe in pogubljenja jedel, temuzh de bo tvoje presveto telo vselej mojo dušho ohranilo sa vezhno shivljenje. Amen.

O Gospod nifim vredin, de grešh pod mojo streho, pa rezi le eno besedo, in moja dušha bo osdravljena.

(Med mašhnikovim obhajilam se tudi ti po duhovno obhajaj in rezi:)

O Jġesuf, moj usmiljeni odrešhenik! kako neisrezheno ljubifh svoje nehvaleshne štvari! švoje shivljenje si sa naš dal v' šrašhnih bolezhinah, do sadnje kaplje si svojo sveto kri sa naš prelil, in sdaj v' tem presvetim sakramentu vedno per naš oštanešh, se vedno sa naš rasshaljenimu nebefhkimu Ozhetu ofruješh, in našhe revne dušhe sa nebefa shivifh. O nekonzhna ljubestin! O Jġesuf, preljubi shenin moje dušhe! moja revna dušha hrepeni po tebi, kokor shejin jelen po mersli vodi! O pridi, moj Jġesuf, f' svojo gna-

do in ljubesnijo v' moje serze, rasve-
feli, potolashi, oshivi me spet! Nafiti
mojo dusho s' svojim presvetim resh-
njim Telesam, napoji jo s' svojo pre-
sveto reshnjo kervjo. O, nikar ne glej
mojih grehov, s' kterimi fim te she
tolikokrat rasshalil! glej le moje go-
rezhe shelje, s' kterimi je moje serze
napolnjeno, in potrebo moje dushe,
ktera je tako revna in slaba, kader s'
teboj ni sklenjena. Pridi tedaj, o Je-
sus, prekladka nebeska mana! pridi
v' moje serze, ostani ti v' meni in
jest v' tebi, in ohrani mojo dusho v'
vezhno shivljenje. Amen.

Dusha Kristusova, posveti me!
Telo Kristusovo, svelizhaj me!
Kri Kristusova, napoji me!
Voda is desne strani, operi me!
Terpljenje Kristusovo, poterdi me!
O dobrotljivi Jesus! uslishi me!
V' svoje svete rane skri me,
Od tebe lozhiti se, ne pusti me,
Šovrashnika peklenfkiiga varuj me,
Ob uri moje smerti poklizhi me,
K' tebi priti sapovej mi,

De s' tvojimi angelji hvalim te sdaj in vekomaj. Amen.

Naj ti bo o sveta Trojiza! prijedin ta dar, kteriga smo ti tukaj pernefli; in dodeli nam, svojim nevrednim flushabnikom, po tem svetim ofru gnado in milostljivo odpushtenje vsih nashih grehov. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Poshegnaj nas, profimo te, sveta Trojiza: Bog Ozhe, Bog Sin in Bog s. Duh, in tvoj shegin naj ostane vselej per nas. Amen.

Sadnji Evangeli.

V' sazhetku je bila Beseda, in Beseda je bila per Bogu in Bog je bila Beseda. Ta je bila od sazhetka per Bogu. Vse rezhi so po nji ustvarjene. V' nji je bilo shivljenje, in shivljenje je bilo luzh ljudi. Ta je bila prava luzh, ki rasvetli vsaziga zhloveka; kteri pride na svet. Na svetu je bil, in svet je bil od njega storjen, pa svet ga ni sposnal. In Beseda je meso postala, in je med nami prebivala, in

vidili smo njeno zhašt, zhašt kakor edino rojeniga od Ozheta, polna gnade in rešnize.

SAHVALNA MOLITEV

po sveti mafhi.

Dobrotljivi Ozhe nebeshki! Is zeliga serza te sahvalim sa to veliko gnado, de fim bil per tem ofru svete mafhe, v' kterim se ti je tvoj ljubi Šin Jesuf sam sebe v' dar dal tebi v' zhašt, in nam v' svelizhanje. Odpusti mi, o moj Bog! zhe nisim bil s' tako poboshnostjo, kakorshna se spodobi, per tem presvetim ofru, v' kterim se ti sam Jesuf Kristuf ofruje. Daj mi, te profim, gnado posihmal vsako sveto mafho s' spodobno poboshnostjo in s' perferzhno gorezhnostjo flifhati, in Jesufoviga saflushenja smiram bolj se vdeleshevati.

O Marija, prezhist deviza! sahvali ti sa-me dobrotljiviga Boga, ker je moja sahvala vse preflaba: de me je, nevredniga greshnika, pustil per tem

svetim ofru biti; in profi ga, de naj
mi to v' svelizhanje moje dushe sa-
leshe. O mati Jesufova, prezhudna
mati deviza! profi svojiga ljubiga Šina
Jesusa, kteri je sa naf svojo sveto kri
prelil, de bi sa-me saštonj ne bila
prelita. Amen.

MOLITVE

per sveti mashi.

(Tretja visha.)

Premišljevanje Kristusoviga terpljenja.

Ljubi moj kristjan! ker je sveta masha vedin spomin tistiga keryaviga ofra, kteriga je Jesus Kristus na s. krishi opravil, lahko per sveti mashi tudi Kristusovo terpljenje s' velikim pridam premišljuješ. On sam je per sadnji vezherji, kjer je ta presveti sakrament postavil, svojim uzhenzam rekel: „To delajte v' moj spomin.“ — Po njegovim povelji boš tedaj storil, moj kristjan, zhe boš per sveti mashi njegov spomin obhajal, to je, njegovo terpljenje in njegovo smert premišljeval.

Predin se pa sveta masha sazgne, moli sa pravo tisto molitev, ki se najde na 246. strani: „O moj Bog, darujem ti“ i. t. d.

Pervi del svete mafhe.

Evangéli.

(Kadar mafhnik pred spodnjo shtablo moli, sazhi tako Kristusovo terpljenje premifhljevati:)

O moj Jefuf, moj dobrotljivi odre-fhenik! koliko fi vender is ljubesni do naf terpel! Na oljski gôri se je sazhe-lo tvoje britko terpljenje. Ondi fi po svoji boshji natori v' duhu previdil, kakofhno neisrezheno terpljenje, kakofhna strafhna smert te zhaka; vender se pa od vfiga tega nifi dal ostra-fhiti: hotel fi terpeti in umreti, de bi le mi svelizhani bili, in vezhno v' nebesih shiveli. Take grosovitne brit-kosti in teshave fo te na oljski gori obfhle, de ti je bilo umreti, in de je tvoja sveta kri, kakor goft pot, is tvojiga svetiga trupla na semljo tekla.

O neisrezhena ljubesin tvoja, moj dobrotljivi Jefuf! kako nam morefh tako dober in ljubesnjev biti, ker smo ti mi tako nehvaleshni in hudobni!

— Ref, bres vsiga nashiga saflushe-
nja nam delish obilno odreshenje po
svoji presveti, do sadnje kaplje sa naf
prelite kervi.

O Jesus, kako grosovitin je bil
she sazhetik tvojiga terpljenja! V' svo-
jih velizih teshavah si trikrat svojiga
nebeshkiga Ozheta profil, naj ti od-
vsame kelih terpljenja, de bi ga ne
pil; pa popolnoma si se tudi boshji
volji podvergel, si le shelel, de bi se
sgodilo, kar Bog hozhe, naj bi ti
bilo she tako teshavno; in po tem ti
Bog angelja poshlje, de te potolashi
in ti mozh da.

O kako lepe sglede mi tukej da-
jesh! Daj mi tudi gnado, de bom
mogel po tvojih sgledih delati, de bom
v' vsih svojih dushnih in telesnih te-
shavah in potrebah stanovitno Boga
pomozhi profil, per tem pa se popol-
noma njegovi sveti volji vdal.

(Kader maslnik pred altar pride, in altar kush-
ne, in potlej na desni strani molli.)

Toliko si, o Jesus, sa naf terpel,
in mi ti vezhi del le nehvaleshnost

povrazhujemo. Zlo éden tvojih uzhenzov, Juda, ti je bil gerdo nehvaléshin. Ti si mu toliko dobriga storil, si njegov perjatel bil; on je pa le gledal, kako bi te bil tvojim nar vezhim sovrashnikam, tvojim ubijavzam prodal. Hinavsko pride k' tebi v' vertu Gezemani, te kufhne, in te isda tvojim sovrashnikam, de te popadejo, neusmiljeno sveshejo, in pred tvoje krivizhne sodnike shenejo.

O Jesus! mi greshniki smo sdaj tvoji sovrashniki, tvoji Judeshi. Kolikokrat ravnamo gerdo in nehvaleshno s' teboj! kolikokrat te sa majhin zha-fin dobizhik, sa kratko posvetno veselje prodamo; kolikokrat v' tvojih namestnikih sanizhujemo, ker jih nozhemo poslushati, in ubogati, desiravno nam tvoje vezhne resnize osnanujejo! — Daj nam gnado, o Jesus! de bomo posihmal tvoji perjatli, in de tebe tolikanj bolj ljubimo, kolikor bolj smo do sdaj svet in gréh ljubili.

Pa tudi she drugi uzheniz je s' tvojo nehvaleshnostjo tvoje ljubesnivo

ferze ranil. Peter, kterimu si toliko ljubeshni skasal, te trikrat sataji, trikrat is strahu pred ljudmi poterdi, de te ne posna; defiravno si bil njegov nar vezhi dobrotnik, njegov gospod in uzhenik, in si ravno njega svojiga nar vishiga namestnika na semlji postavil. — Šam v' sé je Peter prevezh saupal, sato je tako globoko padel. Kakor hitro je pa, kadar si gati milo pogledal, svoj greh sposnal, in s' shalostnim serzam v' tvojo neiskonzhno milost terdno saupal; je odpuštenje svojih grehov sadobil, in je s' pomozhjo tvoje svete gnade v' refnizhni pokori do konza stanovitin ostal.

Daj tudi nam gnado, o Jesuf, de bomo le v' tvojo neiskonzhno milost saupali, in v' pravi pokori do konza svešti ostali.

(Kader mafhnik list in evangeli bere.)

Grosa me obhaja, o moj Jesuf! kader premishljujem, kako krivizhno in sanizhljivo so hudobni Judje s' teboj ravnali. — Sgol sama svetost in

nedolshnost, sodnik shivih in mertvih fi, in vender se pustish savoljo naf pred krivizhniga sodnika Pilatusha peljati in toshiti, kakor de bi bil nar vezhi hudodelnik. Vse prenesesh s' veliko poterpeshljivostjo, se ne vstavljash, se ne prepirash, se ne mashujesh; in pred svojim hudobnim sodnikom le toliko govorish, kolikor je v' sprizhevanje resnize potrebno, in kolikor je nam v' sgled.

O nedolshni Jesus! Mi, mi gresniki saflushimo terdo sojeni, in v' smert v' vezhno smert obsojeni biti. — Bil si toshen, de se soper deshelsko oblast in soper zesarja vsdigujesh, in de she druge k' nepokorshini napeljujesh in shuntash; desiravno si bil ves svet in nedolshin. Le savoljo naf si hotel vse to prestati, le savoljo naf si hotel tako hudó sojen biti; de bi mi loshej per sodbi boshji obstali, ker se tolikokrat soper tebe, svojiga nar vishiga Gospoda in nebeshkiga kralja vsdigujemo, in she druge s' svojim slabim sgledam pohujshamo, in od tebe od-

vrazhamo. — O nesapopadljivo usmiljeni Jezus, kdo sapopade tvojo neiskonzhno ljubesin! De revnimu, nehvaleshnimu hlapzu sodbo polajshash, se ti, o nar vishi Gospod! sam pustish neusmiljeno soditi; de smo mi gresniki pred vezhno pravizo opravizheni, vsamesh ti vse nashe hudobije in pregrehe na-se, in se pustish kakor nar vezhiga hudodelnika toshiti; in de mi nad teboj lep sgled svetepoterpeshljivosti imamo, prenesesh vse svoje krivizhne sodbe s' veliko, prezhudno poterpeshljivostjo. — Daj nam gnado, o Jezus! de te bomo vredno sahvalili in pozhastili sa vse tvoje velike dobrote, in de te bomo svesto posnemali v' tvojih svetih sgledih, de nam ne bo tvoje neiskonzhno saflushenje bres prida.

Tvojim sovrashnikom pa she ni bilo sadosti, de so te le pred hudobniga in krivizhniga sodnika Pilatusha pergнали; she pred drusiga te peljejo, ki je she hudobnishhi bil, pred Herodesha. Ta te she bolj sanizhuje, ka-

kor Pilatush, te sa norza ima, in te
 poshlje s' sanizhljivim plajshem oger-
 njeniga Pilatushu nasaj. Ti pa, o moj
 Jesuf! vse voljno poterpish, nobene
 besede ne pregovorish. Ti si vezhni Šin
 boshji, vezhna modrost, in se pustish
 od nespametniga, prevsetniga greslni-
 ka sa norza imeti; mi pa, ki smo vfi
 hudobni in neumni, kmalo samerimo,
 zhe nam ljudje soper govoré, zhe naš
 preganjajo, zhe nam sadošti zhašti ne
 skasujejo. Kmalo naš lastna ljubestin
 k' jesi in k' sovrashtvu nadrashi. — O
 Jesuf! daj nam gnado, de bomo svo-
 jo hudobno natoro in lastno ljubestin
 vselej premagali, in de bomo vse sa-
 nizhevanje in vse terpljenje f' keršhan-
 fko poterpeshljivoštjo in ponishnostjo
 prestali.

(Ob nedeljah in prasnikih molí pred pridigo in
 po pridigi tiste molitve, ki se snajdejo na
 252. strani.)

Drugi del svete mafhe.

Ofrovanje.

Ozhitna je bila kriviza, ktero so ti, o Jesus! tvoji hudobni sovrashniki delali. Kamor si bil peljan, kjer si bil toshen in sojen; povsod so mogli tvoji sodniki sposnati, de nizh hudobniga in shtrafinge vredniga nad teboj najti ni. Vender so bili pa tako hudobni in krivizhni, de te niso hotli ispuštiti; temuzh so strashno sodbo zhes te sklenili, in te v' smert obsodili. Tebe tedaj, o nedolshni Jesus! so v' smert obsodili! Oh! greshne stvari so svojiga presvetiga stvarnika v' smert obsodile! — Tebe, kateri si edini Gospod shivljenja in smerti, kateri das h vsim shiveti zhasno in vezhno, kateri sploh vse is sgolj ljubeshni das h, kar je kdej kak zhlovek na svetu prejel; tebe tedaj so kakor nar vezhiga hudodelnika v' smert obsodili! — Jest se ne morem sadošti sazhuditi zhes leto nesapopadljivo hudobijo in slepôto tvo-

jih sovrashnikov; ti pa vse s' voljo prenesesh, in le molzhish. Ah, kaj bo, ker smo tako kmalo rasshaljeni, kader se nam le kakoshna majhina kriviza sgoti! Pomagaj nam, o Jesus! s' svojo sveto gnado, kader nas svet sanizhuje, kader nas krivizhno sodi, in vse hudo soper nas lashnjivo govori, de bomo po tvojim presvetim sgledu per vsih hudobnih krivih sodbah tega sveta le molzhali, in vse s' voljo preterpeli. De bi le tvoja sodba, o Jesus! na strashni sodni dan milostljiva bila, naj bodo sodbe tega sveta she tako hudobne in neusmiljene; sej ne bodo obstale, tvoja sodba pa ostane vekomaj. — Ah, nikar nas ne pogubi per svoji strashni sodbi! —

Nar krivizhnishi sôdba tedaj je soper tebe sklenjena bila; in kader si enkrat v' smert obsojen bil, so si tvoji hudobni sovrashniki prav persadevali, de so te po mozhi saframovali in martrali. Oblazhilo so s' tebe stergali, so te strashno sazheli tepsti, de si bil ves kervav in rasbit; in she ni

bila hudobija in serditost tvojih sov-
 rashnikov nasitena, sbe novo martro
 si ismislijo, strahno ternjevo krono
 ti na glavo nabijejo. Oh, kakofhne
 krivize! kakofhno saframovanje! ka-
 kofhne bolezhine! In vse to le is sgolj
 ljubesni do nas terpish, nam v' sve-
 lizhanje in v' sgled. Tvoji sovrashni-
 ki ti vsamejo tvoje nar potrebnihi
 oblazhila, mi greshniki pa imamo to-
 liko nepotrebniha in prevsetniha ob-
 lazhila, s' kterim tebe shalimo, sa-
 mi sêbe povishujemo, in blishnjiga
 pohujshamo. Neusmiljeno te tepejo,
 in zelo tvoje nedolshno truplo rasbi-
 jejo; mi greshniki pa, kteri s' hudob-
 nimi sheljami svojiga mesa, in s' vshi-
 vanjem pregreshniga polvetniga vese-
 lja tebe tolikokrat rasshalimo, mi se
 hozhemo le smiram dobro pozhutiti,
 in smo kmalo nevoljni, kader nam
 je kaj slabo. — Sanizhljivo ternjevo
 krono ti na glavo nabijejo, de je
 ves tvoj sveti obras s' kervjo oblit,
 in te vnovizh saframujejo, in po gla-
 vi tolzhejo; mi greshniki pa hozhemo

le smiram pozhafteni biti, in se soper svojiga blishnjiga vsdigujemo.

Ah, ali je to tvojih sgledov pofnemanje! — Daj nam gnado, o Jefuf! de bomo krotki in is ferza pofnishni, de bomo poterpeshljivi in v' tvojo sveto voljo vdani, in de bomo radi sanizhevani savoljo tebe, de bomo enkrat pozhafteni od tebe. —

O Jefuf, nedolshno jagnje boshje! vse kar si terpel, si nedolshno terpel. To so tvoji sodniki in sovrashniki dobro fposnali; pa is sgolj jese in nevosfhljivosti ti nifo hotli pravize fkasati, temuzh so le tvoje terpljenje in tvojo smert sheleli. Pilatush je posebno dobro fposnal tvojo nedolshnost, in ni hotel nizh kriv biti tvoje nedolshno prelite kervi, tako, de si je pred v'fim ljudftvam roke umil rekozh: „Jest fim nedolshin nad kervjo tega pravizhniga.“ On si je fizer persadeval, de bi te bil refhil, pa si je premalo persadeval, is strahu pred ljudmi. Ifkal je usmiljenje obuditi per tvojih sovrashnikih, in te je, s' rude-

zhim plajšhem ogernjeniga, vfiga ras-
 gajshljaniga in s' ternjem kronaniga,
 Judam pokasal rekozh: Glejte, zhlò-
 vek! oni so pa le she hujšhi vpili:
 Krishaj ga! krishaj ga! — In tako so
 ti, o nar svetejšhi in nar dobrotljivšhi
 svelizhar! nar grosovitnišhi fhtrafingo
 profili. — O kako strashno greh zhlo-
 veka preslepí! — Varuj nas! o Jesus!
 pred vsim greham, varuj nas, poseb-
 no pred sovrashtvam, pred jeso in ne-
 voshljivoštjo, de na dushi ne oslepi-
 mo, in v' vezhno pogubljenje ne saj-
 demo.

(K' Sanktusu.)

O Jesus Kristus, kralj vezhne zha-
 sti! sdaj angelji in arhangelji, Kerubi
 in Šerafi, in vsi isvoljeni duhovi v'
 nebesih vedno pojo: Švet, Švet, Švet!
 Kader si pa na tem nehvaleshnim sve-
 tu bil, so pa tudi hudobni Judje so-
 per tebe vpili: Krishaj ga! krishaj ga!
 koker soper nar hujšbiga hudodelni-
 ka; in tvoji krivizhni sodniki so tudi
 v' to vpitje pervolili, de imash kri-

shan biti. In na to so ti teshek krishnaloshili, de si ga mogel sam na svojih kervavih ramah nositi. — O usmiljeni Jesuf! S' tako teshkim krishem te vidim obloshêniga, de medlish pod njim, in padesh od slabosti, predin ga na goro Kalvarijo pernefesh, kjer imash krishan biti; in le nafhe pregrehe ga tako teshkiga storé. — O kako velika je tvoja ljubestin do naf! Daj nam gnado, de bomo tudi mi tebe zhes vse ljubili, in eden drusiga kakor sami sebe. (Takej stori is kerfhanfke ljubestni spomin sa shive, slasti sa tiste, sa ktere si posebno dolshan moliti.)

Tretji del svete mafhe.

Posdigovanje.

Zhaft in hvala ti bodi, o Jesuf, Sin boshji! ker si naf od vezhniga pogubljenja odreshil, in s' rasshaljenim nebeskim Ozhétam spet spravil. — Oh! pa savoljo velike dobrote, ktero si nam

skasal, si mogel svoje shivljenje sgu-
biti; in dasi s' veseljem svoje shivlje-
nje tje, de le nas od vezhne smerti
reših; se pustih od svojih hudob-
nih sovrashnikov na krish perbiti, ne-
usmiljeno ti s' sheblji roke in noge
prebodo; in tako na krish raspet se
ofrujesh, o nedolshno jagnje! nebesh-
kimu Ozhetu sa nas gresnike, kateri
bi bili imeli vsi na vezhno pogublje-
ni biti, ko bi ne bil ti sa nas na s.
krishi nash dolg poplazhal. —

O krishani Jesus, kako obilno te-
zhe tvoja presveta reshnja kri is tvo-
jih svetih ran! O, pusti jo tezhi na
nashe mlazhne, nehvaleshne serza, de
bomo v' ljubeshni do tebe bolj vneti,
de ti bomo s' vezhi gorezhnostjo tudi
v' britkostih in v' sapushenji slushili,
in de se ti bomo sa vso tvojo ljube-
sin s' svetim shivljenjem hvaleshne
skasovali.

Svojo presveto kri, o jagnje bosh-
je! she dan danashni is nashih altar-
jev sa nashe odreshenje in svelizha-
nje nebeshkimu Ozhetu sa nas gresh-

nike per vsaki sveti mashi ofrujesh. — O daj nam gnado, de se bomo tega presvetiga ofra vselej prav vdeleshili, de bodo nashe hudobije isbrifane s' tvojo kervjo.

Usmili se pa tudi vsih vernih duh v' vizah, in stori jih deleshne tega svetiga ofra. (Tukej stori spomin vsih duh v' vizah, slasti tistih, sa ktere si posebno dolshan moliti.)

Pa ne le tvoje britko terpljenje, o Jesuf! ampak tudi tvoji sgledi na s. krishi nam v' vezhno svelizhanje pomagajo, zhe jih svesto posnemamo: Vsim svojim sovrashnikam odpustish is serza, she profish sa-nje, de bi jim Bog njih djanje v' greh ne sarajtal. O dobrotljivi Jesuf! daj tudi nam tako ljubeshin do blishnjiga, de bomo vsazimu dobro sheleli, in dobro stori, kolikor je v' nashi mozhi; de bomo s' vsakim v' miru in v' dobri spravi shiveli, in de bomo she sa sovrashnike molili, in jim dobrote skasovali po tvojim sgledu. — Desniga rasbojnika Dismasa, kteri na-te saupa, in

per tebi pomozhi ishe, potoláshish, in mu obljubish, de bo she tisti dan s' teboj v' raji. O usmiljeni Jesus! daj nam gnado, de bomo tudi mi, ubogi grešniki, le per tebi tolašbe in pomozhi iskali, kader naf teshave in britkoſti sadenejo, ali kader naf ho-zhe spomin poprejšnih grehov v' ob-upanje perpraviti. Daj nam gnado, de bomo v' dušnih in telesnih tesha-vah vselej v' duhu pod tvoj s. krish perbeshali, ga objeli, in pogledali s' saupanjem proti' tebi, ki savoljo na-shiga svelizhanje na s. krishi viſish. — Svojo preljubo mater srozhish svoji-mu nar ljubshimu uzhenzu Janesu; svojo duſho pa v' roke nebeshkiga Ozheta. Po tem nagnesh glavo, in mirno umerjesh. O Jesus! spreober-ni nafhe serza, de bomo tudi mi s' tako ljubesnijo sa svoje blishne sker-beli, kakor ti; in de v' vſim dobrim do konza sveſti oſtanemo. Kako sve-to je bilo tvoje shivljenje, kako sveta tvoja smert! Kakorshno shivljenje, ta-koshna smert. Daj nam gnado, de

bomo tebi enaki v' shivljenji, de ti bomo potlej tudi v' smerti enaki. Pridi nam sadnjo uro s' svojo sveto gnado na pomozh; varuj nas pred hudobnim sovrashnikam, kateri nashiga pogubljenja sheli, daj nam sadnjo uro to misel, de bomo svoje uboge dusbe v' roké nebeshkiga Ozheta, in v' tvoje svete kervave rane perporozhili; in dodeli nam to veliko gnado, de bomo s' tvojim presvetim reshnjim Telesam prevideni is tega sveta shli. — O krishani Jesus, ki si sa nas na s. krishi umerl! daj nam vsim prav frezhno smert.

Zheterti del svete mashe.

Savshvánje.

O Jesus! mogel si sizer tako smert storiti, kakorshino nar vezhi hudodelniki; vender so pa she takrat nekteri Judje sposnali, de si resnizhno sin boshji, in de po nedolshno terpish.

Shalostni in pobiti so na svoje perfi terkali, in so se domu vernili.

Tudi jest terkam sdaj s' shalostnim in potertim serzam na svoje perfi, in rezhem: O Gospod! jest ubogi greslhni zhlovek, kateri fim te tolikokrat s' svojimi grehi rasshalil, jest tvojih gnad in dobrot zlo nizh vredin nisim; in she manj fim vredin, de bi kedaj tebe v' presvetim sakramentu prejel. — Ah! pa moja dusha tebe potrebuje, in nima praviga shivljenja bres tebe. — O Jesus, pravi shivi Bog! pridi tedaj, perferzhno te prejeti shelim, pridi v' moje serze, kakor si prishel v' Zahejevo hisho, in ga spreoberni, de bo pravizhno, zhisto, ponishno in poterpeshljivo postalo. Ker te sdaj ne morem v' svetim sakramentu prejeti, te prejmem v' sheljah. Pridi tedaj o Jesus; moja dusha po tebi sdihuje, moje serze tebe sheli. Le ti samoresh vse moje shelje spolniti: Kardar je moja dusha lazhna, jo le ti, o nebeshki kruh angelov! kateri vse rasveseljenje v' sebi imash, samoresh

napasti; kader je shejna, jo le ti, o studeniz vezhniga shivljenja! samorefh napojiti; kader je revna, jo le ti, o vezhni fhaz nebeshkih gnad! samorefh obogatiti; kader je shalofna, jo le ti, o veselje vseh isvoljenih! samorefh rasveseliti; kader je bolna, jo le ti, o nebeshki sdraviviz in sdravilo! samorefh osdraviti; kader je sapushena, sanizhevana, savershena od sveta, pridesh ti, o nebeshki shenin! in jo vsamesh sa svojo perjatlizo in nevesto! — O dobrotljivi in usmiljeni Jesus! pri di tedaj v' moje serze, in dopolni vse shelje moje dushe, ktera le v' tebi in per tebi najde veselje, tolashbo in pomozh! — O Jesus! ostani v' meni in jest v' tebi vekomaj. Amen.

(Kader mafhnik sadnje molitve na desni strani moli, in potlej ljudstvo shegna.)

Š' ponishnim serzam se ti sahvalimo, o dobrotljivi svelizhar! sa vse, kar si storil in terpel sa naf. — Švoje shivljenje si sa naf dal, de si nam vezhno shivljenje perdobil, ki ga bosh

vsakimu dodelil, kateri se bo le sam hotel s' tvojo gnado tvojiga neskonzniga saflushenja práv deleshin storiti. Kakor si ti tretji dan zhaftitljivo od smerti vstal, in sdaj na vekomaj per svojim nebeshkim Ozhetu shivish in kraljujesh; takó si tudi nam obljubil, de nas bosh poslednji dan k' vezhnimu shivljenju obudil, zhe bomo v' tvoji sveti gnadi shiveli in umerli.

O Jesuf, ki si nas s' svojo smertjo na s. krishi od vezhniga pogubljenja odreshil, in s' svojim vstajenjem tudi nam vstajenje od mertvih sadobil! daj nam vsim gnado is groba nashih pregreh srezhno vstati k' novimu shivljenju v' kershanski pravizhnosti in v' resnizhni svetosti. In kader nas bosh poklizal is tega revniga sveta, imej s' nami usmiljenje, in ne perpušti, de bi nam tvoje neisrezheno terpljenje, tvoja britka smert, in tvoja presveta, do sadnje kaplje sa nas prelita reshna kri k' pogubljenju bila; temuzh pelji nas is te doline solis v' srezhno prebivalishe, ktero si nam per nebesh-

kim Ozhetu perpravil, de se homo
tamkej s' teboj in s' vfimi isvoljenimi
vekomej veselili. Amen.

(Sahvalno molitev po sveti maffhi najdesih na
265. strani.)

MOLITVE

per zhernih mafhah.

Ljubi moj kristjan! kader imafh perloshnost zher-
no mafho flifhati, ofruj jo vfelej sa vse shi-
ve in mertve, posebno pa sa tiste dushe v'
vizah, ki imafh posebno dolshnost sa-nje mo-
liti, postavim, sa starfhe, zhe fo she na unim
svetu, ali sa kakofhne druge shlahtnike, do-
brotnike, perjatle i. t. d.

Sa perpravo pa lahko ravno tisto molitev mo-
liffh, kakor per drusih mafhah (ktera se snaj-
de na 246. strani,) le ta posebin namen fhe
sravin postavi, sa ktere dushe slasti sheliffh
to sveto mafho Bogu v' dar pernefti.

Pervi del.

(Kader mafhnik pred spodnjo fhtablo moli, rezi:)

V' imenu Boga Ozheta in Šina in sve-
tiga Duha. Amen.

Stopil bom pred boshji altar;
Pred Boga, kateri mojo mladost
rasveseluje.

Nasha pomozh je v' Gospodovim
imenu.

Kteri je nebo in semljo ustvaril.

Ozhitna spoved. Še spovem
Bogu vsigamogozhnimu, sveti Marii
vselej devizi, svetimu Mihaelu arhan-
gelu, svetimu Janesu kerstniku, sveti-
ma aposteljnama Petru in Pavlu, vsm
svetnikam in tebi, ozhe! de sim veli-
ko greshil, s' mislijo, s' besedo in s'
djanjem. Kriv sim, kriv sim, silno
sim kriv. Satorej profim sveto Mari-
jo vselej devizo, svetiga Mihaela arh-
angela, svetiga Janesa kerstnika, sve-
ta aposteljna Petra in Pavla, vse svet-
nike in tebe, ozhe! profite sa-me Go-
spoda, nashiga Boga.

Usmili se nas, vsigamogozhni Bog!
odpušti nam nashe grehe, in nas pe-
lji v' vezhno shivljenje. Amen.

Milost, odveso in odpuštenje na-
shih grehov nam dodeli, vsigamogozh-
ni in usmiljeni Gospod. Amen.

O Bog! ko se bošh ti na nas oserl, bomo oshivljeni; in tvoje ljudstvo se bo v' tebi rasveselilo.

Škashi nam, o Gospod! svoje usmiljenje, in svoje svelizhanje nam dodeli.

Odvsemi nam, prosimo te o Gospod! nashe pregrehe, de bomo vredni k' nar svetejšhimu s' zhistim serzam perstopiti. Po Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

(Kader mašnik na desni strani moli.)

O Gospod! daj vsem vernim dušham v' vizah vezhni mir in pokoj, in vezhna luzh naj jim sveti. Gospod, usmili se jih: Kriste, usmili se jih: Gospod, usmili se jih!

O Bog, kateri odpušhanje delish, in nashe svelizhanje ljubish! tvojo milost prosimo, de nashim bratam, sestram, shlahtnikam, dobrotnikam in vsem vernim kristjanam, kateri so is tega sveta shli, po prošnji Marije devize in vsih svetnikov dodelish, v' družhino vezhno svelizhanih priti.

O Bog, stvarnik in odreshenik vsih vernih! dodeli dušam svojih flushabnikov in flushabniz odpušhenje vsih grehov, de milostljivo odpušhenje, ktero so vselej shelele, po bogabojezhnih prošnjah dofeshejo.

Berilo is I. lista s. Pavla aposteljna do Kor. 15.

Bratje! skrivnost vam povem: Vsi bomo fizer od mertvih vstali, pa ne bomo vsi premenjeni: Na enkrat, kakor bi s' ozhmi trenil, na poslednjo trobento; trobenta bo sapela, in mertvi bodo nestrohljivi vstali; in bomo spremenjeni. Sakaj leto strohljivo mora nestrohljivost oblezhi, in leto umerjozhe mora neumerjozhnost oblezhi. Kader bo pa leto umerjozhe neumerjozhnost obleklo, takrat se bodo spolnile besede, ki so sapisane: Šmert je pošherta v' premaganji. Šmert, kje je tvoje premaganje? Šmert, kje je tvoje selo? Selo smerti pa je greh; mozh greha pa postava. Bogu pa bodi hva-

la, kateri nam je premaganje dal po Gospodu našim Jesusu Kristusu.

O Gospod! daj vsem vernim dušam v' vizah vezhni mir in pokoj, in vezhna luzh naj jim sveti. Ozhisti jih, o Gospod, od vsih makeshev greha, savoljo katerih she ne morejo v' nebesa, kamor nizh omadeshvaniga ne pride.

Evangelij f. Janesa v' 5.

Tisti zhal je Jesus Judam rekel: Resnizhno vam povem, de ura pride, in je she sdaj, kader bodo mertvi slishali glas Šinu boshjiga; in kateri bodo slishali, bodo shiveli. Sakaj kakor Ozhe sam v' sebi shivljenje ima, tako je tudi Šinu dal, shivljenje sam v' sebi imeti. In je njemu oblast dal tudi sodbo delati, ker je on Šin zhloveka. Ne zhudite se nad tem, sakaj ura pride, v' kateri bodo vsi, kateri so v' pokopalishih, glas Šinu boshjiga slishali. In kateri so dobro storili, bodo vun prishli s' vstajenjem k' shivljenju; ti pa, kateri so hudo storili, s' vstajenjem k' obsojenju.

Drugi del.

O Gospod Jესuf Kristuf, kralj vezh-
ne zhaſti! reſhi duſhe vſih vernih mert-
vih od vſih ſhtraſing; reſhi jih is te-
mote, in rezi jih ſvetimu arhangelu
Mihaelu v' ſveto luzh perpeljati, kte-
ro ſi nekedej Abrahamu in njegovim
mu ſarodu obljubil. Puſti, o Gospod!
te verne duſhe, ſa ktere ti danſ ofer
in molitve opravljamo, v' vezhno ſhiv-
ljenje priti.

Vsemi, ſveti Ozhe, vſigamogozh-
ni vezhni Bog! ta zhiſti ofer, kteriga
ti jeſt, tvoj nevredni ſluſhabnik ofru-
jem ſvojimu ſhivimu in pravimu Bo-
gu, ſa vſe ſvoje breshtevilne grehe,
ſamere in ſanikernoſti, ſa vſe prizhu-
jozhe; tudi ſa vſe verne kriſtjane, ſhiv-
ve in mertve. Daj, de bo meni in
njim ſa ſvelizhanje in vezhno ſhivlje-
nje. Amen.

O Bog, naſh ſtvarnik in odreſhe-
nik! daj nam po ſkrivnoſti te vode
in tega vina boſhje nature Jესufa Kri-
ſtufa ravno tako ſe vdeleſhiti, kakor

se je on ponishal, našho zhloveshko natoro na-se vseti.

Ofrujemo ti, o Gospod! kelih svelizhanja, in profimo tvojo milost, de naj pride s' prijetnim duham pred oblizhje tvojiga boshjiga velizhastva, sa našhe in zeliga sveta svelizhanje. Amen.

Vsemi, o Gospod! ta sveti ofer is roke tega mashnika k' svoji boshji zhasti in k' našhimu svelizhanju; posebno pa sa vse verne dushe v' vizah. Perkrajshaj jim njih terpljenje, in vsemi jih po svoji neskonzhni milosti v' vezhni mir in pokoj.

Profimo te o Gospod! osri se milostljivo na ofer, kteriga ti sa dushe tvojih flushabnikov in flushabniz ofrujemo: in ker si jim na tem svetu gnado kershanške vere dodelil, daj jim tam vezhno plazhilo kershanstva.

Bodi milostljiv, profimo te, o Gospod! vsim vernim duham v' vizah, sa ktere ti ta sveti ofer damo, in tvojo boshjo visokost ponishno profimo, in dodeli, de te uboge dushe skosi ta mogozhni ofer s' teboj spravljene k' vshi-

vanju vezhniga miru in pokoja vse te biti saflushijo. Sa vse to te profimo v' imenu Jesusa Kristusa. Amen.

Povsdignimo svoje serza h' Gospodu, in hvalimo Gospoda svojiga Boga!

Špodobi se in je prav, de te smiram in povsod hvalimo, sveti Gospod, vfigamogozhni Ozhe, vezhni Bog! Skosi Kristusa, Gospoda nashiga. Škosi kteriga tvojo boshjo visokost hvalijo angeli, molijo gospostva, in se trefejo poglavarstva. Nebesa in nebeshke mozhni in sveti Šerafini tvoje velizhastvo s' sdrushenim veseljem povishujejo. Profim te, perpušti, de tudi mi svoj glas s' njimi sklenemo, in ti s' ponishnim sposnanjem rezhemo: Švet, svet, svet si Gospod Bog Šabaot! Polno je nebo in semlja tvoje zhasi! zhasi tebi na vishavah! zheshen bodi, kteri pride v' imenu Gospoda! Hosana ti na vishavah!

O milostljivi Ozhe! v' imenu Jesusa Kristusa, tvojiga Šinu, te profimo, de s' dopadenjem vsamesh in poshegnash ta sveti ofer, kteriga ti pernesemo posebno sa tvojo sveto katolsh-

ko zerkev, sa nashiga papasha I., sa nashiga sbkofa I., sa nashiga zesarja I., in sa vse verne kristjane, in sa vse, sa ktere vesh, de nam je posebno moliti treba, slasti pa sa . . . (tukej fiori spomin sa shive, kakor si pred Bogam dolshan sa-nje moliti.)

Šklenjeni posebno s' visoko zha-
stitljivo vselej devizo Marijo, materjo
nashiga Gospoda Jesusa Kristusa; in s'
vsemi tvojimi svetniki, te profimo, do-
deli po njih saflushenji in njih prosh-
nji, de bomo v' vsih rezheh s' tvojo
pomozhjo obvarovani in podpirani. Po
ravno tem Jesusu Kristusu, Gospodu
nashim. Amen.

Tretji del.

Daj nam, profimo te o Bog! de bo
ta sveti ofer od tebe ves posvezhen,
tebi dopadljiv in prijetin; de nam bo
spremenjen v' telo in kri tvojiga lju-
biga Šina Jesusa Kristusa. Kteri je pred
svojim terpljenjem ta dan vsel kruh

v' svoje svete in zhaštite roke, te sa-
hvalil, ga posvetil, raslomil, in dal
svojim uzhenzam rekozh: „Vse-
nite in jejte vsi od tega: Sakaj to je mo-
je Telo.“

O Jesus v' presvetim reshnjim te-
lesu! pravi shivi Bog! O presveto Te-
lo Jesufovo, bodi sto tavshentkrat zhe-
sheno! O shivi kruh angelski! molim
te kakor svojiga praviga shiviga Boga.
O Jesus v' presvetim reshnjim telesu!
bodi sadnjo uro moj trosht in moja
popotniza; in daj tudi vsim vernim
dusham v' vizah vezhni mir in pokoj.

Ravno tako je vsel Jesus po ve-
zherji kelih s' vinam v' svoje svete in
zhaštite roke, je spet svojiga nebesh-
kiga Ozheta sahvalil, vino posvetil,
in dal svojim uzhenzam rekozh: „Vse-
nite in pite vsi is njega: Sakaj ta je
kelih moje kervi, noviga in vezhniga
testamenta, (skrivnost vere!) ktera bo
sa vas in sa njih veliko prelita v' od-
pushanje grehov. — Kolikokrat bolste
to delali, storite v' moj spomin.“

O bodi sto tavisentkrat zheslena, presveta reshnja kri Jesufova, is njegovih svetih ran in is njegove prebodene svete strani prelita v' odpushe- nje vesvoljniga sveta! Ozhisti mojo duslo od vsih makeshev greha, in stori moje serze Bogu dopadljivo. Potolashi in pogasi ogenj viz, in perpelji vse verne dushe v' vezhno veselje. Amen.

Po povelji Jesusa Kristusa, tvoji- ga Sina, tedaj obhajamo, o Gospod, spomin njegoviga presvetiga shivljenja in terpljenja, in darujemo tvojimu prezhudnimu velizhastvu ta zhisti, sve- ti in bresmadeshni ofer, sveti kruh vezhniga shivljenja, in kelih vezhniga svelizhanja.

Osri se milostlivo in prijasno na ta sveti ofer, in naj ti bo, profimo te tako prijetin, kakor ti je bil prijete- tin ofer tvojih nar pravizhnishih flus- shabnikov v' starih zhafih.

Poshlji, o Gospod! svojiga svetiga angela is nebes, de pernese ta sveti ofer pred oblizhje tvoje boshje visokosti; in posveti nas, de bomo Jesusa

v' presvetim sakramentu vselej vredno
prejeli. Amen.

Usmili se tudi, o Gospod! vsih
vernih duh v' vizah, in savoljo Jesu-
soviga saflushenja jim daj vezhni mir
in pokoj. Posebno te pa profim sa...
(tukej stori spomin sa dushe v' vizah, sa kte-
re slasti shelish to sveto masho ofrati, in sa
ktere si posebno dolshan moliti.)

Ravno tako pa tudi nam, ubo-
gim gresnikam, ker saupamo na ve-
likost tvoje milosti, dodeli delesh in
drushbo s' vsimi tvojimi svetniki; ne
fizer savoljo nashiga saflushenja, am-
pak is neskonzhniga saflushenja Jesu-
sa Kristusa, Gospoda nashiga. Amen.

Ozhenash, kateri si v' nebesih, i. t. d.

O Gospod! refhi nal od vsiga sle-
ga na dushi in telesu; in na prosh-
njo svete in prezhiste vselej devize Ma-
rije in vsih svetnikov nam daj mir v'
nashim shivljenji, de bomo s' pomozh-
jo tvoje gnade greha in vsih smot ob-
varovani. Amen.

Zheterti del.

O Jesuf, nedolshno jagnje boshje, kateri grehe sveta odjemlješ! daj vsem vernim dušam v' vizah vezhni mir in pokoj.

Gospod Jesuf Kristuf, Šin shiviga Boga, kateri si po volji svojiga Ozhetta l' pomozhjo s. Duha l' svojo smertjo svet oshivel; odrefhi me l' tem svojim presvetim telesam, in svojo presveto kervjo od vsih mojih grehov in od vsiga hudiga. Daj mi gnado, de se stanovitno dershim tvojih sapoved, in ne dopusti, de bi se kdej lozhil od tebe.

O Gospod! nisim vredin, de grefh pod mojo streho, pa rezi le eno besedo, in moja duša bo osdravljena.

(Kader se mafnik obhaja, se tudi ti po duhovno obhajaj, in moli tako:)

Tudi jest shelim sdaj, o Jesuf! tvoje presveto refhnje telo in tvojo presveto refhnjo kri prejeti. — De bi pa tega vredin bil, shelim imeti angelsko zhistost, serafinsko popolnamost,

tako ljubestin do tebe, o Jezus! kakorsh-
no ima tvoja preljubesnjava mati Ma-
rija; shelim pa tudi imeti take per-
ferzhne in gorezhe shelje do tebe v'
svetim sakramentu, kakor so jih ime-
li tvoji isvoljeni svetniki, kader so pre-
jemali ta nar svetejsi sakrament. —
Ker je pa to meni, ubogimu greshni-
ku, nemogozhe, te ponishno profim,
o Jezus! osri se milostljivo, na mojo
slabost in niskost, in pridi sdaj in ras-
veseli mojo revno dusho, ktera smi-
ram sheli s' teboj sklenjena biti; pri-
di s' svojo gnado in s' svojo ljubesnijo
v' moje serze, in perpravi me k' vred-
nimu prejemanju tvojiga telefa in tvo-
je kervi. — Usmili se pa tudi, o Je-
sus! vsih vernih dush v' vizah, ktere
toliko terpe, ker so od tvojiga ljubesnji-
viga boshjiga oblizhja odlozhene. Ozhi-
sti jih, o Jezus! od vsih makeshev, ktere
she na sebi imajo, in perpelji jih sko-
rej v' svoje nebeshko kraljestvo. Amen.

○ Nebeshka luzh naj jim sveti, o
milostljivi Gospod! v' drushini tvojih
svetnikov vekomaj. — O Gospod! daj

jim vezhni mir in pokoj, in vezhna luzh naj jim sveti. Amen.

Dodeli, profimo te, o Gospod! de bodo dushe tvojih flushabnikov in flushabniz, ktere so se is tega sveta lozhile, skosi tvoje neskonzhno saflushenje in skosi ta sveti ofer od vsih svojih grehov ozhishene, in v' vezhno veselje vsete. Amen.

Sadnji evangeli.

V' sazhetku je bila beseda, in beseda je bila per Bogu, in Bog je bila seda. Ta je bila odsazhetka per Bogu. Vse rezhi so skosi njo storjene... V' nji je bilo shivljenje, in shivljenje je bilo luzh ljudi... Prava luzh je bila, ki rasvetli vsaziga zhloveka, kteri pride na svet. Na svetu je bila, in svet je skosi njo storjen, pa svet je ni sposnal... In beseda je meso postala, in med nami prebivala, in vidili smo nje zhast, zhast kakor edino rojeniga od Ozheta, polna gnade in resnize.

(Sahvalno molitev po s. mashi najdesh na 265. strani.)

NAVADNA PESEM
per sveti masli.

K' sazhetku.

1.

Pred tabo na kolenih,
O Bog! te molimo,
In polni shelj ognjenih
K' tebi sdihujemo.
Ta ofer svete mashe,
Ši daj, o Bog! dopast',
In sdihovanje nashe
Povishat' tvojo zhaft.

2.

Her Jesus se je lozhil,
Je per vezherji tam
Prelomil in isrozhil
Ta kruh perjatelam.

Posvetil je to vino
Ter ga je jogram dal,
To k' mojimu spominu
Štorite, sravin djal.

3.

Meso je to, vsemite,
Meso in moja kri,
Nikdar ne posabite,
Kaj Jesus vam stori,
Sa vas on hozhe umreti,
(O zhlov'k, premisli to!)
De da ljudem shiveti,
De jim odpre nebo.

4.

To nashe ofrovanje
Vsem', o Bog, od nas,
Uflishti sdihovanje
In nashe proshnje glas!
Teleta so ozhaki
Dajali nekedaj:
Sdaj dari niso taki,
Nash dar je Jesus sdaj.

H' Glorü.

1.

Zhašt, hvala in hvaleshnost
Je tvoja bla in bo.
Nepokoj in boleshnost,
O Bog odverni to.
Daj nam miru in gmaha
Le vedno dershat' se,
De bodemo bres straha
Gospod! zhaštili te.

2.

Sa nafhe hudobije
Ši ti pokoril se;
De naf nash greh ne ubije,
Dodéli usmiljenje.
Bod' hvala in zheshenje
Tud' Duhu svetimu,
Ker on nam poterpljenje
Daje v' preganjanju.

Pred evangelijem.

1.

Is boshjih ušt vun grede
Švet evangelium,

Njegove so besede,
In slab je slab naš um.
Bog sam uzhi, Bog vezhni,
In Bog lagat' ne ve;
O frezhni, trikrat frezhni,
Kater' se ga dershe.

2.

Besede boshje vera
Nam kashe, naš uzhi
Prefrezhno pot, katera
V' nebefa gor' dershi.
Ohrani to povelje
In nauk svoj per naš,
Daj nam po tem veselje
Še boj na vezhni zhaš.

H' Kredo.

1.

Bog Ozhe! mi sposnamo,
De vse je tvoja stvar,
Kar je, in kar imamo,
Dobrote tvoje dar.
Od tebe vunkej ide
Šin rojstva vezhniga,

Špozhetje njega pride
Od Duha svetiga.

2.

Marija je rodila
To boshje detize,
Devishtva ni sgubila
Ne pred, tud' potlej ne.
Nash greh je njega umoril,
Sa greh je bil prodan.
In kakor je govoril,
Je vstal na tretji dan.

3.

Na defni rok' Ozheta
Je v' svetim raji sdaj,
Šhe pride, to obeta,
Šamo ne vemo, kdaj.
Pa kader se iside
Sa svet odmerjen zhas,
Tak vemo, de spet pride,
Ozhitno sodit nas.

4.

Šofesko kerfhenikov,
Al' zerkev verjemo,

In gmajno tud' svetnikov,
Kar je obljubljeno.
Tud' grehov odpušhenje
Na temu svetu sdaj
Shivota t'ga vstajenje
Po tem pa sveti raj.

K' ofrovanju.

1.

Naj, Bog! dopade tebi
Kar tebi oframo,
Šzer kruh je sam na febi,
In vino sgot samo;
Pa 's kruha ino vina
Bo kmalo, kar sdaj ni,
Edin'ga tvoj'ga Šina
Meso in prava kri.

2.

To nafhe ofrovanje,
O Bog! ne sversi to,
Vse misli ino djanje
Sdaj tebi oframo.
O daj, de bomo svesti
Teb' Ozhe, v' svojih dnéh.

Odvsem' od nashe vesti
Teshilo vsih pregreh.

3.

Vse nashe premoshenje,
Ves shivesh in telo,
In tud' nashe shivljenje,
Vse to naj tvoje bo.
Daj nam po svoji volji.
Sdaj desh, sdaj solnzhin svet,
Pokash' na shitnim polji
Dobrote svoje zvet.

K' Sanktusu.

1.

Povsdignimo kristjani!
Vsi svojo pesem sdaj,
Sapojmo skupej sbrani
Švet, švet, na vekomaj.
V' nebesih in na semlji
Še vidi njega mozh,
Nevernikam odjemlji,
O Bog njih uma nozh!

2.

De oni luzh katere
Do sdaj ne vidijo,

Šposnajo, udje vere
S' nam' tvoje bodejo.
De zhašt'mo skupej tega
K' nam pridiozhiga;
Zhašt njemu se raslega
In hvala angelfka.

Po povsdigovanji.

1.

Molimo klezhijozhi
Boga sakritiga,
Oko ga ne raslozhi,
Pa vera snanje da.
Sdaj tukaj bres pogleda,
O Bog! te vidimo,
Sadosti je beseda,
De tebi verjemo.

2.

Na lefu svet'ga krisha
Je Bog sagernjen bil,
Sdaj, vera naf previsha,
Je zhlovek tud' se skrila.
Ta dar dobrote tvoje,
Kruh tvojih angeljev,

Opomni misli moje,
O Bog! de s' sa-me umerl.

3.

Naj spere dusho mojo
O Jesuf! tvoja kri,
Dodeli milost svojo,
O morje milosti!
Kar sdaj te nam sagerne,
Naj sagine, o Bog, spred nas,
Naj skorej nam odgerne
Švetloba tvoj obras.

K' savshivanju.

1.

Vel'k zhudesh se nam kashe,
Vel'k zhudesh se godi:
Gospod je to, in nashe
Okog vid'lo ni.
Podobo ima vina
Podobo kruha sam,
Ne le savolj spomina:
Meso in kri je tam.

2.

O frezhin, kdor verjame,
De tukaj jagnje je,

Katero nam odvsame
Vsih grehov butare.
Leta je kruh, to vera
Kristjane poduzhi,
Leta je jed, katera
Nam dusho preshivi.

3.

Zhe ga na konz' shivljenja
Po vrednim vshijemo,
Se smerti obzhutenja
Vezh bal' ne bodemo.
Teshave in britkosti
Se tist ne bode bal,
Katermu v' slabosti
Bog sam pomozh bo dal.

4.

O Jesuf! zhaft in hvala
Naj tebi vezhna bo;
Ljubetin nam je dala
Ljubetin tvoja to,
Ta vshitik tvoj'ga mesa
In tudi te kervi,
Shivljenje in nebefa,
Vesetje v' vezhnosti.

5.

Daj tega nam sheleti,
Goreti od shelja!
Daj tega nam prejeti
Ta zhaf, k' bo lozhitba,
De bodemo s' timistim
Na pot se vsdignili,
In vsi s' serzam zhistim
V' nebesa noter fhli.

H' konzuzi svete mashe.

1.

Ker smo sdaj mashe sveto
Špodobno flifhali,
Povs'mimo zhaft odpeto
In hvalo s' angelzi,
Dopade naj mu djanje;
Opravljjen'ga daru;
Svirk gnad bod' to darvanje
Nam, dolshna zhaft Bogu.

2.

Dershimo pomozh' boshje
Še skos' in skos terdno

Leta naj nam oroshje,
Pred vso hudobo bo.
Bres greha da naj stati
Pred sodbo sadni dan;
Od angeljev nas sbrati
Na njega desno stran.

DRUGA NAVADNA PESEM
per sveti mashi.

Kirje.

1.

Pred stolam tvoje milosti
Tvoj verni ljud klezhi:
In tebe, Bog! v' ponishnosti
Svoj'ga serza zhaсти.
Štor' milost tem, kater' shele
V' salsah oprat' svoje dolge:
Odpusti, Ozhe! greshnikam,
In skashi se dobrotljiv nam,

Dobrotljiv — nam,
Dobrotljiv skashi nam.

2.

Ob dari tvoje smo perfhli,
Kakor sgubljeni sin,
In kakor ovze smo safhli,
Sgubili tvoj spomin.
Al Ozhe vfiga usmiljenja!
Na serza polne sgrevanja
S' dopadajenjem dol' poglej,
In svojo gnado sopet dej,
In gnado — daj,
In gnado sopet daj.

3.

Šej delo smo vfi tvojih rok,
In tvoja lastna stvar;
Opri slabosti svoj'h otrok,
Nar viſhi goſpedar!
Sa ſpravo sdaj darujemo
Tvoj'ga ſinu ofrujemo
O Bog! ſkos njega ſveto kri
Vſe naſhe grehe prozh omi,
Vſe prozh — omi,
Vſe grehe prozh omi.

Glorija.

Zhaft bod' na visokosti
Bogu na vekomej,
In mir po širokosti
Na semlji bod' vselej.
V' ponishnosti pojemo
Teb' hvalo, trojni Bog!
Od tebe mi prejmemo
Reshenje is nadlog.

Evangelii.

Is tvojih ust iside
Švet evangelium,
Na dno leto se snide
Vsih kristjanov um.
Modrost naš sama visha,
Resniza naš uzhi,
Kdor se pod njo ponisha,
Ta frezhno prav shivi.

Kredo.

1.

Gospod! pred tabo s' trepetanjem,
Te tvoja revna stvar sposna,

In verje s' shivim sposhtovanjem,
Na tebe, praviga Boga,
Tud' verje v' tvoj'ga ljub'ga Šina,
Špozhet'ga od svet'ga Duha,
Kater'ga Jesa korenina

V' devishkim zvetji je szvedla.

2.

De je prishel is sgol ljubeshni,
De naf bi spraval spet s' tebo,
De na-se vsel je vsih bolesni,
Prelil na krishi kri svojo,
De spet je vstal; pekel premagal.
Na desni tebe sdaj sedi,
De naf bo enkrat vse prevagal,
Šodnik pravizhni vsih stvari.

3.

De sveti Duh nam zerkev visha,
De bo do konza vedno s' njo,
De kdor se k' njem' v' solsah perblisha,
Od grehov spet ozhisten bo:
Sopet de enkrat bomo vstali,
Vsih svetih drushba sprofi nam:
De bomo skupej vshivali
Shivljenje vezhno s' Jesufam.

Osvrovanje.

1.

Tvoj mahljik sdaj osruje,
Gospod! lete dari,
S' njim tud' tvoj ljud sdihuje,
In s' serzam gor' puhti.
Zhist kruh je ino vino
Sa grehe nafhe dar,
K' tvoj'ga Šina spominu
Je obloshen altar.

2.

Vsem', Bog! leto dar'vanje,
Dobrotljiv Ozhe nash,
Omezhi te sdih'vanje,
De nam spet gnado dafh,
Le smert in kri presveta
Tvoj'ga ljub'ga Šinu
Nam daje trosht, de vseta
Ta profhnja bo v' nebo.

Sanktus.

Poj: Šveti, sveti, sveti
Je Bog in nash Gospod,

S' angelzi pojte: Šveti
Ši ti Bog Šabaot.

V' nebesih in na semlji
Vso hvalo, zhašt vselej
Od stvari svojih jemlji,
Sdej in na vekomej.

2.

Veseli vkup pojemo
Is serza zeliga,
In tega vsi sprejmemo,
Kot svojiga Boga,
Kater' v' imenu pride
Gospoda nashiga
Zel svet se k' zhašti snide
Šinu njegoviga.

Po povsdigovanji.

1.

Poglej, o Ozhe! 's visokosti
Milost'vo dol' na ta altar,
Kjer pernesemo po dolshnosti
En tebi dopadljivi dar.
Ta dar je sam tvoj Šin edini,
Is sgol ljubeshni darovan,

Katir enako kaki sh'vini
Je strahno bil sa naf saklan.

2.

On vse slabosti nafhe nosi,
De naf perpravi v' sveti raj;
On per Ozhetu sa naf profi,
Deb' mi shiveli vekomaj,
Nej te ljubestin ta ognjena
Škos proshnjo, Jesus, omezhi,
De se od tvoje smerti zena
Nad nami nikdar ne sgubi.

Agnus Dei.

Poglejte boshje jagnje,
Kak' tozhi svojo kri,
Kako on glavo nagne,
In sa naf omedli.
On grehe prozh odjemlje,
On nosi vse dolge;
Pokrajne zeze semlje
Škos' njega mir dobe.

Duhovno obhajilo.

(Gospod! jest nisim vredin,
De b' tebe danf savshil,

(Al rezi, de bom vredin,
In bodem sopet shiv.
V' duhu tebe prejeti
Is serza jest shelim,
Daj shenin nash presveti!
De gnado sadobim.

H' konzu svete mashe.

Sdaj ofer smo konzhalı,
Ta dar je, Bog, tvoj Şin,
Mi smo vsi skup sposnali
Tvojih darov spomin.
Şkos njega smo prejeli
Reshenje 's nashih sves,
Sdaj sadnjizh nam dodeli
Şvoj shegen is nebes.

MOLITVE

sa sveti Sakrament pokore.

Ljubi moj kristjan! Gotovo je, de je sveti Sakrament pokore sveto in svelizhanfko opravilo, in de je grosno veliko na tem leshezhe, de leto opravilo prav opravifh; sakaj zhe ga prav opravifh, kakor naf sveta kerhanfka katolfhka zerkev uzhi, sadobifh odpuhanje svojih grehov in boshjo gnado, ktero si bil s' grehi sgubil; in kaj samorefh, moj kristjan! na tem svetu boljfhiga sadobiti, kakor boshjo gnado, sakaj zhe v' boshji gnadi shivifh in umerjefh, bofh svelizhan. Toraj sahvali Boga, de nam je leta sveti Sakrament dal v' odpuhanje grehov, in persadevaj si, ga pogosto in vfelej vredno prejeti. Persadevaj si per prejemanji svete pokore vse na tanko in svefo dopolniti, kar nam sveta mati katolfhka zerkev sapoveduje, namrezh pet rezhi: sprafhevanje vesti, obshalovanje grehov, terden fklep ne vezh grefhti, zhisto spoved in fpokorne dela. — Sraven tega si

persadevaj dopolniti, kar nam sveta zerkev v' Tridentinſkim Sberaliſhi (Conc. Trid. ſeſſ. 6. Decr. de juſtif. c. 6.) dopolniti perporozha, zhe ſhelimo pred Bogam opravizheni biti, namrezh: terdno verovaj vſe kar je Bog rasodel; boj ſe oſtre pravize boſhje, po kateri ſi vezhno terpljenje ſa ſvoje grehe ſa-fluſhil; sraven tega pa vender terdno ſau-paj, de ti bo Bog tvoje grehe odpuſtil po neſkonzhnim ſafluſhenji Jeſufa Kriſtufa, zhe ſvoje ſhivljenje poboljſhah; ſazhni Boga ljubiti, kateri je tako neisrezheni uſmiljen in dobrotljiv; ſovraſhi greh, ker ſ' njim dobrotljiviga Boga raſſhalih in ſvojo duſho neſrezhno ſtorih, in terdno ſkleni ſe po-boljſhati in boſhje ſapovedi v' prihodno bolj ſveſto dopolnovati, kakor do ſdaj. — Vſe to je v' molitvi po ſpraſhevanji veſti ſapopade-no. Mòli jo ſ' premilſlikam, in ſtori tudi po tem, kakor v' molitvi Bogu obetaſh.

MOLITEV

pred ſpraſhevanjem veſti.

O moj Bog! bodi mi ubogimu greſh-niku miloſtljiv! — Greſhnik ſim; in ko bi rekel, de niſim greſhnik, bi bil laſhnik, in reſniza bi ne bila v'

meni. Tebi sim gresnil, o Gospod! pred tabo sim hudo storil; ti vidish vse moje grehe, in njih ne more tvoji vfigavedeozhnosti skrito ostati. Prosim te, o moj Bog! daj jih tudi meni sposnati, kakor jih ti sposnash, in kakor jih bom tudi jest sposnal in vidil sodnji dan. Daj mi jih sposnati, de jih bom is serza obshaloval in sovrashil, de se jih bom samogel zhišto spovedati, in odpushtanje sadobiti. — Kakor te prosim, de mi gnado daj, de vse svoje grehe prav sposnam; ravno tako te tudi prosim, de mi gnado daj, jih resnizhno in savolj tebe obshalovati, in po tem terdno skleniti, vse to, kar hudobniga v' sebi sposnam, savrezhi in se stanovitno poboljšhati.

(Sprashaj sdaj svoje vest na tanko, de bošh sposnal, kaj si s' mislijo, s' besedo, s' djanjem in s' samudo dobrih del gresnil. Persadevaj si tudi okolishine svojih grehov sposnati, in tudi shtevilo, kolikor je mogozhe. Sprashaj se po boshjih in zerkvenih sapovedih, po naglavnih in ptujih grehah, i. t. d. Posebno premisli, kako si dolshnosti svojiga stanu dopolnil.)

MOLITEV

po sprafhevanji vesti.

Moj Bog in Gospod! usmili se me po svoji veliki milosti! Sanesi mi, in mi ne stori, kakor sim po vsi pravizi saflushil. Špet sim greshil in hudo pred tabo storil, ali profim te, odpušti mi, in ne pojdi v' sodbo s' svojim flushabnikom. Nobeniga isgovora nimam pred tabo, o Gospod! sakaj dobro sposnam tvojo postavo, in dobro vem, kaj me sveta kershanska vera uzhi, in tudi *terdno vse verujem*, kar si nam ti, o moj Bog! rasodel, in kar naš sveta kershanska katolska zerkev v' tvojim imenu in po rasvetljenji s. Duha uzhi; ali to de nisim po svoji sveti veri shivel, in sim se velikovezh po posvetnih shegah in navadah ravnal, kakor po tvoji sveti postavi. Profim te, odpušti mi, o moj Bog! in daj mi po veri shiveti, de bom pravizhen snajden ob dnevu sodbe. — Zhe premislim svoje grehe, se grosno *tvoje sodbe bojim*,

o presveti Bog! sakaj vem, de vse hudobno sovraših, in de mora grešnik sa svojo hudobijo terpeti. To obudi velik strah v' mojim serzu; in bolj ko svojo hudobijo premišlujem, bolj se tvoje sodbe bojim; vender pa ne obupam, ampak s' *perferzheim saupanjem* k' tebi pridem, kakor sgubljeni sin k' svojimu ozhetu, ker si ti sam rekel, de tistiga, ki bo k' tebi prišel, ne bošh vun vergel.“ *) Dobro szeršposnam, de nisim vreden, tvoj otrok biti, de nisim tvoje prijasnosti in ljubesni vreden, ker sim jo she tolikokrat savergel; ali prošim te, o Gospod! ne savolj mene, ne po moji prošnji, ampak po neskonznim saflushenji tvojiga preljubiga Šina Jesusa Kristusa mi odpusti vse moje grehe, me opravizhi, in mi svojo sveto gnado spet dodeli. — O neskonzno dobrotljivi in ljubesnjivi Bog! Šam ne sapopadem, kako sim te vender samogel tolikokrat rasshaliti, ker si ta-

*) JOAN. 6, 37.

ko neskonzhno dober in usmiljen. Vse ljubeshni si vreden, ker si neskonzhno svet in popolnama, in ker si neisrezheno dobrotljiv. *Ljubim te*, o moj Bog! is zeliga serza, in te shelim, she veliko bolj in stanovitno ljubiti. Ozhisti moje serze^v in napolni ga s' gorezho ljubeshnijo do tebe, o dobrotljivi in vse ljubeshni vredni Bog! Is ljubeshni do tebe mi je is serza shal, de sim greshil, de sim tebe rasshalil, svojo nar vezhi dobroto, svojiga nar boljshiga Ozheta. Sdaj prav sposnam, de je greh saref nar vezhi hudo in nar vezhi nesrezha na svetu; toraj ga *sovrashim zhes vse*, in resnizhno shelim, zeli zhas svojiga shivljenja nikdar vezh smertniga greha ne storiti. Terdno sklenem, *svoje shivljenje poboljshati*, sakaj vem, de greshno shivljenje tebi ne dopade, in de dusho vezhno nesrezhno stori; terdno sklenem, se tudi vsih greshnih perloshnost skerbno varovati, in v' prihodno bolj svesto tvoje svete sapovedi dopolnovati, kakor do sdaj. Ali profim te,

pomagaj mi, in daj mi mozh in gnado, vse to sares storiti, kar sim sdaj sklenil. — Vfiga tega te prosim, o moj Bog! po neskonznim saflushejni Jesusa Kristusa, in po proshnjah njegove svete matere in vsih isvoljenih. Amen.

(Tako perpravljen se spovej svesto in na tanko vsih svojih grehov, in stori vse, kar ti spovednik storiti perporozhi.)

MOLITEV po spovedi.

O moj dobrotljivi nebeshki Ozhe! kako velika je tvoja dobrota, kako neskonzhno tvoje usmiljenje! Zhašt in hvala ti bodo, o Gospod! Nisi me savergel, kakor sim gotovo saflushil, ampak po svojim neskonznim usmiljenji si mi spet moje grehe odpuštil, in si mi spet svojo gnado in prijasnost dodelil. — Veliko si mi odpuštil, o de bi te mogel tudi veliko ljubiti! — Moji grehi so mi odpušteni! — O kako me to neisrezbeno veseli in tola-

shi! Veselo je sdaj moje serze, ker sim se s' tabo spravil, o dobrotljivi nebeshki Ozhe! — Res je, de gresnik nima miru, nima prayiga veselja. Kadar sim tako nesrezhen, de v' kaki greh padem, je moje serze nepokojno in shalostno; kakor hiterno pa v' Ivetim Sakramentu pokore po Jesufovim saflushenji odpushenje svojih grehov sadobim, je moje serze veselo in lahko. — Sahvalim se ti, o moj Bog! in te zhes vse ljubim, sakaj neskonzhno je tvoje usmiljenje do mene! — Res nozhesh smerti gresnika, ampak shelish, de bi se spreobernil in spokoril in vezhno shivel. Ah! kolikokrat sim she saflushil, spred tvojiga boshjiga oblizhja savershen in k' vezhnimu terpljenju obsojen biti; ali to de nisi s' mano storil, kakor sim saflushil, ampak si mi spet moje grehe odpustil, ker bolj mojiga svelizhanja, kakor moje vezhne smerti shelish. — O kako je vender to shalostno, de te bolj popolnoma ne ljubim, ker si tako ljubesnjev in dobrotljiv. — Profim te,

o moj Bog! daj mi gnado, te v' prihodno bolj ljubiti, in is ljubesi do tebe se vsiga greha bolj skerbno varovati. To sdaj terdno sklenem, in s' pomozhjo tvoje gnade tudi upam, de te bom v' prihodno saref bolj perserzhno in stanovitno ljubil, kakor do sdaj. — O Gospod! ti vse vesh in vidish; ti tudi v' moje serze vidish, in vesh de te ljubim; ali she vsa premajhina je moja ljubesen do tebe, ni she tako velika in gorezha, kakor bi imela biti, in kakor sim ti jo sa vse tvoje neskonzhne gnade in dobrote dolshan. Ali shelim te tako ljubiti, kakor sim te ljubiti dolshan; in te v' Jesufovim imenu perserzhno profim, de mi gnado daj, te vredno in zhes vse ljubiti. Daj mi gnado, o Gospod! te tako ljubiti, kakor so te tvoji svetniki na svetu ljubili in kakor te sdaj v' nebesih ljubijo. Daj mi gnado, de te tukaj na tem svetu resnizhno ljubiti sazhnem, in te tamkaj na unim svetu v' tvojim kraljestvu zelo vezhnost ljubim. Amen.

MOLITEV

pred svetim obhajilam.

O Jezus, moj preljubesnivi svelizhar! ti sam pravish: „*Jest sim shivi kruh, kteri je is nebes prishel. Kdor bo od tega kruha jedel, bo vezhno shivel; in kruh, kteriga bom jest dal, je moje meso...*“ *) Glej, moj dobrotljivi Jezus! jest nevredni gresnik te shelim danš prejeti v' presvetim Sakramentu; shelim od tistiga kruha jesti, ki je is nebes prishel; od tistiga kruha, od kteriga ti sam pravish: „*Jest sim shivi kruh.*“ — O moj Jezus! kakor je skrivnost presvetiga Sakramenta nesapopadljiva, ravno tako nesapopadljiva je tudi tvoja ljubesen do mene, nevredniga, nehvaleshniga gresnika. — Kadar premislim svoje grehe in svojo veliko nehvaleshnost do tebe, dobro sposnam, de drusiga ne saslushim, kakor na vezhno spred tvojiga oblizhja savershen biti, in vezhno v'

*) Joan. 6, 51. 52.

peklu goreti. Ali ti, o Jesuf! si tako
 usmiljen in dobrotljiv, de mi nisi le
 sanefil in mi moje grehe odpuštil,
 ampak de me sdaj v' snamnje svoje
 prijasnosti in ljubeshni do mene, k'
 svoji misi povabish, per kateri mi ho-
 zhesih — ne le nar boljshih in nar ime-
 nitnishih jedi dati, ki se na svetu naj-
 dejo — ampak samiga sebe v' podobi
 kruha. — O kako nesapopadljiva in
 prezhudna je tvoja ljubeshen, o moj
 Jesuf! — Ko bi bil jest takih gnac'
 in dobrot nekoliko vreden, bi se tako
 ne zhudil; ali ker sposnam svojo ne-
 vrednost, in dobro vem, kaj fim sa-
 flushil, se ne morem sadosti sazhudi-
 ti, ker vidim kako ljubeshnjivo s' ma-
 no ravnash in me zlo k' svoji misi
 povabish. — O kako velika mora tvoja
 ljubeshen biti, ker samoresih s' tako
 nehvaleshnim greshnikam tako ljubesh-
 njivo ravnati! — — O kako grosno
 mi je sdaj shal, de fim te kdej ras-
 shalil, ker vidim, kako neshkonzhno
 dobrotljiv si. Ko bi te vender nikdar
 ne bil rasshalil! Kako vesel bi bil

sdaj, in kako veselo in bres strahu bi
 sdaj k' tvoji sveti misi perstopil. —
 Odpušti mi, o moj Jesuf! vso mojo
 nehvaleshnost in hudobijo, in ozhisti
 moje serze. Ti sam pravish, de no-
 beden ne bo mogel Boga *gledati*, kte-
 ri nima zhistiga serza; in she veli-
 ko manj tedaj samore kdo Boga *vred-
 no prejeti*, zhe nima zhistiga serza.
 Toraj te ponishno prosim, o Jesuf!
 ker te bom sdaj v' presvetim Sakra-
 mentu prejel, ozhisti moje serze; is-
 sheni is njega, kakor nekdej is Jeru-
 salemfckiga tempelna, vse kar je po-
 svetniga v' njem: vse hudobne misli
 in shelje, vse gresno nagnjenje, vso
 nepoterpeshljivost, jeso, sovrashtvo, in
 vse, kar ga tebi nedopadljiviga dela;
 in ker si tako dobrotljiv, de hozhesh
 sdaj v' moje serze priti in v' njem
 prebivati, te prosim, perpravi si ga
 sam po svojim dopadajenji, de ti bo
 dopadljivo prebivalishe. Kakor je bi-
 shi Zahevsovi velika frezha doshla,
 kadar si ti, o dobrotljivi svelizhar!
 va-njo prishel; tako stori tudi moje

serze srezhno ob zhasu svojiga obiskanja. Obudi v' mojim serzu resnizhno obshalovanje grehov, in terden sklep, te nikdar vezh ne rasshaliti; obudi v' njem shivo vero, terdno upanje, in posebno gorezho ljubesen, de ti bom vsaj nekoliko samogel tvojo neskonzhno ljubesen do mene povrazhevati. — O moj preljubesnivi Jesus! prishla je spet tista srezhna ura, ko moja dusha leta prijetni glas slishi: „*Gospod te klizhe.*“ *) — O Gospod, moj Bog! ti sam me klizhesh, nevredno stvar, in me vabish k' svoji misi. S' saupanjem se tedaj perblisham tvoji sveti misi, in preshenem prevelik strah is svojiga serza. Res je, de nisim vreden, te prejeti; ali terdno saupam, de ker tvoja ljubesen to stori, de me k' svoji misi povabish, desiravno vidish mojo nevrednost, bo tudi to storila, de te bom ponishno, in tedaj tebi dopadljivo prejel.

O Marija, prezhistä in nar ponishnisthi deviza, mati Jesusova! prosi sdaj

*) Joann. 11, 28.

sa-me Jesufa, de mi gnado da, ga s' ponishnim serzam prejeti. Jesuf zhi-
stost in ponishnost ljubi, toraj je te-
be, o nar zhištejshi in nar ponishni-
shi deviza! sa svojo mater isvolil. Šprofi
tudi meni lete lepe zhednosti, de ker
frezho imam, ga sdaj prejeti, tudi
gnado sadobim, ga po njegovim do-
padajenji prejeti in ga v' svojim serzu
ohraniti.

MOLITEV

po svetim obhajilu.

Zhašt in hvala ti bodi, o moj
preljubesnjivi Jesuf! sa tvojo neskonzh-
no dobroto in ljubesen do mene, ne-
vredniga grešnika. Zhašt in hvala ti
bodi sa leto veliko gnado, ktero fi
mi sdaj dodelil, ker fi se mi samiga
sebe savshiti dal v' presvetim Sakra-
mentu. Perferzhno shelim, ti tako
veliko hvalo dati, kakor je gnada ve-
lika, ktero fi mi dodelil; ali ker mi
to ni mogozhe, te profim, vsami s'
dopadajenjem mojo slabo hvalo, ktero

sklenem s' hvalo, ki ti jo tvoja pre-
 sveta mati, in vsi angelji in svetniki
 v' nebesih dajejo. Terdno sklenem,
 ti svojo hvaleshnošt ne le s' besedami,
 ampak tudi v' djanji skasovati, in se
 is ljubeshni in hvaleshnošti do tebe sker-
 no vsiga greha varovati. — O moj Je-
 sus! kako prezhudna je tvoja ljubeshen!
 Kako velik je zhudesh, ki si ga ravno
 sdaj is ljubeshni do mene storil! —
 Boga sim prejel! — Bog sdaj v' me-
 ni prebiva! O moj Bog in Gospod!
 kako si samogel v' tako slabo prebi-
 valishe priti? Kaj te je k' meni per-
 vabilo? Gotovo le tvoja ljubeshen in
 ponishnošt, in moja velika revshina
 in slabost. Kakor je bilo to tvoje ve-
 selje, dokler si na svetu bil, v' hishe
 greshnikov hoditi, de si perloshnošt
 najdil, jim lepe nauke in svoje gna-
 de dajati; ravno tako si tudi sdaj pod
 streho nar revnishiga greshnika pri-
 shel, is sgol ljubeshni in usmiljenja,
 ker mi shelish velike gnade dodeliti.
 Dodeli mi jih tedaj, o moj Jesus!
 Vidish in posnash mojo revshino in

vse moje potrebe; prošim te, dodeli mi vse to, kar sa povishanje tvoje zhansti in sa svoje svelizhanje potrebujem, in odverni vse to od mene, kar me samore od tebe odverniti. Posebno te prošim, o moj dobrotljivi Jesus! poterdi mojo vero, de terdno vse verujem, kar si nam rasodel; de po svoji veri tudi shivim, in v' sveti kerfhanški katolshki veri umerjem. Štore stanovitno moje upanje, de bom v' vsih potrebah in teshavah v' tvojo sveto in dobrotljivo previdnost saupal, de mi bosh gotovo vse dal, kar mi je potrebno, ker mi she zlo samiga sebe dajesh v' presvetim Sakramentu. Napolni moje serze s' gorezho ljubesnijo do tebe in do blishniga, de te bom zhes vse ljubil, in de se bom is ljubesni do tebe greha bolj bal in varoval, kakor vse druge nesrezhe na svetu. — Daj mi, o Jesus! perferzhno ponishnost, stanovitno poterpeshljivost, radovoljno pokorshino, resnizhniga duha pokore, in svesto dopolnovanje vsih dolshnost mojiga stanu. Pro-

sim te tudi, daj mi gnado in mozh, vse skufhnjave stanovitno premagovati, in raji vse, tudi smert, preterpeti, kakor tebe s' kakim greham zadovoljno rasshaliti. Perferzhno te tudi profim, o Jesuf! de mi gnado daj, te vedno v' svojim serzu ohraniti. Neisrezheno frezhen sim sdaj, ker sim te v' presvetim Sakramentu prejel; daj mi gnado, de te nikdar s' kakim greham is svojiga serza ne preshenem. Sdaj lahko po pravizi rezhem, de shivim, ali de ne jest, ampak de ti, Jesuf! v' meni shivish. Profim te, daj mi gnado, se tako skerbno greha varovati, de bom smiram smel rezhi, de ti, o Jesuf! v' meni shivish.

V' tej frezhni uri, ko tebe, o moj usmiljeni svelizhar! v' sebi imam, te tudi profim, usmili se vsih vernih dush v' vizah, slasti pa tistih, sa ktere vesh, de sim posebno moliti dolshan. Usmili se jih, o Jesuf! po svoji neskonzhni milosti, in vsami jih skoraj, zhe je tvoja sveta volja, k' sebi v' nebefa. Sdaj, ko sim tako frezhen, s' tabo

sklenjen biti, o moj Jusuſ! sdaj ſhe bolj obzhutim, kako neisrezheno veliko morajo lete uboge duſhe terpeti, ker te neisrezheno ljubijo in ſo od tebe odlozhene. Proſim te, uſmili ſe jih in vsami jih v' ſvoje nebeſhko kra- ljeſtvo.

Vſih tih gnad te proſim, o Jusuſ! po tvojim neſkonzhnim ſafluſhenji, in po proſhnjah tvoje preſvete mate- re, prezhiſte devize Marije, ktera te vedno ſa-me proſi. Uſliſhi njene in moje proſhnje, in ſrezhen bom zhaſ- no in vezhno. Amen.

KRISHEV POT.

Ljubi moj kristjan, de bošh Kristusovo terpljenje bolj premišljeval, in tako pred Bogam veliko saflushenja imel; obiskuj pogosto s. krishev pot, posebno v' postu, in prav s' gorezhnostjo per vsakim shtaziõnu moli, in premišljuj, kaj se je ondi s' Jesufam godilo. Tako bošh veliko sa svojo dušo perdobil, bošh tudi obilne odpuštike saflushil, kateri ti bodo per sodbi boshji veliko pomagali. — Sahvali Boga, de imash tako lepo perloshnost, vezhkrat s. krishev pot obiskati, in mišli, de so v' prvih zhasih kristjani s' velikimi teshavami in tudi s' nevarnostjo shivljenja v' obljubljeno deshelo hodili, svoje grehe obshalovat, in odpuštikov saflushit, de svoje grehe prav sposnash, vredno objokash, sa vselej sapuštish, in v' prihodno le po sgleidih svojiga svelizharja shivish.

PERPRAVLJANJE.

O moj Jezus! moj usmiljeni odrešnik! sa-me si grosovito veliko terpel, in na s. krishi strahno smert storil. Vse to si mogel savoljo naših grehov prestat. — O Jezus, is zeliga serza mi je shal, de sim kdej gresnil, ker ti je greh toliko terpljenja storil. O, ko bi te jest nikoli s' nobenim greham ne bil rasshalil, o moj dobrotljivi Jezus! — Oh, daj mi gnado, de si bom tvoje britko terpljenje, ktero bom sdej premishljeval, tako k' serzu vsel, kakor ko bi te s' svojimi lastnimi ozhmi videl vse to terpeti! Daj mi gnado, de mi bo v' hudih skušnjavah vselej tvoje britko terpljenje namisel prishlo, de porezhem: „Oh! nikdar nozhem tega greha storiti, ker vem, koliko je moj Jezus savoljo greha terpeti mogel; in ker vem, de tisti, kateri greh dela, tako hudo stori, kakor ko bi Jesusa vnovizh krishal.“

Dodeli mi pa tudi to gnado, o
moj Jesuf, de bom per obiskovanji s.
krisheviga pota vfiga saflushenja in vsih
svetiã odpuftikov deleshin postal, kte-
ri so nam is neismerjeniga fhaza tvo-
jiga saflushenja in tvoje boshje milo-
sti sravin obljubljeni. — O moj Jesuf!
ti sam me pelji po kervavim potu,
po katerim si hodil sa nafhe odrefhe-
nje in vezhno svelizhanje, in uzhi me
po tvojim svetim sgledu, f' takim sa-
tajevanjem samiga sebe, in f' take po-
nishno poterpeshljivostjo vse krishe in-
teshave preterpeti, kakor si jih ti pre-
terpel, de bom tukaj majhno zhafa
f' tabo terpel, tamkej pa vse vezhne
zhafe se f' tabo veselil. Amen.

I. SHTAZION.

Jesuf je k' smerti obsojen.

*Molimo in zhaſtimo te, o Jesus! sa-
kaj ſkosi svoj ſ. krish ſi ſvet od-
reſhil.*

O neisrezhena, nesapopadljiva ſlepota in hudobija! — Zhes nedolshno jagnje ſklenejo ſodbo dirji volkovi, — nar ſvetejſhiga obſodijo hudobni greſhniko k' ſtraſhni ſmerti! — O nar nedolshniſhi Jesus! tako hudo ſi obsojen, in niſi nikoli nizh pregreſhil, kakor ſo tudi vſi tvoji krivizhni ſodniki dobro ſposnali. Bres vſiga ſtrahu ſi ſamogel ſvojim nar hujſhim ſovraſhnikam rezhi: „Kdo ſmed vaſ me ſamore kakiga greha obdolſhiti?“ in nobedin ni mogel in ſi ni upal beſede ſoper tebe rezhi, ker tvoja ura ſhe ni bila priſhla. Kader ſi ſe pa ti ſam greſhnikam v' roke dal; ſo te kolikor ſo mogli, hudobno obſodili, in ſo vſako ſhe tako krivizhno

prizho s' veseljem saflifhali, de je le soper tebe sprizhevala. — Oh, moj Jesus! s' shalostjo in straham moram sposnati, de so le nashhi grehi tiste krive prizhe in tisti krivizhni sodniki: kateri so tebe, sgol samo nedolshnost in svetost, k' strashni smerti obfodili; le nashhi grehi soper tebe vpijejo: „Krishaj ga! krishaj ga!“ sakaj le savoljo greha si k' smerti krisha obsojen bil. — O moj Jesus! kateri si bil sa nash greshnike k' strashni smerti obsojen! odverni, te profim, po krivizhni sodbi, ktero si tako po nedolshno prestatu mogel, odverni saflusheno pravizhno sodbo od mene, de ne bom, kakor fim she velikokrat saflushil, k' vezhni smerti obsojen. — O Jesus, moj prihodnji sodnik! bodi mi ubogimu greshniku milostiv, kader pridem pred tvojo ojstro sodbo, in postavi me na svojo desno stran med srezhno shtevilo svojih isvoljenih. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha si Ma-
rija . . . Zhaft. bodi Bogu . . .

II. SHTAZION.

Jesuf vsame krish na svoje rame.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesuf! sa-
kaj skosi svoj f. krish si svet od-
reshil.*

O moj Jesuf, ti poterpeshljivo
jagnje boshje! kako s' voljo in f' po-
terpeshljivoſtjo vsameſh svoj teshki krish
na ramo, kteriga ti tvoji sovrashniki
naloshe. — Tako hudobni in neufsmi-
ljeni so bili tvoji sovrashniki, de so
ti toliko terpljenja storili, kolikor so
le mogli. Bil si she tako rasgajshljan
in smartran, in od veliziga predivanja
kervi she tako slab, de si she komej
ſtal; in vender te neufmiljeno perfili-
jo, de sam teshki krish neseſh, na
kteriga te she ſkorej perbiti shele. —
In ti, o krotki in is serza ponishni

Jesuf! vsamefh s' veliko poterpeshljivoftjo bres vfiga odgovarjanja teshki krish na svoje rasgajshlane, kervave rame, in fi ga perpravljjen nefi, kamor tvoji neufmiljeni sovrashniki hozhejo. — Oh! moj Jesuf! fpet moram fposnati, de fo ti le nafhi grehi tvoj teshki krish na ramo vergli, in de fo ga le nafhi grehi tako teshkiga ftorili. — O nar poterpeshljivfhi Jesuf, daj mi gnado, de se bom posihmal vfih grehov prav fkerbno va.oval, in de bom vse krishe in teshave, ktere mi po svoji boshji previdnofi poshiljash, vselej s' poterpeshljivoftjo prenashal, po tvojim sgledu. — O koga fo vfi moji krishi proti tvojimu; in vender se jih tako bojim, in jih le s' nevoljo prenasham. O Jesuf! daj mi tvojo refnizhno besedo prav premifliti, ker fi rekel: „Kdor hozhe sa meno j priti, mora sam febe satajevati, mora svoj krish nositi, in tako sa mano hoditi.“ — O moj Jesuf! daj mi tako ljubesin do terpljenja in do krisha, de ga bom

vfelej s' veseljem na ramo sadel, in rekel: Bodi zhefhen, moj krish! sakaj ti mi pravo pot sa Jesufam v' nebesa kashesh. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhefhena si Marija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

III. SHTAZION.

Jesuf pade pervizh pod krishem.

Molimo in zhaftimo te, o Jesuf! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O Jesuf! svoj teshki krish si s' veliko poterpeshljivostjo na ramo vsel, in perpravljen si bil, ga na goro Kalvarijsko nesi, de bi na-nj perbit bil. Pa tvoja zhloveshka natora je omagala; oflabljen od toliko prelite kervi se she ne moresh vezh po konzuh der-

shati, in padesih na semljo pod svojim
 teshkim krishem. — Ali tvoji neusmi-
 ljeni sovrashniki ti nobeniga pokoja
 in odloga ne pervoshijo, in te, na
 tleh lesbijozhiga neusmiljeno bijejo,
 in s' nogami sujejo. In ti vse s' voljo
 prenesesh in poterpish. — O moj do-
 brotljivi Jesus! sakaj si vender tako
 terdo padel, de she kmalo vstati nifi
 mogel? nad kom si se tako spodtek-
 nil? — Oh, nad veliko butaro nashih
 grehov? — O strashna hudobija gre-
 hov, ker je mogel le savoljo grehov
 sveta Sin boshji toliko terpeti! — O
 nefrezhni moj napuh, savoljo kteriga
 morash ti, o Jesus, tako ponishan
 biti! O nefrezhna moja jesa in nepo-
 terpeshljivost savoljo ktere morash ti,
 o Jesus! toliko preterpeti! — Usmili
 se me, o Gospod! usmili se me, in
 daj mi ponishno in poterpeshljivo ser-
 ze, de bom prav sposnal svojo veliko
 nevrednost, in de bom v' duhu po-
 kore vse s' voljo prestal, kar mi ter-
 peti poshljesh po svoji boshji previd-
 nosti. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhefhena si Maraja . . . Zhašt bodi Bogu . . .

IV. SHTAZION.

Jesuf srezha svojo shalofno mater.

Molimo in zhaštimo te, o Jesuf! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O moj dobrotljivi Jesuf! kdor ima le kolikaj ljubeshni v' svojim serzu, lahko sapopade in obzhuti, kako velika je mogla tvoja shalost biti, kader si v' svojim nar vezhim sanizhevanji in terpljenji svojo sveto mater srezhal, ktera je savoljo terpljenja svojiga prelubeshnjiviga Šina tako grenko shalost in bolezhino v' svojim serzu obzhutila, kakor ko bi bil ojster mezh v' njenim

ferzu tizhal. — O moj Jesus! ko bi
 jest tvojo ljubeshjivo mater Marijo ta-
 ko perferzhno ljubil, kakor fi jo ti
 ljubil in jo she ljubish; in ko bi jest
 v' svojim revnim ferzu tako gorezho
 in sveto ljubeshin do tebe imel, kakor
 jo je imela in jo ima tvoja presveta
 mati: potlej bi samogel prav sapopa-
 sti in obzhutiti tvojo in njeno neisre-
 zhenost shalost in britkost. Pa greh je
 moje ferze she tako popazhil, in hu-
 dobni svet ga je tako prevsel, de nih
 prav shivo ne obzhutim, kar sta vi
 dva obzhutila, kader sta se na kerva-
 vi poti proti Kalvarii frezhalo. — Oh!
 preljubi Jesus! in dobrotljiva mati Ma-
 rija! odpustita mi, ponishno profim;
 sakaj sposnam, de le zhes nashe gre-
 he tako shalujeta, in oh! tudi zhes
 moje grehe, f' kterimi sim vaji toli-
 kokrat rasshalil! — O Jesus! o Ma-
 rija! moja nar vezhi dobrotnika! kdaj
 sta mi kaj hudiga storila, de vaji tako
 shalim? — O strashna nehvaleshnost
 mojiga ferza! Sa nar vezhi dobrote
 pa rasshaljenje povrazhujem! — — O

greh, ti nar vezhi nesrezha, zhes ktero Jesuf in Marija tolikanj shalujeta! kdaj te bom vender enkrat sapustil? kdaj te bom sazhel resnizhno sovrashtiti? kdaj bom sazhel tako zhes-te shalovati, de te nikdar vezh storil ne bom? — — O Jesuf! ti vidish! in posnash mojo slabost, de bres tebe nizh dobriga storiti ne morem; ti mi na pravo pot pomagaj; ti mi daj perferzhno shalost zhes moje grehe, in poterdi me v' mojim naprejevsetji, te nikdar vezh ne rasshaliti. — O shalostna mati Marija; profi tudi same Jesufa de mi gnado dodeli, nikdar vezh ne ponoviti njegove in tvoje shalosti f' kakoshnim radovoljnim greham. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svojji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash ... Zhes hena si Marija ... Zhaft bodi Bogu ...

V. SHTAZION.

Simon is Zirene pomaga Jesufu
krish nesti.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesuf! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O Jesuf! s' voljo si svoj krish na
rame vsel, in si ga nesel, dokler si
mogel. She padel si bil pod njim,
vender si se spet vsdignil, in si ga
she naprej nesel; pa si kmalo spet ta-
ko oflabel, de ga nifi mogel vezh
nesti. Tvoji hudobni sovrashniki te-
dej, (ne is usmiljenja, ampak le sa-
to, ker so se bali, de bi jim po poti
ne umerl, de bi te potlej nizh vezh
martrati ne mogli,) so perfilili ptu-
jiga, popotniga zhloveka, de ti je po-
magal krish nesti. — O moj Jesuf,
tudi jest, ker sim kristjan, sim pokli-
zan, svoj krish sa tabo nositi; in ti
mi shugash, zhe ne bom s' poterpesh-
ljivostjo krisha sa tabo nosil, de ne

bom sa tabo v' nebefa prifhel. — Oh! pa kako se she le smiram bojim in branim krishev in teshav; in kader se jih she vezh ubraniti ne morem; jih le s' nevoljo in f' nepoterpesbljivoſtjo prenaſham. — O Jeſuf! tako niſo delali tvoji iſvoljeni perjatli, ki se sdej v' nebefih f' teboj vefele. Krish in terpljenje ſo ljubili in sheleli, ſo vedno ſa terpljenje profili, in ſo hotli rajſhi umreti, kakor nobeniga terpljenja na ſvetu ne imeti; in vezh ko ſi jim terpeti dajal, bolj ſo ſe ti hvaleſhni ſkaſovali. — Oh, koliko meni, nevoljnimu, nepoterpesbljivimu zhloveku ſhe manka do popolnamoſti ſvetnikov! O Jeſuf! daj mi gnado, de bom poſihmal terpljenje bolj ljubil, de ſe nobeniga krisha ne bom vezh tako bal in branil, temuzh de ga bom s' voljnim ſerzam ſa tabo noſil; de ti bom ſhe zlo hvaleſhin ſa vſako perloſhnoſt, ktero mi daſh, de ſi ſamore f' terpljenjem nebefhko krono fluſhiti. Daj mi prav ſpoſnati, de vezh

ko bom tukej s' voljo preterpel, vezhi bo moje plazhilo v' nebesih. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhefhena si Marija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

VI. SHTAZION.

S. Veronika poda Jesusu potni pert.

Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O moj terpijozhi Jesus! kako ljubesnjev si smiram, in kako hvaleshin in dobrotljiv! She v' fredi svojiga terpljenja na to mislish, kako bi majhne dobrote, ki se ti skashejo, obilno povernil. — Neka bogabojezha dusha, ktera je imela usmiljenje s' teboj, ker te je vidila vfiga potniga in kervavi-

ga ti je is serzhniga usmiljenja svoj potni pert podala, in ti si jo ljubestnivo plazhal sa njeno dobroto, ker si podobo svojiga presvetiga oblizhja v' njenim pertu vtisnjeno sapustil. — O frezhna dusha, ker je sa svojo dobroto tako plazhilo prejela! — Jesuf! nedolshno jagnje boshje! s' ternjem kronani kralj vezhne zhahti! vtisni tudi v' moje serze in v' moj spomin presveto podobo svojiga kervaviga oblizhja, in svoje s' ternjem kronane glave; de bom vedno na tvoje briko terpljenje mislil, de bom v' skufshnjavah tvojo kervavo podobo pred ozhmi imel, ktera mi porezhe: „Glej, o gresnik! kaj je tvoja hudobija storila, kako je prelepi obras tvojiga nedolshniga Jesusa neusmiljeno rastergala in okervavila! kako je prelepo sveto glavo tvojiga nebeshkiga kralja s' ternjem kronala. — Nehaj, nehaj, o gresnik! od svoje hudobije, de se ti to milo oblizhje tvojiga usmiljeniga Jesusa ob dnevu strashne sodbe serdito ne pokashe!“ — Tako naj mi rezhe tvoja

sveta podoba, o Jezus! kader bom sku-
shan in v' greh sapeljevan; in naj me
ostrafhi od greha, de me greh vezhno
od tvojiga oblizhja ne odlozhi. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svo-
ji veliki milosti; in po obilnosti svojiga
usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha si Ma-
rija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

VII. SHTAZION.

Jesus pade drugizh pod krishem.

*Molimo in zhaftimo te, o Jezus! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O moj Jezus! spet leshish na sem-
lji, spet te je filna tesha tvojiga kri-
sha, in velika slabost tvojiga rasgajsh-
ljaniga trupla na tla vergla. Oh! pa
velikovezh te je neismerjena tesha na-
shih pregreh na tla poderla. — O
Jezus, nash vsigamogozhni Bog! ves

sanizhevan leshish na tleh, savershen, pohojen, s' nogami suvan! — Grosa me obhaja, kader to mislim, ker se sravin tudi spomnim, de so te ravno moji in vsi naši grehi tako neusmiljeno na tla poderli. — Oh! kaj bo per tvoji ojštri sodbi, posebno s' terdovratnim gresnikam, kateri te she smiram sanizhuje, in tako rekozh s' nogami tepta! — O Jesus, moj dobrotljivi odreshenik! varuj me pred to grosovitno nesrezho, pred terdovratnostjo, ktera na ravnost proti peklu pelje. Daj mi prav sposnati, kako strashno nevarin je stan gresnika, kateri v' tvoji gnadi ne shivi, kateri tvojo sveto gnado, ki mu jo obilno daješh, naprejevsetno sametva. Oh! tak zhalovek ravno tako hudobno ravna, kakor so tvoji nar hujshi sovrashniki storili, ker so te, ki si pod teshkim krishem padel, s' nogami suvali in teptali. — O ponishni Jesus, kateri si sa naf tako sanizhevan in savershen bil! daj mi gnado, de ne bo tvoje veliko persadevanje in terpljenje nad

menoj sgubljeno; daj mi ponishno in spokorno serze, de bom prav sposnal in se sgreval vseh svojih grehov; de bom vse sanizhevanje voljno prestal, in de bom rad s' tabo na svetu sanizhvan, de bom le v' nebefih per tebi pozheshen. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrisni mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha si Marija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

VIII. SHTAZION.

Jesuf trofhta Jerusalemske shene.

Molimo in zhaftimo te, o Jesuf! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O Jesuf! kako neisrezhena je tvoja ljubesin do nas! kako lepo se je pokasala v' zelim tvojim terpljenji!

Neisrezheno veliko si 'sa naf terpel, si bil vef rasgajshljan in f' ternjem kronan, in si s' veliko teshavo svoj leshki krish, in s'he teshji butaro nashih grehov nesel, in si shel k' strashni smerti. In per v'fim svojim neisrezhenim terpljenji nifi nobeniga trosh-ta iskal in imeti hotel. Sato si Jerusalemkim shenam, ktere so te milovale in se jokale, rekel: „Ne jokajte zhes-me, ampak jokajte same zhes-se in zhes svoje otroke.“ — O moj preljubesnjivi Jesus! ti vezhna ljubeshin! ref bi imeli mi le sami zhes-se in zhes svoje hudobne pregrehe jokati in shalovati; pa daj mi vender gnado, de bom tudi zhes-te jokal, in tvoje britko terpljenje obshaloval; daj mojim ozhem spokorne solse, de bom v'grenkosti svojiga serza vse svoje leta pred tabo premislil, in sposnal, de je le greh edini urshoh v'figa tvojiga terpljenja. — Pa kaj pomaga, o moj Jesus! zhe s'he tako shalujem in jokam zhes tvoje britko terpljenje, zhe pa greha delati ne neham, savoljo kteriga

si vse svoje terpljenje preстал. — Moj
Jesuf! sdej je terdno sklenjeno, de se
hozhem posihmal greha in vse gresih-
ne perloshnosti bolj varovati in bati,
kakor nar vezhi nefrezhe, de ne bom
v' peklenfskim bresnu preposno objo-
koyal, de fim tako nehvaleshin in ter-
dovratin bil. — O Jesuf! milostlivo se
tudi na-me osri, kakor si se oserl na
Jerusalemske shene, in me poterdi v'
mojim naprejevsetji f' svojo mogozhno
gnado. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svo-
ji veliki milosti; in po obilnosti svojiga
usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha si Ma-
rija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

IX. SHTAZION.

Jesuf pade tretjizh pod krishem.

*Molimo in zhaštimo te, o Jesuf! sa-
kaj škosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O preljubi Jesuf! she tretjizh te vidim na tla paſti pod veliko tesho tvojiga krisha. — Oh! koliko grosovitnih bolezhin si ohzhutil per vsakim padzu! Kako globoko se je tvoja ternjeva krona v' tvojo sveto glavo sasadila! kako strashno so se tvoje bolezhne rane ponovile! kako obilno je tekla tvoja presveta kri, kader si padel na terdo kamnje! — In kako neufmiljeno so te potlej tvoji hudobni soyrashniki na tleh tolkli, suvali in phali, dokler nisi s' veliko tesho spet vstal. — Oh, nedolshno jagnje boshje! med kakofhne divje volkove si prishlo! — Strah in grosa me obhaja, kader te premishljujem na tleh leshijozhiga, ker mi vest glasno sprizhuje, de so le

nafhi tako pogostni padzi v' greh ur-
 shoh, de ti tolikokrat pod grosovitno
 tesho svojiga krisha padesh! — Oh,
 kako strashno smo vender hudobni in
 preslepljeni, zhe she v' greh pervoli-
 mo ali v' grehu ostanemo, desiravno
 hudobijo greha dobro sposnamo! —
 O vsigamogozhni in pravizhni Bog!
 kakoshno strashno rajtingo bosh sodni
 dan s' terdovratnimi gresniki der-
 shal, kateri per vsm svojim sposnanji
 vender she smiram v' svoje stare pre-
 grehe nasaj padajo, in tedej ravno
 tako hudobno ravnajo, kakor ko bi
 tvoje bolezhne padze smiram ponavlja-
 li. — O Jesus! s' shalostnim serzam
 padem ves sgrevan k' tvojim nogam,
 in te ponishno profim, odpuisti mi vse
 moje padze v' greh, in obvaruj me
 pred strashno dushno slepoto, pred
 terdovratnostjo, de neham greshti pre-
 din she sadnjo gnado savershem, po
 kateri ne bo nobene vezh; de te res-
 nizhno iskati sazhnem, dokler se she
 najti dash; de ne bom nekdej tistiga
 strashniga glasa od tebe slishal: „Jest

te ne posnam!“ — O moj dobrotljivi Jesuf! premagaj moje terdovratno serze s' svojo vfigamogozhno gnado. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zheskena fi Marija . . . Zhasht bodi Bogu . . .

X. SHTAZION.

Jesufa slezhejo, in mu grenkiga sholzha piti dajo.

Molimo in zhashtimo te, o Jesuf! sakaj skosi svoj s. krish fi svet odreshil.

O Jesuf! kako grosovitne bolezhine in veliko framoto fi prestal, in kakoshno grenkost obzhutil, ko so tvoji neusmiljeni in nesramni sovrashniki tvoje oblazhila is tebe potegnili, in ti grenkiga sholzha piti dali. Tvoje

nedolshno truplo je od neusmiljeniga gajshljanja vse kervavo bilo, tvoje oblazhilo se je povsod na tvoje kervave rane persushilo, in kader so ga s' tebe stergali, so se tedaj vse tvoje rane po tvojim rasgajshljanim shivotu spet ponovile! — Oh, moj Jesus! kakoshne neisrezhene bolezhine si takrat prestal, in kakoshno framoto! — O Jesus! kakoshno strashno shtrafingo si takrat sa vse tiste prestati mogel, kteri nizhemerne oblazhila nosijo, in v' nezhistosti, v' nesmernosti in poshreshnosti shive. — O Jesus! kolikokrat sim tudi jest v' tih gerdih grehah shivel, savoljo kterih si mogel ti tolikanj framote in grenkosti prestati. — Per s' kerstu sim obljubil, de se hozhem v' simu napuhu, v' simu nizhemernosti in v' simu sapeljivimu noterdajanju hudobniga duha odpovedati; dobro vem, de je napuh in nizhemernost prvi naglavni greh, tudi dobro vem, de so nezhistost, nesmernost in poshreshnost naglavni smertni grehi; in vender me moja vest toshi savoljo teh grehov. — O moj Je-

suf! uzhišh naš, de Bog le ponishnim
svojo gnado daje, napuhnjenim pa se
soper stavi; in de nezhišniki in nes-
merniki ne bodo erbali nebeshkiga
kraljestva; perferzhno te tedaj prošim,
daj mi zhišto in ponishno serze, de
se bom vsi nizhemernosti odpovedal,
nad ktero se peklenška hudoba s' ve-
likim veseljem pase, in pomagaj mi,
de bom vedno sam sebe satajeval in
premagoval; de k' tebi pridem v' vezh-
no nebeshko kraljestvo. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svo-
ji veliki milosti; in po obilnosti svojiga
usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe našh . . . Zhefhena si Ma-
rija . . . Zhašt bodi Bogu . . .

XI. SHITAZION.

Jesusa na krish perbijejo.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O dobrotljivi Jesus! neisrezhena je tvoja ljubestin do nas nevrednih gresnikov, kateri le tvoje pravizhne shtrafinge, ne pa tvojih dobrot, saflashimo. — Koliko si is sgolj ljubestni do nas terpel! Kdo samore neisrezhene bolezhine sapopasti, ktere si takrat prestati mogel, kader so te neusmiljeni Judje s' sheblji na krish perbijali! Tvoje sveto truplo je bilo she pred vse kervavo, rasgajshlano in ranjeno, de ni bilo vezh sdraviga uda na njem. In sdej te hudobni Judje neusmiljeno na krish vershejo, raspnejo s' vso mozhjo tvoje roke in noge, de hozhejo vse kite in shile po tebi popokati, in perbijejo tvoje dobrotljive roke in noge s' sheblji na krish, de vsak udariz grosovitno po

vſih udih obzhutiſh. — — Oh! pa kaj govorim le od Judov, de ſo ti oni tako hudo ſtorili; ſam na-ſe pa ne pomiſlim, de tudi jeſt ſ' tabo niſim nizh boljſhi ravnal, kader koli ſim greh delal, in te tako vnovizh krishaſh. — O moj krishani Jeſuf! le naſhi grehi ſo tiſti ſheblji, kateri ſo tvoje ſvete roke in noge prebodli, in tiſto kladvo, ktero ti je take groſovitne udarze dajalo. — O Jeſuf! ſdej mi je iſerza ſhal, de ſim tako hudobno ravnal, in tebe, nedolſhniga Jeſuſa, tako neuſmiljeno martral. O daj mi ſvojo ſveto gnado, de ti bom poſihmal ſ' bogabojezhim ſhivljenjem in ſ' lepimi zhednoſtimi toliko veſelja ſtoril, kolikor ſim te popred ſ' pregreſhnim ſadershanjem raſſhalil. Premagaj ſ' ſvojo ſveto gnado mojo hudobno voljo, ktera ti tolikokrat ſoperſtoji; perbi jo na ſvoj ſ. krish, de bo moja volja ſmiram ſ' tvojo voljo ſklenjena. O moj Jeſuf; ne moja popazhe-
na, ampak tvoja preſveta volja naj ſe vſelej ſgodi. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash ... Zheskena si Marija ... Zhaft bodi Bogu ...

XII. SHTAZION.

Jesuf je povishan in umerje na krishi.

Molimo in zhaftimo te, o Jesuf! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O Jesuf, nedolshno jagnje boshje! saklano sa naf greshnike! — O vezhni pravizhni Bog! Oh, kje se snajdesh! — Na krishi, med dvema rasbojnikama! — Vfigamogozhni kralj vezhne zhafti! je to tedaj tvoj tron! — Res, to je tron tvoje neisrezhene ljubeshni; sgolj ljubeshin te je na ta tron povsdignila, in sgolj ljubeshin na tem tronu she v' sadnjih urah svojiga shiv-

ljenja skasujesh. — V' grosovitnih in neisrezhenih bolezhinah si visel na s. krishi, in vender si she nje ljubil, kateri so ti take bolezhine delali, in si sa-nje Boga profil; si obljubil spokornimu rasbojniku Dismasu nebeski raj; si preskerbel sa svojo shalostno mater in sa svojiga nar ljubshiga uzhenza; si nam lepe sglede terdniga saupanja, voljniga poterpljenja, in popolniga isrozhenja v' boshjo voljo she v' sadnja⁴ urah dal, in tako si svoje presveto shivljenje sklenil. — O Jesus, moj usmiljeni odreshnik! kako milo visish na s. krishi, ves ranjen in kervav; tvoje serze je prebodeno, tvoja sveta glava je nagnjena v' snamnje tvoje pokorshine do nebeskiga Ozhetta, in tvoje ljubeshni do nas ubogih greshnikov! — O Jesus! koliko si same storil! Kaj hozbesh tedej, de jest sa-te storim? — Oh! moj krishani Jesus! dobro sastopim, kaj mi troje blede usta govore: „Sapu⁴sti, o greshni zhlovek, kateri si me na ta strashni krish perbil, sapu⁴sti

she enkrat svoje gerde grehe, sapusti pregrešne perlošnosti, sapusti nevarne kraje, sapusti hudobno družino, in stopi k' meni na krish, in tukej krishaj svoje meso, svoje grehe in hude shelje, in na krishi odmri svetu, de bošh s' mano shivel v' nebesih.“ — Tako o krishani Jesus! mi s' krisha govorish. — Gotovo, moja refnizhna volja je, vse to na tanko dopolniti, zhe mi ti s' svojo gnado pomagash. Satorej te profim, o Jesus! osri se milostlivo na-me s' svojiga krisha, isrozhi me tudi svoji ljubesnivi materi Marii, de te bo she ona sa-me profila, ker je njena prošnja tako mogozhna in tebi dopadljiva; de tako s' tvojo gnado in po njeni prošnji v' družino tvojih isvoljenih pridem. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhefhena si Marija . . . Zbast bodi Bogu . . .

XIII. SHTAZION.

Jesusa s' krisha snamejo, in ga v' narozhje njegove shalofne matere poloshe.

Molimo in zhaštimo te, o Jesus! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O Marija, moja preljuba mati! v' morje britke shalosti te vidim vtopljeno! Vsa objokana sedish pod kervavim krishem, svojiga vfiga ranjeniga, mertviga Jesusa dershish v' narozhji, ojster mezh neisrezhene shalosti tizhi globoko v' tvojim serzu. — O, kdo je vse te neisrezhene shalosti kriv! — Oh, kdo drugi, kakor le spet greh! — Sares, le greh je Jesusa martal, krishal in umoril; le greh je tvoje nedolshno serze s' ojstrim mezhem prebodil. — O Marija, shalostna mati Jesufova! s' tabo shelim vedno shalovati zhes smert nedolshniga Jesusa, ktero je prestati mogel savoljo

naših hudobij; s' tvojimi obilnimi
 solami sklenem tudi jest svoje solse,
 ti, o Marija! jih svojimu ljubimu Je-
 susu v' ofer pernesi. — O Marija, ma-
 ti nedolshna! nikoli nisi nobeniga gre-
 ha na sebi imela, vender tako milo
 jokash in shalujesh zhes Jesufovo smert;
 oh, kolikanj bolj bi imel jest jokati
 in shalovati, ker sim savoljo svojih
 grehov njegoviga britkiga terpljenja,
 in njegove grenke smerti kriv! O
 Marija, dobrotljiva pomozhniza! pro-
 si sa-me usmiljeniga Jesusa, de mi
 resnizhno sgrevano serze da, de bom
 vse svoje storjene hudobije vedno v'
 svojim serzu obshaloval in objokoval.
 O presveta deviza! sprosi mi gnado,
 de ne bom nikdar vezh Jesusa s' svo-
 jimi grehi krishal, temuzh de ga bom
 s' svestim dopolnovanjem vsih njego-
 vih sapoved, in posebno s' vrednim
 prejemanjem s. sakramentov smiram
 shiviga v' sebi ohranil. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svo-
 ji veliki milosti; in po obilnosti svojiga
 usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhefhena fi Ma-
rija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

XIV. SHTAZION.

Jesuf je v' grob poloshen.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O moj usmiljeni Jesus! is zeliga
ferza se ti sabvalim sa vse tvoje terpljen-
je, ktero si sa-me prestal, de si me
od vezhniga pogubljenja odreshil. Neis-
rezheno veliko si sa-me storil is sgolj
ljubesni do mene in vsih ljudi. Štrah
in framota me obide, kader pomislim,
kako malo jest is ljubesni do tebe sto-
rim. — Kader tvoje britko terpljenje
in strashno smert premishlujem, kte-
ro si savoljo nashih grehov prestal; se
mi greh tako hudobin sdi, de mislim,
de ne bom nikdar vezh greshil. Oh,
pa kako kmalo me svet spet smoti,

kako kmalo posabim na tvoje britko terpljenje in na vse svoje sklepe, in kmalo je spet greh storjen. — O moj Jesuf! vtisni svoje britko terpljenje tako globoko v' moje serze, de ga bom vedno premishljeval, in de bom is tega premishljevanja smiram bolj in bolj sposnal, kako hudobin je greh, ker si le savoljo nashih grehov mogel toliko terpeti. Daj mi gnado, moj Jesuf! de bom dobre naprejšetja, te-re sdej per obiskanji in premishljevanji s. krisheviga pota delam, tudi v' djanji dopolnil, de se bom tudi jest tistiga velikiga dobizhka vdeleshil, kteriga so vselej bogabojezhe dushe is poboshniga obiskanja s. krisheviga pota sadobile. —

O moj dobrotljivi, v' grobu leshijozhi svelizhar! poloshi se tudi v' moje serze, kakor si bil poloshen v' grob, in v' mojim serzu pozhivaj, vedno v' mojim serzu ostani s' svojo gnado in s' svojo ljubesnijo. Posebno pa, moj Jesuf! kader neisrezhenno veliko frezho imam, de te smem prejeti v'

presvetim sakramentu, takrat ti sam moje serze ozhisti in perpravi, de bo napolnjeno s' lepimi zhednostimi, kakor so bogabojezhe dushe tvoj zhasitljivi grob s' dragimi, lepo dishezhimi rezhmi napolnile. Dodeli mi pa tudi, o Jesuf! gnado, de bo moja dusha sadnjo uro s' tabo sklenjena, s' tvojim presvetim reshnjim Telesam prevedena is tega sveta se lozhila. — O moj Jesuf! tvoj hozhem biti shiv in merjev! tvoj hozhem biti takej in tamkej in vekomaj. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrisli mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zheshehena si Marija . . . Zhasit bodi Bogu . . .

Premišljevanje po obiskanji s.
krisheviga pota.

Jesus pravi:

Premišli, o kristjan! ali bi te bil
ješt bolj ljubiti, ali is ljubesni do te-
be kaj vezh storiti samogel, kakor sim
storil? Is sgot ljubesni sim te, o gresh-
nik! v' zhloveshki natori s' bolezh'na-
mi iskal, sim veliko kervavih stevinj
sa teboj storil, sim zhes tvoj terni
stan milo jokal; saref, is ljubesni do
tebe sim zlo svoje shivljenje sa-te dal,
in sim na krishi do sadnje kaplje sa-
te svojo kri prelil, le sato, de bi ti
in zeli svet pogubljen ne bil. In ven-
der se svet od mene prozh obrazha,
in tolikanj kristjanov hiti bres sadersh-
ka proti peklenškemu bresnu, kakor
ko bi ješt zlo nizh sa njih vezhno
svelizhanje terpel ne bil! — Oh, to
me bolj boli, kakor vse martre in bo-
lezhine na krishi. —

Oh, kaj pomaga vse moje safra-
movanje, ktero sim s' ponishnostjo pre-

nefel, zhe se pa grešnik škosi napuh in nezhimernost vezhniga pogubljenja dolshan stori! Kaj pomaga moja uboshnost, ktero fim radovoljno terpel, zhe pa grešnik škosi lakomnost vezhne nebeshke shaze sgubi! — Kaj pomaga moje neisrezhenó terpljenje, moje velike bolezhine, moja britka smert, ktero fim is ljubesni in pokorshine do svojiga nebeshkiga Ozheta, in is usrljenja do grešnika prestal; zhe pa grešnik v' posvetnim in pregresnim veselji shivi, savoljo kteriga bo v' vezhni ogenj vershen! — Oh! neumerjozha dufha, ktero fim s' svojo lastno kervjo tako drago odkupil, ktero fim tako dolgo ifkal, ktero fim tako serzhno ljubil; ta ima tedej peklenfki hudobi v' vezhno martranje isdana biti? — — Oh! to me bolj boli, kakor vse moje terpljenje.

Šposnaj vender enkrat, o grešnik! svoj shalostni in objokovanja vredni stan! Šposnaj mojo ljubesin in svojo hudobijo, in sazхни objokovati svoje grehe, dokler samoresh she odpu-

shenje sadobiti, de ne bosh perfiljen, jih nekda v' peklenškim bresnu bres vsiga saflushenja vezhno objokovati. — Zhe se sdej k' meni nasaj podash, o gresnik! zhe svoje grehe sapustish, is serza obshalujesh in se jih sgrevash, in v' resnizhni pokori shiveti sazhnesh; ti bodo vsi tvoji grehi odpustheni! bosh pred vezhnim pogubljenjem obvarovan, moje terpljenje ti bo k' vezhanimu svelizhanju, moja smert k' vezhnimu shivljenju pomagala. Amen.

Ljubi moj kristjan! sdej ti pa she perporozhim, de v' svetim postnim zhasu tudi rad terpljenje Kristusovo, (pasion) beri, sakaj v' terpljenji Kristusovim se najde vse popifano, kako je on sa nas nevredne gresnike terpel. — Pa ni sadoosti, de bi bres premisljika tje naprej bral; ampak pozhasi beri, in premishljuj sra-
vin Kristusovo terpljenje. To premishljevanje je flehernimu kristjanu grosno koristno; le poslushaj, kako zerkveni uzheniki od tega uzhe. S. Avgushtin pravi: „Ena fama sol-siza, ktero v' premishljevanji Kristusoviga terpljenja preltjesh, je pred Bogam vezh vredna, kakor boshja pot v' Jerusalem, in kakor post

ob sühim kruhu škosi zelo leto.“ — In f. Bouaventura pravi: „O keršhanška duša: zhe hozhešh od ene keršhanške zhednosti do druge priti, in boshjo gnado v' sebi pomnoshiti; premišljuj vsak dan Kristusovo terpljenje: sakaj boljshiga perpomozhka, de v' keršhanških zhednostih naprej pridemo, in gnado boshjo v' sebi pomnoshimo, nobeniga ni, kakor je premišljevanje terpljenja Jesusa Kristusa.“ — Glej tedej, moj kristjan! kaka dobro je, terpljenje usmiljeniga Jesusa vezhkrat premišljivati, posebno pa v' postu; sakaj to je spokajni zhaš, kteri nam je od f. zerkve ravno v' to odložhen, de bi premišljevali, koliko je Sin boshji savoljo naših grehov terpel, de bi tedej svoje grehe obshalovali, in milostlivo odpushtenje od Boga sadobili. Beri in premišljuj tedej, moj kristjan! zhe sizer ne utegnešh, vsaj vsako postno nedeljo nekoliko is terpljenja Kristusoviga, (ktero najdešh v' evangelfkih bukval) in med tednam premišljuj kar v' nedeljo berešh. — Zhe imash perloshnost, tudi drugim terpljenje Kristusovo beri v' postu, de ga bodo tudi taki, ki ne snajo brati, lahko premišljevali. Tvoj dobrotljivi Jesuf te bo sa to obilno plazhal.

LITANIJE

od štirih poslednjih rezhi.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Ozhe is nebes, vsigamogozhni

Bog,

Sin, vsiga sveta reshnji Bog,

Duh, resnizhni Bog,

Trojiza, en sami Bog,

Marija, mati boshja,

Joshef, shenin prezhiste devi-

ze Marije,

Pavl,

Hilarijon,

Hieronim,

usmili se sa nas Boga
nas!
prosi!

Vsi sveti pušhavniki in spokorniki, sa
naš Boga profite!

Š. Magdalena, }
Š. Barbara, } sa naš Boga profi!

Vse svete spokornize in marternize, sa
naš Boga profite!

Vsi svetniki in svetnize boshje, sa naš
Boga profite!

De bomo gotovo mogli umreti,
De bomo ob zhasu smerti mogli
vse posvetne rezhi sapuštiti,
De ne vemo ure ne dneva svoje
smerti,

De je na dobri smerti vse leshezhe,
De po smerti ne bomo vezh zhasa
imeli, se spreoberniti,

De smo vsaki zhas v' nevarnosti
umreti,

De bi imeli smiram k' smerti per-
pravljeni biti,

De ne smemo nikdar svojiga spre-
obernjenja na smertno uro od-
lašhati, ker bomo morde nagle
smerti umerli,

De ne smemo nikdar svojiga spre-
obernjenja na smertno uro od-

daj nam to prav premišliti, o Jesuši!

lafhati, ker ne vemo, zhe bomo
 takrat gnado se spreoberniti imeli,
 De po smerti pride prezej posebna
 sodba,
 De bomo mogli od vsiga svojiga
 djanja in nehanja odgovor dati,
 De per sodbi ne bo nobeni isgo-
 vor nizeh veljal,
 De nas bosh ti sodil, ki vse vesh,
 tudi nashe nar skrivnishi misli,
 De nas bosh ti sodil, ki si nefkonzh-
 no svet in pravizhen,
 De nas ne bosh po shegah sveta, am-
 pak po postavah svete vere sodil,
 De je en sami smertni greh sadošti,
 nas vezhno pogubiti, zhe ga ne-
 spokorjeniga k' sodbi pernefemo,
 De nas savolj tistih grehov ne bosh
 sodil, ki se jih bomo na tem
 svetu resnizhno spokorili,
 De nas bosh na konzuh sveta vse skup
 ozhitno sodil,
 De bo prezej po posebni sodbi na-
 sha dusha shla, kamor bo obsojena,
 De bomo k' vezhnimu terpljenju
 obsojeni, zhe le v' enim samim

daj nam to prav premisliti, o Jesufi!

nespokorjenim smertnim grehu
k' sodbi pridemo,
De nam ti sam pravish, de je v'
peklu vezhni ogenj,
De je terpljenje v' peklu tako strash-
no, de ga nikdar noben zhlovek
popolnoma sapopasti ne more,
De je terpljenje v' peklu bres vfi-
ga konza,
De ko bo sto tavshent milijonov let
p'eteklo, ne bodo pogubljeni v'
peklu she nizh blishej konza njih
terpljenja, kakor od sazhetka,
De ko bo toliko milijonov let pre-
teklo, kolikor je prahu in peska,
listja in trave na semlji, bodo
pogubljeni v' peklu she smiram
zelo vezhnost terpeti imeli,
De pogubljeni v' peklu bres prene-
hanja in bres polajshanja terpe,
De pogubljeni v' peklu bres vfiga
upanja, kdej reshni biti, terpe,
De dobro vedo in smiram v' to mi-
slijo, de je njih terpljenje vezhno,
De jim je neisrezheno shal, de so
se sa kratko greshno veselje v'
vezhno terpljenje perpravili,

daj nam to prav premisliti, o Jesus!

De jim je neisrezheno shal, de so
se kratkiga terpljenja pokore bolj
bali, kakor vezhniga peklenfki-
ga terpljenja,

De je vse njih shalovanje in joka-
nje preposno in saſtonj,

De se nam ni nobene rezhi bolj ba-
ti, kakor ſmertniga greha, ker
naſ ſmertni greh vezhniga terp-
ljenja vredne ſtori,

De ſi vſim tiſtim, ki ſe greha bo-
je in varujejo, in po kerſhansko
ſhive, nebefhko veſelje obljubil
in perpravil,

De je nebefhko veſelje vezhno in
neſapopadljivo veliko,

De nobeno oko ni vidilo, nobeno
uho ni ſliſhalo, nobeno ſerze ob-
zhutilo, kakofhino veſelje ſi is-
voljenim v' nebefih perpravil,

De iſvoljeni v' nebefih Boga gledajo,
in v' tem ſvoje nar vezhi veſelje
najdejo,

De je nebefhko veſelje preſveto in
ſmiram novo,

daj nam to prav premifliti, o Jeſuf!

De je nebeshko veselje prezhisto
in stanovitno, bres vse grenko-
sti in bres prenehanja,

De svelizhani v' nebesih svoje ve-
selje bres strahu in skerbi vshi-
vajo, ker po boshjim rasode-
nji vedo, de je njih veselje vezh-
no in nespremenljivo,

De nam hozhesh sa kratko persa-
levanje in premagovanje vezh-
no plazhilo v' nebesih dati,

De nam hozhesh sa kratko terp-
ljenje pokore vezhno nebesh-
ko veselje dati,

Bodi nam milostljiv, sanesi nam, o Jesuf!

Bodi nam milostljiv, uflislihi nas, o Jesuf!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jese,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od nesrezhne in neperpravljenе
smerti,

Od skušnjav hudobniga duha v'
sadni uri,

Od prevelikiga strahu smerti,

Od obupanja v' smertni uri,

daj nam to prav premisliti, o
Jesuf!

refsi nas, o Jesuf!

Ob dnevu sodbe,
Od nesreznih sodbe,
Od preostre sodbe,
Od sodbe brez usmiljenja,
Od vezhniga pogubljenja,
Od vezhniga ognja, kteriga si hudobnimu duhu in vsim njegovim angeljem perpravil,
Od nesapopadljiviga in neskonzniga terpljenja v' peklu,
Od nesreznih drushine hudobnih duhov,
Po neskonznim saflushenji svojiga terpljenja in svoje smerti,
Po svoji neskonzni milosti,
Ubogi gresniki,
De nam sanesesh,
De nam odpustish,
De nas k' pravi pokori perpeljesh,
De nam gnado dash, se dobro k' smerti perpraviti,
De nam gnado dash, se vsih grehov spokoriti, preden umerjemo,
De nam gnado dash, na konzu nashiga shivljenja svete Sakramente vredno prejeti,

refhi nas, o Jesusi!

te profimo, uslišhi nas!

De nam gnado dash, v' terdni veri, v' stanovitnim saupanji in v' gorezhi ljubeshni umreti,

De nam dodelish, v' tvoji sveti gnadi umreti,

De nam gnado dash, se tvoje sodbe bolj bati, kakor sodbe posvetnih ljudi,

De nam gnado dash, se prav sposnati in same sebe soditi, de neperpravljeni k' sodbi ne pridemo,

De nam gnado dash, nikdar svojiga blishniga ne soditi, de sami oblojeni ne bomo,

De nam gnado dash, usmiljenim biti, de sodba bres usmiljenja zhes nas ne pride,

De nas ob dnevu sploh sodbe na svojo desno stran postavish,

De nas na vezhno spred svojiga oblizhja ne savershesh,

De nas vezhniga peklenfkgiga terpljenja obvarujesh,

De nas na tem svetu sa nashe grehe pokorish in terpeti pustish, in nam na unim svetu sanefesh,

te profimo, uslishi nas!

De nam gnado dasih, vse terpljenje
na svetu poterpesljivo in v' du-
hu pokore prestati, de vezhni-
mu terpljenju odidemo,

De nam gnado dasih, prav sposna-
ti, de vse terpljenje tega sveta
ni zlo nizh proti terpljenju, kte-
riga sa svoje grehe saflushimo,

De nam gnado dasih, prav sposnati,
de nas she en sami smertni greh
vezhniga terpljenja v' peklu vred-
ne stori,

De nashe misli k' nebeshkim she-
ljam povsdignesh,

De nam po smerti vezhno veselje
v' nebesih dodelish,

De nam po svojim neskonzhnim sa-
flushenji gnado dasih, te vezhno
v' nebesih gledati in vshivati,

De nam gnado dasih, vse posvetno
veselje sanizhevati, de vezhniga
veselja nebeshkiga ne sgubimo,

De nam gnado dasih, nebeshko
veselje bolj sheleti, kakor vso
frezho in vse bogastvo tega
sveta,

te profimo, uflifhi nasi!

De vřim duřham v' vizah vezhni mir
in pokoj dodeliřh, te profimo, u-
fliřhi nař!

De nař uřliřhiřh, te profimo uřliřhi
nař!

Jagnje bořhje, ki grehe řveta odjem-
ljeřh, sanefi nam, o Gořpod!

Jagnje bořhje, ki grehe řveta odjem-
ljeřh, uřliřhi nař, o Gořpod!

Jagnje bořhje, ki grehe řveta odjem-
ljeřh, uřmili ře nař, o Gořpod!

Kriřte, řliřhi nař!

Kriřte, uřliřhi nař!

Gořpod, uřmili ře nař!

Kriřte, uřmili ře nař!

Gořpod, uřmili ře nař!

Ozhe nařh . . . Zheřhena ři Ma-
rija . . .

MOLITEV.

O Jeřuf! kteri ři řa nař na řve-
tim kriřhi umerl, profimo te, dař
nam gnado, de nař řmert neperprav-
ljenenih ne najde, de řrezhno v' tvoji
ljubesni in prijařnořti umerjemo. O

Jesuf! našh prihodnji sodnik, bodi nam milostljiv, kadar pridemo pred tvoj sodnji stol; odverni svoje oblizhje od našh grehov, sakaj zhe hozhesh vse naše pregrehe na tanko soditi, o Gospod! kdo bo obstal! In zhe bo pravizhni per tvoji sodbi komaj obstal, kaj bo s' nami gresniki, zhe nam ne sanesesh. Profimo te po tvojim neskonzhnim saflushenji, sanesi nam in odpusti nam naše grehe; ne stori s' nami po našh hudobijah, ampak po svojim neskonzhnim usmiljenji; ne savori nas na vezhno spred svojiga oblizhja v' peklenško terpljenje, kteriga smo tolikokrat saflushili; ne savori dela svojih rok, ampak usmili se svojih slabih stvari, sa ktere si svojo presveto kri prelil. — O Jesuf! ozhisti naše serza v' svoji presveti reshnji kervi, vshgi prezhisti ogenj boshje ljubeshni v' našh serzih, in daj nam gnado, tako shiveti, de po smerti vezhno shivljenje sadobimo, kteriga si vsim tistim perpravil, ki te ljubijo. Amen.

LITANIJE

**od Jesuſoviga ſhivljenja,
terpljenja, od ſmertí vſta-
jenja, in v' nebo hoda.**

Gospod, uſmili ſe naſ!

Kriſte, uſmili ſe naſ!

Gospod, uſmili ſe naſ!

Kriſte, ſliſhi naſ!

Kriſte, uſliſhi naſ!

Ozhe iſ nebeſ, vſigamogozhni Bog,
ſin, vſiga ſveta reſhnji Bog,
ſ. Duh, reſnizhni Bog,
ſ. Trojiza, en ſami Bog,
Jesuſ, vezhna reſniza, modroſt in
dobrota,
Jesuſ, Beſeda Ozheta, ki je ſa naſ
zhlovek poſtala,

uſmili ſe naſ!

Jesuf, ki te je angelj Gabriel Marii
 devizi osnanil,
 Jesuf, ki te je Marija, prezhišta
 deviza, v' shtali rodila,
 Jesuf, ki so te v' jaslih pastirji molili,
 Jesuf, ki si bil v' tempelnu sa naš
 Bogu darovan,
 Jesuf, ki so te modri is jutrajne
 deshele iskali, nashli in molili,
 Jesuf, ki sta Marija in Joshef s'
 tabo v' Egiptovsko deshelo sbej-
 shala, ker te je Herodesh umo-
 riti hotel,
 Jesuf, ki si bil svojim starishem
 pokoren,
 Jesuf, ki si od mladosti smiram v' to
 mislil, kar je bilo tvojimu Ozhe-
 tu v' zhaft in nam v' svelizhanje,
 Jesuf, ki te je s. Janes kerstnik v'
 Jordanu kerstil, in s. Duh v' pu-
 shavo peljal, kjer te je hudobni
 duh skušhal,
 Jesuf, ki si s' svojim svetim shiv-
 ljenjem in svelizhanskim na-
 ukam ljudi v' boshji postavi
 poduzhil,

ufmili se naši!

Jesuf, ki si svoj sveti nauk s' velikimi zhudeshi poterdoval,
Jesuf, ki si se na gori Tabor spremeni,
Jesuf, ki si nekte dni pred svojo smertjo zhastitljivo, kakor kralj, v' Jerusalem perjesdil,
Jesuf, ki si se tako dalezh ponishal, de si svojim uzhenzam noge vmil,
Jesuf, ki si svoje uzhenze do konca ljubil,
Jesuf, ki si per sadnji vezherji, is nesapopadljive ljubeshni do nas, sveto reshneje telo postavil,
Jesuf, ki si na oljski gori v' smertnih teshavah kervavi pot potil,
Jesuf, ki te je Judesh tvojim sovrashtnikam prodal in isdal,
Jesuf, ki so te vsi tvoji uzhenzi sapustili,
Jesuf, ki te je Peter trikrat satajil,
Jesuf, ki si bil od eniga sodnika do drusiga peljan, in povsod krivizhno toshen,
Jesuf, ki so krive prizhe soper tebe sprizhevale,

ufnili se nas!

Jesuf, ki so te krivizhni sodniki k' nar
 hujshi smerti na krishi obsodili,
 Jesuf, ki so ubijavza Barrabata bolj
 obrajtali kakor tebe,
 Jesuf, ki je tvoje lastno ljudstvo,
 kterimu si tolikanj dobra storil,
 soper tebe vpilo, de naj te krishajo,
 Jesuf, ki si bil neusmiljeno gajshlan
 in s' ternjem kronan,
 Jesuf, ki si vse sanizhevanje svojih
 sovrasnikov voljno preterpel,
 Jesuf, ki si svoj teshki krish na
 svojih kervavih ramah na goro
 Kalvariijo nesel,
 Jesuf, ki si na gori Kalvarii flezhen,
 na krish perbit in v' sredo med
 dva rajsbojnika postavljen bil,
 Jesuf, ki si na krishi sa svoje sov-
 rashnike molil, in spokornimu
 desnimu rasbojniku sveti raj ob-
 ljubil,
 Jesuf, ki si bil s' jesiham in shol-
 zhem napajan,
 Jesuf, ki si svojo shalostno mater s.
 Janesu, in s. Janesa svoji mate-
 ri isrozhil,

usmili se nas!

Jesuf, ki si na krishi v' takih te-
shavah bil, kakor ko bi bil od
svojiga Ozheta sapufhen,
Jesuf, ki si vse, kar je bilo od te-
be prerokovano, is pokorshine do
svojiga Ozheta, in is ljubesni do
naf, dopolnil,
Jesuf, ki si umirajozh svojiga duha
v' roke svojiga Ozheta isrozhil,
Jesuf, ki si sa naf greshnike na
krishi umerl,
Jesuf, ki je bila tvoja stran s' su-
lizo prebodena,
Jesuf, ki si is ljubesni do naf gresh-
nikovdelo nashiga odreshenja po-
polnama dokonzhal,
Jesuf, ki si naf s' svojo smertjo s' Bo-
gam spravil, in nam nebefa odperl,
Jesuf, ki je tvoja dusha, kadar je
tvoje truplo v' grobu leshalo, pred
pekel shla, svete ozhake rasveselit,
Jesuf, ki si tretji dan po svoji smerti
zhaftitljivo od smerti vstal,
Jesuf, ki si s' velikim zhudeshem
svojiga od smerti vstajenja nasho
vero popolnama poterdil,

ufmili se naf!

Jesuf, ki si shtirdeseti dan po svo-
jim od smerti vstajenji zhaštitljivo
v' nebefa shel,

Jesuf, ki sedish v' nebesih na desni
strani svojiga Ozheta, in si nash
frednik in besednik per njem,

Jesuf, ki si deseti dan po svojim
v' nebo hodu s. Duha svojim
opostelnam poslal,

Jesuf, ki bošh na konzuh sveta s'
veliko zhaštjo spet prishel, sodit
shive in mertve,

Bodi nam milostljiv, sanesi, nam o
Jesuf!

Bodi nam milostljiv, uslišhi nas, o
Jesuf!

Od vsiga hudiga,

Od vsih gresnih shelja,

Od jese, sovrashtva in vse hude volje,

Od nesrezhnih zhasov,

Od vsih dushnih in telesnih nevar-
nost,

Od vezhne smerti,

Po svojim prezhudnim vzhlovezhe-
nji in rojstvu,

Po svoji nesapopadljivi ponishnosti,

usmili se nas!

rešhi nas, o Jesuf!

Po svojim svetim kerstu,
 Po svojim postu in zhuvanji,
 Po svojim neisrezhenim terpljenji,
 Po svojim kervavim gajshlanji in
 kronanji,
 Po svoji svelizhanski smerti na krishi,
 Po svojim zhastitljivim od smerti
 vstajenji,
 Po svojim prezhudnim v' nebo hodu,
 Ob dnevu nashe smerti,
 Ob dnevu nashe sodbe,
 Ubogi greshniki,
 De se naf usmilish in nam nashe
 grehe odpuistish,
 De naf h' gorezhnosti obudish in
 naf v' dobrim poterdish,
 De nashe serza s' gnado s. Duha
 napolnish,
 De v' nashih serzih resnizhno ob-
 shalovanje grehov, pravo ponish-
 nost, in svestobo v' tvoji flushbi
 obudish,
 De naf vsiga obupanja in prevelike
 bojezhnosti obvarujesh,
 De nam stanovitno poterpeshljivost
 v' teshavah in resnizhniga duha
 pokore dash,

refhi naf, o Jesufi!

te profimo, uslishi naf o Jesufi!

De naš vseh skušnjav in ne-
varnost, in vezhniga pogub-
ljenja obvarujesh, }
De vse, ki so v' tvojim imenu }
skupaj sbrani, usliših in s' }
gnadami obdarujesh, }
De svojo sveto zerkev obvarujesh }
in povikšhah, }
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, sanesi nam, o Gospod!
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, usliši naš, o Gospod!
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, usmili se naš, o Gospod!
Kriste, sliši naš!
Kriste, usliši naš!
Gospod, usmili se naš!
Kriste, usmili se naš!
Gospod, usmili se naš!
Ozhe našh . . . Zhešhena si Ma-
rija . . .

te profimo, usliši
naš, o Jesuf!

MOLITEV.

O Jesuf, usmiljeni odrešenik sve-
ta! is s' gol ljubeshni do naš si nebesh

sapuſtil, ſi zhlovek poſtal, ſi tri in trideſet let na ſemlji v' revſhini, v' ſanizhevanji in v' velikih teſhavah ſhivel, in ſi ljudi uzhil, Bogu flushiti in ſi vezhno svelizhanje ſadobiti; in kakor ſi v' vednih teſhavah ſhivel, tako ſi tudi v' velikim terpljenji na krishi ſa naſ umerl. Is ſgol ljubezni do naſ ſi toliko terpel, is ſgol ljubezni do naſ ſi tako grenko ſmert preſtal. O uſmiljeni Jeſuf! perſerzhno ſe ti ſahvalim ſa tvojo neſkonzhno veliko ljubezen do naſ, ktere niſmo zlo nizh vredni, ker te tolikokrat s' ſvojimi grehi raſſhalimo. Odpuſti nam, o Jeſuf! po neſkonzhnim ſaflushenji ſvojiga terpljenja, in daj nam gnado, ſe v' prihodno ſkerbno vſiga greha varovati, in ſa ſvoje poprejšne grehe reſnizhno pokoro ſtoriti. Daj nam gnado, de do konza ſvojiga ſhivljenja v' vſim dobrim ſveſti oſtanemo, in po ſmerti krono vezhniga ſhivljenja ſadobimo. Amen.

LITANIJE

od vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!
Krište, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Krište, slišhi nas!
Krište, uslišhi nas!

Ozhe is nebes, vsigamogozh-
ni Bog,
Sin, vsiga sveta rešni Bog,
S. Duh, rešni Bog,
S. Trojiza, en sami Bog,
S. Marija,
S. mati boshja,
S. deviz deviza,
S. Mihael,
S. Gabriel,
S. Rafael,

} nas!
} usmili se
} sa nas Boga prosit!

Vsi sveti angelji in arhangelji, sa naš Boga profite!

Vse svete verste svelizhernih duhov, sa naš Boga profite!

S. Janes kerstnik, } sa naš Boga profi!

S. Joshef, }

Vsi sveti patriarhi in preroki, sa naš Boga profite!

S. Peter,

S. Pavl,

S. Andrej,

S. Jakob,

S. Janes,

S. Tomash,

S. Jakob,

S. Filip,

S. Jernej,

S. Matevsh,

S. Shimen,

S. Tadevs,

S. Matija,

S. Barnaba,

S. Lukesh,

S. Marka,

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, sa naš Boga profite!

sa naš Boga profi!

Vfi sveti jogri Gospodovi, } sa naf Boga
Vfi sveti nedolshni otrozi, } profite!

S. Shtefan, }
S. Lovrenz, } sa naf Boga profi!

S. Vinzenz, }
S. Fabijan in Boshtjan, }
S. Janes in Pavl, } sa naf Boga
S. Kosmaf in Damian, } profita!
S. Gervasi in Protasi, }

Vfi sveti marterniki, sa naf Boga pro-
fite!

S. Silvester, }
S. Gregor, }
S. Ambrosh, } sa naf Boga profi!
S. Avgushtin, }

S. Hieronim, }
S. Martin, }
S. Miklavsh, }

Vfi sveti shkofi in sposnovavzi, sa naf
Boga profite!

Vfi sveti uzheniki, sa naf Boga profite!

S. Anton, }
S. Benedikt, }
S. Bernard, } sa naf Boga profi!
S. Dominik, }
S. Franzishk, }

Vsi sveti mahniki in leviti, sa nas
Boga profite!

Vsi sveti menihi in pufhavniki, sa nas
Boga profite!

S. Marija Magdalena,

S. Agata,

S. Luzija,

S. Nesha,

S. Zezilija,

S. Katarina,

S. Anastasija,

sa nas Boga
profi!

Vse svete devize in vdove, sa nas Bo-
ga profite!

Vsi svetniki in svetnize boshje, sa nas
Boga profite!

Bodi nam milostljiv, sanesi nam, o
Gospod!

Bodi nam milostljiv, uflifhi nas, o
Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jese,

Od shibe potresa,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skufhnjav hudobniga duha,

refhi nas, o
Gospod!

Od jese, sovrashtva in vse hude
 volje,
 Od duha nezhistosti,
 Od treska in hudiga vremena,
 Od vezhne smerti,
 Po skrivnosti svojiga svetiga vzhlo-
 vezhenja,
 Po svojim prihodu,
 Po svojim rojstvu,
 Po svojim kerstu in svetim postu,
 Po svojim krishi in terpljenji,
 Po svoji smerti in svojim pokopu,
 Po svojim svetim od smerti vsta-
 jenji,
 Po svojim zhudnim v' nebo hodu,
 Po prihodu troshtarja s. Duha,
 Ob dnevu sodbe,
 Mi greshniki,
 De nam sanesesh,
 De nam odpustish,
 De nas k' pravi pokori perpeljesh,
 De svojo sveto zerkev vishash in
 ohranish,
 De apostolskiga pastirja in vse zer-
 kvene stanove v' svoji sveti veri
 obdershish,

refhi nas, o Gospod!

te profimo ušliffhi nas!

De sovrashnike svete vere poni-
shash,
De kristjanskim kraljem in oblast-
nikam mir in resnizhno spravo
dodelish,
De vsimu kristjanskimu ljudstvu
mir in edinost dash,
De nas vse v' svoji sveti flushbi
poterdish in obdershish,
De nashe misli k' nebeskim she-
ljam povsdignesh,
De vsim naslim dobrotnikam vezh-
ne dari dodelish,
De dushe nashe, nashih bratov,
blishnih in dobrotnikov od vezh-
niga pogubljenja reshish,
De sad semlje dash in obvarujesh,
De vsim vernim dusham vezhni
pokoj dodelish,
De nas uslishish,
Sin boshji,
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, sanesi nam, o Gospod!
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, uslishi nas, o Gospod!

le profimo, uslishi nas!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Ozhe nash . . . Zhefhena si Ma-
rija . . .

MOLITEV

pred svetim rešhnjim telesam
na altarji.

Ti si jim kruh is nebes dodelil,
Kteri vse rasveseljenje v' sebi ima.

MOLIMO.

O Bog, kteri si nam v' prezhud-
nim Sakramentu spomin svojiga terp-
ljenja sapustil; dodeli, te profimo, de
svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje
kervi tako zhaštimo, de sad tvojiga
odrešhenja vedno v' sebi obzhutimo.

Kteri shivish in kraljujesh s' Bogam Ozhetam v' edinosti s. Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

MOLITEV

sa odvernjenje vseh nadlog in nevarnost.

O vsigamogozhni vezhni Bog, Gospod, nebeshki Ozhe! poglej s' ozhmi svoje neskonzhne milosti nashe reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, ker se je sa-nje tvoj edino-rojeni Sin, nash Gospod in svelizhar Jesus Kristus, voljno dal greshnikam v' roke, in je tudi svojo drago kri na lesu svetiga krisha prelil. Po njem odverni, o milostljivi Ozhe! saflushene shibe, prizhujozhe in prihodne nevarnosti, shkodljive soperstave, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolesni, in vse shalostne revne zhase.

Rasvetli tudi in poterdi v' vsem dobrim duhovske in deshelske oblastnike, de nas bodo na vse to vishali,

kar k' tvoji boshji zhaſti, naſhimu svelizhanju, miru in frezhi vſiga kriſtjanſtva tekniſti ſamore. Dodeli nam, o Bog vſiga miru! pravo edinost v' veri bres vſiga raſderka in lozhitve. Preoberni naſhe ſerza k' pravi pokori in k' pravimu poboljſhanju naſhigã ſhivljenja. Vſhgi v' naſ ogenj ſvoje ljubezni, daj nam gorezhe ſhelje po vſi pravizi, de bomo kakor pokorni otrozi v' ſhivljenji in v' ſmertu tebi prijetni in dopadljivi.

Profimo tudi, kakor ti hozeſh de imamo profiti, ſa ſvoje prijatle in neprijatle, ſa ſdrave in bolne, ſa ſhaloſtne in revne kriſtjane, ſa ſhive in mertve. Tebi bodi vſelej perporozhenno, o Goſpod! vſe naſhe djanje in nehanje, naſhe delo in opravilo, naſhe ſhivljenje in ſmert. Daj nam, tvojo miloſt tukaj vſhivati, in tamkaj s' vſimi iſvoljenimi doſezhi, te v' vezhnim veſelji in svelizhanji hvaliti in moliti.

O Bog! ki ti je laſtno, vſelej ſe uſmiliti in perſaneſti, uſliſhi naſhe

pohlevne prošnje, de nas in vse tvoje flushabnike, ktere grehov ketina svesane dershi, milost tvoje dobrote odveshe.

Uflisli, profimo te, o Gospod! molitve teh, kateri te pohlevno profijo; in persanesi tem, kateri svoje grehe sposnajo, de nam s' odpushtanjem vred mir dobrotljivo dodelish.

Škashi nam, o dobrotljivi Gospod! svojo neisrezhenost milost, de nas ne samo od grehov odveshesh, temuzh tudi od shib, ktere si s' njimi saflushimo, odreshish.

Bog, ki te greh rasshali, pokora potolashi, poglej milostljivo na prošnje svojiga ljudstva, in shibe svoje jese, katerih smo savolj svojih grehov vredni, od nas odverni.

Vfigamogozhni vezhni Bog! usmili se svojiga flushabnika I. nashiga papesha, in vodi ga po poti vezh-niga shivljenja, de bo s' tvojo pomozhjo shelel, kar tebi dopade, in s' vso pomozhjo storil.

O Bog! pastir in vishar vsih vernih, glej milostljivo na svojiga flu-

shabnika I., nashiga shkosa, ki si ga pastirja Ljubljanske zerkve postavil: dodeli mu, de vsm, zhes ktere je postavljen, s' besedo in s' djanjem k' dobrimu flushi, de tako enkrat s' zhedo sebi isrozheno vezhno shivljenje dofeshe.

O Bog! varh vsih kraljestev, in slasti kristjanskiga zesarstva, dodeli svojimu flushabniku, nashimu zesarju I., tvojo mozh, s' ktero se sovrashniki premagajo, sposnati in zhasiti, de ker je on po tvoji volji zesar postal, tudi vselej s' tvojim varstvom mogozhen bode.

O Bog! od kteriga svete shelje, dobre misli in pravizhne dela pridejo, daj svojim flushabnikom tak mir, kteriga svet ne more dati, de bodo nashe serza tvojim sapovedim vdane, in de bodo zhafi s' tvojo pomozhjo bres strahu pred sovrashniki varni in mirni.

O Bog! vshgi nashe serza s' ognjem svojiga svetiga Duha, de ti bomo s' zhistim telesam flushili, in s' ozhifhenim serzam dopadli.

O Bog! stvarnik in odrešhenik vsih vernih, dodeli dušam svojih flushabnikov in flushabniz odpušhanje vsih grehov, de milostljivo odpušhanje, ktero so vselej shelele, po bogabojezhnih prošnjah dofeshejo.

Pridi, prošimo, Gospod! s' svojim Duham nashimu djanju naprej, in ga s' svojo sveto pomozhjo naprej ravnaj, de se bodo vse nashe molitve in dela is tebe sazhele, in is tebe sazhetu tudi v' tebi dokonzhale.

Vsigamogozhni vezhni Bog! ki gospodujesh zhes shive in mertve, in se vsih usmilish, ktere is vere in dobrih del sa svoje sposnash; pehlevno te prošimo, de vsi, sa ktere smo se namenili moliti, bodo naj she per shivljenji, ali pa mertvi, po prošnji vsih tvojih svetnikov po tvoji dobroti odpušhanje vsih svojih grehov dofeshejo. Po nashim Gospodu Jesusu Kristusu, tvojim Šinu, ki s' tabo shivi in kraljuje v' edinosti s. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pet ozhenafhev in zhefhena s' Marij.

PESEM

pred shegnam.

Zhaštimo te,
Shivi kruh angelski!
O pravi zhlovek skup
In Bog nebeshki!
Šveto, sveto, sveto,
Šveto, zhes vse sveto
Jesusa rešhnje telo
V' svetim Sakramentu.

PESEM

po shegnu.

Nikdar nas ne sapusti,
O Jesuf, vse sladkosti!
Šosebno pa sadnji zhas
Bodi Jesuf! ti per nas.
Zhaštito vsaki zhas bodi
To sladko ime Jesuf,
Ino ime Marija.

**LAVRETANSKE
LITANIJE**
od matere boshje.

Gospod, usmili se nas!
Krište, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Krište, slišhi nas!
Krište, uslišhi nas!

Ozhe is nebes, vfigamogozh-
ni Bog, }
Sin, vfiga sveta reshnji Bog, } usmili se
S. Duh, resnizhni Bog, } nas!
S. Trojiza, en sami Bog, }
S. Marija, }
S. mati boshja, } sa nas Boga pros!
S. deviz deviza, }
Mati Kristusova, }

Mati milosti boshje,
Mati prezhistā,
Mati bres madesha,
Mati nedolshna,
Mati nar svetejšhi,
Mati ljubesnjava,
Mati prezhudna,
Mati nashiga stvarnika,
Mati nashiga odrēshenika,
Deviza nar modrejshi,
Deviza zhaštirljiva,
Deviza pohvaljena,
Deviza mogozhna,
Deviza usmiljena,
Deviza verna,
Podoba pravize,
Šedesh modrosti boshje,
Sazhetik nashiga veselja,
Posoda duhovna,
Posoda zhašti vredna,
Posoda vse svetosti,
Škrivno saštopna rosha,
Turn kralja Davida,
Turn slonokosteni!
Hisha slata,
Škrinja miru in sprave,

sa naf Boga profi!

Vrata nebeshke,
Sgodna daniza,
Sdravje bolnikov,
Perbeshalifhe grešnikov,
Trošhtarza vseh revnih,
Pomozh vseh keršhenikov,
Kraljiza angeljev,
Kraljiza patriarhov,
Kraljiza prerokov,
Kraljiza apostelnov,
Kraljiza marternikov,
Kraljiza sposnovavzov,
Kraljiza vseh deviz,
Kraljiza vseh svetnikov,
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, sanesi nam, o Gospod!
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, usliši nas, o Gospod!
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, usmili se nas, o Gospod!
Krište, usliši nas!
Krište, usliši nas!
Gospod, usmili se nas!
Krište, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

sa nas Boga prositi!

Ozhe nash . . . Zhesheha fi Ma-
rija . . .

MOLIMO.

Pod tvojo pomozh, perbeshimo,
o sveta boshja porodniza! ne saversi
nashih proshenj v' nashih potrebah,
temuzh reshi naf vselej od vsih nevar-
nost, o zhasitljiva in isvoljena devi-
za, nasha gospa, nasha sredniza, na-
sha besedniza, nasha pomozhniza. S'
svojim Šinam naf spravi, svojimu Ši-
nu naf perporozhi, svojimu Šinu naf
ierozhi.

Profi sa naf, sveta boshja porod-
niza!

De vredni postanemo Kristusovih
obljub.

MOLIMO.

Milost svojo, o Gospod! profimo
te, v' nafhe serza vlij, de ki smo po
osnanjenji angelja vzhlovezhenje tvo-
jiga Šina Jesusa Kristusa sposnali, po

njegovim terpljenji in krishi bodemo k' zhaſti vſtajenja perpeljani. Po ravno tiſtim Goſpodu naſhim Jeſufu Kriſtuſu. Amen.

Proſi ſa naſ, ſ. Joſhef!

De vredni poſtanemo Kriſtuſovih obljud.

MOLIMO.

Naj nam preſvete tvoje matere ſhenina ſafluſhenje pomaga, proſimo, o Goſpod! de kar naſha ſlaboſt ne ſamore, po njegovi proſhnji doſeſhemo. Ki ſhiviſh in kraljujeſh s' Bogam Ozhetam v' edinosti ſ. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

MOLITEV

k' materi boſhji ſa dobro ſmert.

O ljubesnjava, miſtoſljiva in od vekomaj iſvoljena deviza, mati Jeſuſova, Marija! proſimo te ſavolj tvoje

in tvojiga ljubesnjiviga Šina Jesufa Kristusa britkosti in grenkosti, ktero sta imela, ti pod krishem, on na svetim krishi, nar bolj pa tisto uro, ko se je njegova sveta dusha od njegoviga telefa lozhila, profi ga sa naf, de nam k' pomozhi pride, kadar se bodo nashe uboge dushe od nashiga shivota jele lozhiti, de jih sprejme v' svoje milostljive roke, in jim vezhno svelizhanje v' svetim raji dodeli. Sdaj ti perporozhimo svoje dushe sa tisto uro; ne sapusti naf, o Marija!

Salve regina.

Zhesheha bodi kraljiza, mati milosti! nashe shivljenje, veselje in upanje, bodi zhesheha! K' tebi vpijemo sapusheni otrozi Eve; k' tebi sdihujemo shalostni in objokani v' tej dolini sols. Sato tedaj, o nasha besedniza! oberni k' nam svoje milostljive ozhi, in pokashi nam po tem revnim shivljenji Jesufa, shegnani sad svojiga te-

lesa. O usmiljena, o dobrotljiva, o
sladka deviza Marija!

Prosi sa nas, sveta boshja porod-
niza!

De vredni postanemo Kristusovih
obljub.

MOLIMO.

Vfigamogozhni vezhni Bog! ki si
telo in dusho prezihste devize matere
Marije vredno prebivalishe svojimu
Sinu skosi mozh s. Duha perpravil;
daj nam, ki njen spomin veseli ob-
hajamo, po njeni milostljivi proshnji
od vfiga prihodniga hudiga in od vezh-
ne smerti reshenim biti. Po Jesusu
Kristusu, Gospodu naslim. Amen.

Boshja pomozh ostani vselej per
nas. Amen.

Moj kristjan! prosim te, moli pogosto leto molitev s. Franziskha Kfaverija, misijonarja, sa spreobrnjenje nevernikov. Zhe premislilh, de neverniki preljubesnživiga Boga ne sposnajo, de ne sposnajo nafhe svete svelizhanfke vere, de niso kerfheni, de so tedaj na poti pogubljenja, de bodo savolj svojih velikih grehov, v' kterih shive, vezhno pogubljeni, zhe se h' kerfhanfki veri ne spreobernejo: zhe vse to premislilh, moj kristjan! bofh sposnal de so saref perferzhniga usmiljenja vredni. Toraj se jih usmili in jim k' svelizhanju pomagaj; in ker nimafh perloshnosti, jim s' svojo besedo k' spreobrnjenju in svelizhanju pomagati, jim vsaj s' molitevjo pomagaj, in tedaj vezhkrat moli sa spreobrnjenje nevernikov.

MOLITEV

*s. Franziskha Kfaverija, misijonarja,
sa spreobrnjenje nevernikov.*

O Bog, vezhni stvarnik vsih rezhi! Spomni se, de si ti dushe nevernikov

ustvaril, in de si jih po *svoji podobi* ustvaril. — Glej, o Gospod! v' tvojo nezhaft se ravno s' temi duhami pekel napolnuje! — Špomni se, de je tvoj Šin Jesus sa svelizhanje letih duh v' grosovitnim terpljenji umerl. — Ne perpušti, profim te, o Gospod! ne perpušti, de bi tvoj Šin s'he dalej od nevernikov sanizhevan bil. Naj te proshnje svetnikov in proshnje svete zerkve, ki je presveta nevesta tvojiga Šina, potolashijo. Špomni se svojiga usmiljenja, pošabi njih malikovanje in njih nevero, in stori, de bodo tudi oni sposnali Gospoda našhiga Jesusa Kristusa, kteriga si ti poslal, kteri je našhe svelizhanje, našhe shivljenje in vstajenje, kteri naš je odreshil, kterimu bodi zhaft od vekomaj do vekomaj. Amen.

K A S A L O.

	Stran.
V peljevanje	7
Pervi del. Premihljevanje smerti	27
Drugi del. Premihljevanje sodbe	74
Tretji del. Premihljevanje pekla	108
Zheterti del. Premihljevanje nebes	171
Perstavik. Od majhniga shtevila isvoljenih	186
Jutrajna molitev	203
Vezherna molitev	208
Molitve per sveti mafhi (Perva visha)	214
Molitve per sveti mafhi (Druga visha)	245
Molitve per sveti mafhi (Tretja visha)	267
Molitve per zhernih mafhah	289
Navadna pesem per sveti mafhi	304
Druga navadna pesem per sveti mafhi	315
Molitve sa sveti Sakrament pokore	323
Molitve sa sveto obhajilo	332
Krishev pot	341
Litanije od shtirih poslednjih rezhi	381
Litanije od Jesusoviga shivljenja i. t. d.	392
Litanije od vsih svetnikov	401
Litanije od matere boshje	414
Molitev sa spreobrnjenje nevernikov	421

W. A. L. O.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and appears to be a list or a series of entries.

Slovanska knjižnica

6K RA

B 256/37

66009010562